

Pohjola Bank Abp:s verksamhetsberättelse och bokslut 2013



Innehållsförteckningen

Styrelsens verksamhetsberättelse

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2013	1
Omvärlden	4
Koncernens resultatanalys	6
Riskhantering	8
Koncernens riskposition	9
Koncernens kapitaltäckning	12
Rating	16
Pohjolas effektiviseringsprogram	17
Rörelsesegmentens resultat och riskposition	18
Personal och ersättningar	34
Investeringar	35
Ansvarskänsla	36
Koncernens strukturarrangemang	37
Aktier och aktieägare	38
Den ordinarie bolagsstämman beslut	44
Förvaltning och ledning	45
Bolagsstyrningsrapport	46
Utländska filialer och representationskontor	47
Solidariskt ansvar	48
Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare	49
Utsikter för 2014	50
Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel	51
Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie	52
Formler för nyckeltalen	53

Bokslut

Koncernbokslut (IFRS)	
Koncernens resultaträkning	56
Koncernens balansräkning	58
Koncernens kassaflödesanalys	59
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	61
Uppgifter enligt rörelsesegment	62
Noter till koncernbokslutet	66
Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut	69
Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering	85
Not 3. Byte av redovisningsprincip	108
NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	
Not 4. Räntenetto	109
Not 5. Nedskrivningar av fordringar	111

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	112
Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader	115
Not 8. Nettointäkter från handel	116
Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet	117
Not 10. Övriga rörelseintäkter	118
Not 11. Personalkostnader	119
Not 12. Avskrivningar	120
Not 13. Övriga kostnader	121
Not 14. Inkomstskatt	122
Not 15. Resultat per aktie	123
NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	
Not 16. Kontanta medel	124
Not 17. Fordringar på kreditinstitut	125
Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	126
Not 19. Derivatinstrument	128
Not 20. Fordringar på kunder	129
Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	131
Not 22. Investeringsstillgångar	134
Not 23. Omklassificerade skuldebrev	136
Not 24. Investeringar i intresseföretag	138
Not 25. Immateriella tillgångar	139
Not 26. Materiella tillgångar	143
Not 27. Övriga tillgångar	145
Not 28. Skattefordringar	146
Not 29. Skulder till kreditinstitut	148
Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	149
Not 31. Derivatinstrument	150
Not 32. Skulder till kunder	151
Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse	152
Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten	158
Not 35. Avsättningar och övriga skulder	161
Not 36. Skatteskulder	167
Not 37. Efterställda skulder	168
Not 38. Eget kapital	170
NOTER TILL RISKHANTERINGEN	
BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION	
Not 39. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden	173
Not 40. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag	174
Not 41. Åtaganden	175
Not 42. Åtaganden sektorvis	176
Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar	177
Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar	180
Not 45. Företagsexponeringar branschvis	181
Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass	183

Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden	184
Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass	185
Not 49. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland	186
Not 50. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag	187
Not 51. Kapitalanskaffningens struktur	188
Not 52. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid	189
Not 53. Likviditetsreserven	191
Not 54. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning	192
Not 55. Marknadsriskens känslighetsanalys	194
Not 56. Aktierisk	195
Not 57. Fastighetsrisk	196
INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III	
Not 58. Kapitalbas	197
Not 59. Kapitalkravet	199
Not 60. Nyckeltal för kapitaltäckningen	201
Not 61. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser	202
Not 62. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser	204
Not 63. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser	205
Not 64. Företagsexponeringar branschvis	207
Not 65. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering	209
Not 66. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)	210
Not 67. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)	211
Not 68. Hushållsexponeringar enligt ratingklass (AIRB)	212
Not 69. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)	214
Not 70. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar	215
Not 71. Aktieexponeringar, förenklad metod	216
Not 72. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen	217
Not 73. Derivatinstrument och motpartsrisken	219
Not 74. Positioner i värdepapperisering	221
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION	
Not 75. Risktäckningskapacitet	223
Not 76. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet	224
Not 77. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning	225
Not 78. Storskadeutvecklingen	226
Not 79. Försäkringsrörelsens lönsamhet	227
Not 80. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär	228
Not 81. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden	229
Not 82. Placeringsverksamhetens riskposition	230
Not 83. Känslighetsanalys av placeringsriskerna	231
Not 84. Ränterisk	232
Not 85. Valutarisk	233
Not 86. Motpartsrisk	234
ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	
Not 87. Klassificering i balansräkningen	235

Not 88. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod 237

Not 89. Ställda säkerheter 243

Not 90. Erhållna finansiella säkerheter 244

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 91. Åtaganden utanför balansräkningen 245

Not 92. Derivatinstrument 246

Not 93. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning 251

Not 94. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar 253

Not 95. Operationella leasingavtal 254

Not 96. Kapitalförvaltning 255

Not 97. Innehav i andra företag 256

ÖVRIGA NOTER

Not 98. Närståendetransaktioner 259

Not 99. Rörliga ersättningar 263

Not 100. Händelser efter balansdagen 266

Moderbolagets bokslut (FAS)

Moderbolagets resultaträkning 267

Moderbolagets balansräkning 268

Moderbolagets kassaflödesanalys 270

Noter till moderbolagets bokslut, FAS 272

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut 273

Not 1. Räntetäkter och räntekostnader 282

Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet 283

Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument 284

Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader 285

Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 286

Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas 287

Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning 288

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter 289

Not 9. Övriga rörelseintäkter 290

Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar 291

Not 11. Övriga rörelsekostnader 292

Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar 293

Not 13. Inkomstskatt 294

Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde 295

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Fordringar på kreditinstitut 296

Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor 297

Not 17. Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal 298

Not 18. Skuldebrev 299

Not 19. Omklassificerade skuldebrev 301

Not 20. Aktier och andelar 303

Not 21. Derivatinstrument 304

Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden 308

Not 23. Övriga tillgångar 310

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter 311

Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder 312

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten 313

Not 27. Övriga skulder 314

Not 28. Avsättningar 315

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter 316

Not 30. Efterställda skulder 317

Not 31. Eget kapital 319

Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital 321

Not 33a. Löptidsfördelning för finansiella tillgångar och skulder enligt återstående löptid 322

Not 33b. Klassificering i balansräkningen 323

Not 33c. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod 325

Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 327

ÖVRIGA NOTER

Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen 328

Not 36. Rörliga ersättningar 329

Not 37. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet 332

Not 38. Egendom som ställts som säkerhet 334

Not 39. Pensionsåtaganden 335

Not 40. Leasing- och andra hyresåtaganden 336

Not 41. Åtaganden utanför balansräkningen 337

Not 42. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden 338

Not 43. Personal och personer i ledande ställning samt närstående 339

Not 44. Innehav i andra företag 31.12.2013 342

Not 45. Notariatverksamhet 344

Underskrifter 345

Revisionsberättelse 346

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2013

- Koncernens resultat före skatt var 473 miljoner euro (372) och resultatet före skatt till verkligt värde var 456 miljoner euro (790). Räntabiliteten på eget kapital var 14,6 procent (11,2), och utan inverkan av sänkningen av samfundsskattesatsen var räntabiliteten på eget kapital 12,4 procent.
- Core Tier 1-kapitaltäckningen var 11,3 procent (10,6) och pro forma-kärnprimärkapitaltäckningen (CET1) enligt CRD4/CRR var 11,9 procent.
- Bankrörelsens kreditstock växte med 5 procent. Företagskreditstockens snittmarginal steg till 1,57 procent (1,52). Nedskrivningarna av fordringar minskade till 35 miljoner euro (54) och bankskatten minskade resultatet med 17 miljoner euro (-).
- Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med 11 procent (10). Totalkostnadsprocenten förbättrades och var 91,6 (97,1). Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar försvagade resultatet med 38 miljoner euro (52). Den operativa totalkostnadsprocenten utan ändringarna i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet var 86,9 (90,5). Intäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 3,5 procent (10,8).
- De av Kapitalförvaltningen förvaltade kundmedlen ökade med 16 procent till 37,9 miljarder euro (32,8). De avkastningsbaserade provisionerna uppgick till 4 miljoner euro (15).
- Koncernens kostnader ökade med 2 procent, dvs. 11 miljoner euro, från året innan. I kostnaderna ingår bankskatten på 19 miljoner euro. Av effektiviseringsprogrammets uppskattade kostnadsinbesparingar på 25 miljoner euro för 2013 realiserades 27 miljoner euro.
- Styrelsen föreslår att utdelningen är 0,67 euro (0,46) per aktie i serie A och 0,64 euro (0,43) per aktie i serie K. Utdelningsförhållandet är 50 procent av koncernens resultat.
- Utsikter för 2014: Koncernens resultat före skatt väntas 2014 bli större än 2013. Inom Bankrörelsen väntas ökningen i kreditstocken bli lika stor som 2013. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent beräknas ligga mellan 87 och 91. Utsikterna finns i sin helhet under rubriken "Utsikter för 2014".
- Man har 17.12.2013 beslutat att sänka samfundsskattesatsen i Finland från 24,5 % till 20 % från 1.1.2014. Ändringen förbättrade Pohjola-koncernens resultat efter skatt med 65 miljoner euro.

Resultat före skatt

Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Bankrörelsen	251	221	13
Skadeförsäkringen	167	92	82
Kapitalförvaltningen	24	32	-27
Koncernfunktionerna	32	27	18
Totalt	473	372	27
Förändring i fonden för verkligt värde	-17	418	
Resultat före skatt till verkligt värde	456	790	-42
Resultat/aktie, e	1,33	0,89	
Eget kapital/aktie, e	9,52	8,67	
Antalet anställda i genomsnitt	2 580	3 421	

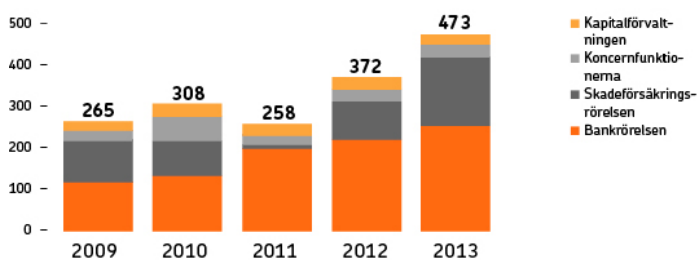
Ekonomiska mål

	2013	2012	Mål
Räntabilitet på eget kapital, %	14,6	11,2	13
Core Tier 1-kapitaltäckning, %	11,3	10,6	≥ 11
Bankrörelsens operativa kostnads-/intäktsrelation, %	36	34	< 35
Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent	86,9	90,5	< 92
Skadeförsäkringens operativa driftskostnadsprocent	18,7	21,5	18
Skadeförsäkringens solvensprocent	73	81	70
Kapitalförvaltningens operativa kostnads-/intäktsrelation, %	53	47	< 45
De totala kostnaderna 2015 på samma nivå som vid slutet av 2012	580	569	569
AA-rating av minst två ratinginstitut eller ratingarna åtminstone på samma nivå som huvudkonkurrenternas	2	2	2
Utdelningsförhållandet minst 50 % av räkenskapsperiodens resultat förutsatt att Core Tier 1 håller sig vid minst 10 %	50*	51	≥ 50

* Styrelsens förslag

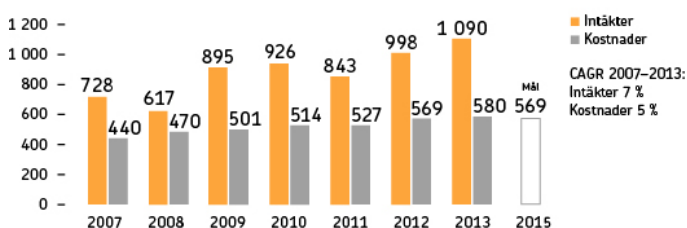
Koncernens resultat före skatt

milj. €



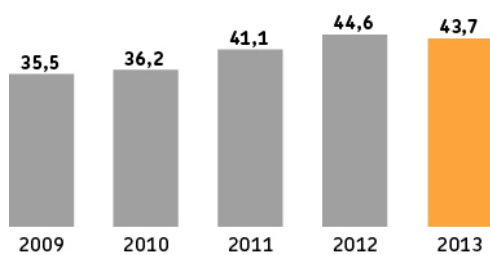
Intäkter och kostnader € milj., utveckling 2007–2013

milj. €



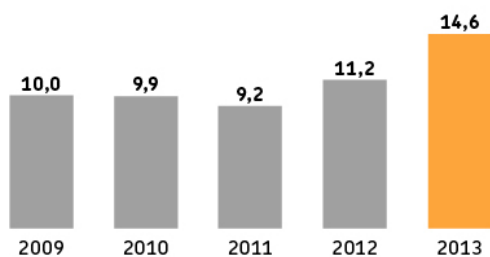
Balansomslutning

mrd. €



Räntabilitet på eget kapital

%



Omvärlden

Tillväxten i den globala ekonomin var dämpad 2013. Den ekonomiska tillväxten var långsammare än året innan både i de traditionella industriländerna och på tillväxtmarknaderna. Ekonomin inom euroområdet minskade från året innan, men produktionen började återhämta sig under året. I en del av krisländerna började ekonomin åter växa. Osäkerheten i anslutning till ekonomin minskade och förtroendet ökade mot slutet av året.

Europeiska centralbanken sänkte sin styrränta till 0,25 procent från 0,75 procent vid början av året. Euriborräntorna hölls hela året mycket låga. På statslånemarknaden inom euroområdet minskade räntedifferenserna då läget på marknaden lugnade sig.

Den ekonomiska utvecklingen i Finland var svag 2013. BNP minskade och arbetslösheten ökade. Inflationen var klart mer dämpad. Mot slutet av året började förtroendet bli bättre också i Finland och tecknen på en återhämtning inom exporten ökade. Bostadspriserna steg med några procent, men bostadshandeln och bostadsbyggandet avtog.

Tillväxten i den globala ekonomin stärks 2014, men hålls fortfarande långsammare än i snitt. I Förenta staterna ökar tillväxttakten och euroområdets ekonomi börjar växa. Den livligare exporten ger ekonomin i Finland ett lyft, men den ekonomiska tillväxttakten är fortfarande långsam. Europeiska centralbanken fortsätter med sin stödjande penningpolitik.

Den årliga tillväxten i bankernas kreditstock till hushållen avtog i fjol till 2 procent i Finland. Den långsammare takten förklaras av de osäkra ekonomiska utsikterna, det mindre antalet bostadsaffärer och bankernas åtstramade kriterier för beviljande av kredit. Företagskreditstocken fortsatte däremot med sin relativt stabila årliga tillväxttakt på 5 procent. Efterfrågan på krediter väntas i år förbli mer dämpad än i snitt.

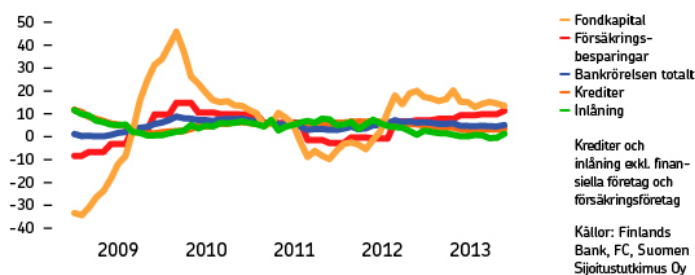
Tillväxten i inlåningen från privat- och företagskunder stannade nästan upp i fjol. Dagligkontona fortsatte att öka, men de tidsbundna insättningarna minskade då pengarna flyttades till sparprodukter med högre placeringsrisk på grund av den gynnsamma utvecklingen och de låga räntorna.

Placeringsmarknaden gick starkt framåt under den senare hälften av fjolåret. Fond- och försäkringsbesparingarna ökade i fjol med 13 procent. Fondernas nettoteckningar utvecklades positivt hela året, och premieinkomsten från livförsäkringen ökade med över 40 procent från året innan. Överföringen av försäkringsbesparingar från grundränta till fondanknutna produkter fortsatte.

Skadeförsäkringens premieinkomst ökade enligt preliminära uppgifter med 6 procent i fjol. Skadekostnaderna och försäkringsersättningarna höll sig däremot på fjolårsnivån.

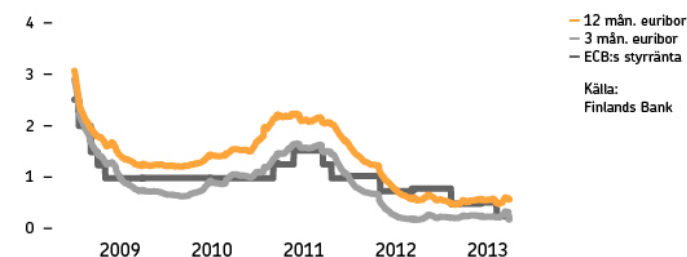
Bankrörelsen, 12 mån. förändring

hela branschen, %



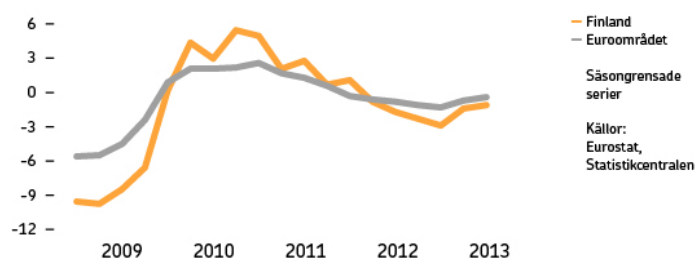
Euriborräntor och styrräntan

%



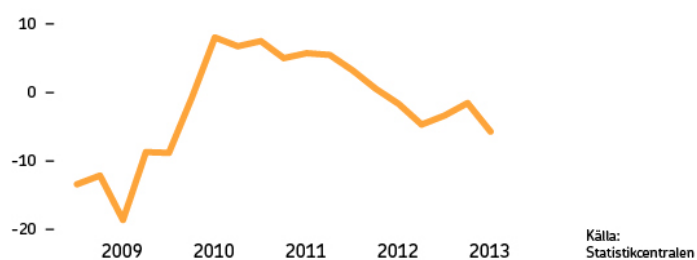
BNP

volymförändring från året innan, %



Investeringarna

volymförändring från året innan, %



Koncernens resultatanalys

Koncernens resultatanalys

Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	227	199	14
Markets	-3	31	
Övrig rörelse	5	33	-84
Totalt	229	263	-13
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	162	169	-4
Nettointäkter från handel	93	79	18
Nettointäkter från placeringsverksamhet	39	13	
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse			
Försäkringsverksamheten	440	367	20
Placeringsverksamheten	131	115	14
Övriga poster	-43	-45	4
Totalt	529	438	21
Övriga rörelseintäkter	38	37	1
Intäkter totalt	1 090	998	9
Personalkostnader	184	232	-21
ICT-kostnader	90	87	3
Avskrivningar	55	50	9
Övriga kostnader	251	200	26
Kostnader totalt	580	569	2
Resultat före nedskrivningar av fordringar	510	429	19
Nedskrivningar av fordringar	37	57	-36
Andel av intresseföretagens resultat	0	1	
Resultat före skatt	473	372	27
Förändring i fonden för verkligt värde	-17	418	
Resultat före skatt till verkligt värde	456	790	-42

Koncernens resultat före skatt förbättrades med 101 miljoner euro till 473 miljoner euro (372). Sänkningen av diskonteringsräntan för skadeförsäkringens pensionsansvar försämrade resultatet med 38 miljoner euro (52). Koncernens intäkter ökade med 9 %. Kostnaderna ökade med 2 % på grund av bankskatten på 19 miljoner euro. Utan bankskatten minskade kostnaderna med 1 %. Nedskrivningarna av fordringar minskade med 20 miljoner euro till 37 miljoner euro (57).

Fonden för verkligt värde före skatt minskade med 17 miljoner euro och var vid slutet av året 204 miljoner euro positiv. Resultatet före skatt till verkligt värde var 456 miljoner euro (790).

Inom Bankrörelsen ökade det totala räntenettet för företagsbanksrörelsen och Baltikum med 14 %. Kreditstocken växte med 5 %. Företagskreditstockens snittmarginal steg med fem räntepoäng till 1,57 % (1,52).

Koncernens räntenetto minskade dock med 13 %. Likviditetsreservens räntenetto minskade på grund av förberedelserna inför åtstramningen i likviditetsbestämmelserna. Också affärsområdet Markets räntenetto var mindre än året innan.

Nettointäkterna från handeln ökade med 18 %. Nettointäkterna från handeln ökade inom affärsområdet Markets, men minskade inom Koncernfunktionerna till följd av derivatinstrumentens värdeförändringar.

Nettot av provisionsintäkterna och provisionskostnaderna minskade med 4 %, då de avkastningsbaserade provisionerna blev klart lägre än den höga nivån året innan. Provisionerna från försäkringsrörelsen minskade med 5 miljoner euro då indrivningen av premierna för arbetslöshetsförsäkringar övergick till Arbetslöshetsförsäkringsfonden. Provisionsintäkterna från bankrörelsen ökade med 4 %.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade till 39 miljoner euro (13). Realisationsvinster från skuldebrev uppgick till 14 miljoner euro (-2) och intäkterna från utdelningar till 24 miljoner euro (15). I dem ingår 16 miljoner euro (11) i ränta på andelskapitalet från Finlands Kreditandelslag.

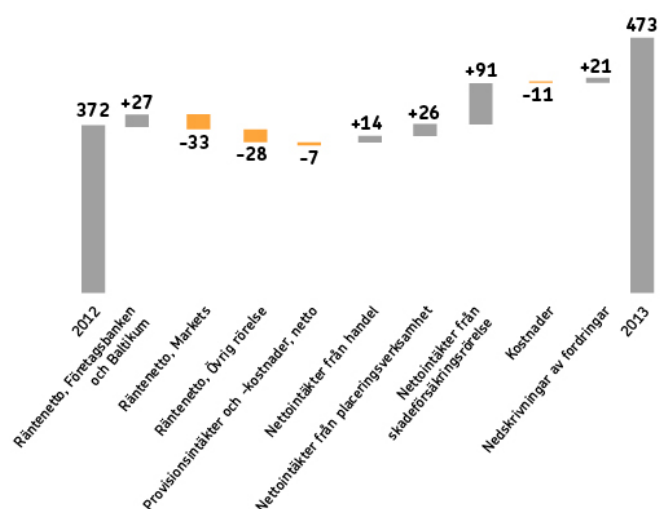
Nettointäkterna från skadeförsäkringsrörelsen ökade med 91 miljoner euro från jämförelseåret. Premieintäkterna ökade med 11 % och försäkringsersättningarna med 7 %. Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar från 3,0 % till 2,8 % ökade försäkringsersättningarna 2013 med 38 miljoner euro. År 2012 ökade försäkringsersättningarna med 52 miljoner euro då diskonteringsräntan sänktes från 3,3 % till 3,0 %. De resultatförda intäkterna från placeringsverksamheten var 16 miljoner euro större än under jämförelseåret. I intäkterna från placeringsverksamheten ingår realisationsvinster på 41 miljoner euro (40), och nedskrivningarna av placeringar uppgick till 10 miljoner euro (13). Intäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 3,5 % (10,8).

Personalkostnaderna minskade med 48 miljoner euro, dvs. 21 % från jämförelseperioden. Minskningen av personalkostnaderna beror på personalnedskärningar och överföringar av anställningar till OP-Pohjola-centralinstitutskoncernens övriga företag inom effektiviseringsprogrammet. Under jämförelseåret ökade personalkostnaderna av en kostnadsreservering av engångsnatur på 7 miljoner euro i anslutning till effektiviseringsprogrammet.

Koncernens övriga kostnader ökade med 26 %. Koncentreringen av de anställda och tjänsterna till OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen ökade tjänstedebiteringarna bland övriga kostnader. Dessutom ingick 19 miljoner euro (-) i bankskatt i övriga kostnader. Omasairaala, som inledde sin verksamhet i början av 2013, inverkade på kostnaderna med 5 miljoner euro (1).

Koncernens resultat före skatt, förändring 2012 vs. 2013

milj. €



Riskhantering

Riskhanteringens uppgift är att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringens mål är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken och likviditetsrisken samt försäkringsrisken. De strategiska och operativa riskerna, såsom förändringarna i omvärlden, konkurrensläget eller kundbeteendet, gäller i hög grad alla affärsrörelser.

Principerna för riskhantering beskrivs i bokslutsnoten 'Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering'.

Koncernens riskposition

Den ekonomiska utvecklingen i Finland förblev svag, men tecknen på en successiv återhämtning var fler. Koncernens riskposition hölls stabil. Koncernens riskhanteringsförmåga är stark och tillräcklig för att trygga förutsättningarna för affärsrörelsen.

Inga betydande förändringar har skett i kreditriskpositionen. Exponeringarna på investeringsnivå var fortsatt höga. Problemfordringarna och de förfallna betalningarna förblev små och nedskrivningarna minskade avsevärt.

	1-12/2013	1-12/2012
Nettokreditförluster och nedskrivningar, milj. e	37	57
av kredit- och garantistocken, %	0,21	0,35
Problemfordringar*), milj. e	40	34
av kredit- och garantistocken, %	0,23	0,21
Förfallna betalningar, milj. e	27	21
av kredit- och garantistocken, %	0,16	0,13

*)Oreglerade, nollräntefordringar och fordringar till underpris

Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 27 miljoner euro (35) och nedskrivningar för 55 miljoner euro (62). Avdragen för återförda kreditförluster och nedskrivningar var totalt 45 miljoner euro (40).

Skadeförsäkringens riskposition förbättrades av sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar. Riskpositionen i placeringsportföljen förändrades inte markant.

Finansierings- och likviditetspositionen hölls goda och kapitalanskaffningen fungerade bra under året.

Likviditetsreserv

Likviditetsreserv

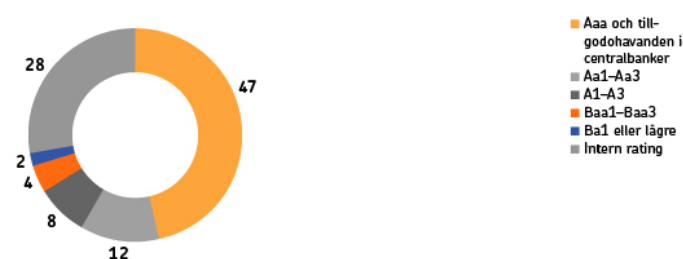
Mrd. e	31.12.2013	31.12.2012	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	2,0	5,6	-64,5
Skuldebrev som godtas som säkerhet	7,4	5,4	36,6
Företagskrediter som godtas som säkerhet	3,3	3,0	9,9
Totalt	12,7	14,0	-9,6
Fordringar som inte godtas som säkerhet	0,7	0,6	8,5
Likviditetsreserven till marknadsvärde	13,3	14,6	-8,8
Värderingsavdrag (Haircut)	-1,0	-0,9	9,4
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	12,3	13,7	-10,0

Pohjola upprätthåller som centralbank för OP-Pohjola-gruppen en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbank och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och företagskrediter som godtas som säkerhet.

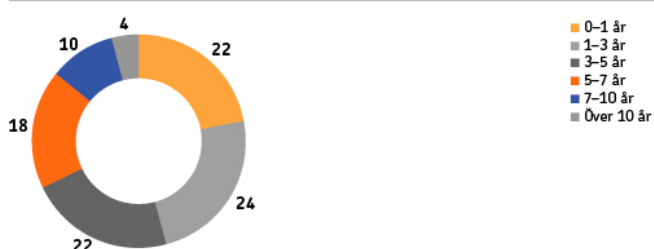
Skuldebreven i likviditetsreserven har i likviditetsreservskalkylen värderats till marknadsnoteringar.

Med den likviditetsreserv som Pohjola upprätthåller och med andra poster i enlighet med OP-Pohjola-gruppens beredskapsplan för likviditeten kan finansieringsbehovet tillgodoses i minst två år i situationer där partikapitalanskaffningen inte skulle fungera och där inlåningsstocken skulle minska måttligt.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 31.12.2013 %



Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet 31.12.2013 %



De centralaste riskerna i koncernens affärsrörelse ansluter sig till den ekonomiska omvärlden och utvecklingen på placeringsmarknaden samt de framtida ändringarna i bestämmelserna för finansbranschen.

Operativa risker

De viktigaste operativa risker som identifierats hänför sig till system, affärsrörelseprocesser, korrekt dokumentering samt resurserna för verksamheten. De realiserade operativa riskerna medförde 2013 kostnader för 2 miljoner euro (2).

Länderrisk

Till länderrisken räknas riskerna utanför hemmamarknaden, dvs. Finland, Estland, Lettland och Litauen. En väsentlig del av Pohjola-koncernens länderrisk består av likviditetsreserven och skadeförsäkringsrörelsens placeringsportfölj. Beloppet av länderrisken var vid slutet av året 11,1 miljarder euro, vilket är 1,3 miljarder mer än ett år tidigare. Områdesvis granskats riktades största delen av länderrisken till EU-länder. Länder utanför EU stod för 7 % av länderrisken (7). Exponeringarna omfattar alla balansposter och poster utanför balansräkningen, och de baserar sig på värden som använts i kapitaltäckningen.

Länderfördelning för Pohjola-koncernens exponeringar 31.12.2013

Milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls expo- neringar	Aktie- expo- neringar ¹	Skuldebrev med säkerhet ²	Övriga	Totala expo- neringar
Finland	3 334	16 446	22 085	1 935	327	493	56	44 675
Baltikum	215	5	627	0	0	0	0	846
Övriga nordiska länder	52	534	441	7	19	1 164	8	2 225
Tyskland	1 420	194	118	0	4	338	0	2 075
Frankrike	101	373	78	0	25	779	0	1 354
GIIPS-länderna ³	26	27	17	0	17	379	0	466
Övriga EU-länder	896	1 283	303	0	305 ⁴⁾	514	0	3 301
Övriga Europa	0	305	83	0	44	37	0	468
USA	0	181	60	0	68	0	14	324
Asien	0	259	57	0	52	0	0	369
Övriga länder	1	52	61	0	153 ⁴⁾	247	0	515
Totalt	6 045	19 658	23 931	1 942	1 014	3 950	78	56 619

¹ Innehåller också räntefonder 231 miljoner euro.

² Består av RMBS-, ABS- och Covered Bond-placeringar.

³ Av GIIPS-ländernas exponeringar förfaller 33 miljoner euro 2014.

Spaniens exponeringar var totalt 157 miljoner euro och Italiens 159 miljoner euro.

⁴ Innehåller främst placeringar i Europa-fonder i Övriga EU-länder och Emerging Markets- och Global-fonder i Övriga länder.

Länderfördelning för Pohjola-koncernens exponeringar 31.12.2012

Milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls expo- neringar	Aktie- expo- neringar ¹⁾	Skuldebrev med säkerhet ²⁾	Övriga	Totala expo- neringar
Finland	6 922	15 695	21 804	1 848	320	289	50	46 928
Baltikum	67	2	397	0	1			467
Övriga nordiska länder	7	524	458	9	17	864	47	1 927
GIIPS-länderna ³⁾	25	78	17	0	16	411		547
Övriga EU-länder	960	1 878	508	0	336	1 799	81	5 562
Övriga Europa		405	73	0	12	37	7	534
USA		257	95	0	86		12	451
Asien		263	57	0	31			352
Övriga länder		78	52	0	279 ⁴⁾	6	22	436
Totalt	7 981	19 179	23 463	1 858	1 098	3 407	220	57 205

¹⁾ Innehåller också räntefonder 304 M€

²⁾ Består av RMBS-, ABS- och Covered Bond-placeringar

³⁾ Av GIIPS-ländernas exponeringar förfaller 58 miljoner euro 2013.

Spaniens exponeringar var totalt 173 miljoner euro och Italiens 171 miljoner euro.

⁴⁾ Innehåller främst placeringar i Emerging Markets- och Global-fonder

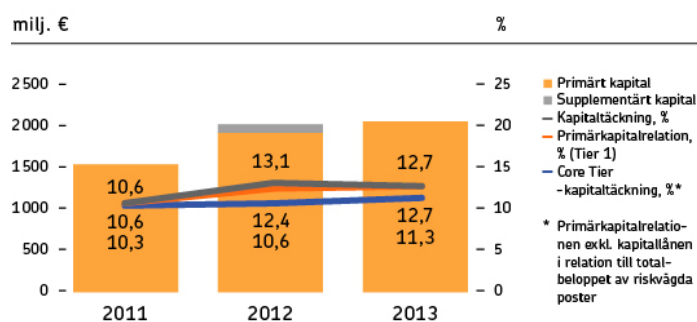
Koncernens kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Pohjola-koncernens Core Tier 1-kapitaltäckning stärktes till 11,3 % (10,6). Pohjola Försäkring och A-Försäkring fattade i december beslut om att till Pohjola Bank betala ut en förskottsutdelning på 85 miljoner euro från resultatet för 2013, vilket höjde Core Tier 1-kapitaltäckningen med 0,5 procentenheter. Pohjola-koncernens mål för Core Tier 1-kapitaltäckningen är minst 11 %.

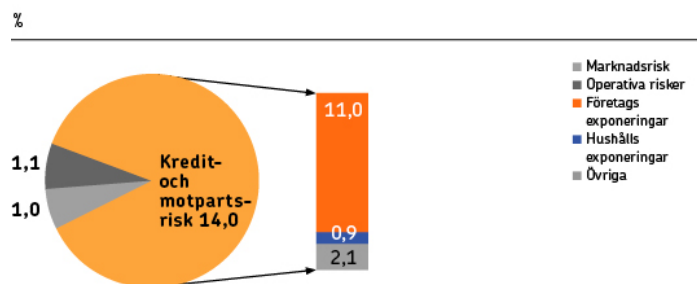
Kapitaltäckningen i enlighet med kreditinstitutslagen minskade till 12,7 % (13,1), då det lagstadgade kapitalkravet är 8 %. Pohjola löste i mars in ett lån på 170 miljoner euro som räknades till det undre supplementära kapitalet. Inlösningen sänkte Pohjola-koncernens kapitaltäckning enligt kreditinstitutslagen med 1,1 procentenheter.

Kapitalbas och kapitaltäckning



Under året ökade de riskvägda posterna med 5 % främst till följd av tillväxten i kredit- och motpartsrisken samt marknadsriskerna. Kreditstocken inom bankrörelsen växte med 5 %. De riskvägda posterna uppgick vid slutet av året till 16,0 miljarder euro (15,3).

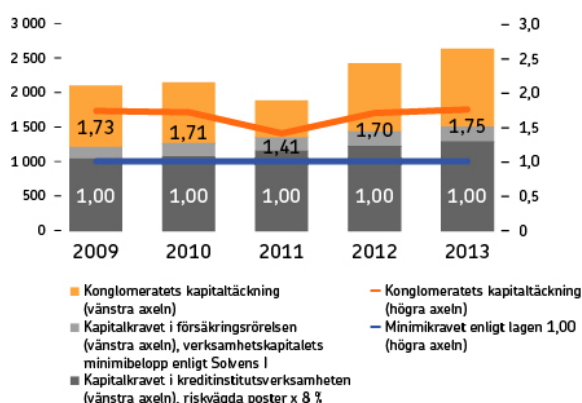
Riskvägda poster totalt



Pohjola-koncernen ingår i OP-Pohjola-gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Pohjola-koncernens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen var vid slutet av året 1,75 (1,70).

Kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

milj. €



Ändringar i regelverken Basel III och Solvens II

Till följd av finanskrisen skärps bankernas kapitaltäckningsregler. Det nya kreditinstitutsdirektivet och den nya kreditinstitutsförordningen (CRD4/CRR) offentliggjordes 27.6.2013. De nya bestämmelserna träder i kraft stegvis fr.o.m. 1.1.2014, och de implementerar Basel III-standarderna i EU 2014–2019. Målet för ändringarna är bland annat att förbättra kvaliteten på kapitalbasen, göra kapitalkravet mindre cykliskt och minska på bankernas skuldsättning samt att ställa kvantitativa begränsningar för likviditetsriskerna.

För Pohjola hör den viktigaste enskilda ändringen i bestämmelserna ihop med behandlingen av investeringar i försäkringsföretag i ett bankdominerat finans- och försäkringskonglomerat. Pohjola och OP-Pohjola-gruppen beviljades 27.11.2013 tillstånd av Finansinspektionen att behandla finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag som riskvägda poster. Den metod som tillämpas på investeringarna i försäkringsföretag leder till en riskvikt på cirka 280 %. Tillståndet gäller från 1.1.2014 och upphör senast 31.12.2014. OP-Pohjola-gruppens kreditinstitutsverksamhet håller på att underställas Europeiska centralbankens tillsyn, vilket betyder att en eventuell förlängning av tillståndet kommer att avgöras av Europeiska centralbanken.

Den uppskattade engångsnettoeffekten av de övriga ändringar som CRD4/CRR medför innebär att kapitaltäckningen sjunker en aning. Den uppskattade nettoeffekten av den ändrade behandlingen av investeringar i försäkringsföretag och övriga ändringar som CRD4/CRR medför (pro forma 31.12.2013) anges i tabellen nedan.

Koncernens kapitaltäckning

%	31.12.2013	CRR/CRD4 pro forma
Core Tier 1-kapitaltäckning	11,3	-
Kärnprimärkapitaltäckning (CET1)	-	11,9
Tier 1-kapitaltäckning	12,7	13,0
Total kapitaltäckning	12,7	16,5

De buffertkrav på kapitaltäckningen som ska implementeras via den nationella lagstiftningen kommer att höja kapitalkraven, men tidtabellen för när de ska träda i kraft är ännu öppen. De kommande likviditetsbestämmelserna ökar kostnaderna för likviditetshanteringen. Lönsamheten kommer att ha en betonad betydelse vid förberedelserna inför ändringarna i bestämmelserna.

Som en del av OP-Pohjola-gruppen kommer också Pohjolas kreditinstitutsverksamhet att underställas ECB:s tillsyn, enligt nuvarande uppskattningar i november 2014. ECB kommer under 2014 att göra en översyn av tillgångarnas kvalitet (AQR) och ett stresstest som gäller OP-Pohjola-gruppens kreditinstitutsverksamhet, som också omfattar Pohjolas kreditinstitutsverksamhet.

Också försäkringssektorns solvensbestämmelser håller på att ändras. Genom ändringen av försäkringssektorns bestämmelser, Solvens II, strävar man efter att förbättra kvaliteten på försäkringsbolagens kapitalbas, förbättra bolagens egen riskhantering, göra kapitalkravet mer riskbaserat och förenhetliga försäkringssektorns solvensbestämmelser i Europa. Arbetet med bestämmelserna pågår ännu, och de träder i kraft i början av 2016. Solvenskravet för Skadeförsäkringsrörelsen i enlighet med Solvens II (SCR) skulle på basis av försäkrings- och placeringsriskerna per 31.12.2013 ha varit 713 miljoner euro (pro forma). Enligt Pohjolas uppskattning uppfyller Pohjolas Skadeförsäkringsrörelse redan nu kapitalkravet enligt Solvens II-förslaget.

Kapitalbas och kapitaltäckning

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Primärt kapital (Tier 1)		
Eget kapital	3 043	2 769
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	-35	-6
Fonden för verkligt värde, överföring till Tier 2	-37	-36
Obegränsat primärt kapital (Core Tier 1) före avdrag och kapitallån	2 970	2 728
Immateriella tillgångar	-193	-182
Överskott i pensionsansvar och förvaltningsfastigheternas värdeförändring	-4	-7
Styrelsens förslag till utdelning	-212	-145
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-50	-60
Core Tier 1-kapitalbas	1 808	1 631
Kapitallån	274	274
Underskott i det supplementära kapitalet	-43	
Primärt kapital (Tier 1)	2 038	1 904
Supplementärt kapital (Tier 2)		
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	26	13
Debenturlån	683	853
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-50	-60
Överföring till primärt kapital	43	
Supplementärt kapital (Tier 2)		103
Kapitalbas totalt	2 038	2 007
Avdrag från primärt och supplementärt kapital		
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 406	-1 406
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-99	-121
Totalt	-1 505	-1 527
Riskvägda poster	16 048	15 320
Core Tier 1-kapitältäckningsgrad, %	11,3	10,6
Primärkapitalrelation, %	12,7	12,4
Kapitältäckningsgrad, %	12,7	13,1

Kapitalbasen och kapitältäckningen har beräknats enligt Basel II-standarderna. På företags-, instituts- och hushållsexponeringarna samt på aktieexponeringarna har tillämpats internmetoden (IRBA). På exponeringar mot stater har tillämpats schablonmetoden för kreditrisken.

OP-Pohjola-gruppens kapitältäckning beräknad enligt kreditinstitutslagen, enligt primärkapitalrelationen (Tier I) och enligt det obegränsade primära kapitalet (Core Tier I) var alla 14,3 procent (14,1).

Kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Pohjola-koncernens eget kapital	3 043	2 769
Kapitallån, eviga lån och debenturlån	1 007	1 177
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-5	-121
Goodwill och immateriella tillgångar	-880	-876
Uljämningsbelopp	-198	-206
Planerad utdelning	-212	-145
Poster enligt IFRS som dras av från kapitalbasen*	-16	-45
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-99	-121
Konglomeratets kapitalbas totalt	2 639	2 432
Kapitalkravet i kreditinstitutsverksamheten**	1 284	1 226
Kapitalkravet i försäkringsrörelsen***	222	203
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	1 506	1 429
Konglomeratets kapitaltäckning	1 134	1 004
Konglomeratets kapitaltäckningsgrad (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen)	1,75	1,70

* Överskott i pensionsansvar, Förvaltningsfastigheternas värdeförändring, Värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

** Riskvägda poster x 8 %

*** Verksamhetskapalets minimibelopp

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckningsgrad var 1,90 (1,90).

Rating

Pohjola Bank Abp:s rating 31.12.2013

Ratinginstitut	Kortfristig kapitalanskaffning	Utsikter	Långfristig kapitalanskaffning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Negativa	AA-	Negativa
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila
Fitch	F1	Stabila	A+	Stabila

Pohjola Försäkring Ab:s rating 31.12.2013

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	AA-	Negativa
Moody's	A3	Stabila

Under 2013 skedde inga ändringar i ratingen eller utsikterna för Pohjola Bank Abp och Pohjola Försäkring Ab som fastställs av Fitch Ratings Limited, Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited och Moody's Investors Services Ltd.

Fitch Ratings bekräftade 4.4.2013 och 20.11.2013 OP-Pohjola-gruppens och Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating till A+ och kortfristiga rating till F1. Utsikterna för ratingarna förblev stabila.

Standard & Poor's bekräftade 31.7.2013 Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating till AA- och kortfristiga rating till A-1+ samt 5.7.2013 Pohjola Försäkring Ab:s rating till AA-. Utsikterna förblev negativa för båda.

Pohjolas effektiviseringsprogram

Målet med det effektiviseringsprogram som inleddes i slutet av 2012 är årliga kostnadsinbesparingar på cirka 50 miljoner euro före slutet av 2015. Minskningen av antalet anställda står för cirka 40 % av de uppskattade inbesparingarna. Resten av inbesparingarna kommer från upplösningen av överlappande funktioner samt genom att förenhetliga rutinerna i hela OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen inom ramen för effektiviseringsprogrammet. Hela centralinstitutskoncernens årliga kostnadsinbesparingsmål är 150 miljoner euro före slutet av 2015.

Av de totala årliga inbesparingarna på 50 miljoner euro uppnåddes 55 % 2013 och kommer enligt uppskattningarna att uppnås 24 % 2014 och resten före utgången av 2015. Av de här kostnadsinbesparingarna beräknas drygt 60 % hänföra sig till skadeförsäkringsrörelsen, något över 30 % till Bankrörelsen och resten till Kapitalförvaltningen.

Pohjola-koncernens ekonomiska mål är att kostnaderna vid slutet av 2015 ligger på samma nivå som 2012. Trots de inbesparingar på 27 miljoner euro som uppnåtts under året inom ramen för effektiviseringsprogrammet överskred Pohjola-koncernens kostnader nivån för 2012, delvis till följd av bankskatten på 19 miljoner euro. Merparten av inbesparingarna gällde personalkostnaderna. Skadeförsäkringens andel av kostnadsinbesparingarna var 58 %, Bankrörelsens 36 % och Kapitalförvaltningens 6 %.

OP-Pohjola fattade i september beslut om att förnya verksamhetsmodellen för sina ICT-tjänster genom att lägga ut en del av applikationsutvecklingen och -underhållet till Accenture och CGI. Genom utläggningen eftersträvas efter övergångsperioden årliga inbesparingar på mer än 20 miljoner euro inom OP-Pohjola-gruppen. Pohjola-koncernens andel av de här inbesparingarna ingår redan i det tidigare nämnda sparmålet på 50 miljoner euro.

Rörelsesegmentens resultat och riskposition

Bankrörelsen

- Bankrörelsens resultat före skatt var 251 miljoner euro (221). Ökningen i kundrörelsevolymerna och marginalerna samt de minskade nedskrivningarna stärkte resultatet.
- Kreditstocken växte med 5 procent till 14,2 miljarder euro (13,5).
- Företagskreditstockens snittmarginal förbättrades med 5 räntepoäng till 1,57.
- Nedskrivningarna av fordringar minskade till 35 miljoner euro (54) och utgjorde 0,20 % av kredit- och garantistocken (0,34).
- Utan bankskatten på 17 miljoner euro (-) minskade kostnaderna med 2 miljoner euro. Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 36 procent (34).

Bankrörelsens resultat och nyckeltal

Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	227	199	14
Markets	-3	31	
Totalt	224	230	-3
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	100	96	4
Nettointäkter från handel	101	72	41
Övriga intäkter	17	21	-16
Intäkter totalt	443	418	6
Kostnader			
Personalkostnader	57	64	-10
ICT-kostnader	31	27	13
Avskrivningar	15	15	0
Övriga kostnader	54	37	50
Kostnader totalt	157	143	10
Resultat före nedskrivningar av fordringar	285	275	4
Nedskrivningar av fordringar	35	54	-37
Resultat före skatt	251	221	13
Resultat före skatt till verkligt värde	260	226	15
Kreditstock, mrd. e	14,2	13,5	5
Garantistock, mrd. e	2,7	2,7	1
Riskvägda poster, mrd. e	14,1	13,3	5
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,57	1,52	3
Problemfordringar*) av kredit- och garantistocken, %	0,23	0,21	
Nedskrivningar av fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,20	0,34	
Operativ kostnads-/intäktsrelation, %	36	34	
Antal anställda	634	745	-15

*)Oreglerade, nollräntefordringar och fordringar till underpris

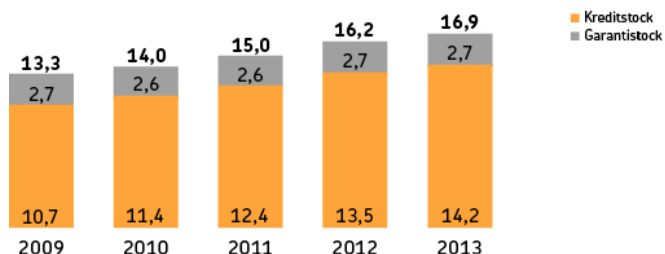
Resultat

Bankrörelsens resultat före skatt var 251 miljoner euro (221). Nedskrivningarna av fordringar minskade klart och uppgick till 35 miljoner euro (54).

Kreditstocken ökade med 5 % och uppgick vid slutet av året till 14,2 miljarder euro. Företagskreditstockens snittmarginal steg med 5 räntepoäng till 1,57 %.

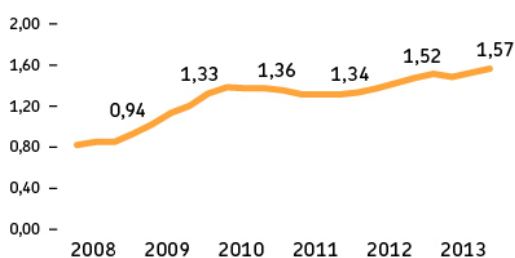
Kredit- och garantistock

mrd. €



Företagskreditstockens snittmarginal

%-enheter



Pohjolas marknadsandel av företagskrediterna växte till 22,1 % (21,5).

Garantistocken var ungefär lika stor som vid slutet av det föregående året och uppgick till 2,7 miljarder euro. De bindande uttagna kreditlimiterna minskade med 0,3 miljarder euro till 3,1 miljarder euro.

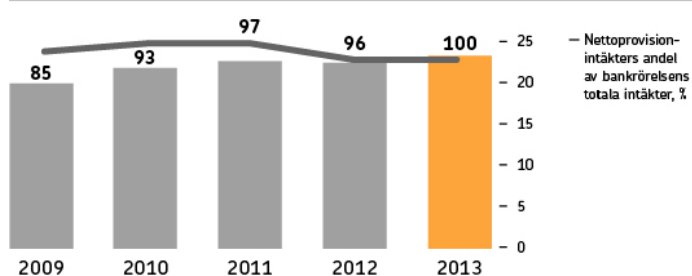
Det totala räntenettet för Företagsbanken och Baltikum ökade med 14 %.

Provisionsintäkterna från bankrörelsen ökade med 4 miljoner euro. Provisionsintäkterna från finansieringen och betalningsrörelsen ökade med totalt 5 miljoner euro och provisionerna i anslutning till värdepappersverksamheten med 3 miljoner euro. Garantiprovisionerna var lika stora som under jämförelseperioden, men de övriga provisionsintäkterna minskade med 3 miljoner euro.

Provisionsintäkter och -kostnader (netto)

milj. €

%



Markets räntenetto och nettointäkterna från handeln var 2 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden då tradingintäkterna från valuta- och ränteinstrument som värderas till verkligt värde minskade. Tradingintäkterna minskade med 21 miljoner euro, men kundintäkterna ökade med 14 miljoner euro.

Nedgången i de övriga rörelseintäkterna och avskrivningarna beror främst på minskningen av serviceleasingstocken.

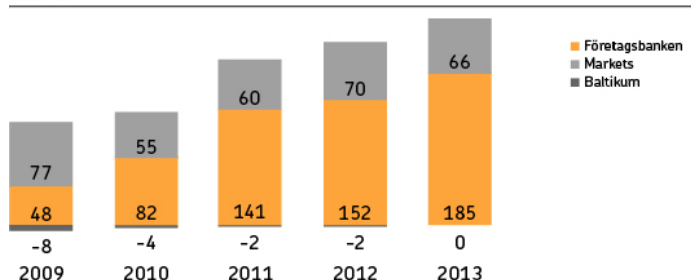
Kostnaderna inom bankrörelsen ökade med 10 %. Kostnaderna utan bankskatten på 17 miljoner euro minskade med 2 %.

Resultat före skatt

Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Företagsbanken	185	152	21
Markets	66	70	-6
Bankrörelsen i Baltikum	0	-2	97
Totalt	251	221	14

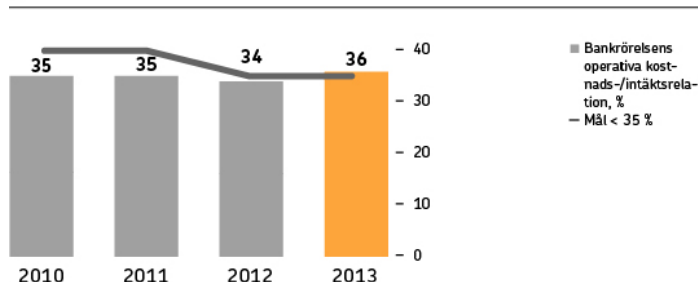
Bankrörelsens resultat före skatt

milj. €



Bankrörelsens operativa kostnads-/intäktsrelation

%



Bankrörelsens riskposition

Kreditriskposition

I granskningen av kreditrisker följs utvecklingen av de totala exponeringarna och kundernas kreditvärdighet upp. Med totala exponeringar avses det totala beloppet av fordringar och poster utanför balansräkningen som är utsatt för kreditrisk. I de totala exponeringarna ingår ränta och kapital, från vilka de individuella nedskrivningarna har dragits av.

Bankrörelsens riskposition hölls god. Ratingfördelningen för exponeringarna hölls god. De totala exponeringarna ökade under året med 0,7 miljarder euro till 25,1 miljarder euro.

De totala exponeringarna per motpart

Mrd. e	31.12.2013	31.12.2012	Förändring, %
Företag och bostadssammanslutningar	20,4	19,9	3 %
Finansiella institut och försäkringsföretag	2,2	2,1	7 %
Andelsbankerna och OP-Pohjola anl	0,2	0,2	-6 %
Offentliga samfund	1,0	1,1	-9 %
Hushåll	1,1	1,0	12 %
Icke vinstsyftande samfund	0,2	0,2	-8 %
Totalt	25,1	24,4	3 %

De totala exponeringarna delas per motpart upp i sex kundgrupper. Den största kundgruppen var företagskunderna, vilkas andel av de totala exponeringarna var 81 % (81). Företagsexponeringarna ökade under året med 0,6 miljarder euro, dvs. med 3 %. Av företagsexponeringarna stod krediterna och garantierna för 58 %, finansbolagsprodukterna för 15 % samt de outnyttjade limiterna och uttagna krediterna för 18 %.

De totala exponeringarna per ratingklass

Ratingklass	31.12.2013	31.12.2012	Förändring, mrd. e
1–2	2,4	2,5	-0,1
3–5	12,3	12,3	0,1
6–7	6,5	5,8	0,7
8–9	2,0	1,9	0,1
10	0,2	0,2	-0,1
11–12	0,3	0,3	0,0
Oklassificerade	0,2	0,2	-0,1
Hushåll	1,1	1,0	0,1
Totalt	25,1	24,4	0,7

Andelen exponeringar som till sin rating räknas till investeringsnivån, dvs. ratingklasserna 1–5, exklusive hushåll, hölls fortfarande god och var 62 % (63). Klasserna 11–12 minskade till 1,3 % (1,4).

Av företagskundernas exponeringar utgjorde exponeringarna på investeringsnivån 56 % (59), och exponeringarna inom de två sämsta ratingklasserna uppgick till 310 miljoner euro (331), dvs. 1,5 % (1,7).

Exponeringar inom sektorn företag och bostadssammanslutningar per ratingklass

Ratingklass	31.12.2013	31.12.2012	Förändring, mrd. e
1–2	1,1	1,1	-0,1
3–5	10,4	10,5	-0,1
6–7	6,3	5,5	0,9
8–9	2,0	1,9	0,1
10	0,2	0,2	-0,1
11–12	0,3	0,3	0,0
Oklassificerade	0,2	0,2	-0,1
Totalt	20,4	19,9	0,6

Branschfördelningen av företagskundernas exponeringar hölls väl spridd. De mest betydande branscherna var handel 10,2 % (9,6), uthyrning och förvaltning av bostäder 9,9 % (10,3) samt tillverkning av maskiner och utrustning 9,1 % (8,9). Av exponeringarna i branschen uthyrning och förvaltning av bostäder var 49 % exponeringar med garantier från offentlig sektor.

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum uppgick vid slutet av december till 0,8 miljarder euro (0,5), vilket är 3,2 % (2,2) av de totala exponeringarna i bankrörelsen.

Stora exponeringar mot kunder

Som stora exponeringar mot kunder räknas direkta exponeringar som överstiger 10 % av koncernens kapitalbas. De stora företagsexponeringarna uppgick vid slutet av året till 2,7 miljarder euro (3,4). Koncernens kapitalbas som täcker stora exponeringar uppgick till 2,1 miljarder euro (2,1). De stora företagskundexponeringarna bestod av 11 kundkoncerners (13) exponeringar och deras andel av kapitalbasen var 127 % (159).

Förfallna betalningar, problemfordringar och nedskrivningar

De förfallna betalningarna ökade med 6 miljoner euro till 27 miljoner euro, och deras andel av kredit- och garantistocken var 0,16 % (0,13). Problemfordringarna, dvs. de oreglerade fordringarna, nollräntefordringarna och fordringarna till underpris ökade med 6 miljoner euro till 40 miljoner euro. Problemfordringarnas andel av kredit- och garantistocken var dock fortfarande liten, dvs. 0,23 % (0,21).

Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen uppgick till 35 miljoner euro (54), dvs. 0,20 % (0,34) av kredit- och garantistocken. Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 17 miljoner euro (7) och nedskrivningar för 55 miljoner euro (59). Avdragen för återförda kreditförluster och nedskrivningar var totalt 38 miljoner euro (11).

Nettokreditförlusterna och nedskrivningarna för affärsrörelsen i Baltikum var –1 miljon euro (–1), dvs. resultatförbättrande.

Marknadsriskposition

Bankrörelsens affärsområde Markets utsätts för förändringar i marknadspriserna på ränte-, valuta-, råvaru- och kreditriskpremier av vilka de väsentligaste riskfaktorerna är ränte- och kreditriskerna. Ränterisken var under året i genomsnitt 12,4 miljoner euro (8,0) mätt med mätaren för en ränteförändring på 1 %-enhet. Over night-valutapositionen och dess risk var låga hela året. Vid årsskiftet uppgick valutapositionen till cirka 28 miljoner euro (19).

Marknadsriskens känslighetsanalys

Bankrörelse, milj. e	Riskparameter	Förändring	31,12,2013	31,12,2012	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	12		8
Valutarisk	Marknadsvärde	10 %	3		2
Volatilitetsrisk					
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	5		1
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	1		0
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	1	1	1
					2

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreserven.

Derivatrörelsen

I bokslutsnoterna redovisas derivatinstrumenten specificerade enligt syfte.

Skadeförsäkringsrörelsen

- Skadeförsäkringens resultat före skatt förbättrades till 167 miljoner euro (92). Resultatet före skatt till verkligt värde var 150 miljoner euro (283). Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar försvagade resultatet med 38 miljoner euro (52).
- Premieintäkterna ökade med 11 procent (10).
- Antalet preferenskundshushåll ökade med 45 612 hushåll (46 658).
- Den försäkringstekniska lönsamheten förbättrades. Den operativa totalkostnadsprocenten var 86,9 (90,5) och den operativa driftskostnadsprocenten 18,7 (21,5).
- Placeringsintäkterna till verkligt värde var 3,5 procent (10,8).

Skadeförsäkringsrörelsens resultat och nyckeltal

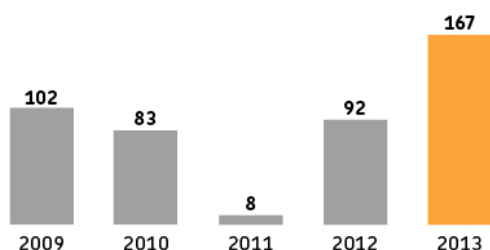
Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Premieintäkter	1 249	1 126	11
Försäkringssättningar	-889	-830	7
Driftskostnader	-234	-242	-3
Avskrivningskorrigerig av immateriella tillgångar	-21	-21	0
Försäkringstekniskt bidrag	104	33	
Placeringsintäkter och -kostnader	132	115	14
Övriga intäkter och kostnader	-70	-57	23
Resultat före skatt	167	92	82
Resultat före skatt till verkligt värde	150	283	-47
Totalkostnadsprocent	91,6	97,1	
Operativ totalkostnadsprocent	86,9	90,5	
Operativ skadeprocent	68,2	69,1	
Operativ driftskostnadsprocent	18,7	21,5	
Operativ riskprocent	61,7	62,8	
Operativ omkostnadsprocent	25,2	27,8	
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	3,5	10,8	
Solvensprocent	73	81	
Antal anställda	1 802	2 384	-24

Resultat

Resultatet före skatt förbättrades till 167 miljoner euro (92) tack vare det starka försäkringstekniska bidraget och det goda resultatet av placeringsverksamheten. Diskonteringsräntan för pensionsansvar sänktes från 3,0 % till 2,8 %, vilket ökade försäkringssättningarna med 38 miljoner euro. Under jämförelseåret ökade försäkringssättningarna med 52 miljoner euro då diskonteringsräntan sänktes från 3,3 % till 3,0 %.

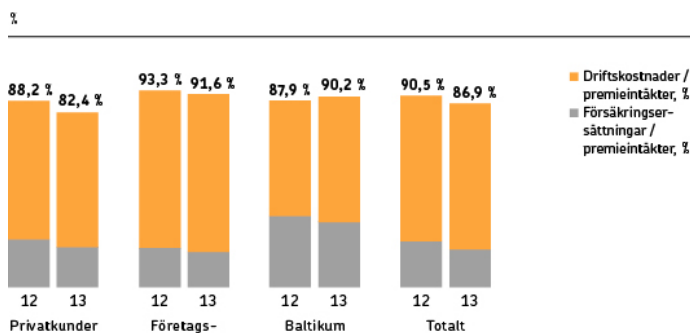
Skadeförsäkringens resultat före skatt

milj. €



Den försäkringstekniska lönsamheten var bättre än under jämförelseperioden. Premieintäkterna ökade kraftigt och driftskostnaderna minskade från jämförelseperioden. Premieintäkterna ökade med totalt 11 % (10). Det operativa försäkringstekniska bidraget var 164 miljoner euro (106) och den operativa totalkostnadsprocenten var 86,9 (90,5). De operativa nyckeltalen innehåller inte ändringar i beräkningsgrunden och avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp. Totalkostnadsprocenten, inklusive ovan nämnda poster, var 91,6 (97,1).

Operativa totalkostnadsprocenter



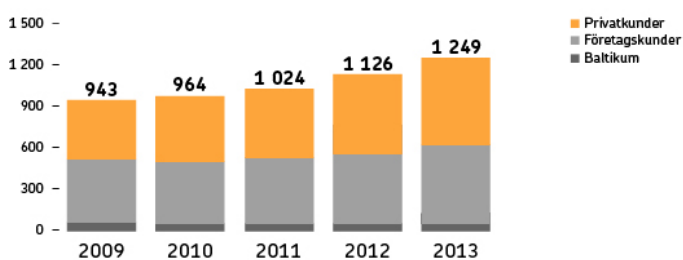
Premieintäkter

Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Privatkunder	630	566	11
Företagskunder	567	513	10
Baltikum	52	46	13
Totalt	1 249	1 126	11

Premieintäkterna ökade fortfarande kraftigt bland både privat- och företagskunder. Också i Baltikum började premieintäkterna öka. Mätt med marknadsandelen av premieinkomsten var Pohjola 2012 den största skadeförsäkraren i Finland med en marknadsandel på 29,1 %. Marknadspositionen uppskattas ha stärkts också under 2013.

Premieintäkter per affärsområde

milj. €



Antalet preferenskundshushåll ökade med 45 612 hushåll (46 658). Antalet preferenskundshushåll uppgick vid slutet av året till 615 606 (569 994), och av dem har 73 % (69) koncentrerat också sina bankärenden till OP-Pohjola-gruppen. Kunderna i gruppens andelsbanker och Helsingfors OP Bank använde OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden för betalningen av 1 783 000 försäkringsräkningar (1 629 000), av vilka 253 000 räkningar (251 000) har betalats helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 89 miljoner euro (82).

Försäljningen av försäkringar till privat- och företagskunder ökade med 3 % från jämförelseperioden. Pohjola förnyade personförsäkringarna, och nu kan man beviljas försäkring upp till 100 års ålder. Omasairaala Oy, som grundats av Pohjola och som specialiserat sig på ortopedisk dagkirurgi, inledde sin verksamhet i början av året. I oktober öppnade sjukhuset en privat olycksfallsstation, som kompletterar den offentliga sektorns vård vid olycksfall. Från början av december började Omasairaala producera också företagshälsovårdstjänster för de anställda vid OP-Pohjola-gruppens centralinstitutskoncern i huvudstadsregionen.

Ökningen i försäkringsersättningarna, exklusive effekten av sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar, var 9 %, dvs. långsammare än ökningen i premieintäkterna. Skadekostnaden för nya storskador var större än under jämförelseperioden. Under 2013 registrerades 205 nya stora skador (173), vilkas skadekostnad för egen räkning var totalt 138 miljoner euro (125). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 10 miljoner euro (27). Den operativa skadeprocenten var 68,2 (69,1). Riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 61,7 (62,8).

Driftskostnaderna minskade med 3 % och den operativa driftkostnadsprocenten förbättrades till 18,7 (21,5). Effektiviteten förbättrades genom den kraftiga intäktsökningen och effektiviseringsprogrammet. Den operativa omkostnadsprocenten, som innehåller de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 25,2 (27,8).

De övriga intäkterna och kostnaderna ökade med 13 miljoner euro och försvagade resultatet. En ändring av principerna beträffande allokeringen av kapital ökade skadeförsäkringens finansieringskostnader med 16 miljoner euro.

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

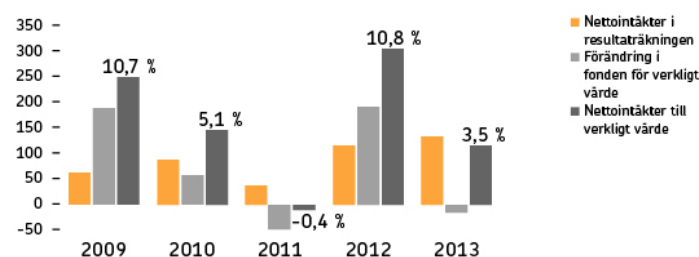
	2013		2012	
	Bidrag, milj. e	CR, %	Bidrag, milj. e	CR, %
Privatkunder	111	82,4	67	88,2
Företagskunder	48	91,6	34	93,3
Baltikum	5	90,2	6	87,9
Totalt	164	86,9	106	90,5

Lönsamheten förbättrades särskilt bland privatkunderna till följd av den kraftiga ökningen i premieintäkterna och den måttfulla utvecklingen av försäkringsersättningarna.

Placeringsverksamheten

Placeringsintäkterna till verkligt värde blev mindre än under jämförelseperioden till följd av den ogynnsamma ränteutvecklingen. Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var 115 miljoner euro (306) och intäktsprocenten 3,5 (10,8). De resultatförda nettointäkterna från placeringarna var 132 miljoner euro (115).

Nettointäkter från placeringsverksamheten
och förändringen i fonden för verkligt värde
milj. €



Skadeförsäkringens riskposition

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringsportföljer som utgör täckning för försäkringsskulden och nivån på den diskonteringsränta som används för att diskontera försäkringsskulden.

Skadeförsäkringens solvenskapital var vid slutet av året 913 miljoner euro (914). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna (solvensprocenten) var 73 % (81). Utjämningsbeloppet uppgick till 248 miljoner euro (273).

Pohjola sänkte diskonteringsräntan för skadeförsäkringens pensionsansvar med 0,2 procentenheter från 3,0 procent till 2,8 procent till följd av de låga räntorna. Den här icke-kassaflödesbaserade ändringen i beräkningsgrunden försvagade koncernens resultat med 38 miljoner euro (52).

Försäkringarnas riskposition

Återförsäkringen av skadeförsäkringen har skötts centralt. Både den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna och katastrofåterförsäkringarna är högst 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 135 miljoner euro. Dessutom finns ett årsaggregatskydd för storskador i den kortsvarsade försäkringsrörelsen på den självbehållna andelen, vars kapacitet 2013 var 10 miljoner euro. Det här skyddet tas i bruk då storskadegifterna för ett år är större än normalt.

De normala variationerna i affärsrörelsen medför variationer i resultatet och eget kapital. I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet.

Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet

Riskvariabel	Totalbelopp 2013, milj. e	Förändring i riskvariabel	Inverkan på totalkostnads- procenten	Inverkan på eget kapital, milj. e
Premieintäkter*	1 249	ökar 1 % förbättras	0,9 %-enheter	12
Försäkringsersättningar*	882	ökar 1 %	försvagas 0,7 %- enheter	-9
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	försvagas 0,4 %- enheter	-5
Personalkostnader*	107	ökar 8 %	försvagas 0,7 %- enheter	-9
Funktionsvisa kostnader**/**	311	ökar 4 %	försvagas 1,0 %- enheter	-12
Inflation i kollektiva avsättningar för oreglerade skador	597	ökar 0,25 %-enheter	försvagas 0,3 %- enheter	-4
Livslängd i diskonterad försäkringsskuld	1 564	ökar 1 år	försvagas 3,0 %- enheter	-38
Diskonteringsränta på diskonterad försäkringsskuld	1 564	minskar 0,1 %-enheter	försvagas 1,6 %- enheter	-20

*Glidande 12 månader

**Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader i anslutning till produktion av övriga tjänster.

Antalet skador och deras storlek varierar från år till år. Skadekostnaden för storskador förklarar en betydande del av den årliga variationen i försäkringsrörelsens resultat.

Största delen av skadeförsäkringens försäkringsskuld är pensionsansvar som påverkas av den uppskattade dödlighetsintensiteten och den använda diskonteringsräntan. Den uppskattade dödligheten baserar sig på den dödlighetsmodell som försäkringsbolagen i Finland allmänt använder och som antar att den observerade ökningen i livslängden kommer att fortsätta. Modellen har senast uppdaterats 2011.

Den diskonterade försäkringsskulden var 1 568 miljoner euro (1 487). Den har diskonterats med en ränta på 3,0 % (3,3) till 30.10.2013 och efter det med en diskonteringsränta på 2,8 %. Försäkringsskuldens duration är 12,6 år (12,4). I övrigt är försäkringsskulden på 1 025 miljoner euro (961) odiskonterad och dess duration är 2,1 år (2,1).

Placeringarnas riskposition

Skadeförsäkringens placeringsbestånd var vid slutet av året 3 219 miljoner euro (3 149). Placeringsbeståndet inkluderar de placeringar som utgör täckning för både försäkringsskulden och solvenskapitalet.

Allokering av skadeförsäkringens placeringsbestånd

Allokering av placeringsbestånd	31.12.2013		31.12.2012	
	Verkligt värde, milj. e	%	Verkligt värde, milj. e	%
Penningmarknaden	113	4	42	1
Obligationslån och räntefonder	2 309	72	2 369	75
Aktier och kapitalinvesteringar	426	13	367	12
Alternativa placeringar	41	1	82	3
Fastigheter	329	10	290	9
Totalt	3 219	100	3 149	100

Ränteportföljens ratingfördelning var god. Placeringarna på investeringsnivån stod för 91 % (92), och 74 % (73) av placeringarna hade en rating på minst A-. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 4,4 år (4,2) och durationen 3,7 år (4,2).

Den genomsnittliga avkastningen på direkta placeringar i obligationslån till förfallodagen beräknad enligt anskaffningspriset för instrumenten (running yield) var vid slutet av året 2,7 % (2,9).

Skadeförsäkringens ränteportfölj, fördelning enligt löptid och rating 31.12.2013, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	%
Aaa	27	204	310	93	150	87	872	37 %
Aa1–Aa3	112	67	72	15	10	32	308	13 %
A1–A3	76	167	203	115	24	0	585	25 %
Baa1–Baa3	38	61	123	129	33	19	402	17 %
Ba1 eller lägre	51	69	53	6	9	3	189	8 %
Intern rating	27	0	0	0		0	27	1 %
Totalt	331	568	761	358	225	141	2 384	100 %

Fördelningen omfattar inte kreditderivat.

Skadeförsäkringens öppna valutaposition var 136 miljoner euro (254), dvs. 4 % av placeringsbeståndet. Valutarisken har säkrats aktivt med valutaderivat.

Följande tabell beskriver placeringsriskernas känslighet och deras inverkan på det egna kapitalet:

Placeringsklasser	Riskparameter	Förändring	Inverkan på eget kapital, milj. e	
			31.12.2013	31.12.2012
Obligationslån och räntefonder ¹	Ränta	1 %-enhet	72	72
Aktier ²	Marknadsvärde	10 %	35	30
Kapitalinvesteringar och onoterade aktier	Marknadsvärde	10 %	10	10
Råvaror	Marknadsvärde	10 %	1	1
Fastigheter	Marknadsvärde	10 %	33	29
Valuta	Valutans värde	10 %	14	25
Kreditriskpremie ³	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	8	9
Derivat	Volatilitet	10 %-enheter	2	0

¹ Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat.

² Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat.

³ Inkluderar obligationslån och konvertibla skuldebrev samt penningmarknadsplaceringar inkl. obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater.

Kapitalförvaltningen

- Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 24 miljoner euro (32). De avkastningsbaserade provisionerna uppgick till 4 miljoner euro (15).
- De förvaltade kundmedlen ökade från årsskiftet med 16 procent till 37,9 miljarder euro (32,8).
- Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 53 procent (47).

Kapitalförvaltningens resultat och nyckeltal

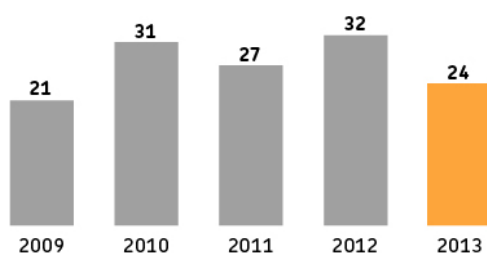
Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Provisionsintäkter, netto	51	60	-15
Övriga intäkter	4	5	-16
Intäkter totalt	55	65	-15
Personalkostnader	14	19	-25
Övriga kostnader	17	14	23
Kostnader totalt	32	33	-5
Andel av intresseföretagens resultat	0	0	-78
Resultat före skatt	24	32	-27
Resultat före skatt till verkligt värde	24	32	-27
Förvaltade kundmedel, mrd. e	38	33	16
Operativ kostnads-/intäktsrelation, %	53	47	
Antal anställda	88	153	-42

Resultat

Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 24 miljoner euro (32). I resultatet ingår avkastningsbaserade provisioner för 4 miljoner euro (15). I resultatet ingår en andel av nettoresultatet för intresseföretaget Access Capital Partners Group SA.

Kapitalförvaltningens resultat före skatt

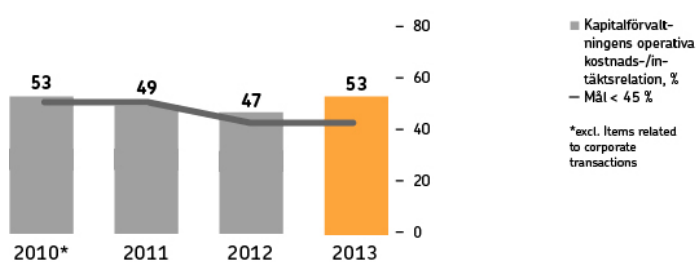
milj. €



Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 53 % (47).

Kapitalförvaltningens operativa kostnads-/intäktsrelation

%



De förvaltade medlen ökade från början av året med 16 % och uppgick vid slutet av december till 37,9 miljarder euro (32,8).

Förvaltade kundmedel

Mrd. e	2013	2012
Institutionella kunder	21	19
OP-fonder	12	10
Private	5	4
Totalt	38	33

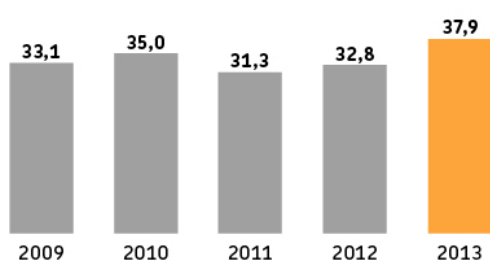
Fördelning av förvaltade kundmedel

%	2013	2012
Penningmarknadsplaceringar	15	16
Obligationslån	37	40
Aktier	32	27
Övriga	15	18
Totalt	100	100

Ökningen i de förvaltade kundmedlen beror på de ökade kapitalen i OP-fonderna, nettoförsäljningen och på uppgången i kundportföljernas marknadsvärde. Bland fonderna inom Kapitalförvaltningens portföljförvaltning överträffade 59 % jämförelseindexets avkastning.

Förvaltade kundmedel

mrd. €



Koncernfunktionerna

- Resultatet före skatt var 32 miljoner euro (27). I resultatet ingår realisationsvinster för skuldebrev på 14 miljoner euro (–4) och intäkter från utdelningar för 24 miljoner euro (15).
- Resultatet före skatt till verkligt värde var 23 miljoner euro (250).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Koncernfunktionernas resultat och nyckeltal

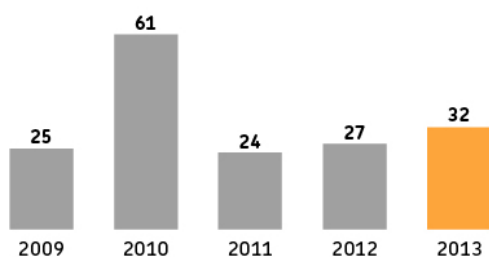
Milj. e	2013	2012	Förändring, %
Räntenetto	26	36	-28
Nettointäkter från handel	-12	1	
Nettointäkter från placeringsverksamhet	39	11	
Övriga intäkter	7	16	-55
Intäkter totalt	61	65	-6
Personalkostnader	6	14	-57
Övriga kostnader	20	20	0
Kostnader totalt	26	34	-24
Resultat före nedskrivningar av fordringar	35	30	14
Nedskrivningar av fordringar	2	3	-24
Resultat före skatt	32	27	18
Resultat före skatt till verkligt värde	23	250	-91
Likviditetsreserv, mrd. e	13,3	14,6	-9
Riskvägda poster, mrd. e	1,9	1,9	0
Forordningar på och skulder till			
OP-Pohjola-gruppens företag, netto, mrd. e	4,7	3,2	46
Centralbanksrörelsens resultat, milj. e	9	8	7
Antal anställda	26	123	-79

Resultat

Resultatet före skatt var 32 miljoner euro, dvs. 5 miljoner euro större än jämförelseårets resultat. Resultatet före skatt till verkligt värde var 23 miljoner euro, dvs. 227 miljoner euro mindre än under jämförelseåret, då den ökade likviditeten till följd av Europeiska centralbankens finansieringsoperationer lugnade ner marknaden och minskade på kreditriskmarginalerna.

Koncernfunktionernas resultat före skatt

milj. €



Likviditetsreservens räntenetto minskade på grund av förberedelserna inför åtstramningen i likviditetsbestämmelserna. Nettointäkterna från handeln minskade till följd av derivatinstrumentens värdeförändringar.

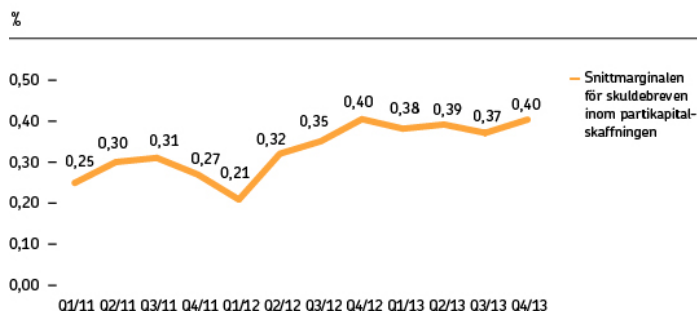
I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster från skuldebrev för 14 miljoner euro (–4). Intäkterna från utdelningar var 24 miljoner euro (15) och inkluderade 16 miljoner euro i ränta på andelskapitalet från Finlands Kreditandelslag (11). Nedskrivningarna av skuldebrev uppgick till 2 miljoner euro (3).

Bankskatten ökade de övriga kostnaderna med 2 miljoner euro.

Pohjolas tillgång på finansiering hölls god. Pohjola emitterade under januari–december långfristiga obligationslån för totalt 1,9 miljarder euro. Under det andra kvartalet emitterades ett obligationslån till seniorvillkor på 500 miljoner euro på den internationella kapitalmarknaden. Löptiden för lånet är fem år. Dessutom emitterades Pohjolas första Samurai-obligationslån på den japanska marknaden för totalt 30 miljarder yen (237 miljoner euro). Under det tredje kvartalet emitterades ett femårigt obligationslån till seniorvillkor på 750 miljoner euro på den internationella kapitalmarknaden.

Snittmarginalen för skuldebrev inom partikapitalanskaffningen till seniorvillkor var vid slutet av december 40 räntepoäng (40).

Snittmarginalen för skuldebrev inom partikapitalanskaffningen



Koncernfunktionernas riskposition

Kreditriskposition

Koncernfunktionernas totala exponeringar uppgick till totalt 19,8 miljarder euro (20,4) och bestod av skuldebrev, tillgodohavanden på centralbanker samt fordringar på andelsbanker för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditet. Av Koncernfunktionernas exponeringar kom 99 % (99) från motparter på investeringsnivån.

Andelsbankerna och OP-Pohjola anl jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för Pohjola Bank Abp som centralbank för OP-Pohjola-gruppen. Andelsbankernas och OP-Pohjola anl:s exponeringar ökade under året med 1,5 miljarder euro, dvs. cirka 46 %. Andelsbankernas och OP-Pohjola anl:s åtaganden hör till investeringsnivån.

I koncernfunktionerna upprätthålls en likviditetsreservportfölj för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserv. Likviditetsreserven uppgick vid slutet av året till 13,3 miljarder euro (14,6). Tillgångarna består främst av skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt av värdepapperiserade fordringar och företagskrediter som godtas som säkerhet.

Fördelningen enligt löptid och rating i likviditetsreserven 31.12.2013, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	%
Aaa*	2 194	768	1 103	1 371	838	21	6 295	47 %
Aa1–Aa3	5	273	423	571	269	1	1 542	12 %
A1–A3	193	682	98	26	2	3	1 004	8 %
Baa1–Baa3	165	193	65	15	35	1	474	4 %
Ba1 eller lägre	29	118	30	7	43	0	227	2 %
Intern rating**	329	1 209	1 255	363	127	483	3 766	28 %
Totalt	2 915	3 243	2 974	2 353	1 314	509	13 308	100 %

* inkl. Tillgodohavanden på centralbanker

** PD ≤ 0,40 %

Den genomsnittliga återstående löptiden för Likviditetsreserven (exkl. Tillgodohavanden på centralbanker) var 4,8 år.

Finansiella tillgångar med intern rating utgörs främst av obligationslån emitterade av finländska företag och samfund.

Marknadsriskposition

Koncernfunktionernas mest betydande marknadsrisker utgörs av likviditetsreservens kreditriskmarginal samt ränterisken i den finansiella balansräkningen.

Ränterisken var under året i genomsnitt 28,4 miljoner euro (16,1) mätt med mätaren för en ränteförändring på 1 %-enhet. Aktie- och kapitalinvesteringssfondernas marknadsvärde var vid slutet av året 23 miljoner euro (30). Vid slutet av 2013 var kapitalet uppbundet i fastighetsinnehav 38 miljoner euro (30), av vilket rörelsefastigheterna stod för 3 miljoner euro (3).

Marknadsriskens känslighetsanalys

Koncernfunktionerna, milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2013		31.12.2012	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	27		22	
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	0		0	
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter		30		19
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	10 %		0		0
Kapitalfonder	Marknadsvärde	10 %		2		3
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %	3		3	

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreserven.

Personal och ersättningar

Koncernen hade vid slutet av året 2 550 anställda, dvs. 854 färre än vid slutet av 2012. Största delen av minskningen hör ihop med överföringarna inom OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

Antal anställda	31.12.2013	31.12.2012
Bankrörelsen	634	745
Skadeförsäkringen	1 802	2 384
Kapitalförvaltningen	88	153
Koncernfunktionerna	26	123
Totalt	2 550	3 404

Av koncernens anställda arbetade totalt 402 personer (395) utomlands.

OP-Pohjola-gruppens och Pohjolas rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Närmare uppgifter om ersättningar finns i noterna till bokslutet.

Investeringar

De totala investeringarna 2013 var 45 miljoner euro (43). Av investeringarna riktade sig 15 miljoner euro (19) till Bankrörelsen, 27 miljoner euro (22) till Skadeförsäkringsrörelsen, 2 miljoner euro (1) till Kapitalförvaltningen och 1 miljon euro (2) till Koncernfunktionerna. Investeringarna var i huvudsak investeringar i datasystem.

Ansvarskänsla

I Pohjola är ansvarskänslan en fast del av affärsrörelsen, och i enlighet med strategin, utvecklas den som en del av OP-Pohjolas samhällsansvarsprogram. OP-Pohjola-gruppens samhällsansvarsprogram omfattar fem delområden, deras KPI-indikatorer och mål för indikatorerna.

Ytterligare upplysningar om OP-Pohjola-gruppens samhällsansvarsprogram finns i OP-Pohjola-gruppens årsredovisning för 2013, som omfattar samhällsansvarsrapporten i enlighet med GRI G4-riktlinjerna.

Koncernens strukturarrangemang

Pohjola förnyade sina kapitalmarknadsfunktioner genom att sammanslå de funktioner som specialiserat sig på skuld- och aktiefinansiering. Som en del av arrangemanget fusionerades Pohjola Corporate Finance Ab med Pohjola Bank Abp 31.12.2013.

I mars öppnade Pohjola en filial i Litauen, varefter Pohjola erbjuder sina företagskunder tjänster i alla baltiska länder.

Aktier och aktieägare

Aktieserier

Aktierna i Pohjola fördelar sig på serie A och K.

Aktierna i serie A (POH1S) är avsedda för allmänheten och de noteras på NASDAQ OMX Helsingfors. Aktien i serie A har noterats på NASDAQ OMX Helsingfors Large Cap-lista sedan 1989. Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre per aktie än vinstutdelningen på aktierna i serie K. På bolagsstämman medför varje aktie i serie A en röst.

Aktierna i serie K (POHKS) är onoterade aktier som får ägas endast av OP-Pohjola-gruppens centralinstitut OP-Pohjola anl, andelsbanker och andelsbanksaktiebolag och som kan överföras endast mellan ifrågavarande företag. Aktier i serie K kan omvandlas till aktier i serie A på yrkan av en aktieägare. På bolagsstämman medför varje aktie i serie K fem röster.

Aktiekapital

Pohjola Bank Abp:s aktiekapital uppgick vid slutet av 2013 till 427 617 463,01 euro. Inga förändringar har inträffat i aktiekapitalet sedan 2005.

Antal aktier, röstetal och förändringar i dem

Under 2013 inträffade följande förändringar i antalet aktier och röstetalen.

Förändringar i antal aktier 2013

Datum	Antal aktier i serie A	Andel av alla aktier	Antal aktier i serie K	Andel av alla aktier	Antal aktier totalt	Förändringar i antal aktier	Orsak till förändring
31.12.2013	252 009 866	78,86 %	67 541 549	21,14 %	319 551 415		
14.10.2013*	252 009 866	78,86 %	67 541 549	21,14 %	319 551 415	POH1S +33 880 POHKS -33 880	Omvandling av aktier i serie K som ägs av andelsbankerna till aktier i serie A
2.9.2013**	251 975 986	78,85 %	67 575 429	21,15 %	319 551 415	POH1S +33 188 POHKS -33 188	Omvandling av aktier i serie K som ägs av andelsbankerna till aktier i serie A
31.12.2012	251 942 798	78,84 %	67 608 617	21,16 %	319 551 415		

* Handeln med de omvandlade aktierna i serie A inleddes på börsen 15.10.2013.

** Handeln med de omvandlade aktierna i serie A inleddes på börsen 3.9.2013.

Förändringar i röstetalet 2013

Datum	Röstetal, aktier i serie A	Andel av det totala röstetalet	Röstetal, aktier i serie K	Andel av det totala röstetalet	Röstetal totalt	Förändringar i röstetalet	Orsak till förändring
31.12.2013	252 009 866	42,73 %	337 707 745	57,27 %	589 717 611		
14.10.2013*	252 009 866	42,73 %	337 707 745	57,27 %	589 717 611	POH1S +33 880 POHKS -169 400	Omvandling av aktier i serie K som ägs av andelsbankerna till aktier i serie A
2.9.2013**	251 975 986	42,72 %	337 877 145	57,28 %	589 853 131	POH1S +33 188 POHKS -165 940	Omvandling av aktier i serie K som ägs av andelsbankerna till aktier i serie A
31.12.2012	251 942 798	42,70 %	338 043 085	57,30 %	589 985 883		

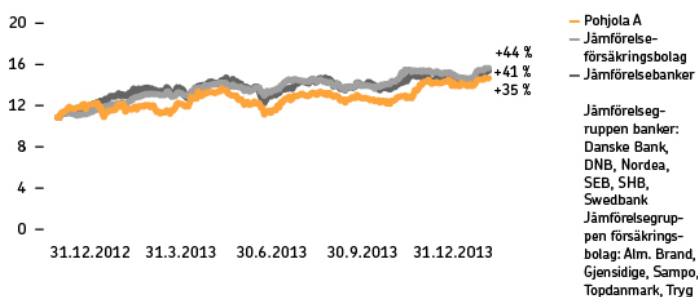
* Handeln med de omvandlade aktierna i serie A inleddes på börsen 15.10.2013.

** Handeln med de omvandlade aktierna i serie A inleddes på börsen 3.9.2013.

Total avkastning, kursutveckling och marknadsvärde

Pohjolas löfte till intressentgruppen aktieägarna är i enlighet med strategin att den totala avkastningen på Pohjolas aktie är i toppklass bland de nordiska jämförelsegrupperna inom bank och försäkring. År 2013 överskred Pohjolas totala avkastning den nordiska jämförelsegruppen för banker och nådde nästan samma nivå som den nordiska jämförelsegruppen för försäkringsbolag.

Den totala avkastningen på Pohjolas aktie jämfört med aktier i jämförelsebanker och försäkringsbolag 2013



Kursen för Pohjolas A-aktie på rapportperiodens sista handelsdag 30.12.2013 var 14,62 euro (28.12.2012: 11,27 euro). Under 2013 var kursen som högst 14,67 euro (27.12.2013) och som lägst 11,14 euro (24.6.2013). Pohjolas marknadsvärde var vid slutet av december 4 672 miljoner euro (3 601).

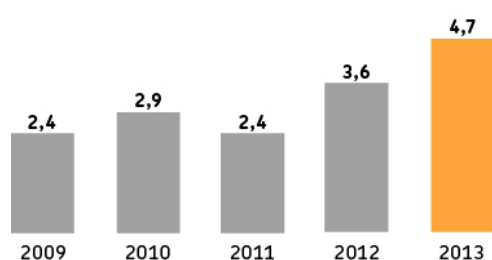
Aktiens kursutveckling

Pohjola A (POH1S)	2009	2010	2011	2012	2013
Kurs vid slutet av året, e	7,55	8,97	7,51	11,27	14,62
Årets högsta kurs, e	9,31	9,79	10,28	11,42	14,67
Årets lägsta kurs, e	3,80	6,97	6,47	7,34	11,14
Aktiestockens marknadsvärde (A- och K-aktier totalt)*, mrd. e	2,41	2,86	2,40	3,60	4,67

*Vid beräkningen av marknadsvärdet har K-aktierna värderats med kursen för A-aktierna.

Aktiestockens marknadsvärde (A- och K-aktier totalt)

mrd. €



Aktieomsättning och marknadsplatser

Omsättningen av A-aktier i euro uppgick 2013 till 1 141 miljoner euro (1 133). Antalet omsatta aktier 2013 var 90 miljoner aktier (126).

Aktieomsättning (Nasdaq OMX Helsingfors)

	2009	2010	2011	2012	2013
Aktieomsättning, milj. aktier	175	154	174	126	90
Aktieomsättning, milj. e	1 160	1 311	1 514	1 133	1 141

År 2013 skedde 63,3 % (72,2) av handeln i euro med Pohjolas A-aktier vid NASDAQ OMX. Av handeln skedde 36,7 % (36,2) på multilaterala handelsplattformar (MTF, multilateral trading facility).

Marknadsplatser för aktierna*

Marknadsplats	Andel av handeln i euro i 2013, %
Nasdaq OMX	63,3
BATS Chi-X CXE (Chi-X)	21,7
Turquoise	8,7
BATS Chi-X BXE (Bats)	5,9
Burgundy	0,3
NYSE Arca	0,0
Frankfurt	0,0
Düsseldorf	0,0

* Källa: Fidessa Fragmentation Index

Aktieägare

Antalet aktieägare i Pohjola 31.12.2013 var 32 267 aktieägare. Av aktieägarna var 95,4 % privatpersoner. Antalet förvaltarregistrerade aktier uppgick till 60,4 miljoner aktier och det ökade med 9 miljoner aktier jämfört med slutet av 2012. De förvaltarregistrerade aktiernas andel av A-aktierna vid slutet av december 2013 var 24,0 % (20,4).

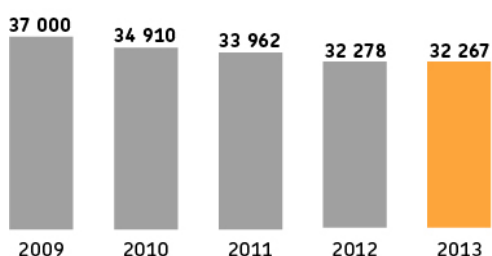
Enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform ska Pohjola Bank Abp som är OP-Pohjola-gruppens centrala finansiella institut vara ett dotterföretag till centralinstitutet OP-Pohjola anl. Vid slutet av 2013 var OP-Pohjola anl:s andel av alla aktier 37,2 procent och av röstetalet för alla aktier 61,3 procent.

Antal aktieägare

	31.12.2013	31.12.2012	Förändring (st.)
Pohjola A (POH1S)	32 260	32 272	-12
Pohjola K (POHKS)	104	109	-5
Totalt*	32 267	32 278	-11

* Antalet aktieägare totalt i serie A och K avviker från det totala antalet aktieägare, eftersom en del ägare av K-aktier också äger A-aktier.

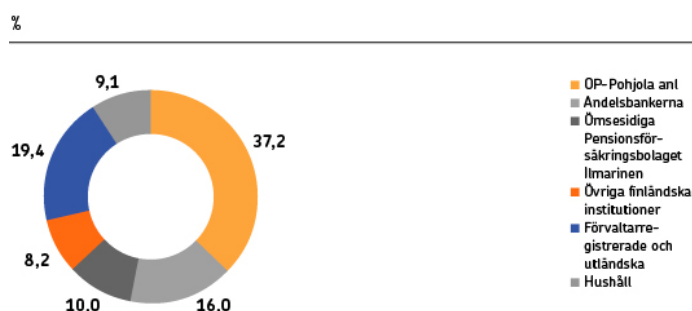
Antal aktieägare



De 10 största aktieägarna 31.12.2013

31.12.2013	Andel av alla aktier, %	Andel av A-aktierna, %	Andel av röstetalet, %
1 OP-Pohjola anl	37,24	23,15	61,31
2 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	10,00	12,68	5,42
3 Oulun Osuuspankki	1,36	1,10	1,82
4 OP-Eläkekassa	1,08	1,37	0,59
5 Placeringsfonden Nordea Fennia	0,78	0,99	0,42
6 OP-Eläkesäätiö	0,73	0,92	0,39
7 Tampereen Seudun Osuuspankki	0,56	0,66	0,37
8 Statens Pensionsfond	0,53	0,67	0,29
9 Suur-Savon Osuuspankki	0,47	0,53	0,37
10 Länsi-Suomen Osuuspankki	0,45	0,41	0,51
Förvaltarregistrerade aktier totalt	18,90	23,97	10,24
Övriga	27,90	33,53	18,27
Totalt	100,00	100,00	100,00

Fördelningen av aktieinnehavet 31.12.2013 (serierna A och K totalt)



Exaktare information om aktieinnehavens fördelning enligt storleksklass och sektor samt de största aktieägarna mätt enligt antalet aktier och röstetalet finns i noterna till Moderbolagets bokslut (FAS).

Vid slutet av 2013 innehade styrelsen och koncernens ledningsgrupp totalt 177 540 (168 602) aktier i serie A, vilket står för 0,06 % (0,05) av bolagets hela aktiestock och 0,03 % (0,03) av röstetalet. Uppgifterna om styrelseledamöternas och ledningsgruppens innehav presenteras närmare i publikationen "Bolagsstyrningsrapport 2013".

Flaggningar

Under 2013 gavs inga flaggningsmeddelanden.

Aktieägaravtal

Enligt ett avtal som ingåtts mellan OP-Pohjola anl och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen (Ilmarinen) 5.5.2011 förbinder sig OP-Pohjola anl som aktieägare i Pohjola Bank Abp till att medverka till att det vid valet av ledamöter till Pohjolas styrelse vid respektive tidpunkt väljs en kandidat som Ilmarinen utsett så länge som Ilmarinens innehav i Pohjola väsentligen motsvarar innehavet per 5.5.2011 (10 procent av samtliga aktier i bolaget).

Bemyndiganden av styrelsen att besluta om aktieemission, köp av egna aktier samt optionsprogram

Bolagsstämman bemyndigade 22.3.2013 styrelsen att besluta om en eller flera emissioner mot vederlag. Det sammanlagda antalet aktier som kan tilldelas genom en aktieemission får i serie A uppgå till högst 24 000 000 aktier och i serie K till högst 6 000 000 aktier. Bemyndigandet innehåller också en rättighet för styrelsen att avvika från aktieägarnas företrädesrätt till aktier i bolaget (riktad emission), om det från bolagets synpunkt finns sådana vägande ekonomiska skäl för det som avses i aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan i så fall utnyttjas för företagsförvärv eller för att finansiera och genomföra arrangemang som hör till affärsrörelsen. Bemyndigandet innehåller en rättighet för styrelsen att besluta om villkoren för aktieemissionen jämte omständigheter i anslutning till åtgärderna. Styrelsen har också rätt att bestämma om teckningspriset helt eller delvis ska avsättas till bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital eller tas upp i aktiekapitalet. Bemyndigandet gäller till 22.3.2014. Styrelsen har inte under 2013 fattat beslut om någon emission med stöd av bemyndigandet.

Bolagsstämman har inte fattat beslut om köp av bolagets egna aktier. Bolagsstämman har inte heller bemyndigat styrelsen att fatta beslut om köp av bolagets egna aktier.

Pohjola har inga gällande optionsprogram.

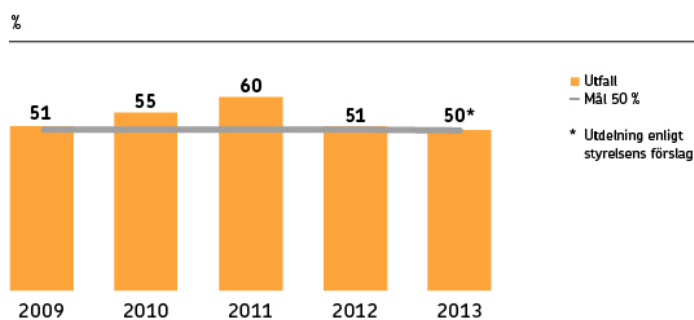
Nyckeltal per aktie

Tidsserierna för nyckeltalen per aktie presenteras i Styrelsens verksamhetsberättelse i kapitlet "Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie".

Utdelningspolicy och utdelning

Pohjolas strategiska mål är att utdelningen ska utgöra minst 50 procent av räkenskapsperiodens resultat förutsatt att Core Tier 1 håller sig vid minst 10 %. Pohjola Bank Abp:s styrelse föreslår att utdelningen för 2013 ska uppgå till 0,67 euro (0,46) per aktie i serie A och 0,64 euro (0,43) per aktie i serie K (se "Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel" i den här verksamhetsberättelsen). Det motsvarar ett utdelningsförhållande på 50 procent. Under 2009–2013 har utdelningsförhållandet varit i genomsnitt 53 %.

Utdelningsförhållande



Utdelning och direktavkastning

	2009	2010	2011	2012	2013*
Pohjola A (POH1S), e	0,34	0,40	0,41	0,46	0,67
Pohjola K (POHKS), e	0,31	0,37	0,38	0,43	0,64
Utdelning, milj. e	106,6	125,8	129,0	145,0	212,1
Direktavkastning, (Pohjola A), %	4,5	4,5	5,5	4,1	4,6

* Styrelsens förslag

Den ordinarie bolagsstämman beslut

Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma 22.3.2013 fastställde bokslutet för 2012, beviljade styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet och beslöt att i utdelning betala 0,46 euro per aktie i serie A och 0,43 euro per aktie i serie K. Bolagsstämman fastställde antalet styrelseledamöter till åtta. Dessutom bemyndigade bolagsstämman styrelsen att besluta om en emission.

Till revisor valdes CGR-sammanslutningen KPMG Oy Ab, som angett Sixten Nyman, CGR, som huvudansvarig revisor.

Förvaltning och ledning

Till bolagets styrelse valdes till slutet av följande ordinarie bolagsstämma verkställande direktör Jukka Hienonen, verkställande direktör Jukka Hulkkonen, verkställande direktör Mirja-Leena (Mirkku) Kullberg, verkställande direktör Marjo Partio, verkställande direktör Harri Sailas och diplomingenjör Tom von Weymarn. Av de personer som nämns ovan har Marjo Partio inte tidigare hört till bolagets styrelse.

Utöver de personer som nämnts ovan ingår i styrelsen med stöd av lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ordförande för bolagets moderbolag OP-Pohjola anl:s direktion, chefdirektör Reijo Karhinen, som ordförande och med stöd av bolagsordningen vice ordförande för OP-Pohjola anl:s direktion, affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen, som vice ordförande.

Pohjola Bank Abp:s (Pohjola) styrelse har hållit sitt konstituerande möte efter den ordinarie bolagsstämman 22.3.2013 och valt följande ledamöter till styrelsens utskott.

Ledamöterna i revisionsutskottet är: diplomingenjör Tom von Weymarn (ordförande), verkställande direktör Marjo Partio (vice ordförande) och verkställande direktör Mirja-Leena (Mirkku) Kullberg.

Ledamöterna i riskhanteringsutskottet är: affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen (ordförande), verkställande direktör Jukka Hulkkonen (vice ordförande) och verkställande direktör Harri Sailas.

Ledamöterna i ersättningsutskottet är: chefdirektör Reijo Karhinen (ordförande), affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen (vice ordförande) och verkställande direktör Jukka Hienonen.

Styrelsen har bedömt ledamöternas oberoende och konstaterat att Jukka Hienonen, Mirkku Kullberg och Tom von Weymarn är oberoende av såväl bolaget som de betydande aktieägarna i bolaget.

Till koncernens ledningsgrupp hör som ordförande verkställande direktör Jouko Pölönen från 15.11 (Mikael Silvennoinen till 15.11) och som ledamöter Vesa Aho, Karri Alameri, Hannu Jaatinen från 28.10 (Reima Rytsölä till 28.10), Petri Viertiö och Tarja Ollilainen.

Jouko Pölönen har sedan 15.11.2013 verkat som verkställande direktör för Pohjola. Han har också fortsatt som verkställande direktör för Pohjola Försäkring. Jouko Pölönen efterträdde Mikael Silvennoinen som blev partner och styrelseordförande i sitt familjeföretag samt styrelseproffs.

Hannu Jaatinen har sedan 28.10.2013 verkat som tf direktör för Bankrörelsen och ledamot av Pohjola-koncernens ledningsgrupp. Han efterträdde Reima Rytsölä, som övergick i ett annat företags tjänst.

Bolagsstyrningsrapport

Pohjola Bank Abp har lämnat en separat bolagsstyrningsrapport som finns på bolagets internetsidor www.pohjola.fi.

Utländska filialer och representationskontor

Pohjola Bank Abp har ett representationskontor i S:t Petersburg och filialer i Estland, Lettland och Litauen. Dessutom har Pohjola Bank Abp dotterbolag som bedriver finansbolagsverksamhet i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola Försäkring har ett dotterbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse i Estland. Dotterbolaget har filialer i Lettland och Litauen.

Solidariskt ansvar

Pohjola Bank Abp är medlem av centralinstitutet (OP-Pohjola anl) för en sådan sammanslutning av inlåningsbanker som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker och hör till en sådan sammanslutning.

Till sammanslutningen hör vid sidan av Pohjola Bank Abp sammanslutningens centralinstitut OP-Pohjola anl, övriga företag som hör till centralinstitutets finansiella företagsgrupp, medlemskreditinstitutet i centralinstitutet och företagen i medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag av vilkas röster de ovan nämnda företagen tillsammans innehar över hälften. Pohjola-koncernens försäkringsbolag hör inte till ovan nämnda sammanslutning.

De medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen (183 andelsbanker, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Bostadslånebanken Abp, OP-Kotipankki Oyj och OP-Processtjänster Ab) och centralinstitutet bär solidariskt ansvar för varandras skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstitutet när huvudskulden har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstitutet upprätta en i lagen avsedd fördelningsplan för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel. Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstitutet, inklusive Pohjola Bank Abp, är skyldiga att i enlighet med kapitel 5 i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstitutet betalat för ett medlemskreditinstituts räkning.

Om centralinstitutet är insolvent har medlemskreditinstitutet dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottsplikt för centralinstitutets skulder.

Centralinstitutet övervakar medlemskreditinstitutets verksamhet i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, fastställer för dem de allmänna principer för verksamhet som avses i 5 § i ovan nämnda lag samt ger medlemskreditinstitutet för tryggnad av dess likviditet och kapitaltäckning anvisningar om hantering av kapitaltäckningen och riskerna, tillförlitlig förvaltning och intern kontroll samt anvisningar om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättande av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare

Enligt lagstiftningen om insättningsgarantifonden betraktas inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker (andelsbankerna, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank och OP-Kotipankki Oyj) som en enda bank vad gäller insättningsgarantin. Av insättningsgarantifondens medel ersätts en kunds fordringar på inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker högst till ett belopp av 100 000 euro.

Pohjola Bank Abp hör till ersättningsfonden för investerare. Ersättningsfonden skyddar utbetalningen av placerarnas ostridiga och förfallna tillgodohavanden då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut på grund av annan än tillfällig insolvens inte klarar av att betala placerarnas tillgodohavanden inom en viss tidsfrist. En placerare får 90 % av sina fordringar upp till 20 000 euro i ersättning. Beträffande investerarskyddet betraktas de kreditinstitut som hör till sammanslutningen av andelsbanker som ett enda kreditinstitut. Fonden ersätter inte förluster till följd av förändringar i värdepapprens kurser eller felaktiga placeringsbeslut. Ersättningsfonden ersätter endast icke-professionella placerares tillgodohavanden.

Utsikter för 2014

Inom Bankrörelsen väntas ökningen i kreditstocken bli lika stor som 2013. På grund av omvärlden väntas företagens investeringar förbli mindre än normalt. De största osäkerhetsfaktorerna för resultatutvecklingen i bankrörelsen ansluter sig till volymutvecklingen och omfattningen av de framtida nedskrivningarna i kreditportföljen. Bankrörelsens resultat före skatt väntas 2014 bli ungefär lika stort som eller större än 2013.

Premieintäkterna väntas öka snabbare än marknaden. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent för hela året beräknas ligga mellan 87 och 91, om storskadorna inte blir avsevärt fler än under 2013. Intäkterna från placeringsverksamheten beror i hög grad på hur placeringsmarknaden utvecklas. De största osäkerhetsfaktorerna beträffande skadeförsäkringens resultatutveckling är ränte- och placeringsmarknadens utveckling och storskadornas inverkan på försäkringssättningarna. Skadeförsäkringens resultat före skatt väntas 2014 bli större än 2013.

De största osäkerhetsfaktorerna beträffande Kapitalförvaltningens resultatutveckling är realiseringen av de resultatbundna provisionsintäkterna för placeringsverksamheten samt beloppet av de kundmedel som förvaltas. Kapitalförvaltningens resultat före skatt väntas 2014 bli ungefär lika stort som eller större än 2013.

De viktigaste faktorer som inverkar på koncernfunktionerna är det räntenetto som uppkommer i likviditetsreserven, de uppkomna realisationsvinsterna och -förlusterna på skuldebrev samt eventuella nedskrivningar av skuldebrev med resultat inverkan. Koncernfunktionernas resultat före skatt väntas 2014 bli mindre än 2013 till följd av de låga räntorna och den åtstramade likviditetsregleringen.

Koncernens resultat före skatt väntas 2014 bli större än 2013.

Osäkerheten i anslutning till konjunkturutsikterna och omvärlden i allmänhet är fortfarande stor.

Alla bedömningar som presenteras i den här rapporten grundar sig på de rådande uppfattningarna om utvecklingen av omvärlden, koncernen och dess funktioner, och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel

Pohjola Bank Abp:s eget kapital 31.12.2013 var 1 855 039 485,05 euro, varav det utdelningsbara egna kapitalet var 703 532 356,31 euro.

Bolagsstämmans disponibla utdelningsbara medel:

	euro
Vinsten för räkenskapsperioden 2013	278 723 651,89
Balanserad vinst	93 427 867,36
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	307 931 364,75
Övriga fria fonder	23 449 472,31
Totalt	703 532 356,31

Bolagets utdelningsbara medel föreslås delas ut som utdelning enligt 0,67 euro på 252 009 866 aktier i serie A, dvs. 168 846 610,22 euro, och 0,64 euro på 67 541 549 aktier i serie K, dvs. 43 226 591,36 euro, vilket innebär att den föreslagna utdelningen är totalt 212 073 201,58 euro.

För utdelningen föreslås användas vinsten för räkenskapsperioden 2013, dvs. 212 073 201,58 euro. Härvid kvarstår 491 459 154,73 euro i utdelningsbart eget kapital.

Dessutom föreslår styrelsen att det av de utdelningsbara medlen för styrelsen reserveras högst 75 000 euro som donationer för allmännyttiga eller därmed jämförbara ändamål.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bolagets betalningsförmåga.

Styrelsen föreslår att utdelning betalas till varje aktieägare som på avstämningsdagen för utdelningen, 25.3.2014, är införd som aktieägare i bolagets aktieägarförteckning, som förs av Euroclear Finland Ab, och att utdelningen betalas 3.4.2014.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie

	2009	2010	2011	2012	2013
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	10,0	9,9	9,2	11,2	14,6
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %***	19,2	9,3	3,1	23,3	14,3
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,6	0,6	0,6	0,7	1,0
Soliditet, %	6,4	6,6	5,6	6,2	7,0
Antal anställda i genomsnitt	2 966	3 005	3 189	3 421	2 580
Kostnadernas andel av intäkterna, %	56	56	62	57	53
Koncernens nyckeltal per aktie	2009	2010	2011	2012	2013
Resultat/aktie (EPS), euro					
A-aktie**	0,66	0,72	0,68	0,90	1,33
K-aktie**	0,63	0,69	0,65	0,87	1,30
Eget kapital/aktie, euro**	7,09	7,44	7,22	8,67	9,52
Utdelning/aktie, euro*, **	0,33	0,39	0,40	0,45	0,66
Utdelning/resultat, %*, **	50,7	54,9	59,9	50,9	50,0
Direktavkastning, % (Pohjola A) *, **	4,5	4,5	5,5	4,1	4,6
P/E-tal**	11,5	12,5	11,2	12,7	11,0
P/B-tal**	1,06	1,21	1,04	1,30	1,54
Aktiens kursutveckling (Pohjola A)**					
medelkurs, euro**	6,32	8,61	8,52	8,99	12,64
lägsta kurs, euro**	3,80	6,97	6,47	7,34	11,14
högsta kurs, euro**	9,31	9,79	10,28	11,42	14,67
kurs vid årets slut, euro**	7,55	8,97	7,51	11,27	14,62
Aktiestockens marknadsvärde (Pohjola A), milj.e	1 896	2 253	1 886	2 839	3 684
Aktiestockens marknadsvärde (Pohjola A och K), milj.e	2 413	2 866	2 400	3 601	4 672
Aktieomsättning (Pohjola A), 1 000 st.	174 863	153 845	174 151	126 205	90 242
% av aktiestocken (Pohjola A)	74,8	61,3	69,3	50,1	35,8
Aktiernas emissionsjusterade antal (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st.**	295 795 845	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st.**	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415
Antal aktier (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st.	295 795 845	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st.	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415

* Styrelsens förslag: 0,67 euro per aktie i serie A och 0,64 euro per aktie i serie K

** Nyckeltalen per aktie har justerats retroaktivt med en emissionskoefficient på grund av Pohjola Bank Abp:s aktieemission och de nya aktier som införts i handelsregistret 4.5.2009.

*** Nyckeltalen för 2008–2010 har inte justerats retroaktivt till följd av ändringen i bokslutsprinciperna 2012 (IAS 19). Ändringen har ingen betydlig inverkan på de presenterade nyckeltalen.

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

Räkenskapsperiodens resultat / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %

Räkenskapsperiodens totalresultat / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

Räkenskapsperiodens vinst / Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Soliditet, %

Eget kapital / Balansomslutning x 100

Kostnadernas andel av intäkterna, %

Personalkostnader + övriga administrationskostnader + övriga rörelsekostnader /

(Räntenetto + nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse + provisionsintäkter och -kostnader, netto + nettointäkter från handel + nettointäkter från placeringsverksamhet + övriga rörelseintäkter + andel av intresseföretagens resultat) x 100

Resultat/aktie (EPS)

Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare / Aktiernas emissionsjusterade antal i genomsnitt under räkenskapsperioden

Eget kapital/aktie

Eget kapital / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/aktie

Utdelning för räkenskapsperioden / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/resultat, %

Utdelning per aktie / Resultat per aktie x 100

Direktavkastning, %

(Utdelning/aktie) / Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden x 100

Vinstmultiplikator, P/E-tal

Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden / Resultat/aktie

P/B-tal

Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden / Eget kapital / aktie

Medelkurs

Total omsättning i euro för aktien / Aktieomsättning, st.

Aktiestockens marknadsvärde

Antalet aktier x sista avslutskurs under balansdagen

Kapitaltäckningsgraden enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Konglomeratets kapitalbas totalt / Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt

Kapitaltäckningsgrad, %

Kapitalbas totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Primärkapitalrelation, %

Primärt kapital totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Core Tier 1, %

Primärt kapital totalt exkl. kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån / Totalt kapitalkrav x 8

Kärnprimärkapitaltäckning, % (CET1)*

Kärnprimärkapital (CET 1) / Totalt riskvägt exponeringsbelopp x 100

*) Kärnprimärkapital (CET1) enligt definitionen i artikel 26 och totalt riskvägt exponeringsbelopp enligt definitionen i artikel 92 i EU:s förordning 575/2013

Skadeförsäkringens nyckeltal

Skadeförsäkringens nyckeltal har beräknats på basis av Finansinspektionens föreskrifter och i tillämpliga delar motsvarande IFRS-uppgifter. Vid beräkningen av nyckeltalen används Skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Ersättningar och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) x 100

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp /

Premieintäkter (netto) x 100

Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Skadeprocent + driftskostnadsprocent

Riskprocent + omkostnadsprocent

Solvensprocent

(+ Skadeförsäkringens nettotillgångar

+ Kapitallån

+ Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)

- Uppskjuten skatt som realiserar i en nära framtid och andra poster som dras av från verksamhetskapitalet

- Immateriella tillgångar)/

Premieintäkter x 100

Operativa nyckeltal**Operativ kostnads/intäktsrelation**

(+ Personalkostnader

+ Övriga administrationskostnader

+ Övriga rörelsekostnader exkl. avskrivningar av de immateriella tillgångar och den goodwill

som uppkommit vid anskaffningen av Pohjola) /

(+ Räntenetto

+ Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

+ Provisionsintäkter och -kostnader, netto

+ Nettointäkter från handel

+ Nettointäkter från placeringsverksamhet

+ Övriga rörelseintäkter

+ Andel av intresseföretagens resultat) x 100

Operativ skadeprocent

Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden /

Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) x 100

Operativ driftskostnadsprocent

Driftskostnader / Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) x 100

Operativ totalkostnadsprocent

Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent

Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent

Operativ riskprocent

Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden / Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden x 100

Operativ omkostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden x 100

Grunder för beräkningen av nyckeltalen

Skadeförsäkringen, milj. e	2013	2012
Skadeförsäkringens nettotillgångar	1 603	1 654
Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)	-8	-49
Egna kapitallån	50	50
Uppskjuten skatt som realiseras i en nära framtid och och andra poster som dras av från bolagens verksamhetskapital	-4	-6
Immateriella tillgångar	728	747
Förändring i beräkningsgrunderna och övriga kostnadsposter av engångsnatur, milj. e	2013	2012
Ändring av diskonteringsräntan	-38	-52

Koncernbokslut (IFRS)

BOKSLUTSKALKYLER

Koncernens resultaträkning

Milj. e	Not	2013	2012
Räntenetto	4	229	263
Nedskrivningar av fordringar	5	37	57
Räntenetto efter nedskrivningar		193	206
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	6	529	438
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	7	162	169
Nettointäkter från handel	8	93	79
Nettointäkter från placeringsverksamhet	9	39	13
Övriga rörelseintäkter	10	38	37
Nettointäkter totalt		1 053	941
Personalkostnader	11	184	232
ICT-kostnader		90	87
Avskrivningar	12	55	50
Övriga kostnader	13	251	200
Kostnader totalt		580	569
Andel av intresseföretagens resultat		0	1
Resultat före skatt		473	372
Inkomstskatt	14	49	89
Periodens resultat		424	283
Periodens resultat hänförligt till moderföretagets ägare		424	283
Totalt		424	283
Resultat/aktie (EPS), e			
A-aktien	15	1,33	0,90
K-aktien	15	1,30	0,87

Koncernens rapport över totalresultat

Milj. e	Not	2013	2012
Periodens resultat		424	283
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		0	-10
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Förändring i fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		-1	401
Säkring av kassaflöde		-16	17
Omräkningsdifferenser		0	0
Inkomstskatt			
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		2	-2
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Värdering till verkligt värde		-9	98
Säkring av kassaflöde		-5	4
Periodens totalresultat		419	592
Periodens totalresultat hänförligt till moderföretagets ägare		419	592
Totalt		419	592

Koncernens balansräkning

Milj. e	Not	31.12.2013	31.12.2012
Kontanta medel	16	2 046	5 643
Fordringar på kreditinstitut	17	9 899	8 815
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	18		
Finansiella tillgångar för handel		435	246
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		9	9
Derivatinstrument	19	3 444	4 462
Fordringar på kunder	20	14 515	13 839
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	21	3 539	3 523
Investeringsstillgångar	22	7 427	5 431
Investeringar i intresseföretag	24	29	26
Immateriella tillgångar	25	910	922
Materiella tillgångar	26	84	69
Övriga tillgångar	27	1 367	1 600
Skattefordringar	28	15	36
Tillgångar totalt		43 720	44 623

Milj. e	Not	31.12.2013	31.12.2012
Skulder till kreditinstitut	29	4 789	5 840
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	30		
Finansiella skulder för handel		4	3
Derivatinstrument	31	3 420	4 557
Skulder till kunder	32	10 188	10 775
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	33	2 746	2 599
Skuldebrev emitterade till allmänheten	34	16 097	13 769
Avsättningar och övriga skulder	35	2 075	2 550
Skatteskulder	36	375	485
Efterställda skulder	37	984	1 275
Skulder totalt		40 677	41 854
Eget kapital	38		
Moderföretagets ägares andel			
Aktiekapital		428	428
Fonder		1 257	1 260
Akkumulerade vinstmedel		1 358	1 081
Eget kapital totalt		3 043	2 769
Skulder och eget kapital totalt		43 720	44 623

Koncernens kassaflödesanalys

Milj. e	2013	2012
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	424	283
Justeringar i periodens resultat	161	262
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-4 150	-668
Fordringar på kreditinstitut	-986	-1 284
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	-338	167
Derivatinstrument	28	27
Fordringar på kunder	-736	-1 190
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	-77	-185
Investeringstillgångar	-2 289	1 810
Övriga tillgångar	248	-14
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	-2 040	2 913
Skulder till kreditinstitut	-1 031	-124
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1	2
Derivatinstrument	-10	-22
Skulder till kunder	-588	2 750
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	48	10
Avsättningar och övriga skulder	-460	298
Betald inkomstskatt	-126	-65
Erhållna utdelningar	51	45
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	-5 680	2 770
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	129	320
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	-4	-3
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-45	-44
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	3	2
B. Kassaflöde från investeringar totalt	83	275
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar		502
Efterställda skulder, minskningar	-271	-274
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	24 340	22 516
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-21 833	-24 095
Betalda utdelningar	-145	-129
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	0
C. Kassaflöde från finansiering totalt	2 092	-1 479
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	-3 505	1 565
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	6 177	4 612
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	2 671	6 177
Erhållna räntor	1 790	2 448
Betalda räntor	-1 582	-2 153

Justeringar i periodens vinst**Poster med transaktioner som inte medför betalningar och övriga justeringar**

Nedskrivningar av fordringar	40	59
Orealiserade nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	108	164
Förändring av verkligt värde för handel	-199	196
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	2	-254
Förändring av förvaltningsfastigheternas verkliga värde	1	-1
Avskrivningar enligt plan	55	50
Andel av intresseföretagens resultat	1	1
Övriga	154	33

Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen

Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	-1	0
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar		13

Justeringar totalt	161	262
---------------------------	------------	------------

Likvida medel

Kontanta medel*	2 051	5 654
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	620	523
Totalt	2 671	6 177

* Varav kontanta medel i skadeförsäkringsrörelse 4 miljoner euro (10).

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

Milj. e	Fonden för verkligt värde					Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Värdering till verkligt värde	Säkring av kassa-flöde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	
Eget kapital 1.1.2012	428	-159	10	1 093	934	2 306
Periodens totalresultat		303	13	0	276	592
Periodens resultat					283	283
Övrigt totalresultat		303	13	0	-7	309
Vinstutdelning					-129	-129
på A-aktien 0,41 eur/aktie					-103	-103
på K-aktien 0,38 eur/aktie					-26	-26
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument					0	0
Övriga					0	0
Eget kapital 31.12.2012	428	144	23	1 093	1 081	2 769

Milj. e	Fonden för verkligt värde					Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Värdering till verkligt värde	Säkring av kassa-flöde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	
Eget kapital 1.1.2013	428	144	23	1 093	1 081	2 769
Periodens totalresultat		8	-12	0	422	419
Periodens resultat					424	424
Övrigt totalresultat		8	-12	0	-2	-6
Vinstutdelning					-145	-145
på A-aktien 0,46 eur/aktie					-116	-116
på K-aktien 0,43 eur/aktie					-29	-29
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument					-1	-1
Övriga					1	1
Eget kapital 31.12.2013	428	152	11	1 093	1 358	3 043

Uppgifter enligt rörelsesegment

Uppgifterna enligt rörelsesegment har upprättats i enlighet med standarden IFRS 8 Rörelsesegment. Utgångspunkten för standarden är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. Segmentindelningen och presentationen baserar sig på ledningens rapportering.

Pohjola-koncernen är organiserad i tre rörelsegränar: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen och Kapitalförvaltningen. Rörelsegränarna bildar tillsammans med Koncernfunktionerna koncernens rörelsesegment. Pohjola Bank Abp:s styrelse är koncernens högsta verkställande beslutsfattare som tilldelar rörelsesegmenten resurser och utvärderar deras resultat.

Principer för upprättande av segmentrapporteringen

Segmentrapporteringen följer principerna för upprättande av koncernbokslutet. Till segmenten har allokerats de intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som direkt anses höra till eller som på goda grunder kan allokeras till respektive rörelsesegment. De intäkter, kostnader, investeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsegränarna redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernelimineringar mellan segmenten rapporteras i kolumnen för eliminerings. Priserna på de koncerninterna överföringarna baserar sig på marknadspriserna. Som investeringar har redovisats anskaffningsvärdet av immateriella och materiella anläggningstillgångar. Antalet anställda i segmenten är antalet anställda vid utgången av perioden.

Kapitaliseringen av Bankrörelsen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna baserar sig på Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys enligt kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till rörelsesegmenten så att Core Tier 1-kapitaltäckningen är 11 %.

Kapitaliseringen av Skadeförsäkringen baserar sig på kapitalkravet i Solvens II-förslaget (SCR) med tillägg av immateriella tillgångar och goodwill som uppkommit i samband med företagsköpet. Skadeförsäkringens SCR-krav har täckts med Core Tier 1-kapital och kapitalkravet för immateriella tillgångar och goodwill med Tier-lån.

Bankrörelsen

Pohjolas Bankrörelse erbjuder tjänster för företagets och samfundens finansieringsbehov och ekonomihantering. Bankrörelsens affärsområden är Företagsbanken, Markets och Bankrörelsen i Baltikum.

Företagsbanken tillhandahåller företags- och samfundskunder finansierings- och kassahanteringstjänster samt tjänster för finansiering av utrikeshandeln. Den beviljar krediter, garantier samt finansiering mot fordrings- och objektssäkerhet. Intäkterna härrör främst från kreditgivningens marginaler samt från provisionsintäkter från finansieringsarrangemang och skötsel av betalningsrörelsen.

Till affärsområdet Markets tjänsteutbud hör skuldemissioner, corporate finance-tjänster, custody-, aktie-, valuta-, penningmarknads- och derivatprodukter samt placeringsanalys. Markets utför både kundernas och bankens egna uppdrag på den internationella marknaden. Dessutom är Markets en aktiv aktör på den internationella derivatmarknaden, på obligationslånemarknaden för staterna inom euroområdet samt på företagslånemarknaden. Intäkterna från verksamheten består av nettoprovisionsintäkter samt intäkter från trading-verksamhet. Pohjola Corporate Finance Ab har fusionerats med Pohjola Bank Abp 31.12.2013 och ingår i affärsområdet Markets.

Bankrörelsen i Baltikum tillhandahåller finansbolagsprodukter i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola har etablerat egna kontor i Estland, Lettland och Litauen.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen bedrivs i tre bolag i Finland. Pohjola Försäkring Ab är ett allround-skadebolag, A-Försäkring Ab koncentrerar sig på skadeförsäkring för den yrkesmässiga trafiken och Försäkringsaktiebolaget Europeiska på reseförsäkringar. I Estland bedrivs skadeförsäkringsrörelse av Seesam Insurance AS som har filialer i Lettland och Litauen. Pohjola Hälsa Ab fusionerades med Excenta Oy 1.1.2012. Bolaget fortsätter under namnet Pohjola Hälsa Ab och det erbjuder kunderna lösningar för strategisk ledning av välbefinnande i arbetet.

Till skadeförsäkringssegmentet hör också Omasairaala Oy som inledde sin egentliga verksamhet i början av 2013.

Till Skadeförsäkringsrörelsens produkter hör skadeförsäkringar som säljs till företags- och privatkunder. Servicenätet i Finland säljer också OP-Pohjola-gruppens liv- och pensionsförsäkringar och Ilmarinens arbetspensionsförsäkringar till företag samt sköter Suomibolagets och Ilmarinens kundbetjäning. Dessutom erhålls provisionsintäkter från skötseln av vissa lagstadgade avgifter och riskhanteringstjänsterna.

Skadeförsäkringens resultat före skatt utgörs av det försäkringstekniska bidraget, intäkterna från placeringsverksamheten samt övriga intäkter och kostnader. Det försäkringstekniska bidraget fås genom att man drar av ersättnings- och driftskostnaderna från premieintäkterna. Den viktigaste lönsamhetsmätaren är totalkostnadsprocenten som anger ersättnings- och driftskostnaderna i relation till premieintäkterna. Syftet med skadeförsäkringens placeringsverksamhet är att placera de tillgångar som utgör täckning för försäkringsskulden och det egna kapitalet tryggt, räntabelt och med en tillräcklig spridning av riskerna.

Kapitalförvaltningen

Pohjola Kapitalförvaltning består av Pohjola Kapitalförvaltning Ab, Pohjola Asset Management Execution Services Oy, Pohjola Kiinteistösijoitus Oy och intresseföretaget Access Capital Partners Group SA. Pohjola Kapitalförvaltning tillhandahåller kapitalförvaltningstjänster på basis av diskretionär portföljförvaltning och konsultativ portföljförvaltning för finländska institutionella kunder och förmögna privatpersoner. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-Fondbolagets fonder i huvudsak koncentrerats till Pohjola Kapitalförvaltning. Utöver den omfattande egna portföljförvaltningen har Pohjola Kapitalförvaltning cirka 30 internationella samarbetsparter som tillhandahåller fonder för såväl institutionella kunders som private-kunders behov. Pohjola Kiinteistösijoitus har koncentrerat sig på att placera i fastigheter i Finland och på att välja fastighetskapitalfonder på den internationella marknaden. Affärsområdets intäkter består till största delen av kapitalförvaltningsprovisioner.

Koncernfunktionerna

Till Koncernfunktionerna har de funktioner som stöder koncernen och dess affärsrörelse koncentrerats. Funktionerna är Ekonomi och finansiering, Riskhantering, Personaltjänster och Kommunikation.

Koncernfunktionerna ansvarar för finansieringen av OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker och Pohjola-koncernen samt för hanteringen av deras likviditet. De ansvarar också för gruppens partikapitalanskaffning. De intäkter, kostnader, placeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsesegmenten redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernens skatter allokteras helt och hållet till koncernfunktionerna.

Elimineringar

Elimineringarna mellan affärsrörelserna redovisas i kolumnen för elimineringar.

Uppgifter enligt rörelsesegment

2013, milj. e	Bank- rörelsen	Skade- försäk- ringen	Kapital- förvalt- ningen	Koncern- funktio- nerna	Elimi- neringar	Koncernen totalt
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	227					227
Markets	-3					-3
Övrig rörelse		-24	3	26	1	5
Totalt	224	-24	3	26	1	229
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	100	17	51	-1	-4	162
Nettointäkter från handel	101	0	0	-12	3	93
Nettointäkter från placeringsverksamhet	0		0	39		39
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar		440				440
Placeringar		132			-1	131
Övriga		-43				-43
Totalt		529			-1	529
Övriga rörelseintäkter	17	10	1	9	0	38
Intäkter totalt	443	533	55	61	-1	1 090
Personalkostnader	57	107	14	6		184
ICT-kostnader	31	50	3	5	1	90
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp		21	2			24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	15	14	1	1		31
Övriga kostnader	54	174	11	14	-2	251
Kostnader totalt	157	366	32	26	-1	580
Resultat före nedskrivningar av fordringar	285	166	24	35	0	510
Nedskrivningar av fordringar	35			2		37
Andel av intresseföretagens resultat		0	0		0	0
Resultat före skatt	251	167	24	32	0	473

Förändring i fonden för verkligt värde	9	-17	0	-9	0	-17
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	0	0	0	0		0
Totalresultat före skatt	260	150	24	23	0	457

2012, milj. e	Bank- rörelsen	Skade- försäk- ringen	Kapital- förvalt- ningen	Koncern- funktio- nerna	Elimi- neringar	Koncernen totalt
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	199					199
Markets	31					31
Övrig rörelse		-8	3	36	2	33
Totalt	230	-8	3	36	2	263
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	96	24	60	-2	-8	169
Nettointäkter från handel	72	0	0	1	5	79
Nettointäkter från placeringsverksamhet	2		0	11		13
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar		367				367
Placeringar		115			0	115
Övriga		-45				-45
Totalt		438			0	438
Övriga rörelseintäkter	19	5	2	18	-7	37
Intäkter totalt	418	458	65	65	-7	998
Personalkostnader	64	135	19	14		232
ICT-kostnader	27	51	3	6	1	87
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp		21	2			24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	15	9	1	1		27
Övriga kostnader	37	150	8	13	-8	200
Kostnader totalt	143	366	33	34	-7	569
Resultat före nedskrivningar av fordringar	275	92	32	30	0	429
Nedskrivningar av fordringar	54			3		57
Andel av intresseföretagens resultat		0	0		0	1
Resultat före skatt	221	92	32	27	0	372
Förändring i fonden för verkligt värde	6	191	0	222	-1	418
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-7	-1	0	-2		-10
Totalresultat före skatt	220	282	32	247	-1	780

31.12.2013, milj. e	Bank-rörelsen	Skade-försäk-ring	Kapital-förvalt-ningen	Koncern-funktio-nerna	Elimi-neringar	Koncernen totalt
Fordringar på kunder	14 432			296	-213	14 515
Fordringar på kreditinstitut	659	4	3	11 295	-16	11 945
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	487			-42		444
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		3 750			-210	3 539
Placeringstillgångar	524	16	22	6 879	-14	7 427
Investeringar i intresseföretag		2	27			29
Övriga tillgångar	3 792	781	114	1 241	-109	5 819
Tillgångar totalt	19 894	4 553	166	19 669	-562	43 720
Skulder till kunder	7 035			3 309	-156	10 188
Skulder till kreditinstitut	614			4 387	-213	4 789
Skulder för skadeförsäkringsrörelse		2 844			-98	2 746
Skuldebrev emitterade till allmänheten				16 159	-62	16 097
Efterställda skulder		50		934		984
Övriga skulder	4 381	56	9	1 460	-33	5 874
Skulder totalt	12 029	2 950	9	26 249	-561	40 677
Eget kapital						3 043
 Antal anställda	634	1 802	88	26		2 550
Investeringar, milj. e	15	27	2	1		45

31.12.2012, milj. e	Bank-rörelsen	Skade-försäk-ring	Kapital-förvalt-ningen	Koncern-funktio-nerna	Elimi-neringar	Koncernen totalt
Fordringar på kunder	13 723			286	-169	13 839
Fordringar på kreditinstitut	433	5	3	14 037	-19	14 458
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	360			-104		256
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		3 627			-104	3 523
Placeringstillgångar	457	16	23	4 943	-9	5 431
Investeringar i intresseföretag		2	24			26
Övriga tillgångar	4 681	773	127	1 585	-77	7 090
Tillgångar totalt	19 653	4 423	178	20 748	-378	44 623
Skulder till kunder	6 786			4 055	-66	10 775
Skulder till kreditinstitut	1 225			4 784	-169	5 840
Skulder för skadeförsäkringsrörelse		2 657			-58	2 599
Skuldebrev emitterade till allmänheten				13 817	-48	13 769
Efterställda skulder		50		1 225		1 275
Övriga skulder	5 573	63	12	1 985	-36	7 595
Skulder totalt	13 583	2 769	12	25 867	-377	41 854
Eget kapital						2 769
 Antal anställda	745	2 384	153	123		3 404
Investeringar, milj. e	19	22	1	2		43

Noter för koncernbokslutet

Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut

Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Not 3. Byte av redovisningsprincip

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Räntenetto

Not 5. Nedskrivningar av fordringar

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader

Not 8. Nettointäkter från handel

Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Not 10. Övriga rörelseintäkter

Not 11. Personalkostnader

Not 12. Avskrivningar

Not 13. Övriga kostnader

Not 14. Inkomstskatt

Not 15. Resultat per aktie

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Kontanta medel

Not 17. Fordringar på kreditinstitut

Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Not 19. Derivatinstrument

Not 20. Fordringar på kunder

Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Not 22. Investeringsstillgångar

Not 23. Omklassificerade skuldebrev

Not 24. Investeringar i intresseföretag

Not 25. Immateriella tillgångar

Not 26. Materiella tillgångar

Not 27. Övriga tillgångar

Not 28. Skattefordringar

Not 29. Skulder till kreditinstitut

Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Not 31. Derivatinstrument

Not 32. Skulder till kunder

Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Not 35. Avsättningar och övriga skulder

Not 36. Skatteskulder

Not 37. Efterställda skulder

Not 38. Eget kapital

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

- Not 39. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden
- Not 40. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag
- Not 41. Åtaganden
- Not 42. Åtaganden sektorvis
- Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
- Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar
- Not 45. Företagsexponeringar branschvis
- Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass
- Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden
- Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass
- Not 49. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland
- Not 50. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag
- Not 51. Kapitalanskaffningens struktur
- Not 52. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid
- Not 53. Likviditetsreserven
- Not 54. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning
- Not 55. Marknadsriskens känslighetsanalys
- Not 56. Aktierisk
- Not 57. Fastighetsrisk
- INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III
- Not 58. Kapitalbas
- Not 59. Kapitalkravet
- Not 60. Nyckeltal för kapitaltäckningen
- Not 61. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser
- Not 62. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser

- Not 63. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser
- Not 64. Företagsexponeringar branschvis
- Not 65. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering
- Not 66. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)
- Not 67. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)
- Not 68. Hushållsexponeringar enligt ratingklass (AIRB)
- Not 69. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)
- Not 70. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar
- Not 71. Aktieexponeringar, förenklad metod
- Not 72. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen
- Not 73. Derivatinstrument och motpartsrisken
- Not 74. Positioner i värdepapperisering
- SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION
- Not 75. Risktäckningskapacitet
- Not 76. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet
- Not 77. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning
- Not 78. Storskadeutvecklingen
- Not 79. Försäkringsrörelsens lönsamhet
- Not 80. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär
- Not 81. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden
- Not 82. Placeringsverksamhetens riskposition
- Not 83. Känslighetsanalys av placeringsriskerna
- Not 84. Ränterisk
- Not 85. Valutarisk
- Not 86. Motpartsrisk

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

- Not 87. Klassificering i balansräkningen
- Not 88. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
- Not 89. Ställda säkerheter
- Not 90. Erhållna finansiella säkerheter

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

- Not 91. Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 92. Derivatinstrument
- Not 93. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettnings
- Not 94. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar
- Not 95. Operationella leasingavtal
- Not 96. Kapitalförvaltning
- Not 97. Innehav i andra företag

ÖVRIGA NOTER

Not 98. Närståendetransaktioner

Not 99. Rörliga ersättningar

Not 100. Händelser efter balansdagen

Noter till koncernbokslutet

Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut

1. Allmänt

Pohjola är den ledande skadeförsäkraren och institutionella kapitalförvaltaren samt en av de ledande företagsbankerna i Finland. Pohjola har en etablerad och bred kundkär som består av företag och institutioner till vilka Pohjola erbjuder ett vältäckande urval av bank-, skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningstjänster. Dessutom tillhandahåller Pohjola skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsprodukter och -tjänster för privatkunder. Pohjola fungerar också som centralbank för OP-Pohjola-gruppens andelsbanker.

Pohjola har fyra rörelsesegment: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna. Bankrörelsen erbjuder företag och institutioner internationella finansierings-, placerings- och betalningsrörelsetjänster. Skadeförsäkringen erbjuder företags- och privatkunderna både lagstadgade och frivilliga skadeförsäkringar. Kapitalförvaltningen svarar för OP-Pohjola-gruppens största institutionella kunders och privatkunders kapitalförvaltning. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-fonderna koncentrerats till Kapitalförvaltningen. Utöver de här tre rörelsesegmenten presenteras resultatet för centralbanksrörelsen och treasury samt de administrativa funktionerna i Koncernfunktionerna.

Pohjola Bank Abp hör till OP-Pohjola-gruppen, som består av 183 andelsbanker och deras centralinstitut OP-Pohjola anl och dess dotterföretag. OP-Pohjola-gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kotipankki Oyj, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Pohjola anl:s medlemsandelsbanker.

Aktierna i Pohjola Bank Abp noteras på NASDAQ OMX Helsingfors.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP-Pohjola anl i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP-Pohjola anl rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. Pohjolas registrerade postadress är PB 308, 00013 Pohjola. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor.

Pohjolas moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut.

En kopia av OP-Pohjola anl:s bokslut kan fås av bolaget på adressen Vääksyvägen 4, 00510 Helsingfors. OP-Pohjola-gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor.

Pohjolas styrelse godkände att bokslutet offentliggörs 6.2.2014.

1.1 Grund för upprättande av bokslutet

Koncernbokslutet har upprättats enligt internationella IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards). Vid upprättandet av bokslutet iakttas de IAS- och IFRS-standarder samt de SIC- och IFRIC-tolkningar, som gällde 31.12.2013. Med de internationella redovisningsstandarderna avses de standarder och tolkningar som har antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002.

Pohjola-koncernen började 2013 tillämpa följande IFRS-standarder, tolkningar och optioner:

- IFRS 13 Värdering till verkligt värde. Målet med standarden är att öka enhetligheten vid värderingen till verkligt värde. Standarden ökar inte tillämpningen av verkligt värde i bokslutet, utan den innehåller anvisningar för hur det verkliga värdet ska fastställas då en annan IFRS-standard kräver eller tillåter användningen av verkliga värden. Den nya standarden utvidgade noterna som gäller tillgångsposter värderade till verkligt värde, dvs. främst finansiella instrument och förvaltningsfastigheter.
- Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda. Till följd av ändringen fastställs den resultatförda förväntade avkastningen på de medel som ingår i en pensionsplan på basis av diskonteringsräntan för förmånsbaserade förpliktelser. I och med att korridormetoden inte längre tillämpas har Pohjola-koncernen frivilligt avstått från korridormetoden från början av 2012.
- Ändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar: "kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder". Ändringarna medför en ny not i fråga om finansiella instrument som redovisas till netto i balansräkningen samt allmänna kvittningsarrangemang och motsvarande avtal.
- Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. Till följd av ändringen kommer de poster i övrigt totalresultat som i fortsättningen kan omklassificeras via resultaträkningen att redovisas separat från de poster i övrigt totalresultat som i fortsättningen inte kan klassificeras via resultaträkningen. Ändringen påverkade presentationen av Pohjola-koncernens övriga totalresultat.

Årliga förbättringar av IFRS-standarderna (2009–2011) hade ingen väsentlig inverkan på Pohjola-koncernens bokslut.

Pohjola-koncernens bokslut är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkringsobjekt vid säkring av verkligt värde (för den risk som säkras), derivatinstrument, förvaltningsfastigheter och som skuld klassificerad aktiebonus, vilka är värderade till verkligt värde.

Uppgifterna i bokslutet anges i miljoner euro.

Pohjola-koncernen presenterar i enlighet med Finansinspektionens standard 4.5 information om kapitaltäckning enligt Pelare 3 som en del av bokslutet och i tillämpliga delar i verksamhetsberättelsen.

1.2 Användningen av bedömningar

Upprättandet av bokslutet enligt IFRS-standarderna förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna. De redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och övervägning behandlas detaljerat nedan i avsnittet "Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna".

1.3 Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår moderbolaget Pohjola Bank Abp och dotterföretag, i vilka moderbolaget antingen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktiestocken medför eller i vilka moderbolaget annars har bestämmande inflytande. Med bestämmande inflytande avses rätten att bestämma över principerna för ett annat bolags ekonomi och affärsrörelse för att dra nytta av dess verksamhet. Koncerninterna aktieinnehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden. Det vederlag som getts och de tillgångar och övertagna skuldåtaganden i ett förvärvat bolag som kan särskiljas har värderats till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Den andel av anskaffningsvärdet som överskrider nettotillgångarna redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet är mindre än det verkliga värdet av nettotillgångarna, intäktsförs skillnaden omedelbart.

Utgifter i anslutning till förvärv kostnadsförs. En eventuell tilläggsköpesumma värderas till verkligt värde och klassificeras antingen som skuld eller eget kapital. En tilläggsköpesumma som klassificerats som skuld värderas till verkligt värde via resultaträkningen på rapportperiodens slutdag.

Intresseföretag där Pohjola innehar 20–50 procent av det röstetal som aktiestocken medför och i vilka Pohjola har betydande inflytande, men inte bestämmande inflytande, konsolideras i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Ömsesidiga fastighetsbolag konsolideras som sådana gemensamma tillgångar som avses i standarden IAS 31 enligt proportionen hos innehavet.

Dotterföretag eller intresseföretag som förvärvats under räkenskapsperioden konsolideras i koncernbokslutet från den tidpunkt då koncernen har fått bestämmande inflytande eller betydande inflytande och företag som avyttrats konsolideras på motsvarande sätt tills det bestämmande inflytandet eller det betydande inflytandet upphör.

Koncerninterna transaktioner, fordringar, skulder och vinstutdelningar elimineras då koncernbokslutet upprättas.

1.3.1 Innehav utan bestämmande inflytande

Fördelningen av räkenskapsperiodens resultat mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande presenteras i resultaträkningen och fördelningen av totalresultatet presenteras i den separata rapporten över totalresultat.

Räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet hänförs till innehav utan bestämmande inflytande också i de fall där det leder till att innehavet utan bestämmande inflytande blir negativt. Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande presenteras i balansräkningen som en del av det egna kapitalet.

Innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till det objekt som förvärvas kan värderas till antingen det verkliga värdet eller som en relativ andel av nettotillgångarna hos det objekt som förvärvas. Värderingsprincipen fastställs separat för varje förvärv.

1.4 Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet upprättas i euro, som är den funktionella valutan och rapportvalutan för koncernens moderbolag. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På bokslutsdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på bokslutsdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från handel.

Utländska dotterföretags resultaträkningar med annan funktionell valuta än euro omräknas till euro enligt räkenskapsperiodens medelkurs och balansräkningarna till kurserna på bokslutsdagen. De resulterande kursdifferenserna tas upp som omräkningsdifferens i övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Omräkningsdifferenserna från omräkningen av de poster av eget kapital som uppkommit efter att anskaffningsvärdet för utländska dotterföretag eliminerats efter förvärvet bokförs i övrigt totalresultat. Då ett dotterföretag säljs, bokförs de omräkningsdifferenser som uppkommit i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten eller -förlusten.

1.5 Finansiella instrument

1.5.1 Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid bokslutstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den operativiserade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden. Beloppet av olikvida finansiella tillgångar är obetydligt i balansräkningen.

1.5.2 Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs konkurs eller annan ekonomisk omstrukturering blir sannolik
- en gäldenärs avtalsbrott
- en eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigare
- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är dessutom en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektiva belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

1.5.3 Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet tas trots avtalet upp i den ursprungliga balansposten.

1.5.4 Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna lån redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas i balansräkningen, om Pohjola vid granskningstidpunkten har en kvittningsrätt som kan verkställas lagligt i normal affärsrörelse samt i fall av försummelser, insolvens och konkurs och den har för avsikt att fullgöra prestationerna genom kvittning. I balansräkningen kvittas OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter, och som clearas i den dagliga clearingprocessen med London Clearing House.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

1.5.4.1 Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Balansposter som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, derivatinstrument som innehas för handel samt finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen bokförs vid första redovisningstillfället i verkligt värde och transaktionsutgifterna bokförs som kostnader i resultaträkningen. En senare förändring i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen i en post som motsvarar deras karaktär.

1.5.4.1.1 Finansiella tillgångar och skulder för handel samt derivatinstrument

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev samt aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning). Som instrument som innehas för handel behandlas också alla derivatinstrument, förutom derivat som är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

1.5.4.1.2 Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån. De administreras i enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper och resultatet av dem värderas till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

Till kategorin finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen hör också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat.

1.5.4.2 Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad.

Fordringar som ansluter sig till försäkringsavtal, avtal om skötsel av ersättningar och försäljning av placeringar redovisas under den här klassen. I koncernbalansräkningen redovisas sådana finansiella tillgångar som fordringar på kunder, kreditinstitut och finansiella institut eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. Nedskrivningar beräknas individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas nedskrivningar gruppvis.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in. Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporterats och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. Modellen är härledd ur modellen för förväntade förluster i kapitaltäckningsanalysen, som har justerats att motsvara IFRS-kraven. De största justeringarna gäller de myndighetsgränser som ställts upp för kapitaltäckningen samt hur händelser som ger upphov till förluster uppkommer. I modellen grupperas fordringarna i ratingklasser enligt hur deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten ratingklassvis. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna samt den tidigare genomsnittliga förlustutvecklingen.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Sådana omförhandlade krediter rapporteras som problemfordringar. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Om kunden har följt den nya betalningsplanen och ingen individuell nedskrivning bokförts för kundens åtaganden, avskrivs den ur klassen problemfordringar. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av fordringar. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktas på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

1.5.4.3 Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare behandlas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall säljs placeringar endast i de undantagsfall som nämns i standarden IAS 39.

1.5.4.4 Finansiella tillgångar som kan säljas

Som finansiella tillgångar som kan säljas kategoriseras finansiella tillgångar som inte är derivat och som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar men som kanske säljs före förfalldagen. Finansiella tillgångar som kan säljas består av skuldebrev samt aktier och andelar.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Värdeförändringar bokförs i övrigt totalresultat, varifrån de bokförs i resultaträkningen, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller då det finns objektiva belägg för att dess värde har sjunkit.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens rating eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde. Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat.

Ränteintäkter från finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten "Räntenetto" och utdelningar i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet", i fråga om skadeförsäkringen redovisas båda i posten "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse".

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras enligt effektivräntemetoden bland ränteintäkter på lånets uppskattade löptid.

1.5.5 Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

1.5.6 Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga finansiella skulder är insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder. Övriga finansiella skulder bokförs i balansräkningen på likviddagen och behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet efter det de ursprungligen bokförts.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets löptid.

1.5.7 Derivatinstrument

Derivatinstrumenten kategoriseras som säkrande derivat och derivat som innehas för handel och de består av räntederivat, valutaderivat, aktiederivat, råvaruderivat och kreditderivat. Derivaten värderas alltid till verkligt värde.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer för när ett finansiellt instrument kan kategoriseras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernen tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prISRISKEN enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Kontrakten kan inte i bokföringen behandlas i enlighet med reglerna för säkringsredovisning, om det säkringsförhållande mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten som krävs enligt IAS 39 inte uppfyller kriterierna i standarden. Koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp har också derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

Det verkliga värdet på OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter clearas dagligen med kontantbetalning. I balansräkningen framgår de här clearade derivaten som nettot av förändringen i kontanta medel. Övriga derivat redovisas enligt bruttoprincipen, varvid de positiva värdeförändringarna redovisas bland Derivatinstrument under tillgångar och de negativa bland Derivatinstrument under skulder.

1.5.7.1 Derivat som innehas för handel

Differensen mellan erhållna och betalda räntor på derivatinstrument som innehas för handel upptas bland räntorna, och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i övriga tillgångar och övriga skulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs på resultatposten "Nettointäkter från handel" eller "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse". Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen redovisas som tillgångar i posten "Derivatinstrument, tillgångar" eller "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" och de negativa i posten "Derivatinstrument, skulder" eller "Skulder för skadeförsäkringsrörelse".

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån avskiljs från värdavtalet och värderas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland Räntenetto.

1.5.8 Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentation innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

I säkringsredovisningen tillämpas inte en makrosäkringsmodell och inte den s.k. "carve-out"-modell i IAS 39 som EU tillåter.

1.5.8.1 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränteswappar samt ränte- och valutaswappar. Säkringen av aktie- och valutarisken gäller skadeförsäkringens aktiefondsplaceringar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden i fråga om den säkrade risken till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs.

I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet bland Räntenetto med undantag av värdeförändringar i fondplaceringar och deras säkringsinstrument bland Skadeförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas, vilka bokförs bland Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse.

1.5.8.2 Säkingsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Dessutom används säkring av kassaflöde för att skydda framtida ränteflöden från kreditstocken enligt räntebindning. Som sänkingsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringsandel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

1.6 Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter eller värdestegring. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av ägarföretaget eller dess personal. Den andel som används av ägarföretaget eller dess personal räknas dock inte som förvaltningsfastighet då andelen kan säljas separat. I koncernbalansräkningen redovisas förvaltningsfastigheterna som investeringstillgångar eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Förvaltningsfastigheterna redovisas första gången i balansräkningen till anskaffningsvärdet, medräknat transaktionsutgifterna. Efter den första redovisningen värderas de till verkligt värde. Också förvaltningsfastigheter som är under byggnad värderas till verkligt värde förutsatt att det verkliga värdet kan bestämmas tillförlitligt. Förändringarna i det verkliga värdet bokförs i resultaträkningen på antingen nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse eller nettointäkter från placeringsverksamhet.

Om ingen jämförbar marknadsinformation om realiserade köpesummor för fastigheter som motsvarar det objekt som ska värderas finns att få, används som grund för bestämningen av verkligt värde på affärs-, kontors- och industrifastigheter avkastningskalkylering och interna kalkylmodeller som baserar sig på objektvis nettoavkastning. Vid kalkyleringen av avkastningsvärdet används såväl gruppintern som gruppextern information. Objektets nettointäkt bildas av differensen mellan hyresintäkter och underhållskostnader, och den baseras på avkastningen från gällande hyresavtal eller, om gällande hyresavtal inte finns, på genomsnittliga marknadshyror. De kostnader som dras av från intäkterna baseras främst på realiserade kostnader. Vid kalkyleringen beaktas också ett antagande om objektets underutnyttjande. För beräkningen av avkastningsvärdet skaffas information om marknadshyror och kostnadsnivåer från såväl gruppens egen expertis som externa källor. Avkastningskraven på förvaltningsfastigheter bestäms enligt objektets syfte, läge och skick/tidsenlighet. Kraven baserar sig på marknadsinformation från KTI Kiinteistötieto Oy.

Det verkliga värdet av bostäder och markområden bedöms i huvudsak enligt affärsvärdesmetoden på basis av realiserade köpesummor för motsvarande objekt och OP-Pohjola-gruppens interna expertis. I värdet på obebyggda tomter beaktas planläggnings- och marknadsläget vid värderingstidpunkten. Det verkliga värdet på de viktigaste objekten baserar sig på värderingsinstrument som upprättats av externa AFV-auktoriserade värderare. Externa värderare använder en kassaflödesanalys som bas för sina värderingar.

1.7 Immateriella tillgångar

1.7.1 Goodwill

Den goodwill som uppkommer vid rörelseförvärv efter 1.1.2010 redovisas i det belopp, med vilket det vederlag som getts, det verkliga värdet av innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till föremålet för förvärvet och det tidigare innehavet sammanlagt överstiger gruppens andel av det verkliga värdet av den nettoförmögenhet som förvärvats.

Vid förvärv som skett tidigare motsvarar goodwill den andel av anskaffningsvärdet som överstiger gruppens andel av det verkliga värdet till nettobelopp vid förvärvstidpunkten för tillgångar, skulder och eventalförpliktelser som kan särskiljas.

Goodwillen prövas årligen med hänsyn till ett eventuellt nedskrivningsbehov. För nedskrivningsprövningen allokeras goodwill till enheter med kassaflöde, som utgörs av antingen rörelsegränar eller företag som hör till dem. Goodwillen värderas enligt det ursprungliga anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

1.7.2 Kundrelationer

De kundrelationer som förvärvats genom rörelseförvärv och som kan särskiljas värderas vid förvärvet till verkligt värde. Den immateriella tillgång som uppkommer av kundrelationerna avskrivs med linjära avskrivningar som kostnader inom den uppskattade nyttjandetiden. Nyttjandetiden för kundrelationer som Pohjola-koncernen förvärvat uppskattas till 10–13 år.

1.7.3 Varumärken

De varumärken som kan särskiljas och som förvärvats genom rörelseförvärv värderas vid förvärvet till verkligt värde. De här varumärkenas nyttjandetid har uppskattats till obegränsad, eftersom de inverkar på ackumuleringen av kassaflödet under en specifierad tid. Värdet på varumärken prövas årligen med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger.

1.7.4 Aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtal

I dotterbolagen i utlandet aktiveras en del kostnader som hänför sig till anskaffningen av nya försäkringsavtal eller förnyandet av gällande avtal. De aktiverade kostnaderna avskrivs med linjära avskrivningar under avtalens nyttjandetid, som är en försäkringsperiod. De immateriella tillgångarna prövas årligen i samband med förlustprövningen av skulden.

1.7.5 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–10 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut och vid behov prövas om ett behov av nedskrivning av tillgångarnas värde föreligger.

Utgifterna för utveckling av ADB-program och -tillgångar redovisas som immateriella tillgångar då beloppet av dem kan utredas tillförlitligt och de genererar ekonomisk nytta i framtiden. En tillgång avskrivs från det att den är färdig att användas. Avskrivningstiden är i regel 3–10 år. Behovet av nedskrivningar av tillgångar som ännu inte är färdiga att användas prövas årligen.

1.8 Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar.

Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	20–50 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
ADB-utrustning	3–5 år
Bilar	5–6 år
Övriga materiella tillgångar	3–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

1.8.1 Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

I samband med varje bokslut bedöms om det finns tecken på ett nedskrivningsbehov av tillgången. Om det finns sådana tecken, uppskattas återvinningsvärdet för ifrågavarande tillgångspost. Oberoende av om sådana tecken finns eller inte, uppskattas återvinningsvärdet årligen för tillgångar i arbete, goodwill och sådana immateriella tillgångar, vilkas nyttjandetid är obegränsad (varumärken). Om en tillgångsposts bokförda värde är större än det återvinningsvärde som uppskattats i framtiden, bokförs den överskridande delen som en kostnad.

Återvinningsvärdet utgörs av det verkliga värdet av tillgångsposten med avdrag för de utgifter som följer av försäljningen (nettoförsäljningspriset) eller bruksvärdet, om det är högre. Strävan är att bestämma återvinningsvärdet via nettoförsäljningspriset på en tillgångspost. Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris, fastställs bruksvärdet för tillgångsposten. Bruksvärdet utgörs av nuvärdet av det framtida kassaflöde som tillgångsposten förväntas ge upphov till. Som diskonteringsränta används den ränta som fastställts före skatt och som beskriver marknadens uppfattning av penningarnas tidsvärde och de särskilda risker som ansluter sig till tillgångsposten. Nedskrivningsbehovet hos de tillgångsposter som enligt det som nämnts ovan har prövats årligen bestäms alltid via en kalkylering av bruksvärdet.

Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris för tillgångsposten och om tillgångsposten inte ger upphov till ett självständigt kassaflöde som är oberoende av andra tillgångsposter, fastställs nedskrivningsbehovet via den enhet, dvs. den rörelsegren eller ett företag som hör till rörelsegrenen, som genererar kassaflödet och till vilken tillgångsposten hör. I så fall jämförs de bokförda värdena av de tillgångsposter som hör till enheten med hela återvinningsvärdet av den enhet som ger upphov till kassaflöde.

En nedskrivning återförs, om en förändring har inträffat i omständigheterna och återvinningsvärdet har förändrats från tidpunkten för bokföringen av nedskrivningen. En nedskrivning återförs inte till ett belopp som är större än vad tillgångens bokförda värde skulle vara om nedskrivningen inte hade gjorts. Nedskrivningar som gjorts av goodwill återförs under inga omständigheter.

1.9 Leasingavtal

Leasingavtalen kategoriseras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt transaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen kategoriseras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal tas upp i balansräkningen som fordringar på kunder. En fordran bokförs till det belopp som är lika stort som leasingavtalets nettoinvestering. Den finansiella intäkt som avtalet ger bokförs bland ränteintäkter så att leasgivaren får en jämn förräntning på den utestående nettoinvesteringen för respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och motsvarande finansiella leasingsskuld bland övriga skulder. Leasade tillgångar tas enligt avtalets begynnelsestidpunkt upp som tillgångar i balansräkningen och som skulder till ett belopp som är lika stort som den leasade tillgångens verkliga värde eller det lägre nuvärdet av minimileasingavgifterna. Avskrivningar av tillgångar som bokförts bland materiella tillgångar görs under nyttjandetiden eller den kortare leasingperioden. Räntorna bokförs som räntekostnader så att varje räkenskapsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den skuld som återstår under respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och leasingintäkterna bokförs som jämna poster under leasingperioden. Leasingavgifter för tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp som kostnader i resultaträkningen i jämnstora poster under leasingperioden.

1.10 Ersättningar till anställda

1.10.1 Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda i Pohjolas koncernföretag sköts antingen av pensionskassan OP-Eläkekassa eller med försäkringar som tecknats i ett försäkringsbolag. Vissa företag i Pohjola-koncernen har arrangerat ett tilläggs-pensionsskydd för sina arbetstagare via antingen pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätö eller ett försäkringsbolag.

Inom koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. De pensionsplaner som sköts av OP-Eläkekassa betraktas som förmånsbestämda till den del som medel fonderats för invalidpensioner och ålderspensioner.

De pensionsplaner som sköts av ett försäkringsbolag kan vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda. Pensionsplanerna i OP-Eläkesäätö är helt och hållet förmånsbestämda.

Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten "Personalkostnader". Försäkringspremierna för de avgiftsbestämda pensionsplanerna betalas till försäkringsbolaget och bokförs som kostnad för den räkenskapsperiod som debiteringen gäller. I de avgiftsbestämda pensionsplanerna finns inga andra betalningsskyldigheter.

De förmånsbestämda planerna i försäkringsbolag, OP-Eläkekassa och OP-Eläkesäätö finansieras med avgifter som grundar sig på aktuariella kalkyler.

I förmånsbestämda pensionsplaner tas som skuldpost upp nuvärdet av de förpliktelser som föranleds av planen på bokslutsdagen minskat med det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna.

Skyldigheterna för de förmånsbestämda pensionsplanerna har räknats skilt för respektive plan. Beräkningen har gjorts med metoden Projected Unit Credit Method. Pensionsutgifterna bokförs som kostnader för personernas anställningstid på basis av beräkningar av behöriga aktuarier. Den diskonteringsränta som använts vid beräkningen av nuvärdet av pensionsförpliktelserna har bestämts på basis av marknadsavkastningen på rapporteringsperiodens slutdag för högklassiga obligationslån som företag emitterat.

Aktuariella vinster och förluster bokförs i övrigt totalresultat för den period som de uppkommit. Då aktuariella vinster och förluster bokförs i övrigt totalresultat, överförs de här vinsterna och förlusterna inte längre via resultaträkningen under senare räkenskapsperioder.

Åtstramningar av pensionsplaner bokförs vid transaktionstidpunkten.

1.10.2 Aktierelaterade ersättningar till anställda

Koncernen har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning delvis i form av A-aktier i Pohjola Bank Abp och delvis i kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänande- och bindningsperioden. De här ersättningssystemen redovisas beroende på betalningssättet antingen som transaktioner bland aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument eller bland aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

De aktierelaterade ersättningar till anställda som regleras med egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde vid den tidpunkt då de beviljas. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och ökning av det egna kapitalet för den period då de uppkommit. De aktierelaterade ersättningar som betalas ut i pengar och den skuld som motsvarar dem värderas till verkligt värde vid slutet av respektive period. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Det uppskattade beloppet av de aktier som kommer att delas ut granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigerig göras bland eget kapital och upplupna kostnader.

1.11 Försäkringsrörelsens tillgångar och skulder

1.11.1 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen

För kategoriseringen av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen redogörs i avsnittet Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning.

1.11.2 Kategorisering och indelning av avtal som försäkringsbolag beviljat

Försäkringsavtal är avtal med vilka man på det sätt som definierats i standarden IFRS 4 överför en betydande försäkringsrisk från avtalets innehavare till försäkringsbolaget. Övriga avtal, som bolaget får bevilja med stöd av sitt verksamhetstillstånd, är placeringsavtal. Om en betydande försäkringsrisk inte hänför sig till ett avtal vid bokslutstidpunkten, men avtalets innehavare har rätt att ändra avtalet så att en betydande försäkringsrisk överförs på bolaget genom avtalet, klassificeras avtalet som ett försäkringsavtal. Nästan alla avtal som skadeförsäkringsbolagen beviljat är försäkringsavtal.

Försäkringsavtalen delas enligt avtalens risker in i grupper så att avtalens risker är homogena i varje grupp. Vid indelningen av skadeförsäkringsavtal beaktas dessutom försäkringsobjektet och olikheter i försäkringsavtalsperiodernas längd eller i fråga om den genomsnittliga tiden från det att ett försäkringsfall har inträffat fram till dess att skadan är slutreglerad (skaderegleringstid).

Huvudgrupperna för försäkringsavtalen är kortvariga skadeförsäkringsavtal och långvariga försäkringsavtal.

Giltighetstiden för kortvariga försäkringsavtal är i allmänhet 12 månader eller mindre, mycket sällan över två år. I synnerhet försäkringar för privatpersoner, fordonsförsäkringar och lagstadgade olycksfallsförsäkringar är i allmänhet fortlöpande årsförsäkringar som betraktas som kortvariga.

Som långvariga skadeförsäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år. Sådana försäkringar är allframtidförsäkringar samt sådana byggförsäkringar som avses i lagen om bostadsköp.

Försäkringsavtalen beskrivs i principerna för riskhanteringen, i avsnittet om försäkringsrörelsen.

1.11.3 Kategorisering och värdering av avtal som försäkringsbolag beviljat

Avtal bokförs då bolagets skyldighet att betala ersättning för dem vid ett eventuellt försäkringsfall börjar.

Försäkringsavtalen värderas och behandlas i enlighet med försäkringsavtalsstandardens IFRS 4. Placeringsavtalen värderas enligt standard IAS 39.

Merparten av skulden för avtal som beviljats av försäkringsbolagen och som ska värderas enligt försäkringsavtalsstandardens beräknas enligt nationella bokslutsprinciper. Utjämningsbeloppet inkluderas dock inte i skulden men beaktas i det egna kapitalet.

Skulden består av premieansvaret och ersättningsansvaret. Skadeförsäkringens premieansvar utgörs av den skuld som uppkommer genom de förväntade ersättningarna och övriga kostnaderna under de återstående försäkringsperioderna för de avtal som gäller. Ersättningsansvaret består av den skuld som uppkommer genom ersättnings- och skaderegleringskostnaderna för kända och okända försäkringsfall.

1.11.3.1. Värdering av avtal som skadeförsäkringsbolag beviljat

Under försäkringsavtalets giltighetstid intäktsförs försäkringspremierna i regel i relation till tidens förlopp. Vid byggförsäkringar och allframtidsförsäkringar sker intäktsföringen emellertid i relation till hur försäkringsrisken fördelas. För de här försäkringarna intas den andel av premieinkomsten som hänför sig till tiden efter bokslutsdagen i balansräkningen som avsättning för ej intjänade premier och periodiseras som premieinkomst i förhållande till risken för avtalets giltighetstid.

Ersättningar som betalas till kunderna samt direkta och indirekta kostnader som skaderegleringen förorsakar upptas som försäkringsersättningar utgående från den tidpunkt då skadan inträffade. För sådana ersättningar för inträffade skador som fortfarande är obetalda vid bokslutstidpunkten och skaderegleringskostnaderna för dem – även för sådana skadors del som ännu inte anmälts till koncernen – görs en avsättning i posten avsättningar för oreglerade skador. I avsättningarna för oreglerade skador ingår såväl avsättningar för specifika skador som avsättningar för statistiska skador. Den i avsättningarna för oreglerade skador ingående avsättningen för ännu orealiserade skaderegleringskostnader för redan inträffade skador grundar sig på uppskattade kostnader för skadereglering.

Avsättningen för ej intjänade premier i den lagstadgade byggförsäkringen och allframtidsförsäkringen samt avsättningen i anslutning till ersättningar som betalas ut i pensionsform beräknas genom diskontering. Den diskonteringsränta som koncernen tillämpar är fast under hela pensionstiden. Vid fastställandet av diskonteringsräntan beaktas den allmänna ränteutvecklingen. Räntan får inte överskrida avkastningsförväntningarna på den egendom som utgör täckning för skulderna och inte en genom myndighetsbestämmelser fastställd nivå. Den ökning av skulden som förorsakas av att tid förflutit (upplösning av diskonteringen) redovisas i resultaträkningen som en separat post bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse under övriga skadeförsäkringsposter.

1.11.4 Förlustprövning av skulder som hänför sig till försäkringsavtalen

På bokslutsdagen görs en bedömning av om den i balansräkningen upptagna skulden är adekvat. Vid prövningen används de vid prövningstidpunkten föreliggande uppskattningarna av det framtida kassaflödet från försäkringsavtalen. Om bedömningen visar att det bokförda värdet av den skuld som försäkringsavtalen ger upphov till efter avdrag för immateriella tillgångar i anslutning till aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtalen inte är adekvat, upptas underskottet i resultatet i första hand genom att man gör en extra avskrivning på immateriella tillgångar och i andra hand genom att man ökar skuldens belopp.

1.11.5 Premieinkomst

Premieinkomsten som ingår bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse i resultaträkningen är ett vederlag för det försäkringsskydd som börjat under perioden.

Från premieinkomsten har dragits av premieskatten, men inte provisioner och arvoden och inte heller kreditförluster avseende premiefordringar.

Premierna från skadeförsäkringsavtal bokförs som premieinkomst i början av försäkringsperioden.

1.11.5.1 Fordringar och skulder i anslutning till försäkringsavtal

Skadeförsäkringens premiefordringar redovisas vid början av försäkringsperioden när rätten till fordran uppstår. Fordringarna utgörs i huvudsak av fordringar på försäkringstagare och endast i ringa mån av fordringar på försäkringsrepresentanter. Skadeförsäkringens förutbetalda premier upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten "Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet".

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på skadeförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att värdet av en fordran har minskat, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen. Från fordringarna dras av såväl de nedskrivningar som konstaterats vara definitiva (kreditförluster) som de nedskrivningar som konstaterats statistiskt på basis av indrivningsskedet för debiteringen.

1.11.6 Skadegods och regressfordringar

Regressfordringar och skadegods som övergått i bolagets ägo upptas till sitt verkliga värde under "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" i balansräkningen i samband med att ersättningarna betalas ut.

1.11.7 Återförsäkringsavtal

Med återförsäkring som tecknats av koncernen avses ett avtal som uppfyller kriterierna för ett försäkringsavtal och på basis av vilket koncernen kan få ersättningar från ett annat försäkringsbolag i det fall att koncernen själv blir ersättningsansvarig på basis av andra försäkringsavtal.

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på återförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att koncernen eventuellt inte kommer att få alla penningbelopp som den har rätt till enligt villkoren för avtalet, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen till en nivå som motsvarar återvinningsvärdet.

Prestationer som erhålls på basis av återförsäkringsavtal intas i balansräkningen i Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse antingen under "Lån och övriga fordringar" eller "Återförsäkringsverksamhet". De sistnämnda fordringarna motsvarar återförsäkrarnas andel av avsättningarna för ej intjänade premier och oreglerade skador gällande de försäkringsavtal som koncernen återförsäkrat. De poster som intagits under "Lån och övriga fordringar" är fordringar av mera kortfristig natur. Obetalda premier till återförsäkrare upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten "Skulder avseende återförsäkringsverksamhet".

1.11.8 Koassurans och pooler

Koncernen deltar i en del koassuransarrangemang tillsammans med andra försäkringsgivare. Som försäkringsavtal behandlar koncernen endast den del av koassuransavtalen som enligt avtalet i fråga utgör koncernens egen andel. Koncernens ansvar begränsar sig till den här andelen.

Koncernen tecknar andelar i försäkringsavtal också via pooler. Medlemmarna i poolerna ansvarar i första hand för sin egen proportionella andel. Andelarna baserar sig på avtal som fastställs årligen. Som försäkringsavtal behandlar koncernen sin egen proportionella andel av den förstariskrörelse som poolerna handhar och av den återförsäkringsrörelse som medlemmarna mottar från poolen. Poolens andel av de här försäkringsavtalen behandlas som återförsäkring. I en del pooler svarar poolmedlemmarna för insolventa medlemmars förpliktelser i proportion till sina egna andelar. Koncernen bokför framtida ansvar och fordringar via det gemensamma ansvaret, i det fall att det verkar sannolikt att det gemensamma ansvaret kommer att realiseras.

1.12 Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning bokförs på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovisst. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

1.13 Inkomstskatt

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjolas koncernföretag.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skattepliktiga skillnader mellan bokföringen och beskattningen. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan bokföringen och beskattningen och på de förluster som ska fastställas i beskattningen. Om det till följd av den influtna beskattningsbara inkomsten är sannolikt att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas företagsvis. Uppskjutna skatteskulder och -fordringar som uppstått till följd av konsolideringsåtgärder kvittas inte. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat.

1.14 Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

I resultaträkningen redovisas intäkt- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Sammandrag av presentationen av resultatposter i bokslutet:

Räntenetto	erhållna och betalda räntor för ränteinstrument, differensen mellan det upplupna nominella värdet och anskaffningsvärdet, räntor på räntederivat samt värdeförändringen vid säkringen till verkligt värde, provisioner som betraktas som en ersättning för bankens risk i anslutning till finansiella instrument och som anses utgöra en fast del av det finansiella instrumentets effektiva ränta
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	premieinkomsten, förändring i försäkringsskulden, intäkter och kostnader från placeringsverksamheten (räntor, utdelningar, realisationsvinster och -förluster, nedskrivningar) och betalda ersättningar
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	provisionsintäkter och -kostnader samt periodisering av s.k. Day 1 profit i anslutning till olikvida derivat
Nettointäkter från handel	förändringar i verkligt värde av finansiella instrument som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen utan upplupna räntor, realisationsvinster och -förluster samt utdelningar
Nettointäkter från placeringsverksamhet	realisationsvinster och -förluster för finansiella tillgångar som kan säljas, nedskrivningar, utdelningar samt förändringar i verkligt värde på förvaltningsfastigheter, realisationsvinster och -förluster, hyror och andra kostnader i anslutning till fastigheter
Övriga rörelseintäkter	övriga rörelseintäkter, centralbanksavgiften
Personalkostnader	löner, arvoden, pensionskostnader, aktierelaterade ersättningar till anställda, lönebikostnader
Övriga administrationskostnader	kontorskostnader, ICT-kostnader, övriga administrationskostnader
Övriga rörelsekostnader	bankskatt, avskrivningar, hyror, övriga kostnader

1.15 Segmentrapportering

Utgångspunkten för identifieringen av rörelsesegment är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. De rörelsesegment som rapporteras är Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna.

En beskrivning av rörelsesegmenten och principerna för upprättande av segmentrapporteringen finns bland de segmentvisa uppgifterna.

1.16 Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då bokslutet upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från de här uppskattningarna och antagandena. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas.

I beloppet på skulden till följd av försäkringsavtal ingår flera faktorer och osäkerhetsfaktorer som är föremål för avvägningar. För skadeförsäkringens del baseras bedömningen utöver antaganden som gäller den yttre omvärlden i huvudsak på aktuariella analyser av den egna skadestatistiken. Ledningens bedömning krävs i synnerhet för att fastställa skuldens diskonteringsränta samt för att bedöma skadekostnaden för skador som redan inträffat. Osäkerhetsfaktorerna i anslutning till försäkringsavtal och deras effekter redovisas i not 33 och 76.

Värdet av de försäkringsavtal, kundrelationer och varumärken som förvärvats vid rörelseförvärv baserar sig på uppskattningar av bland annat det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som kommer att tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 25.

Goodwill, nyttigheter med en obegränsad nyttjandetid och immateriella tillgångar i arbete prövas årligen med hänsyn till nedskrivningsbehovet. Återvinningsvärdet bestäms vid nedskrivningsprövningen och det baserar sig ofta på bruksvärdet, och vid beräkningen av det måste bedömningar göras om det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 25.

Nedskrivningsprövningen av fordringar är antingen individuell eller gruppvis. Den individuella nedskrivningsprövningen baserar sig på ledningens uppskattning av det framtida lånespecifika kassaflödet. Den mest kritiska faktorn vid den lånespecifika nedskrivningsprövningen är att bestämma det kassaflöde som sannolikt uppkommer.

En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen korrigeras sannolika framtida förluster med de förluster som uppkommit enligt historiska uppgifter. Då behövs ledningens prövning för att avgöra hur väl de uppskattningar som korrigerats med historiska uppgifter motsvarar de förluster som uppkommit och om eventuella korrigeringar av uppskattningarna behövs.

Nedskrivningsprövningen av skuldebrev bland finansiella tillgångar som kan säljas, lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall ska göras varje bokslutsdag. Om det inte finns objektiva belägg för en nedskrivning, ska nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. I framtagningen av objektiva belägg ingår ledningens bedömning. För egetkapitalinstruments del måste dessutom redovisas en nedskrivning, om värdenedgången är väsentlig eller långvarig. Om en värdenedgång är väsentlig eller långvarig ska bestämmas som en del av ledningens normala prövning. Bestämningen av objektiva belägg sker i två faser genom att först förteckna de instrument som regelbundet överskridit larmgränserna för en särskild granskning. De instrument som är föremål för den särskilda granskningen ska fortlöpande nedskrivningsprövas. En nedskrivning bokförs senast då de maximigränser som fastställts instrumentspecifikt för långvarighetskriteriet (i snitt 18 mån.) eller för betydelsekriteriet av 40 % överskridits.

Ledningen ska avgöra när marknaden för finansiella instrument inte fungerar. Ledningen ska dessutom avgöra när ett enskilt finansiellt instrument är föremål för aktiv handel och när prisuppgifterna på marknaden är en tillförlitlig indikation på instrumentets verkliga värde. Då det verkliga värdet på finansiella instrument fastställs med en värderingsmetod behövs ledningens prövning för att välja värderingsmetod. Till den del som indata inte kan fås från marknaden för att få resultat från modellerna, måste ledningen ta ställning till hur mycket annan information som kan användas.

Pensionsåtagandenas nuvärde beror på flera faktorer som fastställs försäkringsmatematiskt med flera antaganden. Diskonteringsräntan, framtida förhöjningar av löner och pensioner samt inflationen är antaganden som används för att fastställa nettoutgifterna (eller nettointäkterna) från pensioner. Förändringarna i de aktuariella antagandena påverkar pensionsåtagandenas bokföringsvärde. För det här redogörs närmare i not 35.

Värderingen av förvaltningsfastigheter till verkligt värde baserar sig till vissa delar på ledningens bedömningar av objektens marknadsvärden. Vid värderingen av förvaltningsfastigheter tillämpas också en kalkylmodell som baseras på avkastningsvärdesmetoden som utnyttjar en uppskattning av objektens kommande nettointäkter till bokföringsvärde. För det här redogörs närmare i not 88.

1.17 Nya standarder och tolkningar

Pohjola-koncernen börjar 2014 tillämpa följande standarder och tolkningar:

- IFRS 10 "Koncernredovisningar" baseras på nuvarande principer, dvs. att det bestämmande inflytandet avgör om ett visst företag ska konsolideras i moderföretagets koncernbokslut. Standarden innehåller nya föreskrifter för fall där det är svårt att konstatera om ett bestämmande inflytande finns eller inte. Till följd av ändringen av standarden ökar antalet företag som konsolideras i OP-Pohjola-gruppens bokslut, eftersom fastighetsbolag och olika fonder medtas i konsolideringen. I balansräkningen minskar fordringarna på allmänheten och fastighetstillgångarna ökar i motsvarande grad. Värdeförändringarna i de fonder som konsolideras flyttar från totalresultatet till resultaträkningen.
- IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" lägger större vikt på hur rättigheter och förpliktelser som följer av samarbetsarrangemang behandlas i bokföringen än på arrangemangens juridiska form. Det finns två typer av samarbetsarrangemang: gemensamma verksamheter och joint ventures. Dessutom förutsätter standarden att endast kapitalandelsmetoden används i rapporteringen av andelar av joint ventures. Ändringen har ringa inverkan på OP-Pohjola-gruppens balansräkning och totalresultat.
- IFRS 12 "Upplýsningar om andelar i andra företag" innehåller krav på noter som gäller olika andelar i andra företag såsom intresseföretag, samarbetsarrangemang, strukturerade företag och andra företag utanför balansräkningen. De nya standarden kommer att öka uppgifterna i noterna om gruppens innehav i andra företag.
- IAS 32 Finansiella instrument: klassificering ändras i fråga om avdrag av finansiella tillgångar och skulder från varandra. Ändringen preciserar bestämmelserna om hur kvittningen av finansiella tillgångar och skulder kan presenteras och ökar tillämpningsanvisningarna för det. Ändringen i standarden kommer inte att inverka väsentligt på OP-Pohjola-gruppens bokslut.
- IAS 36 Nedskrivningar: ändras i fråga om Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets. Ändringen preciserar kraven på uppgifter i noterna om sådana enheter med kassaflöde som har varit föremål för nedskrivningar.
- IAS 39 Finansiella instrument: redovisning och värdering ändras i fråga om Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting. Ändringen gäller förutsättningarna för tillämpning av säkringsredovisning i fall där ett derivatinstrument överförs till clearing via centrala motparter. Standardändringen innebär att säkringsredovisningen kan fortsätta om vissa villkor uppfylls för överföringarna i fråga.
- Tolkningen av IFRIC 21 "Offentliga avgifter" gäller hur skyldigheten att betala offentliga avgifter ska behandlas i bokföringen. Tolkningen fastställer vilken händelse som ger upphov till en förpliktelse att bokföra en skuld för betalningen av en offentlig avgift. I OP-Pohjola-gruppen gäller tolkningen bl.a. bokföring av bankskatten. Tolkningen har inte ännu blivit antagen av EU.

IASB (International Accounting Standards Board) har också offentliggjort andra framtida standardändringar. Övriga standardändringar som träder i kraft senare gäller klassificering och värdering av finansiella instrument, behandling av nedskrivningar, säkringsredovisning samt försäkringsavtal och leasingavtal. Dessutom har IASB planer på att offentliggöra ändringar som gäller också annan bokslutsinformation. OP-Pohjola-gruppen bevakar aktivt hur ändringarna framskrider.

Noter till koncernbokslutet

Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Grunden för riskhanteringen och kapitalutvärderingen utgörs av Pohjolas värden, strategiska val och ekonomiska målsättningar.

Riskhanteringen har till uppgift att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringsens mål är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, likviditetsrisken, försäkringsriskerna och marknadsrisken för placeringar samt de strategiska och operativa riskerna som hänför sig till all affärsrörelse.

Pohjola Bank Abp:s styrelse godkänner Pohjola-koncernens årligen justerade principer för riskhantering och kapitalutvärdering. Principerna baseras på de principer för riskhantering och kapitalutvärdering som OP-Pohjola-gruppens förvaltningsråd fastställt. I principerna dras upp riktlinjer för hur riskhanterings- och kapitalutvärderingsprocessen läggs upp i Pohjola-koncernen.

1. Riskhanteringsorganisation

Pohjola Banks styrelse är det högsta beslutsfattande organet i frågor som gäller Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering. Styrelsen fattar beslut om riskhanteringsens och kapitalutvärderingens mål och organisation samt fastställer koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering, riskpolicyn, placeringsplanerna samt de viktigaste verksamhetsprinciperna för riskhanteringen. Dessutom övervakar styrelsen och följer upp att riskhanteringen och kapitalutvärderingen fullföljs. Styrelsen svarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga, fastställer målen för affärsrörelsen, bedömer behovet av kapitalbuffertar för koncernen och enskilda företag, fastställer kapitalplanerna och den proaktiva beredskapsplanen för kapitalbasen samt beslutar om principerna för hur man säkerställer att bolaget och dess koncern fungerar i enlighet med externa bestämmelser och interna instruktioner (compliance). Dessutom fattar styrelsen beslut om den rapportering med vilken högsta ledningen följer upp koncernens och dotterbolagens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition. Styrelsen bedömer minst en gång per år som en större helhet i Pohjola-koncernen hur ändamålsenlig, täckande och tillförlitlig kapitalutvärderingen är. Styrelsen godkänner också koncernens beslutssystem, utnämner ledamöterna i Pohjolas finansieringsledning samt fastställer uppgiftsbeskrivningen för Underwriting-ledningen och de utnämningar som gjorts.

Styrelsen har utsett ett riskhanteringsutskott för att bereda de riskhanterings- och kapitalutvärderingsuppgifter som hör till styrelsens ansvarsområde. Riskhanteringsutskottets uppgift är att biträda bolagets styrelse med att säkerställa att bolaget och dess koncern har ett adekvat system för kapitalutvärdering och riskhantering som täcker hela verksamheten. Utskottets uppgift är också att övervaka att bolaget och dess koncern inte i verksamheten tar så stora risker att bolagets och koncernens kapitaltäckning, likviditet eller lönsamhet äventyras väsentligt och att bolagets och koncernens riskhanteringsförmåga är tillräcklig för att trygga kontinuiteten i verksamheten.

För att verkställa sitt uppdrag har riskhanteringsutskottet till uppgift att behandla principerna för bolagets och dess koncerns riskhantering och kapitalutvärdering, riskpolicy och andra allmänna anvisningar för riskhantering. Utskottet har också till uppgift att övervaka att bolagets och koncernens riskhanteringssystem är tillräckligt omfattande och att de fungerar samt att övervaka beloppet och kvaliteten på kapitalen, resultatutvecklingen samt riskpositionen samt hur riskpolicyn, limiterna och övriga anvisningar efterlevs. Dessutom ska utskottet övervaka att bolagets riskhantering motsvarar lagar, myndigheternas föreskrifter och anvisningar. Riskhanteringsutskottet rapporterar till styrelsen.

Pohjola-koncernens viktigaste beslutsorgan och rapporteringsförhållanden är i korthet följande:



Pohjola-koncernens ledningsgrupp tar hand om den övergripande styrningen av bolaget och dess koncern så att målen för resultat och riskhantering samt andra mål som ställts upp för hela koncernen uppnås genom att de enhetliga strategierna och riktlinjerna iakttas. Ledningsgruppen verkställer sin uppgift genom att behandla i synnerhet bolagets och koncernens strategi och affärsrörelseplan, väsentliga frågor som ska läggas fram för styrelsen, linjefrågor som gäller balans- och riskhantering samt stora anskaffningar och projekt.

Finansieringsledningen fattar i fråga om exponeringarna, bankriskerna och länderriskerna beslut om åtagandegränser, limiter och krediter inom de befogenheter som styrelsen fastställt. Ordförande för finansieringsledningen är direktören för Pohjolas Bankrörelse. Finansieringsledningen har delegerat mindre beslutsbefogenheter till kreditkommittén och de rörelseansvariga som fattar beslut om kreditrisken inom de befogenheter som fastställts för dem.

I första hand är Bankrörelsen, Kapitalförvaltningen och Skadeförsäkringen ansvariga för risktagningen och resultatet samt för att principerna för intern kontroll, riskhantering och kapitalutvärdering iakttas. Affärsrörelserna har rätt att genom att iakttä koncernens riskpolicy och anvisningar fatta beslut om att ta risker inom de beslutsbefogenheter, åtagandegränser och limiter som fastställts.

Dotterbolagens styrelser säkerställer att dotterbolagen iaktar tillämpliga delar av Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering samt för att bolagen har intern kontroll och riskhanteringssystem som är tillräckliga med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

I organisationsreformen inom centralinstitutskoncernen i början av 2013 koncentrerades riskhanteringen och kapitalutvärderingen från Pohjola till moderbolaget OP-Pohjola anl. Till följd av omorganiseringen lade Pohjolas riskhanteringsledning och balanshanteringsledning ned verksamheten under årets första kvartal. Pohjolas riskhanteringsdirektör är fortfarande ledamot av Pohjola-koncernens ledningsgrupp och ledningsgruppen vid moderbolagets Styrning av riskhanteringen samt OP-Pohjola-gruppens riskhanteringsutskott. Pohjolas ekonomidirektör är ledamot av moderbolagets ledningsgrupp för Ekonomistyrning.

Pohjolas riskhanteringsdirektör har som uppgift att utveckla och genomdriva en integrerad riskhantering och kapitalutvärdering i Pohjola-koncernen i samarbete med de övriga ledamöterna i ledningsgruppen samt med moderbolagets riskhantering. Riskhanteringsdirektören och moderbolagets riskhantering bistår styrelsen, riskhanteringsutskottet och revisionsutskottet vid upprättandet och utvecklingen av koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering samt vid upprättandet av koncernens riskpolicy. Riskhanteringsdirektören och moderbolagets styrning av riskhanteringen har dessutom till uppgift att följa upp och rapportera hur Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga och riskpolicy fullföljs samt att bereda och upprätthålla anvisningar och befogenheter i anslutning till beslutsfattandet. Riskhanteringen verkar också som stöd för beslutsfattandet och kontrollerar kvaliteten i kreditbeslutsprocessen. Funktionen analyserar också riskerna i anslutning till lanseringen av nya produkter och affärsmodeller.

Riskhanteringen sköter också koordineringen, uppföljningen och rapporteringen av identifieringen och analysen av strategiska risker, rörelserisker och operativa risker.

OP-Pohjola-gruppens centralinstitut ansvarar för riskhanteringen och kapitalutvärderingen på OP-Pohjola-grupplanet och för att OP-Pohjola-gruppens riskhanteringssystem är tillräckliga och tidsenliga. OP-Pohjola-gruppens styrning av riskhanteringen är ett ansvarsområde som är oberoende av affärsrörelsen och som ger riktlinjer för, styr och övervakar den integrerade riskhanteringen i gruppen och gruppens företag. Som en del av OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen och OP-Pohjola-gruppen iaktar Pohjola-koncernen i sin riskhantering och kapitalutvärdering OP-Pohjola-gruppens principer för riskhantering och kapitalutvärdering. Riskhanteringen och internrevisionen bedömer regelbundet hur Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering fungerar.

2. Riskhanteringsförmåga och kapitalutvärdering

Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga består av en tillräcklig kapitaltäckning som baserar sig på lönsam affärsrörelse och kvalitetsfaktorer, vilka bland annat består av intern styrning, intern kontroll och riskhantering samt kapitalutvärdering. Pohjola-koncernens lagstadgade kapitaltäckning bestäms utgående från kreditinstitutslagen. Pohjola-koncernens kapitaltäckningsmål på lång sikt är en kärnkaptaltäckning (Core Tier 1) på minst 11,0 %.

Skadeförsäkringsrörelsens lagstadgade solvens bestäms utgående från lagen om försäkringsbolag, och på den inverkar de minimikrav som ställts på solvenskapitalet och verksamhetskapitalet samt utjämningsbeloppet. Skadeförsäkringsrörelsens kapitaliseringsmål är 70 % av premieintäkterna.

Pohjola Bank Abp:s kapitalkrav för kreditrisken beräknas med basmetoden enligt Basel II för företagsexponeringar, institutsexponeringar, aktieexponeringar, motpartsrisker i handelslagret och positioner i värdepapperisering. Kapitalkravet för hushållsexponeringar beräknas med internmetoden. Kapitalkravet för övriga kreditrisker och marknadsrisker beräknas med schablonmetoden. Kapitalkravet för affärsrörelsen i Baltikum beräknas med schablonmetoden. Kapitalkravet för operativa risker beräknas med schablonmetoden.

I kapitalutvärderingsprocessen måste man i och med Basel II bedöma kapitalets tillräcklighet utgående från en totalanalys av riskerna, varvid beräkningen av kapitalkravet måste beakta alla väsentliga risker som ansluter sig till affärsrörelsen. Riskerna består bl.a. av riskerna i anslutning till kapitalkravet enligt pelare I (kredit-, marknads- och operativa risker) samt risker som endast delvis beaktats i pelare I och risker som helt står utanför pelare I (bl.a. ränterisken i den finansiella balansräkningen och koncentrationsrisken i kreditportföljerna) samt risker i anslutning till omvärlden (bl.a. inverkan av konjunkturer och ändringar i lagstiftningen). Pohjola använder i regel främst sin egen modell för det ekonomiska kapitalkravet för analysen av de här riskerna.

Till följd av Solvens II-bestämmelserna som träder i kraft i början av 2016 ökar försäkringsbolagens kapitalkrav betydligt. Detaljerna i beräkningsreglerna och olika övergångsbestämmelser är fortfarande oklara. Förberedelserna för ikraftträdelsen av Solvens II håller tidtabellen.

I kapitalutvärderingen betonas kraftigt lönsamheten och en effektiv kapitalanvändning. Kapitalhanteringen sköts centraliserat av moderbolaget. Dotterbolagen betalar årligen sitt överskottskapital i utdelning till moderbolaget, och vid behov kapitaliserar moderbolaget dotterbolag med kapitallån eller egetkapitalinstrument.

Affärsrörelsen styrs och följs upp affärsrörelsevis och kapitalen allokeras på basis av riskerna till affärsrörelserna. Affärsrörelsernas resultat jämförs med det kapital som allokerats till affärsrörelserna och affärsrörelsernas operativa avkastning på eget kapital följs upp enligt de mål som ställts upp.

Kapitalutvärderingen är en del av integrerad riskhantering. Målet är att säkerställa att kapitalen används effektivt och att beloppet och kvaliteten på kapitalen är tillräckliga. På så sätt säkerställs att verksamheten inte störs ens vid oväntade förluster. Kapitalutvärderingen baserar sig på ett proaktivt angreppssätt och utgångspunkten för det är koncernens affärsrörelsestrategi och -planer. För kapitalutvärderingsprocessen upprättas utöver kapitaltäckningsmålet dessutom kapitaliseringsmål affärsrörelsevis, kapitaltäckningsprognoser, stresstest, scenarier och känslighetsanalyser samt en beredskapsplan för att upprätthålla kapitaltäckningsmålet med beaktande av alla väsentliga risker som beror på affärsrörelsen och förändringar i omvärlden.

En rätt dimensionerad risktagning, kapitalstruktur samt en stark resultatförmåga och proaktiv riskhantering tryggar Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga.

3. Ekonomiskt kapitalkrav

Det ekonomiska kapitalkravet är Pohjola-koncernens egen uppskattning av det kapital som med 99,97 procents säkerhet räcker till för att täcka de eventuella årliga förluster som uppkommer på grund av riskerna i affärsrörelsen och omvärlden. Det ekonomiska kapitalkravet beräknas med riskslagsspecifika modeller, vilkas resultat sammanslås med beaktande av korrelationer mellan riskslag och de spridningsfördelar som följer av dem. Riskhanteringen analyserar hur väl modellen fungerar minst en gång per år och föreslår vid behov ändringar i modellens struktur eller variabler. Centralinstitutets direktion fastställer de risker som ska inkluderas i det ekonomiska kapitalkravet och gemensamma regler för hur deras kapitalkrav beräknas. Koncernens ledningsgrupp utvärderar årligen ur Pohjola-koncernens perspektiv hur väl modellen fungerar. Pohjola-koncernens modell för det ekonomiska kapitalkravet har tagits i bruk under 2009.

Det ekonomiska kapitalkravet beskriver bättre den risk som ingår i affärsrörelsen än myndigheternas krav. Med Pohjola-koncernens modell för det ekonomiska kapitalkravet skapas en kalkylmässig grund för styrningen av affärsrörelserna, varvid kapital kan allokeras effektivt att motsvara riskerna vid respektive affärsenhet.

4. Riskvilja

Pohjola-koncernens inställning till risktagning är moderat och affärsrörelsen baserar sig på ett överlagt risk-avkastningstänkande. Pohjola-koncernens riskvilja bestäms genom att ställa riskerna i relation till koncernens riskhanteringsförmåga och förväntade intäkter. I Pohjola-koncernens affärsrörelse utnyttjas kreditrisken, marknadsriskerna, finansieringsrisken samt risken i försäkrings- och placeringsrörelsen. I samband med affärsrörelsen förekommer också strategiska risker, rörelserisker, compliance-risker och operativa risker. Avsikten är att hålla risktagningen försiktig år 2014, dock så att den i synnerhet riktas till kundaffärsrörelsen. I risktagningen inom skadeförsäkringsens placeringsverksamhet minskar man småningom riskallokeringen på lång sikt enligt plan.

I bankrörelsen är målet att beloppet av kreditförlusterna och nedskrivningarna under en konjunkturcykel inte i snitt får överstiga 0,30 % av kredit- och garantistocken.

I skadeförsäkringsrörelsen är målet att riskförhållandet mellan försäkringsersättningarna (exkl. skaderegleringskostnaderna) och premieintäkterna inte ska överstiga 70 %.

I skadeförsäkringsrörelsens placeringsverksamhet är målet att den negativa avkastning på placeringstillgångarna som uppkommer med 95 % sannolikhet av riskerna i placeringsverksamheten till verkligt värde inte ska överstiga 50 milj. euro.

Målet för koncernfunktionerna är att OP-Pohjola-gruppens likviditet tryggas med likviditetsreserven och övriga åtgärder i enlighet med likviditetshanteringsplanen för åtminstone de följande 12 månaderna också då eventuella hotbilder förverkligas.

Koncernens risktagningsvilja justeras årligen och den preciseras riskslagsvis genom att målvärden ställs upp för de riskslagsvisa mätarna med beaktande av konjunkturerna och marknadsutsikterna. Styrelsen justerar alltid riskviljan och riskpolicyn då konjunktursutsikterna förändras väsentligt. Dessutom bedömer den halvårsvis risktagningsnivån och -viljan samt uppdateringsbehovet i anslutning till dem.

5. Riskpolicy

Risktagningen styrs genom Pohjola-koncernens riskpolicy som upprättas årligen och godkänns av Pohjolas styrelse. Pohjolas riskpolicy baserar sig på OP-Pohjola-gruppens riskpolicy. I riskpolicyn och de övriga riskslagsspecifika anvisningarna allokeras riskviljan till risklagen så att koncernens målsättningar för affärsrörelsen kan uppnås utan att äventyra risktagningsförmågan och målsättningarna för kapitaltäckningen. Med hjälp av riskpolicyn begränsas också uppkomsten av riskkoncentrationer.

Skadeförsäkringsrörelsen styrs dessutom av privat- och företagskunders riskpolicy, återförsäkringsprinciper, placeringsplaner och en policy för skydd av försäkringsskuldens ränterisk.

6. Hanteringen av strategiska risker och rörelserisker

Syftet med hanteringen av strategiska risker och rörelserisker är att skapa en kultur som förebygger risker. Riskhanteringen grundar sig på en planerlig, omsorgsfull och kontinuerlig verksamhet inom alla delområden av affärsrörelsen. Uppkomsten av risker förebyggs genom att utveckla processer som gör det möjligt att bättre än tidigare identifiera och analysera potentiella risker och att effektivare leda de åtgärder som påbörjats för att behärska riskerna.

6.1 Strategiska risker och rörelserisker

Strategiska risker och rörelserisker uppkommer genom konkurrens, internt tryck eller marknadskrafter som förorsakar oväntade svängningar i volymer, bidrag eller kostnader och på så sätt inverkar på resultatets volatilitet och på hur de långsiktiga målen för affärsrörelsen uppnås. Strategiska risker och rörelserisker kan också uppkomma genom val av fel strategi, bristfällig ledning och uppföljning eller långsamma reaktioner på förändringarna i omvärlden.

6.2 Metoder för hantering och mätning av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna hanteras med fortlöpande planering på basis av analyser och prognoser om utvecklingen på marknadsområdena, konkurrensläget och kundernas framtida behov. Pohjola-koncernens affärsrörelsevisa strategi preciseras årligen. De strategiska riskerna följs upp affärsrörelsevis.

Riskerna och deras betydelse följs upp och analyseras årligen i samband med att affärsrörelsestrategierna och -planerna uppdateras. Samtidigt bedöms också förändringarna i omvärlden och konkurrensläget och deras effekt på hur strategin förverkligas. Dessutom förenas de riskfaktorer som identifieras förenas med de strategiska projekt som planerats.

6.3 Uppföljning och rapportering av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna och rörelseriskerna samt de riskhanteringsåtgärder som hänför sig till dem följs upp med riskkartor och riskregister där de risker som identifierats och analyserats har registrerats.

Översikter över strategiska risker och rörelserisker upprättas två gånger per år.

7. Hantering av operativa risker

Med operativ risk avses risken för att bristfälliga eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följder. Den operativa risken innehåller också en compliance-risk. Den operativa risken kan också framkomma som försvagat eller förlorat anseende eller förtroende.

7.1 Metoder för hantering och mätning av operativa risker

Operativa risker är kvalitativa och de kan inte alltid undvikas helt. Målet med hanteringen av operativa risker är att säkerställa att riskerna inte får oförutsedda ekonomiska följder eller förorsakar förlorat anseende.

Det viktigaste delområdet för hanteringen av operativa risker är identifieringen, analysen samt säkerställandet av att kontroll- och hanteringsmetoderna fungerar och är tillräckliga. Målet är att identifiera operativa risker bland alla betydande produkter, tjänster, funktioner, processer och system, inkl. utläggningar. I samband med identifieringen beaktas också lagstridigt utnyttjande av finansieringssystemet (penningtvätt och finansiering av terrorism) samt risker i anslutning till regelefterlevnaden.

Vikten hos de risker som identifieras bedöms på basis av deras ekonomiska inverkan och sannolikheten för att de uppkommer. Bedömningen beaktar också anseenderisken.

Pohjola iakttar vid hanteringen av operativa risker OP-Pohjola-gruppens enhetliga systemstödda handlingsmodell. Affärsenheterna utför kartläggningar av operativa risker. I kartläggningarna ingår identifiering och analys av riskerna i affärsrörelsen samt fastställande och uppföljning av de utvecklingsåtgärder som reducerar risken. Affärsenheterna rapporterar varje månad alla händelser som överstiger en viss gräns via systemet för rapportering och hantering av operativa risker. De orsaker som lett till ifrågakarande händelser och de åtgärder som vidtagits för att motverka motsvarande händelser beskrivs i rapporteringstillämpningen.

Koncernens och koncernföretagens metoder för att kontrollera omfattningen hos de operativa riskerna och begränsa riskerna utvärderas regelbundet och omedelbart alltid då läget det kräver med enhetliga metoder. En viktig del av hanteringen av operativa risker utgörs också av internrevisionens utredningar samt av att säkerställa att informationsgången är tillräcklig.

7.2 Uppföljning och rapportering av operativa risker

De operativa riskerna klassificeras för rapporteringen i olika kategorier. Risker som både identifierats och förverkligats rapporteras till den verkställande ledningen. De mest betydande riskerna rapporteras dessutom till Pohjola Bank Abp:s styrelses riskhanteringsutskott. De väsentligaste operativa risker som ansluter sig till regelefterlevnaden rapporteras dessutom till Pohjola Bank Abp:s styrelses revisionsutskott.

8. Hantering av compliance-risken

Compliance-risken är en del av den operativa risken. Med compliance-risk avses risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas. En risk som förverkligas kan utöver ekonomiska förluster också förorsaka andra sanktioner (t.ex. samfundsbot, ordningsavgifter vid underlåtelser av olika förpliktelser samt varningar och anmärkningar från olika myndigheter). En följd av att compliance-risken utlöses kan också vara att anseendet eller förtroendet försvagas eller förloras.

Compliance-verksamheten är en del av intern styrning. Målet med hanteringen av compliance-risken är att säkerställa att de externa bestämmelserna och interna rutinerna iakttas i koncernens hela verksamhet samt att adekvata rutiner tillämpas i kundrelationerna.

Compliance-verksamhet stöder den högsta ledningen och affärsrörelserna i hanteringen av compliance-riskerna bl.a. genom att hålla dem som ansvarar för affärsrörelsen informerade om väsentliga förändringar i bestämmelserna och om hur ändringarna eventuellt inverkar på affärsrörelserna, genom att upprätta anvisningar som stöder tillämpningen av bestämmelserna samt genom att identifiera och på förhand analysera de väsentliga skadliga följderna av att bestämmelser inte iakttas. Compliance-riskerna ska identifieras och analyseras i samband med identifieringen och analysen av operativa risker. För nya produkter, tjänster och affärsmodeller samt för utläggningar ska compliance-riskerna analyseras som en del av lanseringsprocessen.

Compliance-verksamheten övervakar och säkerställer att bestämmelser iakttas bl.a. genom att bedöma de interna processerna och rutinerna som ska säkerställa att bestämmelserna iakttas och genom att göra de förbättringsförslag som behövs.

9. Riskhanteringen i bankrörelsen

9.1 Hantering av kreditrisker

Med kreditrisk avses en risk för förlust som beror på att bankens avtalsparter inte klarar av sina avtalade förpliktelser och att säkerheterna inte tryggar fordringarna. Till kreditrisken räknas också länder- och avvecklingsriskerna. Länderrisken är en kreditrisk som hänför sig till utländska fordringar som är grupperade enligt länder. Avvecklingsrisken är risken för förlust av fordringar som är föremål för avveckling i avvecklingsprocessen. Syftet med hanteringen av kreditrisker är att begränsa de negativa resultateffekterna av de kreditrisker som uppstår på grund av kundernas exponeringar och andra exponeringar till en acceptabel nivå och samtidigt optimera relationen mellan risk och avkastning. Kreditbesluten och kreditprocessens kvalitet spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker. Processen styrs av den riskpolicy, de beslutsbefogenheter och de instruktioner som fastställts. Kreditriskerna reduceras genom att sprida kreditportföljen och genom att fastställa säkerhets- och kovenantpolicyer kundvis samt genom att aktivt hantera kundrelationerna. Kreditriskerna reduceras också genom att använda nettningsavtal och börsprodukter i handeln med derivat. Kreditrisktagningen begränsas också av de största möjliga kundexponeringar som fastställts på basis av kapitalbasen och det limitsystem som är i bruk.

Vid hanteringen av avvecklingsrisken betonas kontrollen av motpartens tillförlitlighet. Avvecklingsrisken reduceras med standardavtal och genom att koncentrera avvecklingen till tillförlitliga clearingcentraler. Det finns skriftliga instruktioner för användning och värdering av säkerheter samt värderingsprocenter för säkerhetsslagen. Säkerhetsvärdena följs upp regelbundet. Värdet på en säkerhet omvärderas bl.a. då värdet har förändrats avsevärt eller kundens ekonomiska läge har försvagats avsevärt. Värdet på säkerheter som betraktas som konjunkturkänsliga och användbarheten av dem ska bedömas med iakttagande av särskild försiktighet.

9.2 Kreditriskpolicy

Genom riskpolicy och de anvisningar som kompletterar den fastställs principerna för de totala exponeringarnas sammansättning, diversifiering, kundurval och för användning av säkerheter och bivillkor. Syftet är att trygga en tillräcklig diversifiering av kreditportföljen så att det inte uppstår för stora riskkoncentrationer enligt land, kundgrupp, bransch, rating, kundkoncern eller tid.

Granskat enligt portföljer är kunderna indelade i sex grupper, dvs. företag, finansiella institut och försäkringsbolag, hushåll, bostadssammanslutningar, OP-Pohjola-gruppens företag, offentlig sektor samt icke vinstsyftande samfund som betjänar hushållen.

I kreditriskpolicy för företagskunder har för exponeringarna ställts målvärden bl.a. enligt rating, kundgrupper och relativa maximigränser per bransch.

Affärsrörelsen i Baltikum använder tills vidare inte OP-Pohjola-gruppens klassificeringssystem heltäckande. Vid beviljandet av krediter används kreditupplysningsrapporter från bolag som valts i respektive länder.

Kreditinstitutens risk sprids enligt rating, emittenter och produkter. För att säkerställa likviditeten hos eftermarknadsdugliga placeringar i skuldebrev har dessutom minimistorlekar fastställts för de emissioner i vilka kan placeras. Risken har spridits också genom att ställa upp landsvisa länderlimiter.

9.3 Limitering av kreditrisker

Åtagandegränsen är den övre gränsen i euro för en kunds exponeringar och öppna position. En åtagandegräns fastställs årligen minst för de företags- och samfundskunder samt kreditinstitut som har exponeringar eller planerade exponeringar som överskrider 5 miljoner euro. I ett beslut om åtagandegräns kan dessutom ställas begränsningar som är bundna enligt tid eller produkt. För de flesta företags- och samfundskunder fastställs också en kundbestämd risktagningspolicy, dvs. ett minimibelopp för säkerheter och vilka bivillkor som ska användas. För att en åtagandegräns ska beviljas krävs att motparten har säte i ett land som har en godkänd länderlimit.

Länderlimiten är den övre gränsen i euro för fordringar i ett visst land. Beloppet på respektive lands länderlimit och den tidsmässiga begränsning som eventuellt ansluter sig till den bestäms enligt landets kreditvärdighet och Pohjola Bank Abp:s riskhanteringsförmåga så att den stöder de principer för affärsrörelsen som har godkänts. Länderlimiten justeras minst en gång per år.

9.4 Kreditprocessen

Den dagliga kreditprocessen spelar en avgörande roll för hanteringen av kreditrisker. Ur riskhanterings synvinkel är de viktigaste skedena av processen bedömningen av kreditvärdigheten (ratingen), kreditbeslutsfattandet och verkställandet, som alla har skilts åt. Kreditprocessens funktion och kvalitet övervakas av riskhanteringen.

9.5 Rating

Tagningen av kreditrisker styrs och riskens omfattning bedöms i OP-Pohjola-gruppen med kreditriskmodeller. Kreditklassificeringen omfattar modeller med anslutning till kreditriskparametrarna för sannolikheten för fallissemang (PD, Probability of Default), förlusten vid fallissemang (LGD, Loss Given Default) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD, Exposure at Default).

Kreditriskmätarna för de interna kreditklasserna

KREDITRISKMÄTARE VID INTERN RATING		
Sannolikheten för att en kredit får betalningsstörningar inom ett år	=	Sannolikhet för fallissemang PD (%)
Uppskattning av den förlust som uppkommer av en kredit, om en kund får betalningsstörningar	=	Förlusten vid fallissemang LGD (%)
Uppskattning av den summa, som kunden är skyldig banken om betalningsförmåga uppstår	=	Exponering EAD (€)

Kreditriskmodellerna utnyttjas bland annat vid:

- beviljandet och prissättningen av krediter,
- fastställandet av finansiella beslutsbefogenheter,
- fastställandet och uppföljningen av kvalitetsmålen i kreditportföljen,
- kreditriskrapporteringen,
- kapitaltäckningsanalysen med internmetoden (IRBA) och
- beräkningen av det ekonomiska kapitalkravet och den förväntade förlusten.

9.5.1 Sannolikheten för fallissemang

Syftet med kreditklassificeringen är att gruppera kunderna enligt risken. En kunds kreditklass uppskattar risken för att någon av kundens exponeringar mot OP-Pohjola-gruppen inom ett år förvandlas till en oreglerad fordran eller en ännu allvarigare betalningsstörning. Riskens omfattning beskrivs för OP-Pohjola-gruppens del av den för respektive kreditklass uppskattade genomsnittliga sannolikheten för fallissemang (PD), som är den genomsnittliga sannolikheten under ett år över konjunkturcykeln. När konjunkturerna är goda är det typiska alltså att andelen realiserade insolventa kunder i en viss kreditklass är mindre än sannolikheten för fallissemang i respektive klass och när konjunkturerna är dåliga är andelarna större än sannolikheten.

OP-Pohjola-gruppen använder flera klassificeringsmodeller för att bedöma sannolikheten för fallissemang hos kunderna. De privatkunders krediter som enligt kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna klassificeras med egna klassificeringsmodeller i ansökningskedet och som en del av bankens kreditstock. För klassificeringen av de småföretags exponeringar som i kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna används antingen rating A eller en klassificeringsmodell för små exponeringar. Vid klassificeringen av de medelstora och stora företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating R. För klassificeringen av de små företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating A. För kreditinstitutsmotparter finns en egen intern kreditklassificeringsmodell.

9.5.2 Bedömningen av företagskunders kreditvärdighet

Sannolikheten för fallissemang hos företagskunderna bedöms med OP-Pohjola-gruppens interna rating med 20 klasser. Företagsmotparterna klassificeras i klasserna 1,0–12,0, varav insolventa kunder klassificeras i klasserna 11–12.

Rating av företagskunder i OP-Pohjola-gruppen



Bedömningen av sannolikheten för fallissemang hos medelstora och stora företagskunder (rating R) baserar sig på företagets ekonomiska nyckeltal och kvalitativa bakgrundsuppgifter som införs i en statistisk poängmodell. En expert som fördjupat sig i kundens fall gör en ratingframställan på basis av det ratingförslag som modellen ger och den övriga information som står till buds. Eventuella förändringar och osäkerheter som ansluter sig till framtiden tas i beaktande som varningssignaler och som undantag från den klassificering som modellen ger. Ett beslut om kundens rating fattas minst en gång per år på basis av expertens framställan. Den modell som för närvarande används för rating R har tagits i bruk i början av 2008 och den har validerats varje år enligt IRB-kraven.

Grunden för A-ratingen av små företagskunder utgörs av klassificeringsmodellen Rating Alfa som Suomen Asiakastieto Oy tillämpat sedan 1999. Det är fråga om en statistisk regressionsmodell där variablerna utgörs av faktorer i anslutning till företags betalningssätt, bokslutsnyckeltal och andra bakgrunds faktorer. Klassificeringsmodellen har kompletterats med olika villkor och säkerställningsklausuler som begränsar företagets rating till exempel då ingen bokslutsinformation finns att tillgå. De poäng som Rating Alfa ger har kalibrerats till OP-Pohjola-gruppens interna ratingar. Den klassificering som den statistiska modellen ger kunder som hör till företagsexponeringarna utvärderas årligen och justeras vid behov så att den motsvarar kundens uppskattade faktiska likviditet. Den nuvarande modellen har använts sedan början av 2008 och den har uppdaterats delvis senast 2012.

Företagskunder med små exponeringar klassificeras med en klassificeringsmodell för små exponeringar. Klassificeringen upprättas på basis av de uppgifter om kundhistoria och betalningsbeteende som fås ur datasystemen. Ratingen uppdateras en gång per månad. Den modell som för närvarande används för att klassificera små exponeringar har tagits i bruk i början av 2009 och den har uppdaterats 2012.

Oberoende av klassificeringsmodell har varje rating samma sannolikhet för fallissemang. De ratingar som de olika modellerna ger är därför jämförbara. Då sannolikheten för fallissemang härletts har utnyttjats information om realiserad insolvens från de senaste åren, information om kreditförluster på lång sikt, konkursstatistik samt cyklerna i modellen. Behovet av att uppdatera de klassvisa sannolikheterna för fallissemang bedöms årligen.

I tabellen nedan beskrivs hur OP-Pohjola-gruppens företagskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av OP-Pohjola-gruppens och Standard & Poor's (S&P) rating för företagskunder

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP-Pohjola-rating	1,0–2,0	2,5–4,0	4,5–5,0	5,5–7,0	7,5–8,5	9,0–10,0

9.5.3 Bedömningen av kreditinstituts kreditvärdighet

För bedömningen av sannolikheten för fallissemang hos kreditinstitutsmotparter finns en separat L-ratingmodell som baserar sig på sannolikheten för fallissemang som härletts från kvalitativa och kvantitativa faktorer. Kreditinstitutsmotparterna klassificeras i 20 klasser 1,0–12,0, varav insolventa kunder klassificeras i klasserna 11–12.

Den statistiska modell som utgör grund för kreditklassificeringen baserar sig på empiriskt material om Pohjola Bank Abp:s internationella kreditinstitutsmotparter. Modellen tillämpar principen om s.k. sovereign ceiling, dvs. att en motpart inte kan ha en bättre rating än den stat där den verkar. Kreditinstitutens ratingar uppdateras minst en gång per år eller vid behov oftare, om det sker förändringar i kreditinstitutets likviditet. L-ratingmodellen togs i bruk 2009 och den har senast uppdaterats 2012.

I tabellen nedan beskrivs hur OP-Pohjola-gruppens kreditinstitutskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av OP-Pohjola-gruppens och Standard & Poor's (S&P) rating för kreditinstitut

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP-Pohjola-rating	1,0–2,0	2,5–4,5	5,0	5,5–7,0	7,5–8,0	8,5–10,0

9.5.4 Bedömningen av privatkunders kreditvärdighet

För bedömningen av sannolikheten för fallissemang för privatkunder klassificeras exponeringarna i 16 klasser, från klass A+ till klass F. Exponeringar för kunder som till kreditvärdigheten är insolventa klassificeras i klass F. För att bedöma insolvensen tillämpas en klassificeringsmodell för kreditstocken och klassificeringar för ansökningsskedet. Klassificeringen av privatpersoner baseras på information som samlas in ur kreditansökan, kundens betalningsbeteende och annan information om kundhistorian. De poäng som räknas ut med de här uppgifterna bestämmer exponeringens kreditklass. För varje kreditklass har härletts den genomsnittliga sannolikheten för fallissemang för en tidsperiod på ett år.

Med klassificeringsmodellen för privatkundernas kreditstock klassificeras de av privatkundernas exponeringar där någon av gäldenärerna har haft kredit hos OP-Pohjola-gruppen under det senaste halvåret. Kreditstockens klasser uppdateras en gång per månad. Modellen har tagits i bruk 2006 och den nuvarande versionen är från 2013. Klassificeringsmodellen för kreditstocken används för att analysera kreditrisken och beräkna kapitalkravet.

För exponeringar som inte nämns ovan ska tillämpas kreditklassen för ansökningsskedet. Pohjolas privatkunders exponeringar klassificeras med klassificeringsmodeller för finansbolagsproduktens ansökningsskede. Uppdaterade versioner av modellerna tas i bruk våren 2014. Modellerna som förutser insolvens är: bilfinansiering, försäljningsfinansiering och kontokredit samt köpmanna-MasterCard.

Klassificeringen för ansökningsskedet stöder kreditbesluten, analysen av kreditrisken och prissättningen av nykreditgivningen. Klassificeringen sker i OP-Pohjola-gruppen som en del av kreditprocessen.

9.5.5 Klassificering av länder

Länderrisken granskas med extern rating.

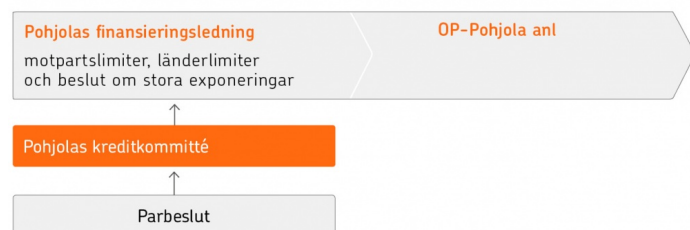
9.5.6 Förlust vid fallissemang och exponeringsbelopp

Utöver modeller för bedömning av sannolikheten för fallissemang används för mätningen av kreditrisken prognosmodeller för förlusten vid fallissemang och exponeringsbelopp. I OP-Pohjola-gruppens kreditriskmodeller är förlusten vid fallissemang (LGD) en uppskattning av den ekonomiska förlust (som en andel av beloppet av kundens exponeringar vid fallissemang) som banken skulle förorsakas, om kunden skulle bli insolvent inom ett år. Exponeringens belopp vid fallissemang (EAD) innebär en uppskattning av bankens fordran på en kund då fallissemang börjar. Bedömningen av beloppet av exponeringarna utanför balansräkningen sker med hjälp av kreditmotvärdeskoefficienten (CF). Den beskriver hur stor del av exponeringarna utanför balansräkningen som vid prognostidpunkten uppskattas ha tagits ut vid fallissemang.

9.6 Beslutsfattande

En bedömning av kreditvärdigheten, ett ratingbeslut och ett kund-PM utgör grunden för kreditbeslutsframställningarna. De kundansvariga bereder framställningar om åtagandegränser, limiter och finansiering i samarbete med kreditcheferna och företrädare för de olika produktområdena. Kreditcheferna lägger fram förslagen om åtagandegränser för beslutsorganen. Framställningarna om kreditbeslut och åtagandegränser omfattar en utredning av kreditsökanden, de exponeringar som tidigare beviljats sökanden och säkerheterna för dem samt om öppna positioner. I framställningarna om kreditbeslut för företagskunder ingår en analys av kundens kreditvärdighet, ett ratingbeslut, en säkerhets- och bivillkorspolicy för korta och långa exponeringar samt en prognos över utvecklingen av kundens ekonomiska situation. Till framställningarna om åtagandegräns för företagskunder fogas alltid en bokslutsanalys och för nya företagskunder ofta också en företagsanalys. Vanligtvis innehåller framställningarna om kreditbeslut för företag och kreditinstitut bankens och/eller centralinstitutets riskhanterings ställningstagande om kreditrisken.

Pohjolas kreditbeslutsorgan



De beslutsfattande organen fattar beslut om risktagning inom sina befogenheter och genom att iakttä kreditriskpolicy, limiterna och riktlinjerna. De beslutsfattande organens befogenheter att fatta beslut har differentierats på basis av kundens rating samt beloppet av kundens exponeringar och öppna position. För privatkunder fattas kreditbesluten på basis av OP-Pohjola-gruppens interna rating av privatkunder med ett automatiskt kreditbeslutssystem.

9.6.1 Mätning, uppföljning och rapportering av kreditrisken

Kreditrisken mäts kundvis med beloppet av exponeringarna och den öppna positionen. Med exponering avses det totala beloppet av balansposter och poster utanför balansräkningen som banken har i fråga om en viss kund. Den öppna positionen räknas ut genom att från exponeringarna dra av säkerheterna till deras säkerhetsvärde. Kreditrisken mäts också med den vägd öppna position som fås genom att multiplicera den kundvisa öppna positionen med kreditvärdighetens sannolikhet för betalningsanmärkningar. Som mätare på kreditrisken används dessutom problemfordringarnas och de förfallna betalningarnas andel av kredit- och garantistocken samt kreditförlusternas andel av kredit- och garantistocken.

Kreditrisken i kreditportföljen mäts också med beloppet av förväntade och oväntade förluster och oväntade förlusters utveckling i relation till kredit- och garantistocken. Olika stresstest görs också på beloppet av förväntade och oväntade förluster.

Kunduppföljningen fördelar sig på en årlig analys av bokslut och delårsrapporter och på en fortlöpande uppföljning av kundernas betalningsbeteende och verksamhet. Kundernas betalningsbeteende, de förfallna betalningarna och problemkrediterna följs fortlöpande upp med information som fås från såväl OP-Pohjola-gruppens interna som externa övervakningstjänst.

Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation. Samtidigt provas också behovet av en ändring av kundens rating, hur sannolik en kreditförlust är och hur behövlig en nedskrivning är. Det här betyder ofta också att kreditbesluten fattas i ett högre beslutsorgan.

9.6.2 Beslutsfattande och bedömning i anslutning till kreditriskmodellerna

OP-Pohjola-gruppens riskhanteringsutskott beslutar om ibruktagningen av kreditriskmodellerna och betydande ändringar. Besluten baserar sig på de allmänna principer för kreditklassificering och validering av kreditriskmodeller som godkänts av centralinstitutets direktion. För utvecklingen och upprätthållandet av modellerna ansvarar centralinstitutets riskhantering som är oberoende av affärsrörelsen.

Uppföljningen och övervakningen av hur kreditklassificeringen och kreditriskmodellerna fungerar sker regelbundet. Riskhanteringen samlar fortlöpande in respons från affärsrörelsen om hur kreditklassificeringen fungerar och om de modeller som anknyter till kreditriskparametrarna. De modeller som automatiskt bildar en rating övervakas månatligen. Syftet med den här övervakningen är att följa upp de ändringar som sker i kreditstocken och beviljandet av krediter samt att säkerställa att klassificeringsprocessen fungerar.

Dessutom säkerställs kvaliteten på modellerna minst en gång per år i enlighet med de valideringsanvisningar som OP-Pohjola-gruppens riskhanteringskommitté godkänt. Valideringsanvisningarna innehåller också krav på den kvalitetskontroll som ska ske i samband med ibruktagningen av respektive modell. Vid valideringen prövas med statistiska test bl.a. hur korrekta modellens särskiljningsförmåga och riskestimat (PD, LGD och EAD) är. Dessutom ingår i valideringen kvalitetsbedömningar såsom analys av användarrespons och jämförelsegrupper. Valideringens resultat och eventuella rekommendationer till åtgärder ska rapporteras till riskhanteringskommittén, som beslutar om de utvecklingsåtgärder som ska vidtas på basis av valideringen.

Centralinstitutets internrevision säkerställer med sina inspektioner att valideringen är oberoende. Dessutom granskar den som en del av normala inspektioner kreditriskmodellerna och användningen av dem i centralinstitutets företag och medlemsandelsbankerna.

9.6.3 Användning av kreditriskmodeller i kapitaltäckningsanalysen

Basmetoden tillämpas för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I den här metoden inverkar den uppskattning av sannolikheten för fallissemang (PD) som gjorts med OP-Pohjola-gruppens egna kreditriskmodeller på kapitalkravet för respektive kunds kreditrisk. De s.k. standardestimater som myndigheterna gett används för förlusten vid fallissemang (LGD) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD).

För den internmetod som tillämpas vid beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar används PD-, LGD- och EAD-värden som baserar sig på OP-Pohjola-gruppens interna modeller. På exponeringar mot stater och centralbanker och en liten del andra exponeringsklasser tillämpas schablonmetoden. För aktieexponeringarna används i regel en förenklad metod. För OP-Pohjola-gruppens strategiska placeringar används PD/LGD-metoden där PD-värdena baserar sig på interna modeller och LGD-värdena på standardestimat.

9.6.4 Positioner i värdepapperisering

Pohjola har inte varit emittent eller arrangör vid värdepapperiseringar, men bolaget har placerat i traditionella värdepapperiserade värdepapper som emitterats via specialföretag. I bankrörelsen har inga kreditderivat anslutit sig till de värdepapperiserade positionerna. Vid beräkningen av det totala beloppet av värdepapperiseringspositionernas riskvägda poster har använts internmetoden för kreditrisken (IRBA) då värdepapperiseringspositionen hör till en exponeringsklass som den ratingbaserade bedömningsmodellen tillämpas på.

På positioner i värdepapperisering tillämpas Moody's, Fitch och Standard & Poor's rating. På samma värdepapperiseringstransaktionspositioner i olika trancher tillämpas rating från samma ratinginstitut. Om en position i värdepapperisering har en rating från två av de ratinginstitut som valts, tillämpas den lägre ratingen. Om en position i värdepapperisering har en rating från fler än två av de ratinginstitut som valts, ska de två högsta av dem användas. Om de två högsta ratingarna avviker från varandra, ska den lägre av dem användas.

10. Hanteringen av likviditetsrisken

Hanteringen av likviditetsrisken består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. En risk uppstår då fordringarna och skulderna har avvikande löptider. En risk uppstår också om antingen skulderna eller fordringarna eller bägge är koncentrerade beträffande motparter, instrument eller marknadssegment. En likviditetsrisk kan också uppstå på grund av förändringar i kundbeteendet, den ekonomiska omvärlden eller marknadslikviditeten.

Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Pohjolas strukturella finansieringsrisk uppkommer främst av differensen mellan löptiderna för den utlåning med långa löptider i detaljstbanksrörelsen och den av kundbeteendet beroende inlåningsanskaffningens förfallostruktur.

Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida kassaflöden samt försäkringsbehov utan inverkan på den dagliga verksamheten eller bankens ekonomiska läge.

För den kortfristiga likviditetsrisken vidtas förberedelser genom att upprätthålla en reservportfölj som består av likvida skuldebrev.

Likviditetshanteringen regleras av Europeiska centralbankens minimireserv- och utlåningsfacilitetssystem.

Hanteringen av likviditetsrisken baserar sig på OP-Pohjola-gruppens centralinstituts riktlinjer samt på risklimiter som centralinstitutet fastställt. Centralinstitutets direktion fastställer kvalitetskriterier för likviditetsreserven, en kapitalanskaffningsplan, en beredskaps- och kontinuitetsplan för hanteringen av likviditeten vid hotscenarier samt en styrmodell för likviditeten. Kontinuitetsplanen för hanteringen av likviditeten består av en beredskapsbaserad styrmodell, en beredskapsplan som innehåller finansieringskällor samt en kontinuitetsplan för den operativa hanteringen av likviditeten. Målen för likviditetsreservens belopp och kvalitet, beredskapsplan och beredskapsbaserad styrmodell har bedömts utgående från stresstest enligt hotscenarier.

Som centralbank för OP-Pohjola-gruppen svarar Pohjola Bank Abp för hela OP-Pohjola-gruppens likviditet och för att likviditetsreserverna är tillräckliga. Merparten av likviditetsreserven utgörs av skuldebrev med hög rating, som kan användas som säkerhet för centralbanksskulder eller smidigt säljas på marknaden.

Syftet med hanteringen av likviditetsrisken är att säkerställa rätt dimensionerade reserver och andra beredskapsåtgärder samt uppbindingen av kapital och att begränsa likviditetsriskerna på grund av balansstrukturen.

Målet för hanteringen av den kortfristiga likviditetsrisken är att säkerställa likviditeten också om likviditeten plötsligt stramas åt. Tyngdpunkten inom hanteringen av den kortfristiga likviditetsrisken ligger på att skapa och upprätthålla system som stöder likviditeten samt på att planera beredskapsåtgärder.

Likviditetsrisken hanteras genom att planera likviditeten och balansstrukturen, upprätthålla en tillräcklig likviditetsreserv och genom att sprida kapitalanskaffningen enligt löptidsklasser, motparter, produkter och marknader. För hanteringen av likviditetsriskerna upprättas scenarioanalyser över de största hoten mot likviditeten och deras inverkan på finansieringen och likviditeten samt metoder för att trygga likviditeten.

Pohjola Bank Abp:s styrelse fastställer årligen en riskpolicy som beskriver principerna, metoderna och limiteringen för hanteringen av likviditetsriskerna. Skötseln av Pohjolas likviditetsrisker samt kapitalanskaffning på lång sikt och reservportföljer är koncentrerad till treasury.

Centrala finansieringskällor utgörs av emissioner av bankcertifikat och obligationslån, inlåning från andra banker och andelsbankerna, inlåning från allmänheten och det egna kapitalet. Tillgången och priset på finansieringen på den internationella penning- och kapitalmarknaden påverkas av Pohjolas rating.

Riskpolicyn fastställer minimibeloppet på likviditetsreserven och maximibeloppet på den strukturella finansieringsrisken.

I riskpolicyn ingår dessutom en kapitalanskaffningsplan och en plan för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditet då olika scenarier hotar likviditeten.

10.1 Mätning, uppföljning och rapportering av likviditetsrisken

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med tidsklassvisa nettokassaflöden som limiter har ställts upp för. Hur den långsiktiga kapitalanskaffningen förfaller följs upp med förfallostrukturen. Limiter har ställts upp också för den. Likviditeten hanteras med scenarier för kassaflöden som förfaller och likviditetsreserver. Limit- och målvärden har ställts upp för likviditetsscenarierna. Med stresstesten mäts likviditeten i osannolika fall.

Riskhanteringen och treasurys Middle Office rapporterar finansieringsriskerna månatligen till både affärsrörelsen och ledningen. Rapporter om den kortfristiga likviditetsrisken upprättas dagligen.

11. Hanteringen av marknadsrisker

I det här avsnittet redogörs för de marknadsrisker som hänför sig till marknadsriskexponeringen för Pohjolas bankrörelse och koncernfunktionerna. Marknadsriskerna för skadeförsäkringssegmentets dotterbolags placeringsverksamhet behandlas i avsnittet Riskhanteringen i försäkringsrörelsen.

Marknadsriskerna förorsakar bankerna resultateffekter på grund av förändringar i marknadspriserna (räntor, valutakurser, aktiekurser, kreditriskmarginaler) eller i implicita volatiliteter. Marknadsriskernas inverkningar på resultatet kan vara antingen direkta eller periodiserade på flera räkenskapsperioder. Redovisningen av resultateffekterna beror på den balanspost som är föremål för marknadsrisker eller behandlingen i bokföringen av ett derivat. Marknadsprisbildningen påverkas av marknadernas funktion, dvs. likviditeten. Då marknaden saknar tillräckligt djup eller då marknaden inte fungerar på grund av en störning, uppkommer en marknadsrisk också på grund av bristen på marknadslikviditet. I allmänhet leder en försämrad marknadslikviditet till att resultatet försvagas på grund av att de likviditetspremier som ingår i marknadsprisen ökar.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att begränsa de risker som förorsakas av prisförändringar i balansposterna och posterna utanför balansräkningen till en acceptabel nivå samt att främja resultatförmågan genom att optimera relationen mellan risk och avkastning.

Marknadsrisker ingår såväl i tradingen som i den finansiella balansräkningen. Målet med tradingen är att på kort sikt dra nytta av förändringarna i marknadspriserna genom aktiv marknadsrisktagning. Resultateffekterna av den marknadsrisk som tas i tradingen syns främst direkt som en förändring i marknadsvärdena på balans- och derivatinstrument.

I den finansiella balansräkningen ingår bankens strukturella ränterisk som består av kredit- och garantistocken, inhemsk och utländsk partikapitalanskaffning. Till den finansiella balansräkningen räknas också likviditetsreserverna samt resten av balansräkningen (till exempel aktier, fastigheter och egna kapital). Målet med hanteringen av marknadsriskerna i den finansiella balansräkningen är att skydda koncernens finansnetto mot förändringar i räntorna och att kostnadseffektivt upprätthålla OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserver. I hanteringen av den finansiella balansräkningen tas ingen valutarisk. Marknadsrisken i den finansiella balansräkningen utfaller typiskt i bankens räntenetto mellan de periodiserade räkenskapsperioderna.

Pohjolas marknadsriskexponering begränsas genom den riskpolicy som styrelsen fastställer. I policyn beskrivs de metoder som tillämpats på mätningen av marknadsrisken och risklimiterna på bankplanet. Dessutom individualiseras i policyn vem som har rätt att ta öppna marknadsrisker samt läggs fram andra principer som begränsar marknadsrisktagningen. Riskpolicyn uppdateras minst en gång per år.

Marknadsriskexponeringen för likviditetsreservportföljen begränsas utöver med riskpolicyn med likviditetsreservportföljens placeringsplan som fastställer placeringarnas grundallokering och gränser (taktisk allokering). Likviditetsreservportföljen består i huvudsak av tillgodohavanden på centralbanker och skuldebrev som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Pohjolas styrelse godkänner placeringsplanen årligen.

Riskhanteringen samt Pohjola Markets och Kapitalförvaltningens Middle Office följer upp och rapporterar marknadsriskerna och resultatet av dem till både affärsrörelsen och den verkställande ledningen. Principerna och mätarna är enhetliga för hantering av marknadsrisker både i tradingen och i den finansiella resultaträkningen.

En fortlöpande analys av riskpositionernas struktur och av marknaden samt beräkning av effekten av marknadsförändringar på bankens riskposition och resultat spelar en central roll i hanteringen av marknadsrisker. En effektiv hantering av marknadsrisker kräver aktuell och korrekt information om positionerna och marknaden samt snabba reaktioner på förändringar. Marknadsriskerna hanteras genom att bearbeta riskpositionerna och med hjälp av balans- och derivatinstrument på basis av respektive marknadsuppfattning inom ramen för risklimiterna. Marknadsriskpositionen eller enskilda avtal kan också säkras med derivatinstrument mot förändringar i deras marknadsvärde eller för att trygga finansnettot i positionen.

11.1 Mätning, uppföljning och rapportering av marknadsrisker

Pohjola följer upp marknadsriskerna med följande mätare:

Riskslag	Riskmätare	Resultatmätare	Frekvens
ränterisk/ handelsportföljer	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
ränterisk/finansiell balansräkning	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet, finansnetto	dagligen
kreditspreadrisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
valutarisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
prisrisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar	del av VaR-mätare (likvida placeringar eller separat VaR-mätare (olikvida placeringar))	förändringen i marknadsvärdet	dagligen (likvida placeringar) eller månatligen (olikvida placeringar)
råvarurisk	separat VaR-mätare del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
aktierisk	del av VaR-mätare förändringen i marknadsvärdet på 20 %-enheter	förändringen i marknadsvärdet	varje vecka
volatilitetsrisk	effekten av en förändring i volatiliteten på 1 %-enhet på positionens nuvärde	förändringen i marknadsvärdet	dagligen (VaR) eller månatligen (scenarie)

Pohjolas styrelse fastställer i riskpolicyn vilken nivå på den totala marknadsriskexponeringen som kan godtas.

Den totala marknadsriskexponeringen begränsas med en Value-at-Risk-limit (VaR). VaR-limiteringen omfattar Pohjolas viktigaste marknadsriskpositioner. Koncernens ledningsgrupp allokera VaR-limten till affärsområdet. Affärsområdets ledning allokera sina limiter vidare till sina ansvarsområden.

De VaR-exponeringar som limiteras fastställs genom att använda långsiktiga volatilitets- och korrelationsestimat över hela cykeln. De VaR-nivåer som limiteras har skalats för en tidsperiod på 1 dag och ett konfidensintervall på 99 %.

Utöver VaR-limten har fastställts separata VaR-limiter för råvaruderivat samt för återköpta indexlån som Pohjola emitterat. Marknadsrisken för aktie- och kapitalinvesteringar samt risken för ändringar i optionspositionernas implicita volatilitet (vega-risken) begränsas med limiter som baserar sig på känslighetstal. Marknadsrisken för beviljade teckningsgarantier begränsas med en nominallimit.

Utöver VaR-limiter som begränsar riskexponeringen enligt det genomsnittliga konjunkturläget hanteras marknadsriskerna med dynamiska VaR-mätare som lätt reagerar på marknadsförändringar. Dessutom tillämpas i hanteringen av marknadsrisker riskfaktorspecifika känslighetstal för positioner, stresstestscenarier och kumulativ resultatuppföljning av handelspositioner. Riskmätningssmetoderna kompletterar varandra.

11.2 Ränterisken

Ränterisker uppstår då löptiderna, räntestjusteringstidpunkterna eller räntegrunderna för balansposterna och posterna utanför balansräkningen avviker från varandra. I tradingen förverkligas ränterisken som en förändring av värdepapprens och derivatinstrumentens marknadsvärde då marknadsräntorna förändras. Beträffande ränterisken i den finansiella balansräkningen utfaller risken som en förändring i finansnettot. Beträffande skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som ska räknas till likviditetsreserven förverkligas ränterisken som en förändring av marknadsvärdena i resultaträkningen och beträffande skuldebrev som kan säljas förverkligas den som en förändring i fonden för verkligt värde under eget kapital.

I balansen ingår också en strukturell ränterisk som i huvudsak uppkommer i detaljstinlåningen och av räntefria balansposter. På ränterisken inverkar också eventuella återbetalningar av kundavtal i förtid. Återbetalningarna i förtid och detaljstinlåningen utgör inte poster av betydelse för Pohjolas affärsrörelse. Båda posterna följs upp, men modeller har inte upprättats för kundbeteendet.

Ränterisken inom tradingen och den finansiella balansräkningen mäts och rapporteras dagligen med likadana mätare och limiteringsprinciper. Ränterisken för såväl tradingen som den finansiella balansräkningen ingår i VaR-mätaren. Dessutom bedöms känsligheten för ränteförändringar i finansnettot med ett separat verktyg. Endast vissa separat bestämda enheter får ta ränterisker inom ramen för sina limiter.

11.3 Kreditspreadrisken

Med kreditspreadrisken avses den negativa förändring i en positions marknadsvärde som uppkommer genom förändringar i prissättningen av kreditriskpremien och likviditetsriskpremien på marknaden. Kreditspreadrisken fastställs såväl för skuldebrev som används i tradingen som för skuldebrev i den finansiella balansräkningen. PrISRISKEN för skuldebrev indelas därför i komponenterna ränterisk och kreditspreadrisk.

Kreditspreadrisken mäts och limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

11.4 Valutarisken

En valutarisk uppkommer då beloppen av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra. Skötseln av valutarisken har koncentrerats till tradingen. Valutarisken limiteras som en del av den totala VaR-limiten. Valutapositionerna rapporteras dagligen.

11.5 PrISRISKEN för strukturerade och värdepapperiserade placeringar

I Pohjola följs prISRISKEN för strukturerade och värdepapperiserade obligationsplaceringar upp med en separat riskmätare. Strukturella placeringar kommer in i handelslagret då indexlån som Pohjola emitterat återköps i enlighet med sekundärmarknadslöftet. De värdepapperiserade placeringarna ingår i de långfristiga placeringstillgångarna.

Marknadsrisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar räknas med i VaR-limiten. Risker rapporteras dagligen för likvida placeringar och månatligen för olikvida placeringar.

11.6 Råvarurisken

Råvarurisken uppkommer ur en öppen råvaruderivatposition. Råvarurisker tas bl.a. med el-, olje- och metallderivat. Risker i råvarupositionerna rapporteras dagligen.

11.7 Aktierisken

Aktierisker uppkommer i aktie- och kapitalinvesteringsrörelsen. Aktieplaceringarna består både av aktier som kan säljas och aktier som innehåller långvarigt.

I riskpolicyn fastställs principer som styr aktieportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt.

Skötseln av den aktieportfölj som bokförts som en post som kan säljas är koncentrerad till treasury. Aktierisken limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

Aktierisken för beviljade teckningsgarantier limiteras med en nominallimit.

11.8 Volatilitetsrisken

En volatilitetsrisk uppstår i öppna optionspositioner. Volatilitetsrisk tas i ränte-, valuta- och råvaruoptioner.

Ränte-, valuta- och råvaruolatiliterisken rapporteras dagligen.

11.9 Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk avses nedskrivnings- och avkastningsrisker som ansluter sig till fastighetsinnehav.

I riskpolicyn fastställs principer som styr fastighetsinvesteringsportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt. Över fastighetsinnehaven görs årligen upp objektvisa värderingar och åtgärdsplaner. Fastighetsriskerna rapporteras varje kvartal i koncernens riskanalyser.

11.10 Derivatrörelsen

Pohjola använder aktivt ränte- och valutaderivat samt i mindre utsträckning aktie-, aktieindex- och kreditderivat. Värdet på de underliggande tillgångarna och kreditmotvärdena för derivaten redovisas i bokslutsnot 92. Derivat används i både handels- och säkringssyfte som en del av skötseln av totalpositionen. Derivatrisken följs upp som en del av riskerna i tradingens och treasurys totalpositioner med samma mätare som vid balanspositioner.

Motpartsrisken i derivatrörelsen följs upp med kreditmotvärden som har definierats på basis av återanskaffningskostnaderna för kontrakten (marknadsvärdet) och de framtida produktvisa kreditriskkoefficienterna. Vid mätningen av risken beaktas det kvittningsavtal som ingåtts med motparterna samt de säkerheter som tagits emot med stöd av en Credit Support Annex-säkerhetsbilaga (CSA).

Syftet med säkringen mot ränterisken vid krediter och skuldemissioner är att fixera räntedifferensen, dvs. marginalen, mellan den säkrande posten och den post som säkras. Effektiviteten hos säkringen påvisas genom att använda relationen mellan ränteriskalen och marknadsvärdena för de poster som säkras och säkringen.

Tilläggsavkastningskomponenterna för emitterade indexlån har säkrats med derivatstrukturer. De säkrande derivaten består av aktie-, aktieindex-, valuta-, ränte-, råvaru- och kreditderivat.

12. Riskhanteringen i försäkringsrörelsen

12.1 Riskerna i försäkringsverksamheten

Försäkringsverksamheten grundar sig på risktagning och hantering av risken. De viktigaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval och premiesättning, teckning av återförsäkringsskydd och försäkringsskuldens tillräcklighet. I skadeförsäkringen anknyter sig risken i anslutning till försäkringsskuden speciellt till sådana försäkringsgrenar, där det tar lång tid innan skadorna visar sig. En betydande risk inom försäkringsverksamheten utgör förutom försäkringsriskerna dessutom placeringsrisken i anslutning till de tillgångar som utgör täckning för försäkringsskuden.

12.2 Försäkringsrisker

Genom ett försäkringsavtal överför försäkringstagaren sina försäkringsrisker på försäkringsgivaren. I skadeförsäkringen består försäkringsrisken i ett enskilt försäkringsavtal av två element. Det första är risken för att det inträffar en eller flera skador som ska ersättas på basis av försäkringsavtalet. Det andra är den risk som är förknippad med storleken av varje inträffad, ersättningsgill skada. Antalet ersättningsgilla skador och storleken av varje enskild skada är slumpmässiga. I försäkringsvillkoren förutsätts att en skada, för att den ska vara ersättningsgill, ska vara en följd av en oförutsedd händelse. Hur stor den skada som förorsakats försäkringsobjektet är beror emellertid i allmänhet i mycket hög grad exempelvis på vilken orsaken till skadan är och vilka förhållanden som rådde då skadan inträffade och också på olika detaljer i händelseförloppet. Ett och samma försäkringsavtal kan dessutom täcka flera objekt som till kvalitet och värde skiljer sig från varandra.

Försäkringsbeståndet består av ett mycket stort antal beviljade skadeförsäkringsavtal. På grund av att försäkringsbeståndet är stort är också antalet skador som kan förväntas inträffa stort. Om de inträffade skadorna är helt oberoende av varandra så blir, enligt lagen om stora tal i sannolikhetsberäkningen, den relativa variationen i den verifierade skadekostnaden mindre ju fler försäkringsrisker som ingår i försäkringsbeståndet.

Eftersom det inbördes oberoendet mellan försäkringsriskerna emellertid inte realiserar fullt ut i verkligheten, försvinner skaderisken i relation till försäkringsbeståndets storlek inte helt, oberoende av hur stort försäkringsbeståndet är. Den här återstående risken som förorsakas av det inbördes beroendet mellan skaderiskerna kallas för icke-diversifierbar risk. De icke-diversifierbara riskerna anknyter sig vanligen till förändringar i omvärlden. Till exempel inverkar ekonomiska konjunkturväxlingar systematiskt på skadetätheten eller skadestorleken inom en viss grupp av försäkringsavtal. Inflationen kan förorsaka en samtidig ökning av skadestorleken i en stor del av bolagets försäkringsbestånd. Förändringar i den allmänna dödlighetsutvecklingen för befolkningen skulle i sin tur återspeglas i bolagets hela bestånd av lagstadgade pensionsförsäkringar. En icke-diversifierbar risk kan också ibland anknyta sig till en ännu oidentifierad, dold skaderisk som gäller ett stort antal försäkringsavtal. Det mest kända exemplet på sådana risker i vår närhistoria är asbestskadorna.

En alldeles speciell typ av risk utgör de skadekumuler som förorsakas av naturkatastrofer eller av storolyckor som har sitt ursprung i mänsklig aktivitet. I sådana fall förorsakar en och samma katastrofhändelse i praktiken samtidigt ersättningsgilla skador för ett stort antal försäkrade risker, varvid den totala skadekostnaden till följd av katastrofen kan bli mycket hög. Det här är emellertid en risk som är diversifierbar, eftersom bolaget bedriver skadeförsäkringsrörelse på ett område där risken för naturkatastrofer betraktas som relativt låg. Man kan därför gardera sig mot de här riskerna med hjälp av återförsäkring.

12.2.1 Hanteringen av försäkringsrisker

De viktigaste uppgifterna vid hantering av försäkringsrisker gäller riskurval och premiesättning, tecknande av återförsäkringsskydd samt uppföljning av skadekostnadsutvecklingen och värdering av försäkringsskulden. Högsta beslutande organ vid teckningen av försäkringsrisker är Underwriting-ledningen. Den hanterar Pohjola-koncernens försäkringsrisker. Underwriting-ledningen fattar beslut om teckningarna i försäkringsrörelsen inom de befogenheter som försäkringsbolagens styrelser fastställt. Den rapporterar sina beslut till försäkringsbolagens styrelser.

Besluten om kund- och objekturval samt riskprissättning fattas i enlighet med Underwriting-anvisningarna. UW-ledningen godkänner risker med en betydande inverkan och för mindre risker är besluten beroende på riskens omfattning eller svårighetsgrad differentierade att fattas av flera underwriters eller tillsammans med en chef. För standardiserade försäkringsgrenar är beslutsfattandet systemstött och kund- och objekturvalet fattas på basis av befogenheterna enligt separat fastställda anvisningar.

12.2.2 Riskurval och premiesättning

I handlingsmodellerna betonas riskurvalets och premiesättningens betydelse. För varje försäkringsgren och varje riskkoncentration har begränsningar satts gällande riskernas storlek och omfattning. Bolaget har en central databank och ett analysprogram som stöder riskurvalet och premiesättningen. Försäkringsvillkoren utgör ett väsentligt redskap för begränsning av risken. För att begränsa riskerna utförs dessutom även kundspecifika eller försäkringsgrensspecifika riskanalyser.

12.2.3 Återförsäkring

Återförsäkringsprinciperna och maximibeloppet per skada på den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar godkänns varje år av styrelsen. I praktiken hålls den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar lägre än det maximum som styrelsen fastställt, om det är motiverat med beaktande av återförsäkringsskyddets prisnivå. Den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna är högst 5 miljoner euro och för katastrofåterförsäkringens del 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 135 miljoner euro år 2013. Dessutom fanns ett årsaggregatskydd för skador i den kortsvansade försäkringsrörelsen med en kapacitet på 10 miljoner euro.

Återförsäkringen inverkar på behovet av solvenskapital. Som återförsäkrare godkänns endast bolag med en tillräckligt god rating. För återförsäkrarna har dessutom fastställts en övre gräns för hur mycket risk en och samma återförsäkrare kan ges. Vilken den övre gränsen är beror på riskens art och ifrågavarande bolags solvens.

12.2.4 Riskkoncentrationer

Lokala riskkoncentrationer beaktas vid EML-beräkningen av egendomsrisker (Estimated Maximum Loss, den största sannolika skadan) och i det EML-genombrottsskydd som ingår i återförsäkringsskyddet. Inom vårt verksamhetsområde finns ingen nämnvärd jordbävningsskada. Beträffande andra risker för naturfenomen, såsom stormar och översvämningar, är Finland geografiskt sett ett lugnt område. För kumulskador till följd av katastrofer finns dock ett katastrofåterförsäkringsskydd med en kapacitet som dimensionerats att täcka den kalkylerade storheten av en sådan katastrofskada som inträffar en gång på 200 år. Katastrofskadeskydden för kumulskador omfattar både egendoms- och personskador.

12.2.5 Bedömning av försäkringsskulden

Försäkringsskuldens tillräcklighet följs upp årligen. Försäkringsskulden för försäkringsavtal fastställs utgående från uppskattade framtida kassaflöden. Kassaflödena utgörs av utbetalda ersättningar och skaderegleringskostnader.

Försäkringsskuldens belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Det här har genomförts så att man först gjort en uppskattning av försäkringsskuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts enligt pro rata-metoden. Då beräknas avsättningen för ej intjänade premier i förhållande till försäkringsperiodens längd. I företagets försäkringsavtal beräknas avsättningen för ej intjänade premier försäkringsspecifikt och för privatkunder beräknas den med koefficienten för avsättningen för ej intjänade premier.

I in casu-avsättningen för oreglerade skador avsätts de kända skador och ersättningar av pensionstyp som överstiger avsättningsgränsen. Avsättningen för okända skador och skador som underskrider gränsen för kända in casu-avsättningar avsätts kollektivt med aktuariella metoder.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande och den av den behöriga myndigheten fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan. Den vid slutet av 2013 använda diskonteringsräntan är 2,8 % (31.12.2012: 3,0 %). Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 38 miljoner euro.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall), justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden) samt de historiska datas riktighet under tiotals år. Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

Värderingen av försäkringsskulden är alltid förknippad med osäkerhetsfaktorer som bland annat kan vara beroende av hur bra skadeutvecklingen har kunnat prognostiseras, dröjsmål med verifieringen av skador, kostnadsinflation eller ändringar i lagstiftningen och den allmänna ekonomiska utvecklingen. Bolaget har med tre års mellanrum låtit en utomstående aktuarie reda ut korrektheten hos beräkningsgrunderna för bolagets försäkringsskuld och dess belopp. Senaste utredning utfördes 2012.

12.3 Lagstadgade försäkringar

De lagstadgade försäkringarna är enligt lag obligatoriska för försäkringstagaren. Försäkringsbolagen är å andra sidan skyldiga att bevilja sådana försäkringar. Ersättningsvillkoren och hur ersättningens storlek ska bestämmas är noggrant reglerade i lag. Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna finns det dessutom gemensamma organ som övervakar att ersättningarna är enhetliga och att normerna gällande ersättningar följs. Privatpersoners fordon utgör en större andel av koncernens trafikförsäkringsbestånd än företagens fordon. Lagstadgade försäkringar tecknas i övrigt huvudsakligen av företag eller andra organisationer.

Vid lagstadgad olycksfallsförsäkring tecknar arbetsgivaren en försäkring för sina anställda i händelse av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar. Genom trafikförsäkringen försäkras alla personskador som förorsakas vid användning av motorfordon i vägtrafik, och med vissa begränsningar också skador som drabbar den skadevållande chauffören själv. Dessutom ersätts sakskadorna som förorsakas en tredje part. Patientförsäkringen ersätter personskador som förorsakats en patient i samband med hälso- och sjukvård.

12.3.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna utgörs största delen av personskadeersättningarna av ersättningar för inkomstbortfall och sjukvårdskostnader. De ersätts till sitt fulla belopp. Ett undantag från detta utgör ersättningarna för inkomstbortfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilka före 65 års ålder endast ersätts till 85 %. Ersättningarna för bestående inkomstbortfall betalas ut i form av livslånga pensioner. Om en skada leder till dödsfall, utbetalas familjepension till änkan/änklingen och till barn som inte har fyllt 25 år. Pensionerna har ingen övre gräns i euro. Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen ansvarar försäkringsbolaget emellertid inte för indexhöjningarna av ersättningarna för inkomstbortfall och inte heller för sådana sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att skadan inträffade. De finansieras via det s.k. fördelningssystemet (se fördelningssystemet).

Vid skador som ersätts på basis av de lagstadgade försäkringsgrenarna fakturerar också den offentliga sektorn enligt de verkliga kostnaderna för sjukvården för sådana skador som inträffat efter 2004. Risken i anslutning till kostnadsersättningar för sjukvård begränsas dock väsentligt av att sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador inte hör till de ersättningar som omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet). För att minimera kostnaderna strävar Pohjola dessutom aktivt efter att sluta avtal med olika instanser som ger sjukvård.

Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen finns det risk för en storolycka, eftersom det kan arbeta ett stort antal försäkrade personer på ett litet område. Också vid en trafikolycka kan ett skadefall utöver sakskadorna även inkludera ett flertal skadade och döda. I fråga om sakskadorna har dock ett ersättningstak på 3,3 miljoner euro satts för ersättningar som betalas ur en och samma trafikförsäkring.

Ur den lagstadgade olycksfallsförsäkringen ersätts utöver olycksfall även yrkessjukdomar. Typiskt för yrkessjukdomar är att skadorna uppstår långsamt. En uppskattning av skadekostnaden vid yrkessjukdomar är därför förknippad med en större osäkerhet än i fråga om olycksfall. Ett extremt exempel på det här är latent yrkessjukdomar, där det kan gå tiotals år från exponeringen tills sjukdomen framträder. Yrkessjukdomar som förorsakats av asbest hör till de här sjukdomarna. Dödligheten bland personer som insjuknat i asbestsjukdomar, dvs. mesoteliom eller lungcancer, är hög.

Eftersom det är obligatoriskt att teckna försäkring inom de lagstadgade försäkringsgrenarna, så förutsätter lagstiftningen att försäkringsgivaren vid premiesättningen av försäkringarna ska sträva efter att följa riskmotsvarighetsprincipen så att försäkringspremien står i ett skäligt förhållande till de kostnader som försäkringarna förorsakar. I trafikförsäkringen används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. I de lagstadgade olycksfallsförsäkringarna för större företag kan försäkringstagaren välja mellan olika specialtariffsystem, där premierna är bundna till försäkringstagarens egen skadeutveckling. Ju större företag, desto starkare bindning. Ju större företaget är, desto mer tillförlitligt kan dess verkliga risknivå uppskattas utgående från företagets egen skadeutveckling. En motsvarande princip tillämpas också vid premiesättningen av stora fordonsgrupper bestående av fordon som tillhör en och samma försäkringstagare. På så sätt begränsas den risk som är förknippad med premiesättningen, eftersom premiesättningen av den försäkrade risken automatiskt följer försäkringstagarens egen skadeutveckling, dock inte till fullt belopp.

Återförsäkringen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen har 2013 ordnats via en nationell storskadepool. Bolagets andel i poolen bestäms enligt försäkringsgrenens marknadsandel. Poolen har tecknat återförsäkring upp till 200 miljoner euro; självbehållet efter poolen är 5 miljoner euro. I trafikförsäkringen är självbehållet per skadefall i återförsäkringen 3 miljoner euro. Pohjola lösgjorde sig från storskadepoolen från början av 2014. Efter det har återförsäkringen för de här försäkringsgrenarna ordnats på det sätt som beskrivs i punkt 12.4.1.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs så gott som helt av pensioner inom de lagstadgade försäkringsgrenarna. Då avsättningen för pensioner räknas ut används diskontering. Den diskonteringsränta som använts har en betydande inverkan på avsättningsbeloppet.

12.3.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Typiskt för de lagstadgade grenarna är att det ofta går en lång tid från det att en skada har inträffat tills skadan är helt och hållet betald. Dylik försäkringsrörelse ger upphov till ett långvarigt kassaflöde. De faktorer som kraftigast inverkar på uppskattningen av det här kassaflödet är dödlighetsintensiteten för ersättningstagarna och inflationens inverkan på sjukvårdskostnaderna.

En sjunkande dödlighetstrend ökar det kassaflöde som skadorna förorsakar, eftersom ersättningarna för inkomstbortfall i regel betalas ut i form av livslånga pensioner. Dödlighetsintensiteten har i flera årtionden varit fortsatt sjunkande i Finland och i de övriga utvecklade industriländerna. I Finland har den förväntade livstiden för nyfödda ökat med i medeltal 1,5 år på tio år. Den dödlighetsmodell som bolaget använder sig av vid beräkningen av avsättningen för oreglerade skador utgår från antagandet att den här trenden fortsätter även i framtiden. En uppskattning av hur inflationen kommer att påverka sjukvårdskostnaderna utgör också en viktig del när man gör uppskattningar av kassaflödena. Utvecklingen av läkarvetenskapen och levnadsförhållandena har såväl lett till minskad dödlighetsintensitet som ökade sjukvårdskostnader. Bolaget har vid uppskattningen av de framtida kassaflödena utgått från antagandet att inflationen för sjukvårdskostnadernas del är 2 %-enheter högre än den allmänna inflationen.

Eftersom indexhöjningarna av pensionerna inom de lagstadgade försäkringsgrenarna och sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att en skada har inträffat inte omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet), finns det till de här delarna i praktiken inte någon inflationsrisk överhuvudtaget i anslutning till avsättningen för oreglerade skador. I anslutning till sjukvårdskostnaderna finns det inom de lagstadgade försäkringsgrenarna däremot en inflationsrisk i fråga om den försäkringsskuld som hänför sig till bolagets försäkringsavtal till den del det är fråga om ersättning som utbetalas under de första tio åren efter det att en skada har inträffat.

De skador som förorsakats av exponering för asbest och som ersätts som yrkessjukdomar är nästan utan undantag fall av yrkessjukdomar som ersätts på basis av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Ersättningarna består huvudsakligen av ersättningar för sjukvårdskostnader och inkomstbortfall samt efterlevandepensioner. Svårigheten i att uppskatta ansvaret för asbestskador ligger i att latenstiden, dvs. det symptomfria skedet från det att exponeringen för asbest skedde till dess att yrkessjukdomen framträder, är lång; beroende på typen av asbestsjukdom i snitt 15–40 år. I Finland upphörde användningen av asbest i huvudsak under 1980-talet och förbjöds helt 1994. Mest användes asbesten under 1960- och 1970-talet. Uppskattningen av ansvaret för asbestskador baserar sig på den genomsnittliga skadestorleken och på ett uppskattat antal skador. De baserar sig å sin sida på nationell statistik över användningen av asbest som råvara i Finland från och med 1905, på antaganden om hur latenstiderna för olika asbestsjukdomar fördelar sig samt på statistiska data gällande redan kända asbestskador. Om avsättningen är tillräcklig och om antagandena är korrekta kontrolleras årligen. Ersättningsområdet för de lagstadgade försäkringarna är i sin helhet bestämt i lagstiftningen. Alla vet därför vilka skador som ersätts och hur stor ersättning som betalas för varje skada. Det här förbättrar förutsägbarheten vid prognostisering av framtida kassaflöden.

12.3.3 Fördelningssystemet

Fördelningssystemet är ett arrangemang som baserar sig på speciallagar för respektive lagstadgad försäkring. Genom det här arrangemanget har finansieringen av vissa ersättningar som bestäms i de här lagarna, de s.k. ersättningarna enligt fördelningssystemet, genomförts. Fördelningssystemet är ett på lag grundat arrangemang som inte medför någon sådan ekonomisk nytta eller skada för försäkringsbolaget som skulle leda till förändringar i det egna kapitalet.

De ersättningar som betalas ur fördelningssystemet består av indexhöjningar av de ersättningar som betalas ut i form av pensioner, den lagstadgade olycksfallsförsäkringens och trafikförsäkringens sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador samt vissa andra ersättningar och höjningar av ersättningar enligt vad som bestäms i de speciallagar som gäller försäkringsgrenarna.

Ersättningarna ur fördelningssystemet finansieras i enlighet med nämnda lagar med en premieandel som försäkringsbolagen varje år tar ut av sina försäkringstagare i samband med premiebetalningen. Premieandelens storlek bestäms utgående från hur stor bolagets marknadsandel av ifrågavarande försäkringsgren är under samma år. Ett bolag som inte längre meddelar försäkringar som hör till ifrågavarande försäkringsgren deltar inte alls i finansieringen av ersättningarna ur fördelningssystemet. Det belopp som insamlats genom den här premieandelen redovisas årligen till en i lag bestämd central sammanslutning, som sköter om att medlen fördelas vidare, så att varje bolag som bedriver eller som tidigare bedrivit, försäkring inom försäkringsgrenen i fråga får exakt det belopp som bolaget betalat i ersättningar ur fördelningssystemet under ifrågavarande år.

För finansieringen av de framtida ersättningarna ur fördelningssystemet står således de kommande generationerna av försäkringstagare. Försäkringstvånget, som gäller alla lagstadgade försäkringsgrenar, garanterar ett finansieringsunderlag för systemet. För den lagstadgade olycksfallsförsäkringens del debiteras till exempel premien för finansieringen av de ersättningar som under ett visst år ska betalas ur fördelningssystemet av alla arbetsgivare som under året i fråga har anställda i Finland eller anställda som är utstationerade från Finland. Finansieringen av fördelningssystemet i enlighet med speciallagarna för de lagstadgade försäkringsgrenarna kan således svika endast i det fall att utförandet av arbete, motorfordonstrafiken eller sjukvården i Finland helt och hållet skulle upphöra.

12.4 Frivilliga olycksfalls- och sjukförsäkringar

Ur de här frivilliga försäkringarna ersätts sjukvårdskostnader som förorsakats av olycksfall eller sjukdom. Dessutom betalas ett engångsbelopp för men eller dödsfall som förorsakats genom olycksfall eller sjukdom. Försäkringstagaren kan antingen vara en privatperson eller ett företag. Den egentliga försäkringsrisken skiljer sig inte väsentligt i fråga om dem.

12.4.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringen är skadorna i allmänhet små. De största skadorna kan förorsakas vid katastrofer, där ett stort antal människor blir skadade. Försäkringsskyddet gäller inte på namngivna krisområden.

I försäkringarna finns i de flesta fall en övre åldersgräns för de försäkrade. Man strävar på det här sättet efter att begränsa de ersättningsbelopp som betalas ur försäkringen. Vid sjukkostnadsförsäkringar ombes i regel de försäkrade dessutom avge en hälsodeklaration utgående från vilken den försäkrades rätt till ersättning begränsas.

Då fortlöpande årsförsäkringar förnyas har bolaget årligen möjlighet att ändra premien och villkoren för försäkringen. I försäkringslagstiftningen har emellertid grundera för villkorsändringar begränsats, och de här grunderna ska anges i försäkringsavtalet. Ett försäkringsavtal får inte heller sägas upp på grund av att en skada har inträffat.

I nya sjukkostnadsförsäkringar som beviljats efter 2004 har bolaget fastställt en övre gräns på 50 000 euro för sjukvårdersättningar per försäkring.

Pohjola har tecknat en återförsäkring i händelse av skadekumuler inom lagstadgade och frivilliga olycksfalls- och sjukförsäkringar. Återförsäkringens självbehåll är 2,5 miljoner euro och återförsäkringen täcker skador upp till 25 miljoner euro. Den självbehållna delen är dessutom återförsäkrad genom ett allmänt katastrofskadeskydd för skadekumuler.

12.4.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Sjukkostnadsförsäkringarna är främst kostnadsförsäkringar som ersätter enbart sjukvårdskostnader som realiserats under försäkringsperioden. Sjukförsäkringens villkor är sådana att premierna i praktiken kan höjas på motsvarande sätt om sjukvårdskostnaderna stiger. Utvecklingen i inflationen i sjukvårdskostnaderna medför således ingen nämnvärd osäkerhet i anslutning till sjukförsäkringsgrenarnas framtida kassaflöden.

Inflationen i sjukvårdskostnaderna har en stor betydelse när det gäller att prognostisera sjukkostnadsförsäkringens kassaflöden i fråga om sådana sjukdomar vid vilka ersättning betalas ut under en lång tid. Den snabba utvecklingen inom läkarvetenskapen och de allt dyrare läkemedlen ökar inflationen i sjukvårdskostnaderna.

De framtida kassaflödena påverkas också av utvecklingen inom den offentliga sjukvården. Om de med skattemedel finansierade offentliga sjukvårdstjänsterna minskar, börjar de försäkrade i allt större utsträckning bekosta utgifterna för sin sjukvård med hjälp av sjukkostnadsförsäkringar. Pohjola kompletterade den offentliga servicen genom att 2013 grunda sjukhuset Omasairaala som är specialiserat på dagskirurgi samt genom ett aktivt nät av samarbetspartner.

12.5 Kasko- och transportförsäkringar

Kaskoförsäkringarna ersätter skador på försäkrade landfordon och spårbunden materiel. Kaskoförsäkringsbeståndet består främst av bilkaskoförsäkringar för privatpersoner och företag. Transportförsäkringen gäller främst företags transportrisker och ersätter skador på transporterat gods. Till den här gruppen hör också resgods- och båtförsäkringar där försäkringstagaren oftast är en privatperson.

12.5.1 Skadeantal och skadestorlek

Förändrade väderleksförhållanden har den största inverkan på skadeantalet och skadestorleken. Skadekostnaden är därför större under vinterperioden än under sommarperioden.

Till de största riskerna inom transportförsäkringen hör riskkoncentrationer till följd av sjötransporter och varulager. En geografiskt omfattande kumulrisk kan dessutom förorsakas av väderleksförhållandena, t.ex. stormar och översvämningar, och i kaskoförsäkringarna också av snö och vinterhalka.

Vid premiesättningen av försäkringar för landfordon används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. Försäkringsbolaget har dessutom rätt att ändra premien årligen. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Bolaget har tecknat en återförsäkring för storskador som förorsakas transporterat gods. Självbehållet för återförsäkringen är 5 miljoner euro. Den självbehållna delen av skadorna har i händelse av katastrof återförsäkrats via samma återförsäkring som egendoms- och avbrottsförsäkringarna. Självbehållet för det här skyddet i händelse av kumulskador till följd av katastrofer är 5 miljoner euro per skadefall.

Största delen av landfordonsförsäkringsbeståndet består av försäkringar för privatpersoner. I övrigt utgörs försäkringsrisken i den här klassen i huvudsak av försäkringar för företag.

12.5.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

I försäkringarna för privatpersoner och landfordon finns inga väsentliga osäkerheter då det gäller att prognostisera framtida kassaflöden. Nästan alla skador är betalda inom sex månader efter det att skadan inträffade. När det gäller andra försäkringar är tiden för utbetalning av skadeersättning något längre.

12.6 Egendoms- och avbrottsförsäkringar

Ur egendomsförsäkringen ersätts skador på försäkrad egendom med undantag av sådan egendom som omfattas av kasko- eller transportförsäkringen. Över hälften av egendomsförsäkringsbeståndet består av försäkringar som tecknats av företag och andra sammanslutningar. Till den här gruppen räknas också avbrottsförsäkringen för företag som betalar ersättning för förmögenhetsskador som beror på avbrott i företagsverksamheten, då avbrottet har förorsakats av en egendomsskada.

12.6.1 Skadeantal och skadestorlek

De största enskilda riskerna i egendoms- och avbrottsförsäkringen är risken för brand, naturfenomen och att något går sönder i företagets produktionsanläggningar och byggnader samt avbrottsrisker i anslutning till sådana skador. I privathushållen är de enskilda egendomsriskerna små och en enskild skada har därför ingen väsentlig inverkan på bolagets resultat. I privathushållen förorsakas den största delen av skadekostnaden av läckage-, brand- och inbrottsskador.

Risken för naturkatastrofer i Finland och Baltikum har ansetts obetydlig. Pohjola har försäkrat uppskattningsvis 24 % av alla ekonomiskogar i Finland i händelse av stormskador. Skogarna är geografiskt utspridda. Enligt de nuvarande forskningsresultaten råder det ännu osäkerhet om huruvida de stormar som dragit fram under den senaste tiden beror på klimatförändringar eller på naturliga variationer i väderleksförhållandena. Utredningen ger ändå en indikation om att naturförhållandena inom vårt verksamhetsområde kommer att förändras åtminstone på lång sikt. Den förutspådda temperaturstigningen kommer sannolikt att visa sig som förändringar i sommar- och vinterförhållandena och bland annat i form av ökade regn. Det finns emellertid inte några klara bevis för att den stigande temperaturen skulle ge upphov till kraftigare stormar. Pohjola har förberett sig på naturkatastrofer med de återförsäkringsavtal som beskrivs i kapitel 12.2.3.

I egendomsförsäkringarna för företag har översvämningsskador i regel avgränsats ur villkoren. De omfattande försäkringarna för privatkunder, fastigheter och lantbruk täcker översvämningsskador från 2014 eftersom statens system för ersättning av översvämningsskador upphörde 2014.

Vid valet av egendoms- och avbrottsrisker tillämpas verksamhetssätt som utgår från de olika försäkringsbehov och försäkringslösningar som gäller för kundsegmenten och för vilka det finns fastslagna regler. Premiesättningen graderas utgående från riskens storlek och svårighetsgrad och resurserna och chefsbesluten ökas allt efter storleken och svårighetsgraden.

Premiesättningen av försäkringar för företag och sammanslutningar styrs med hjälp av särskilda regler för kundurval och rabatter. I kundurvalsreglerna definieras kundernas allmänna förutsättningar för att accepteras som kunder, bl.a. beaktas betalningsstörningar, och riskurvalet skärps för branscher med stora risker. I rabattreglerna fastställs särskilt för varje försäkringsgren, och delvis också för varje kundsegment, vilka befogenheter försäljare, riskchefer, underwriters och chefer har att bevilja rabatter. Premiesättningen för små företag styrs dessutom med hjälp av användarbefogenheterna till IT-systemen.

Egendoms- och avbrottsförsäkringarnas lönsamhet följs upp med hjälp av ett mångsidigt uppföljnings- och analyssystem som baserar sig på datalagret för försäkringar och skador. Lönsamhetsanalyser görs per försäkringsgren, kundsegment, bransch och kundhanteringsorganisation.

Bolaget har i samband med att en försäkring förnyas rätt att premiesätta försäkringen på nytt eller att säga upp den. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Försäkringsbeståndet har återförsäkrats genom icke proportionell återförsäkring, där självbehållet är 5 miljoner euro per försäkringsrisk. Återförsäkring har dessutom tecknats i händelse av kumulskador till följd av katastrofer.

12.6.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

För egendoms- och avbrottsförsäkringarnas del föreligger inga betydande svårigheter när det gäller att uppskatta framtida kassaflöden. Skadorna betalas i regel inom ett år efter det att skadan har inträffat och skadornas storlek kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Den största osäkerheten då det gäller att göra uppskattningar av specifika skador förekommer allmänt taget vid avbrotts- och kumulskador.

Vid uppföljningen av stormskadornas storlek följer bolaget separat upp de skador som förorsakats av varje storm. Vid den månatliga rapporteringen jämförs den ursprungliga uppskattningen av den totala skadan med den konstaterade skadekostnaden och uppskattningen justeras vid behov.

12.7 Ansvars- och rättsskyddsförsäkringar

Lagstadgade försäkringar med ansvarsförsäkringselement inkluderas inte i den här gruppen. Ur den egentliga ansvarsförsäkringen ersätts skador där den försäkrade är skyldig att betala ersättning för skada som förorsakats en tredje part. Merparten av försäkringsrisken i den här gruppen består av försäkringar som tecknats av företag. Ur rättsskyddsförsäkringen ersätts förmögenhetsskador som förorsakats av advokat- och rättegångskostnader. Försäkringsrisken i den här gruppen utgörs till största delen av försäkringar för privatpersoner.

12.7.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom ansvarsförsäkringen påverkas skadeantalet och skadestorleken i hög grad av den lagstiftning och rättspraxis som reglerar skadeståndsskyldigheten.

I fråga om privatpersonerna är skadorna små. Privatpersonernas andel av den totala risken i den här klassen är dessutom liten.

Av ansvarsförsäkringarna för företag utgörs största delen av produktansvarsförsäkringar och ansvarsförsäkringar för verksamhet. Vid val av försäkringsrisk tillämpas motsvarande regler som för egendoms- och avbrottsförsäkringen. Risken vid så kallade serieskador, dvs. skador som beror på samma fel eller gärning, har till exempel i produktansvarsförsäkringen reducerats så att för skador som ett och samma fel har förorsakat under olika tidpunkter betalas i ersättning sammanlagt högst försäkringsbeloppet för den period under vilken den första skadan visar sig.

Rättegångskostnader som den försäkrade förorsakats ersätts ur rättsskyddsförsäkringen. Eftersom den försäkrade har möjlighet att påverka de kostnader som föranleds av en rättegång, till exempel genom val av advokat, finns det i rättsskyddsförsäkringen en proportionell självrisk enligt vilken kunden alltid betalar en viss procentandel av den totala skadan.

Bolagets självbehållna andel av återförsäkringen är 4 miljoner euro per skada.

12.7.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Till ansvarsskadornas natur hör att det i allmänhet går en lång tid innan man får kännedom om skadorna. Efter det att bolaget fått kännedom om en skada kan det fortfarande föreligga osäkerhet om skadans storlek. Den väsentligaste osäkerhetsfaktorn är emellertid värderingen av okända skador.

I ansvarsförsäkringen kan skador antingen hänföras till tidpunkten då skadan inträffade (Occurrence) eller till tidpunkten då skadeanmälan gjordes (Claims made). Det här har en väsentlig inverkan när det gäller att uppskatta kassaflöden. Om man i försäkringen har avtalat om att skador ska hänföras till tidpunkten för skadeanmälan, har försäkringstagaren inte längre möjlighet att anmäla nya skador efter det att en viss avtalad tid har förlöpt från det att försäkringen upphörde att gälla.

I fråga om kassaflödena från rättsskyddsförsäkringarna föreligger ingen väsentlig osäkerhet, eftersom man alltid snabbt får kännedom om skadorna. Någon väsentlig osäkerhet gällande skadornas storlek finns inte heller.

12.8 Långvariga försäkringsavtal

Som långvariga försäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år. Hit hör byggförsäkringarna och allframtidförsäkringarna. Nya borgensförsäkringar har inte beviljats sedan 2009.

12.8.1 Skadeantal och skadestorlek

Största delen av byggförsäkringarna är lagstadgade byggförsäkringar. I de här försäkringarna, som gäller bostadsbyggnader, är förutsättningen för ett försäkringsfall både att det har skett ett byggfel och att byggherren är insolvent. Eftersom ansvarstiden för försäkringen är tio år, finns det en risk för att en serieskada kan inträffa. För en byggherre med exceptionellt många byggfel ökar risken för insolvens väsentligt.

För serieskador har bolaget en stop loss-återförsäkring för varje teckningsår i händelse av kumulskador. I den här återförsäkringen är självbehållet per teckningsår 300-400 % av premieinkomsten.

Beviljandet av allframtidförsäkringar upphörde på 1970-talet. Försäkringsobjektet kan vara en byggnad eller en skog. Försäkringstagaren har betalat premien för hela försäkringsperioden som en engångsbetalning. Försäkringarna gäller utan begränsningar ända tills de ersättningar som har betalats ut uppgår till en summa som motsvarar försäkringsbeloppet. Försäkringshavaren har rätt att återköpa försäkringen. På grund av inflationen är försäkringsbeloppet och riskerna i allframtidförsäkringarna små. Försäkringstagarna är i regel privatpersoner.

12.9 Placeringsrisker

I försäkringsrörelsen är placeringarna förmögenhet som utgör täckning för försäkringsskulden och för det egna kapitalet. Genom en kontrollerad risktagning eftersträvas en ökning av placeringsportföljens avkastning på en godkänd risknivå med beaktande av försäkringsskuldens struktur och solvensmålen.

De viktigaste riskerna i placeringsverksamheten är marknads-, kredit- och likviditetsriskerna. De kan utlösas genom att avkastningen på placeringstillgångarna blir mindre än väntat eller genom att placeringarna minskar i värde. Bolaget begränsar placeringsverksamhetens risker genom att sprida placeringarna så effektivt som möjligt per tillgångsslag, motpart och sektor samt även geografiskt, och genom att se till att placeringsportföljen är tillräckligt likvid.

Skadeförsäkringens placeringsverksamhet baserar sig på av styrelsen årligen fastställda placeringsplaner och fullmakter för placeringsverksamheten. I dem bestäms den grundläggande allokeringen och variationsintervallen för varje tillgångsslag, placeringsverksamhetens organisation och risklimiter samt fastställs befogenheter och beslutsfullmakter.

Det viktigaste styrverktyget inom placeringsverksamheten är den grundläggande allokeringen på olika tillgångsslag, och då den fastställs beaktas situationen i omvärlden och utvecklingsutsikterna, riskerna i placeringsverksamheten i förhållande till den antagna avkastningen, de krav som ställs av försäkringsskulden inom försäkringsrörelsen, myndigheternas krav, ratingmålen och riskviljan.

Inom skadeförsäkringen används Asset/Liability Management-modellen (ALM-modellen), som utnyttjas då den grundläggande allokeringen bestäms. Till följd av fluktuationer i tillgångarnas värde och en aktiv placeringspolitik görs ibland avvikelser från den grundläggande allokeringen inom ramen för de fastställda gränserna.

Rapporter om placeringsverksamheten ges månatligen till ledningsgruppen, riskhanteringen och skadeförsäkringsbolagens styrelser. I rapporten specificeras beloppet av placeringarna, den realiserade avkastningen per tillgångsslag och jämförelseindexens avkastning samt riskmåten.

Riskhanteringen följer dagligen upp de risklimiter som ställts i placeringsplanen. Till de viktigaste risklimiterna hör allokeringslimiterna, ränte- och valutarisklimiterna, motpartens ratinglimiter samt diversifieringslimiterna.

12.9.1 Marknadsrisken

Marknadsrisken utgörs av pris-, ränte- och valutarisker. Förändringar i aktiekurser, räntor, valutor samt priser på råvaror och fastigheter inverkar på placeringstillgångarnas värde och den årliga avkastningen. Förhållandet mellan skadeförsäkringens placeringsrisk och solvenskapitalet granskas med hjälp av en intern ALM-modell och en känslighetsanalys av marknadsrisken.

Limiter har ställts för maximallokeringen av tillgångsslag som innehåller prisrisker, t.ex. aktier, alternativa placeringar och fastigheter. Placeringsrisken kontrolleras också genom att placeringarna diversifieras på olika placeringsinstrument geografiskt och branschvis.

12.9.2 Ränterisken

Ränterisken i ränteportföljerna följs med hjälp av känslighetsanalyser och den modifierade durationen. För ränteportföljernas modifierade duration har i placeringsplanen fastställts ett variationsintervall som är relaterat till jämförelseportföljens modifierade duration. Då ränterisklimiten fastställs beaktas effekten av den ränterisk som uppkommer vid diskonteringen av försäkringsskulden.

12.9.3 Valutarisken

Vid hanteringen av valutarisken inom skadeförsäkringen beaktas valutarisken på grund av såväl placeringarna som försäkringsrörelsen. Valutariskerna inom skadeförsäkringen består närmast av utländska aktieplaceringar. I placeringsplanen ställs en limit för valutarisken och beskrivs de principer enligt vilka kapitalklasserna skyddas mot valutarisker. Graden av skydd mot valutarisken ändras aktivt enligt marknadsuppfattningen inom ramen för risklimiten.

12.9.4 Användning av derivat

För hantering av marknadsrisken används även derivat. Principerna för användning av derivat fastställs varje år i placeringsplanen. Ränte-, aktie- och kreditderivat kan användas både i säkringssyfte och för att öka portföljens risknivå inom de fastslagna gränserna. Valutaderivat kan endast användas i säkringssyfte. Derivatinstrument kan tecknas på reglerade marknader eller ingås med motparter, vilkas långfristiga rating är tillräcklig.

12.9.5 Kreditrisken

Kreditrisken i placeringsverksamheten består av emittenternas kreditrisker och motpartsrisken i derivatinstrument. Kreditrisken kontrolleras genom diversifiering av portföljen och begränsning av de emittenter som har den svagaste ratingen. I placeringsplanen finns fastställda ratingbegränsningar. För de emittenters del som saknar rating görs en intern analys av kreditrisken på basis av vilken placeringsbeslut kan fattas.

12.9.6 Likviditetsrisk

Likviditetsläget bedöms årligen i placeringsplanen, och vid sammanställningen av placeringsportföljen beaktas bolagets likviditetskrav. En aktiv försäkringsrörelse har ett likviditetsöverskott, eftersom premieinkomsten samlas in innan ersättningar betalas ut. Som likviditetsbuffert fungerar vid behov primärt en penningmarknadsportfölj. Placeringar i aktier och obligationslån är i huvudsak noterade och likvida.

Noter till koncernbokslutet

Not 3. Byte av redovisningsprincip

Pohjola-koncernen tillämpar från 1.1.2013 den ändrade standarden IAS 19 Ersättningar till anställda. Den förnyade standarden saknar alternativet med den s.k. korridormetoden vid redovisningen av aktuariella vinster och förluster samt ändrar beräkningen av nettoränteintäkterna från förmånsbestämda pensionsplaner. Enligt den förnyade standarden ska den förväntade avkastning på pensionstillgångar som används för att beräkna nettoränteintäkten beräknas enligt beloppet på diskonteringsräntan för pensionsansvaret.

Effekten av ändringen i redovisningsprinciperna på personalkostnaderna och övrigt totalresultat för räkenskapsperioden 2012 har presenterats i tabellen nedan. Pohjola-koncernen har frivilligt avstått från att tillämpa korridormetoden från början av 2012. Ändringen inverkar inte på nycketalen Resultat/aktie (EPS).

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Resultaträkning 2012			
Personalkostnader	230	232	2
Inkomstskatt	89	89	0
Rapport över totalresultat 2012			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-12	-10	2
Inkomstskatter på vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-3	-2	0

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Räntenetto

Milj. e	2013	2012
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	65	93
Fordringar på kunder	304	346
Krediter	281	321
Finansiella leasingfordringar	22	24
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	2	2
Skuldebrev	154	200
Som innehas för handel	10	9
Som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Som kan säljas	133	168
Som hålls till förfall	2	8
Lån och fordringar	9	15
Derivatinstrument	1 246	1 680
Som innehas för handel	1 335	1 770
Säkring av verkligt värde	-103	-99
Säkring av kassaflöde	13	9
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	1	
Övriga	2	4
Totalt	1 771	2 323

Räntekostnader

Skulder till kreditinstitut	68	90
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Skulder till kunder	27	44
Skuldebrev emitterade till allmänheten	183	258
Efterställda skulder	50	72
Kapitallån	8	10
Övriga	42	62
Derivatinstrument	1 213	1 595
Som innehas för handel	1 362	1 731
Säkring av verkligt värde	-149	-136
Övriga	1	2
Totalt	1 542	2 060

Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning

	229	263
Säkringsinstrument	-135	152
Värdeförändringar i de säkrade posterna	135	-152
Räntenetto	229	263

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 5. Nedskrivningar av fordringar

Milj. e	2013	2012
Fordringar som nedskrivits som kredit- och garantiförluster	27	35
Återföringar av fordringar som avskrivits	-4	-2
Ökning av individuella nedskrivningar	53	62
Minskning av individuella nedskrivningar	-42	-37
Gruppvisa nedskrivningar	2	0
Totalt	37	57

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	2013	2012
Premieintäkter		
Premieinkomst	1 346	1 215
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-37	-32
Premieintäkter, brutto	1 309	1 183
Återförsäkrares andel	-60	-57
Totalt	1 249	1 126
Nettointäkter från placeringsverksamhet	131	115
Försäkringsersättningar		
Betalda ersättningar (exkl. kostnader för ersättningsfunktionen)	786	786
Förändring i avsättning för oreglerade skador*	65	6
Försäkringsersättningar totalt, brutto	851	792
Återförsäkrares andel	-42	-33
Totalt	809	759
Övriga poster inom skadeförsäkringsrörelsen	43	45
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	529	438
Premieintäkter och återförsäkrares andel		
Kortvariga försäkringsavtal		
Premieinkomst	1 342	1 211
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-38	-33
Förändring i avsättning för kvardröjande risker		0
Långvariga försäkringsavtal		
Premieinkomst	4	4
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	1	1
Premieintäkter, brutto	1 309	1 183
Återförsäkrares andel av kortvariga försäkringsavtals		
Premieinkomst	-56	-48
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-3	-7
Återförsäkrares andel av långvariga försäkringsavtals		
Premieinkomst	-1	-1
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	0	0
Återförsäkrares andel totalt	-60	-57
Premieintäkter, netto	1 249	1 126

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet

Lån och övriga fordringar

Ränteintäkter	5	5
Räntekostnader	-1	-1
Realisationsvinster och -förluster		-1
Värderingsvinster och -förluster	-1	-1
Nedskrivningar	0	0
Totalt	3	2

Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen

Ränteintäkter

Skuldebrev	1	0
Derivatinstrument	0	0
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	2	
Derivat	-1	-11
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	3	2
Derivatinstrument	4	-2
Totalt	8	-10

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Skuldebrev

Ränteintäkter	53	57
Realisationsvinster och -förluster	-2	35
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	21	-8
Värderingsvinster och -förluster	0	-1
Nedskrivningar	-2	-1
Totalt	69	82

Aktier och andelar

Utdelningar	26	29
Övriga intäkter och kostnader	4	4
Realisationsvinster och -förluster	3	41
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	19	-27
Nedskrivningar	-8	-11
Totalt	44	36

Totalt	113	118
---------------	------------	------------

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter	17	16
Realisationsvinster och -förluster	-1	0
Värdeförändringar från värdering till verkligt värde	4	3
Kostnader för vederlag och skötsel	-12	-12
Övriga	-1	-1
Totalt	7	6

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet totalt	131	115
--	------------	------------

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar

Ökningen i den diskonterade försäkringsskulden för skadeförsäkringen (not 33) som beror på tidens gång (upplösning av diskonteringen) är 43 miljoner euro (44). Upplösningen av diskonteringen beräknas varje månad med användning av diskonteringsräntan vid slutet av föregående månad och försäkringsskulden vid månadens början. Diskonteringsräntan var 3,7 % 31.12.2003–30.11.2004, 3,5 % 1.12.2004–30.11.2005, 3,3 % 1.12.2005–30.11.2007, 3,5 % 1.12.2007–30.11.2011, 3,3 % 1.12.2011–31.7.2012, 3,0 % 1.8.2012–31.10.2013 och 2,8 % 1.11.–31.12.2013.

* I posten ingår en ökning på 38 miljoner euro (52) till följd av ändringarna i diskonteringsräntan.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2013	2012
Provisionsintäkter		
Utlåning	45	43
Inlåning	0	0
Betalningsrörelse	31	17
Värdepappersförmedling	21	20
Fonder	0	0
Värdepappersemissioner	8	10
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	56	61
Försäkringsverksamhet	17	24
Garantier	16	16
Övriga	6	6
Totalt	202	196
Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	14	4
Värdepappersförmedling	8	7
Värdepappersemissioner	4	7
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	6	7
Övriga	8	3
Totalt	40	27
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	162	169

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 8. Nettointäkter från handel

Milj. e	2013	2012
Finansiella tillgångar och skulder för handel		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	2	12
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	100	-30
Totalt	102	-18
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	-1	-1
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	-30	84
Totalt	-31	83
Utdelningar		0
Tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev		-1
Totalt		-1
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	0	1
Totalt	0	1
Nettointäkter från valutaverksamhet		
Valutaväxling	-1	256
Övriga	22	-243
Totalt	93	79

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. e	2013	2012
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	14	11
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	1	3
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	0	0
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	1	1
Nedskrivningar	0	0
Utdelningar	24	15
Finansiella tillgångar som kan säljas totalt	40	29
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet		
Realisationsvinster och -förluster*	0	-17
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet totalt	0	-17
Förvaltningsfastigheter		
Hysesintäkter	1	1
Realisationsvinster och -förluster		0
Vinster och förluster från värdering till verkligt värde	-1	1
Kostnader för vederlag och skötsel	-1	-1
Övriga	0	0
Förvaltningsfastigheter totalt	-1	1
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	39	13

* Realisationsförluster som bokförts för finansiella tillgångar som jämförelseåret redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet anges i not 23.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 10. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2013	2012
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	1	0
Centralbanksavgifter	8	8
Hysesintäkter från egendom som hyrts ut med operationella leasingavtal	10	12
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	2	2
Övriga	16	15
Totalt	38	37

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 11. Personalkostnader

Milj. e	2013	2012
Löner och arvoden	127	173
Rörliga ersättningar	20	17
Pensionskostnader	28	31
Avgiftsbestämda pensionsplaner	22	28
Förmånsbestämda pensionsplaner	6	3
Övriga lönebikostnader	9	11
Totalt	184	232

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 12. Avskrivningar

Milj. e	2013	2012
Avskrivningar		
Byggnader	1	1
Maskiner och inventarier	1	1
Immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp	24	24
Övriga immateriella tillgångar	20	14
Egendom som hyrts ut	7	10
Övriga	0	0
Totalt	54	50
Nedskrivningar		
Rörelsefastigheter	1	0
Totalt	1	0
Totalt	55	50

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 13. Övriga kostnader

Milj. e	2013	2012
Övriga administrationskostnader		
Kontorskostnader	37	34
Kontaktkostnader	9	10
Marknadsföringskostnader	7	9
Samhällsansvarskostnader	1	1
Övriga administrationskostnader	55	25
Totalt	109	79
Hyreskostnader	3	4
Fastigheter och kontor i eget bruk	25	28
Realiseringar av omhändertagna objekt	1	1
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	3	3
Skadeförsäkringsrörelsens kreditförluster	6	4
Bankskatt	19	
Övriga*	84	81
Totalt	251	200

* I posten ingår arvoden som betalats till revisorerna enligt följande: 292 000 euro (334 000) för revision, 143 000 euro (230 000) för sådana uppdrag som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen, 154 000 euro (81 000) för skatterådgivning och 396 000 euro (93 000) för övriga tjänster.

* I posten ingår 51 miljoner euro (48) i försäljningsprovisioner för försäkringsrörelsen som betalats till andelsbankerna.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 14. Inkomstskatt

Milj. e	2013	2012
På räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst	96	110
Skatt från tidigare räkenskapsperioder	-6	2
Uppskjuten skatt	-41	-23
Resultaträkningens skatt	49	89
Samfundets inkomstkattesats	24,5	24,5
Avstämning av skatt uträknad på basis av den gällande skattesatsen med resultaträkningens skatt		
Resultat före skatt	473	372
Andelen enligt skattesatsen av räkenskapsperiodens resultat	116	91
Skatt från föregående räkenskapsperioder	-6	2
Inverkan av skattefria intäkter	-9	-7
Inverkan av icke-avdragsgilla kostnader	7	3
Omvärdering av oanvända förluster	0	0
Skatterättelser	6	0
Ändring i skattesatsen 1.1.2014	-65	
Övriga poster	0	-1
Resultaträkningens skatt	49	89

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 15. Resultat per aktie

Resultatet per aktie räknas ut genom att dividera aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat med det vägda medeltalet av det utelöpande aktieemissionsjusterade antalet aktier under räkenskapsperioden.

	2013	2012
Räkenskapsperiodens vinst hänförlig till moderföretagets ägare (milj. e)	424	283
Det vägda medeltalet av antalet aktier (1 000)		
A-aktier	251 961	251 732
K-aktier	67 590	67 820
Totalt	319 551	319 551
Resultat/aktie (EPS), e		
A-aktier	1,33	0,90
K-aktier	1,30	0,87

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Kontanta medel

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Kassa	1	2
På anfordran betalbara insättningar i centralbanker		
Pohjola Banks kassakravsmedel	527	531
Checkkonton	1 518	5 111
Kontanta medel totalt	2 046	5 643

I enlighet med eurosysteemets kassakravssystem ska kreditinstituten ha minimireserver (kassakrav) i de nationella centralbankerna. Kassakravet är en andel av kassakravsbasen som motsvarar den kassakravsprocent som Europeiska centralbanken har meddelat. Till kassakravsbasen räknas insättningarna (vidsträckt bemärkelse) och skuldebrev med en löptid på högst två år. Insättningar från andra kassakravsskyldiga räknas inte till kassakravsbasen. Kassakravet är för närvarande 1 % av kassakravsbasen. Kreditinstituten i OP-Pohjola-gruppen sköter sitt kassakrav genom Pohjola Bank Abp. Kreditinstituten i gruppen har bemyndigat Pohjola Bank Abp att sköta hela gruppens kassakrav i Finlands Bank.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 17. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Fordringar på kreditinstitut		
Insättningar		
Betalbara på anfordran	620	523
Övriga	1	1
Totalt	622	524
av vilka fordringar under 3 månader på kreditinstitut	622	524
Krediter och övriga fordringar		
Betalbara på anfordran		
Övriga kreditinstitut	0	0
Totalt	0	0
Övriga		
OP-Pohjola-gruppens institut	8 740	7 528
Övriga kreditinstitut	537	763
Totalt	9 277	8 291
Fordringar på kreditinstitut totalt	9 899	8 815
I fordringar på kreditinstitut ingår efterställda fordringar	42	42

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Finansiella tillgångar för handel		
Statens skuldebrev	8	5
Bank- och företagscertifikat	4	6
Debenturer	6	1
Obligationslån	409	233
Övriga skuldebrev	7	1
Aktier och andelar	1	1
Totalt	435	246
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Obligationslån	9	9
Totalt	9	9
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	444	256

Specifikation av skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier och andelar enligt notering och emittent

	31.12.2013		31.12.2012	
Finansiella tillgångar för handel, milj. e	Skuldebrev	Aktier och andelar	Skuldebrev	Aktier och andelar
Noterade				
Offentlig sektor	8		5	
Övriga	399		223	0
Övriga				
Offentlig sektor	4		6	
Övriga	23	1	12	1
Totalt	434	1	245	1

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, milj. e	31.12.2013		31.12.2012	
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Skuldebrev	Aktier och andelar
Noterade				
Övriga	4		5	
Övriga				
Övriga	5		5	
Totalt	9		9	
 Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	 443	 1	 255	 1

I finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen ingår skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 234 miljoner euro (127) och noterade efterställda skuldebrev av övriga för 11 miljoner euro (1).

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 19. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Som innehas för handel		
Räntederivat	2 836	3 894
Valutaderivat	169	28
Aktiederivat	108	124
Kreditderivat	3	4
Övriga	55	34
Totalt	3 171	4 084
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	218	302
Valutaderivat	38	47
Räntederivat	17	31
Totalt	273	379
Derivatinstrument totalt	3 444	4 462

I balansposten Derivatinstrument ingår positiva värdeförändringar och betalda premier.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 20. Fordringar på kunder

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Krediter till allmänheten och offentlig sektor	10 698	10 343
Skuldebrev	50	74
Finansiella leasingfordringar	1 148	1 048
Övriga fordringar		
Övriga	2 879	2 620
Nedskrivningar av krediter		
Per kreditrisk	-259	-238
Nedskrivningar av fordringar		
Per kreditrisk		-7
Fordringar på kunder totalt	14 515	13 839

Förändringar i nedskrivningar av krediter och garantier

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bank-garanti-fordringar	Ränte-fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2013	240	7	0	-2	246
Ökning av individuella nedskrivningar	52		1	-12	41
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	2				2
Återförda individuella nedskrivningar	-22			12	-11
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar, för vilka gjorts individuella nedskrivningar	-12	-7			-19
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		0			0
Nedskrivningar 31.12.2013	260	0	1	-3	259

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bank-garanti-fordringar	Ränte-fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2012	189	33	2	-1	223
Ökning av individuella nedskrivningar	59	3	0	-16	46
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	0				0
Återförda individuella nedskrivningar	-6	0	0	15	8
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar, för vilka gjorts individuella nedskrivningar	0	-28	-2		-31
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		0			0
Nedskrivningar 31.12.2012	240	7	0	-2	246

Finansiella leasingfordringar

Pohjola-koncernen bjuder i första hand ut finansiella leasingavtal för transportutrustning samt maskiner och inventarier till industrin.

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Förfallotiden för finansiella leasingavtal		
Under ett år	322	271
Över ett år och under fem år	528	515
Över fem år	390	336
Bruttoinvesteringar i finansiella leasingavtal	1 240	1 122
Icke ackumulerad finansieringsintäkt (-)	-93	-75
Minimileasingavgifternas nuvärde	1 148	1 048
Minimileasingfordringarnas nuvärde		
Under ett år	302	253
Över ett år och under fem år	487	484
Över fem år	358	311
Totalt	1 148	1 048
 Bruttotillväxten under räkenskapsperioden	 487	 567

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Placeringar		
Lån och övriga fordringar	62	104
Aktier och andelar	471	409
Förvaltningsfastigheter	106	112
Skuldebrev	2 035	1 983
Derivatinstrument	4	1
Övriga andelar	338	459
Totalt	3 015	3 069
Övriga tillgångar		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	40	42
Övriga		
Direktförsäkringsverksamhet	324	290
Återförsäkringsverksamhet	90	91
Kassa och banktillgodohavanden	4	10
Övriga fordringar	64	20
Totalt	524	454
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse totalt	3 539	3 523
Skadeförsäkringens placeringar		
Lån och övriga fordringar		
Lån och övriga fordringar	61	103
Depåfordringar inom återförsäkringar	1	1
Totalt	62	104
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Skuldebrev	6	19
Derivatinstrument	4	1
Totalt	10	20
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	2 029	1 964
Aktier och andelar	471	409
Övriga andelar	338	459
Totalt	2 838	2 832
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	9	12
Byggnader	97	101
Totalt	106	112
Skadeförsäkringens placeringar totalt	3 015	3 069

Specifikation av skuldebrev som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier, andelar och derivat inom skadeförsäkring enligt notering och emittent

Milj. e	31.12.2013			31.12.2012		
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument
Noterade						
Övriga	6			19		
Övriga						
Övriga			4			1
Totalt	6		4	19		1

Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2013, milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt*
Noterade						
Offentlig sektor	465		465			
Övriga	1 549		1 549	581		581
Övriga						
Övriga	14		14	228		228
Totalt	2 029		2 029	809		809
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-2		-2	-8		-8

* I aktier och andelar som kan säljas ingår aktier och fonder med aktierisk för 471 miljoner euro (409) samt övriga andelar för 338 miljoner euro (459). I övriga andelar ingår främst ränte-, penningmarknads-, konvertibel-, råvaru-, hedge fund- och fastighetsfonder.

I finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring ingår pantsatta poster för 4 miljoner euro (3). Posterna består i huvudsak av säkerhet för handel med derivat.

Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2012, milj. e	Skuldebrev som kan säljas		Aktier och andelar som kan säljas		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde
Noterade					
Offentlig sektor	444		444		
Övriga	1 515		1 515	655	
Övriga					
Övriga	5		5	213	
Totalt	1 964		1 964	868	
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-1		-1	-11	

Värdepapper som kan säljas som lånats ut, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Skuldebrev		
Nominellt värde		125
Verkligt värde		149

Låneavtal har ingåtts för tre år och lånen har tryggnad säkerhet.

Förändringar i skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter, milj. e	2013	2012
Anskaffningsvärde 1.1	95	84
Ökning	18	15
Minskning	-7	-3
Överföringar mellan posterna	-20	-1
Anskaffningsvärde 31.12	86	95
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	17	14
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	4	3
Minskning	-2	
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	19	17
Bokfört värde 31.12	106	112

Bygg- och reparationsförpliktelser som gäller förvaltningsfastigheter uppgick under räkenskapsperioden till 2 miljoner euro (15). Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller en skuldandel endast för de samägda företag som konsolideras i koncernbokslutet.

Av skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter har 86 %, dvs. 90 miljoner euro värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Alla fastighetsvärderare är auktoriserade (AFV). Värderingarna har upprättats av Olli Kantanen och Antti Hänninen vid Realia Group Oy.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 22. Investeringsstillgångar

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	7 108	4 971
Aktier och andelar	89	105
Totalt	7 197	5 076
Finansiella tillgångar som hålls till förfall		
Skuldebrev	202	330
Totalt	202	330
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	0	0
Byggnader	28	24
Totalt	28	25
Investeringsstillgångar totalt	7 427	5 431

Bland förvaltningsfastigheterna fanns varken den här eller den föregående räkenskapsperioden fastigheter som utgjort säkerhet.

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2013

Milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt	
Noterade							
Offentlig sektor	6 725		6 725				
Övriga	322		322	7		7	202
Övriga							
Övriga	61		61	18	64	82	
Totalt	7 108		7 108	24	64	89	202
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				0		0	

I finansiella tillgångar som kan säljas ingår inga efterställda noterade skuldebrev från andra och inga andra än efterställda noterade skuldebrev från andra. Alla placeringar i kapitalfonder, som uppgick till 14 miljoner euro (16), har värderats till verkligt värde. I portföljen fanns onoterade aktier värderade till verkligt värde för 68 miljoner euro (80). Av dem utgjordes 0 miljoner euro (0) av aktier i dotter- och intresseföretag som inte konsoliderats i koncernbokslutet. Det var inte möjligt att tillförlitligt fastställa ett verkligt värde för placeringar som värderats till anskaffningsvärde. I investeringar som hålls till förfall ingick skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 187 miljoner euro (315) och andra, noterade skuldebrev för 15 miljoner euro (14).

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2012

Milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt	
Noterade							
Offentlig sektor	4 656		4 656				
Övriga	247		247	9		9	330
Övriga							
Övriga	68		68	16	80	96	
Totalt	4 971		4 971	25	80	105	330
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				0		0	

Förändringar i förvaltningsfastigheter, milj. e	2013	2012
Anskaffningsvärde 1.1	26	27
Ökning	4	
Minskning		-1
Anskaffningsvärde 31.12	30	26
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	-1	-2
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	-1	1
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	-2	-1
Bokfört värde 31.12	28	25

Förändringarna i förvaltningsfastigheternas verkliga värde har bokförts på nettointäkter från placeringsverksamheten. Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller en skuldandel endast för de samägda företag som konsolideras i koncernbokslutet.

En specifikation av förvaltningsfastigheter som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 95.

Förvaltningsfastigheterna har värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Värderingarna har upprättats av auktoriserade fastighetsvärderaren (AFV), auktoriserade fastighetsmäklaren (AFM), diplomingenjör (DI) Raino Pesu och diplomingenjör (DI), värderingsexpert Ville Vaarala för Corbel Oy:s räkning.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 23. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2013, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	298	306	5,2	
Investeringar som hålls till förfall	99	89	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas	42	42	4,2	
Totalt	438	436		

31.12.2012, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	413	401	5,4	7
Investeringar som hålls till förfall	226	207	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas*	38	38	4,3	
Totalt	677	646		7

Om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden på en marknad:

Milj. e	2013		2012	
	Resultaträkning	Fonden för verkligt värde	Resultaträkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	-1		1	
Försäkringsrörelsen	0	-1	1	4
Koncernfunktionerna	29	-3	21	10
Totalt	27	-3	23	14

Lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall har omklassificerats 2008. Finansiella tillgångar som kan säljas har omklassificerats 2012.

* Under det tredje kvartalet 2012 såldes ur investeringar som hålls till förfall irländska rmbs-lån till ett bokfört värde på 36 miljoner euro med anledning av en ändring som sannolikt sker i den lokala lagstiftningen. Då omklassificerades irländska rmbs-lån för 38 miljoner euro från investeringar som hålls till förfall till finansiella tillgångar som kan säljas.

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari–december till totalt 10 miljoner euro (20). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 3 miljoner euro (7). För skuldebreven bokfördes 2 miljoner euro (17) i realisationsförlust. Nedskrivningar för skuldebrev bokfördes för 0 miljoner euro (3). Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 6 miljoner euro i positiv förändring i marknadsvärde. Under jämförelseåret bokfördes för säkrande derivat 3 miljoner euro i negativ förändring i marknadsvärde.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 24. Investeringar i intresseföretag

Milj. e	2013	2012
Investeringar 1.1	26	27
Ytterligare förvärv	4	
Andel av periodens resultat	0	1
Utdelningar	-1	-1
Investeringar 31.12	29	26

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 25. Immateriella tillgångar

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varumärken	Kundrelationer i anslutning till försäkringsavtal och försäkringarnas anskaffningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2013	519	179	301	230	1 230
Ökning				31	31
Minskning				-3	-3
Anskaffningsvärde 31.12.2013	519	179	301	259	1 258
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2013		-7	-170	-131	-308
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-20	-43
Minskning				3	3
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2013		-7	-194	-148	-349
Bokfört värde 31.12.2013	519	172	108	111	910

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 92 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 17 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varumärken	Kundrelationer i anslutning till försäkringsavtal och försäkringarnas anskaffningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2012	519	179	301	190	1 190
Ökning	0			40	40
Minskning				0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2012	519	179	301	230	1 230
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2012		-7	-146	-116	-270
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-14	-38
Övriga förändringar				0	0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2012		-7	-170	-131	-308
Bokfört värde 31.12.2012	519	172	131	99	922

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 28 miljoner euro och ADB-program under utveckling

för 69 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandetid, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Goodwill	519	519
Varumärken	172	172
Totalt	691	691

Vid rörelseförvärv har nyttjandetiden för förvärvad goodwill och förvärvade varumärken uppskattats till obegränsad, eftersom de påverkar de framtida kassaflödena under en obestämd tid.

De övriga viktigaste immateriella tillgångarna	31.12.2013		31.12.2012	
	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskrivningstid	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskrivningstid
Kundrelationer	108	2–5 år	131	3–6 år
ADB-program	92	2–5 år	28	2–5 år
ADB-program under utveckling	17		69	

Goodwillen förvärvades 2005 som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse samt 2008 som en del av förvärvet av Pohjola-Finance Ab (f.d. K-Rahoitus). Goodwillen har ökat 2011 till följd av förvärvet Excenta Oy, ett tjänstebolag inom välbefinnande i arbetet. Varumärkena, kundrelationerna och en betydande del av ADB-programmen förvärvades som en del av förvärvet av skadeförsäkringsrörelsen.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Goodwill, milj. e	2013	2012
Skadeförsäkringsrörelse	407	407
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	97	97
Finansbolagstjänster	13	13
Tjänster för välbefinnande i arbetet	3	3
Totalt	519	519

Pohjola-koncernens goodwill har i sin helhet uppstått genom förvärven av Pohjola-Gruppen Abp:s, Pohjola Finance Ab:s och Excenta Oy:s affärsrörelse. Storleken på goodwillen fastställdes i köpesummans fördelningsprocesser, dvs. vid de s.k. PPA (Purchase Price Allocation)-utredningarna. Den goodwill som uppkom fördelades på enheter som genererar kassaflöde (CGU:n), som var antingen rörelsesegment eller företag som räknas till rörelsesegmenten. Nedskrivningsprövningen av goodwill utfördes i enlighet med IAS 36 för kassaflödesgenererande affärsområden som motsvarar de affärsområden för vilka förvärvskalkylerna upprättades vid PPA-utredningen: skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsrörelsen samt finansbolagstjänster och tjänster för välbefinnande i arbetet.

Värdet av Pohjola-koncernens kassaflödesenheter har för prövningen av goodwill fastställts enligt metoden "Excess Returns". I metoden avdras avkastningskravet på eget kapital från den innevarande räkenskapsperiodens och de kommande räkenskapsperiodernas vinst. För att fastställa nuvärdet av kassaflödet diskonteras en eventuell återstående avkastning med en diskonteringsränta som motsvarar avkastningskravet på eget kapital.

Längden för prövningsperioden fastställdes för kapitalförvaltningsrörelsen samt för finansbolagstjänsterna och tjänsterna för välbefinnande i arbetet till den femåriga prövningsperioden enligt standarden IAS 36 med restvärden. För skadeförsäkringsrörelsen fastställdes prövningsperioden till hela nyttjandetiden för PPA-avskrivningarna plus ett år som är fritt från PPA-avskrivningar, dvs. en prövningsperiod på 6 år.

De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror för perioden 2014–2016 som Pohjola fastställt 2012 och på de förväntningar på affärsrörelsernas utveckling efter strategiperioden som härletts ur siffrorna. Tillväxten i kassaflödena efter 2016 varierar mellan 2 och 9 procent.

Som diskonteringsränta i analyserna har använts kostnaden för eget kapital till marknadsvillkor, som står i linje med de tillämpade värderingsmetoderna (dvs. via kassaflödet har fastställts endast det värde som tillfaller placerare i eget kapital och som har diskonterats med avkastningskravet på eget kapital). Den diskonteringsränta som använts i kalkylerna före skatt (dvs. IFRS WACC) varierade mellan 9,9 och 15,3 procent. År 2012 varierade diskonteringsräntan mellan 10,4 och 15,5 procent. Diskonteringsräntan för skadeförsäkringsrörelsen höjdes med 0,5 procentenheter till att motsvara diskonteringsräntan enligt marknadsinformationen. För de övriga affärsrörelsernas del var diskonteringsräntan enligt marknadsinformationen fortfarande lägre än vid PPA-utredningen och den diskonteringsränta som använts i kalkylerna tidigare år.

Nedskrivningsprövningen av goodwill har inte lett till nedskrivningar.

En känslighetsanalys utfördes separat för varje kassaflödesenhet, den baserade sig på de centrala variablerna för respektive kassaflödesenhet.

För skadeförsäkringsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, totalkostnadsprocenten och nettointäkter från placeringsverksamheten i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 5,9 procentenheter i diskonteringsräntan och 3,9 procentenheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,6 procentenheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i procent jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden, där en variabel förändras och de övriga hålls oförändrade, medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 5,4 procentenheter i diskonteringsräntan och 3,3 procentenheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,2 procentenheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i procent jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För kapitalförvaltningsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, tillväxten i förvaltade medel i procent och kostnadsökningen i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 25 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 12 procentenheter i förvaltade medel och en uppgång på 14 procentenheter i kostnaderna jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 28 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 13 procentenheter i förvaltade medel samt en uppgång på 15 procentenheter i kostnaderna jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För finansbolagstjänsterna användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i utlåningsstocken i procent och kostnadsökningen i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 9,1 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 92 procentenheter i utlåningsstocken och en kostnadsökning på 13 procentenheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 10 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 84 procentenheter i utlåningsstocken samt en kostnadsökning på 13 procentenheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För tjänsterna för välbefinnande i arbetet användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i omsättningen och driftsbidraget. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 5,4 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 33 procentenheter i omsättningen och en nedgång på 30 procentenheter i driftsbidraget jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 22 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 100 procentenheter i omsättningen och en nedgång på 48 procentenheter i driftsbidraget jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

Nedskrivningsprövning av varumärken

Pohjola-koncernens varumärken har i sin helhet uppstått genom förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. En nedskrivningsprövning har utförts separat i enlighet med IAS 36 för följande varumärken: Pohjola, Europeiska, A-Försäkring och Seesam.

Varumärkena har värderats enligt metoden "relief from royalty", i vilken varumärkenas värde fastställdes till de royaltyinbesparningar diskonterade till nutid som i framtiden uppnås genom innehav av varumärkena. Som diskonteringsränta i kalkylerna har använts den kostnad för eget kapital till marknadsvillkor som fastställts för skadeförsäkringsrörelsen utökad med en tillgångsvis riskpremie. Diskonteringsräntan för skadeförsäkringen höjdes med 0,5 procentenheter till att motsvara diskonteringsräntan enligt marknadsinformationen. Vid prövningen 2013 har dessutom använts samma riskpremie och motsvarande royalty i procent som vid PPA-utredningen och prövningen under tidigare år.

Längden för prövningsperioden fastställdes till 5 år för alla varumärken i enlighet med standarden IAS 36. De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror som uppdaterats för skadeförsäkringsrörelsen för 2014–2016 och på de förväntningar på affärsrörelsens fortsatta utveckling som härletts ur siffrorna. Som tillväxt i kassaflödena under perioderna efter prognosperioden användes en inflationsförväntning på 2 procent.

Nedskrivningsprövningen av varumärken har inte lett till nedskrivningar för varumärken i bokslutet 2013. Nedskrivningar på 1 miljon euro har tidigare bokförts för varumärket Seesam i bokslutet för 2011. Nedskrivningar på 3 miljoner euro har tidigare bokförts för varumärket i bokslutet för såväl 2009 som 2008.

Nedskrivningsprövning av andra väsentliga immateriella tillgångar

Pohjola-koncernens kundrelationer och en betydande del av ADB-programmen har förvärvats som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. De immateriella tillgångar som uppstått genom kundrelationerna kostnadsförs genom linjära avskrivningar inom en uppskattad nyttjandetid, och det har inte förekommit något nedskrivningsbehov beträffande dem. De immateriella tillgångar som uppstått genom ADB-program som allokaterats till skadeförsäkringsrörelsen och kapitalförvaltningsrörelsen har kostnadsförts i sin helhet redan under tidigare räkenskapsperioder.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 26. Materiella tillgångar

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Rörelsefastigheter		
Mark- och vattenområden	5	3
Byggnader	45	18
Totalt	50	22
Maskiner och inventarier	4	4
Övriga materiella tillgångar	3	3
Egendom som hyrts ut	27	40
Materiella tillgångar totalt	84	69
av vilka anskaffningar i arbete	0	0

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2013	28	38	3	68	137
Ökning	13	1	0	8	22
Minskning	-3	0	0	-25	-29
Överföringar mellan posterna	20				20
Anskaffningsvärde 31.12.2013	58	39	3	51	151
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2013	-6	-34	0	-28	-68
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-2	-1	0	-11	-14
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-2				-2
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning	2	0	0	15	18
Övriga förändringar	0				0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2013	-7	-35	0	-24	-66
Bokfört värde 31.12.2013	50	4	3	27	84

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2012	26	36	3	89	155
Ökning	3	2	0	17	22
Minskning	-3	0	0	-37	-41
Överföringar mellan posterna	1				1
Anskaffningsvärde 31.12.2012	28	38	3	68	137
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2012	-5	-33	0	-35	-73
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-1	-1		-14	-16
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning		0		19	19
Övriga förändringar	0			2	2
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2012	-6	-34	0	-28	-68
Bokfört värde 31.12.2012	22	4	3	40	69

Avskrivningarna, nedskrivningarna och de återförda nedskrivningarna har redovisats bland övriga rörelsekostnader.

Pohjola-koncernen bjuder främst ut operationella leasingavtal för leasing av personbilar. Pohjola-koncernen har hyrt ut kontorsutrymmen som den inte behöver själv och de här utrymmena har i bokslutet klassificerats som förvaltningsfastigheter.

En specifikation av materiella tillgångar som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 95.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 27. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Betalningsförmedlingsfordringar	35	18
Pensionstillgångar	5	9
Förutbetalda kostnader		
Räntor	711	731
Övriga förutbetalda kostnader	9	17
Marginalfordringar i anslutning till derivatinstrument	54	39
Övriga	553	786
Totalt	1 367	1 600

I posten övriga ingår bl.a. försäljningsfordringar för värdepapper för 70 miljoner euro (47) och CSA-säkerhetsfordringar för 408 miljoner euro (606).

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 28. Skattefordringar

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Inkomstskattefordringar	2	0
Uppskjuten skattefordran	13	36
Skattefordringar totalt	15	36

Specifikation av skattefordringar och skatteskulder, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
--	------------	------------

Uppskjuten skattefordran

Finansiella tillgångar som kan säljas	0	5
Avskrivningar och nedskrivningar	0	0
Avsättningar och nedskrivningar av fordringar	3	6
Periodiseringsdifferenser för värdepapper som emitterats till allmänheten	18	26
Förmånsbestämda pensionsplaner	3	3
Koncernkonsolideringar	1	1
Övriga poster	3	10
Kvittad mot uppskjuten skatteskuld	-16	-16
Totalt	13	36

Uppskjuten skatteskuld

Skattemässiga avsättningar	212	232
Finansiella tillgångar som kan säljas	37	51
Säkring av kassaflödet	3	7
Eliminering av utjämningsbeloppet	50	67
Värdering av placeringar till verkligt värde	10	9
Fördelning av köpesumman för företagsköp	54	74
Förmånsbestämda pensionsplaner	1	3
Övriga poster	6	6
Kvittad mot uppskjuten skattefordran	-16	-16
Totalt	358	433

Förändringar i uppskjuten skatt, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Uppskjuten skattefordran /-skuld 1.1	-397	-321
Bokförts i resultaträkningen		
Eliminering av realisationsvinster på köpta företag		1
Avsättningar och nedskrivningar av fordringar	-1	2
Skattemässiga avsättningar	-22	-35
Eliminering av utjämningsbeloppet	6	20
Värdeförändringar och försäljningar i placeringar	-3	28
Avskrivningar och nedskrivningar	7	6
Periodiseringsdifferenser för värdepapper som emitterats till allmänheten	-4	5
Förmånsbestämda pensionsplaner	1	0
Ändring i skattesatsen 1.1.2014	65	
Övriga	-8	-3
Bokförts i rapporten över totalresultat		
Fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	-9	-88
Säkring av kassaflödet	4	-4
Överföring till resultaträkningen	10	-10
Ändring i skattesatsen 1.1.2014	9	
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner	0	3
Ändring i skattesatsen 1.1.2014	-2	
Övriga	1	
Uppskjuten skatteskuld/-fordran totalt 31.12	-345	-397
Inkomstskattefordringar/-skulder	-16	-52
Skattefordringar/-skulder totalt	-360	-449

Skattemässiga förluster för vilka inga uppskjutna skattefordringar har bokförts fanns vid slutet av 2013 för 7 miljoner euro (9). Förlusterna preskriberas före 2023.

För de balanserade vinstmedlen i dotterföretagen i Baltikum på 31 miljoner euro (29) har inte bokförts någon uppskjuten skatteskuld, eftersom tillgångarna bestående har investerats i respektive land.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 29. Skulder till kreditinstitut

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Skulder till centralbanker*	73	
Skulder till kreditinstitut		
Betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP-Pohjola-gruppens institut	233	155
Övriga kreditinstitut	130	79
Övriga skulder		
OP-Pohjola-gruppens institut	361	358
Övriga kreditinstitut		0
Totalt	725	592
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP-Pohjola-gruppens institut	3 270	3 483
Övriga kreditinstitut	722	1 765
Totalt	3 992	5 248
Skulder till kreditinstitut och centralbanker totalt	4 789	5 840

* Inlåning från centralbanker utanför euroområdet

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Finansiella skulder för handel		
Blankning av värdepapper	4	3
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	4	3

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 31. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Som innehas för handel		
Räntederivat	2 910	4 053
Valutaderivat	193	6
Aktie- och indexderivat	32	74
Kreditderivat		0
Övriga	52	28
Totalt	3 186	4 161
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	220	383
Valutaderivat	13	13
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat	1	
Totalt	234	396
Derivatinstrument totalt	3 420	4 557

I balansposten Derivatinstrument ingår negativa värdeförändringar och erhållna premier.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 32. Skulder till kunder

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Insättningar		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	34	2
Företag och offentlig sektor	5 805	4 603
Totalt	5 839	4 605
Övriga		
Privatkunder	0	0
Företag och offentlig sektor	1 665	1 706
Totalt	1 665	1 706
Övriga finansiella skulder		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	10	12
Totalt	10	12
Övriga		
Företag och offentlig sektor	2 674	4 453
Totalt	2 674	4 453
Skulder till kunder totalt	10 188	10 775

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Försäkringsskuld	2 593	2 448
Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet	134	123
Skulder avseende återförsäkringsverksamhet	9	13
Derivatinstrument	0	3
Övriga	10	11
Skulder för skadeförsäkringsrörelse totalt	2 746	2 599

Skulder för skadeförsäkringsavtal och återförsäkrares andel

Milj. e	31.12.2013			31.12.2012		
	Brutto	Åter-försäkring	Netto	Brutto	Åter-försäkring	Netto
Avsättningar för ersättningar av pensionstyp	1 253	-4	1 249	1 205	-4	1 201
Övriga avsättningar för specifika skadefall	160	-55	105	151	-52	99
Särskild avsättning för yrkessjukdomar	25		25	28		28
Kollektiv avsättning för oreglerade skador	603	-6	597	555	-6	550
Avsättning för skaderegleringskostnader	60		60	54		54
Avsättning för ej intjänade premier	493	-12	481	455	-15	440
Försäkringsskuld för skadeförsäkring totalt	2 593	-77	2 517	2 448	-76	2 372

Förändringar i försäkringsskulden och fordringar avseende återförsäkringsavtal

Milj. e	2013			2012		
	Brutto	Åter-försäkring	Netto	Brutto	Åter-försäkring	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
Avsättning för oreglerade skador 1.1	1 993	-62	1 932	1 944	-89	1 855
Under räkenskapsperioden betalda ersättningar	-866	39	-827	-857	61	-797
Förändring i skuld/fordran	931	-42	889	863	-33	830
Under räkenskapsperioden inträffade skador	908	-46	862	815	-19	796
Ökning (minskning) jämfört med tidigare perioder	-14	4	-10	-4	-14	-18
Förändring i diskonteringsräntan	38		38	52		52
Upplösning av diskontering	42		42	43		43
Kursvinster (förluster)	-1		-1	0	0	0
Avsättning för oreglerade skador 31.12	2 100	-65	2 035	1 993	-62	1 932
Avsättning för ej intjänade premier						
Avsättning för ej intjänade premier 1.1	455	-15	440	422	-22	399
Ökning	451	-9	442	418	-5	412
Minskning	-415	12	-404	-385	13	-373
Förändring i diskonteringsräntan	1		1			
Upplösning av diskontering	1		1	1		1
Avsättning för ej intjänade premier 31.12	493	-12	481	455	-15	440
Försäkringsskuld för skadeförsäkring totalt	2 593	-77	2 516	2 448	-76	2 372

Avsättningen för ej intjänade premier representerar förpliktelser som hänför sig till det försäkringsskydd som ännu inte upphört vid årets slut.

Värdering av försäkringsskuld för försäkringsavtal

a) Använda metoder och antaganden

Försäkringsskuldens belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Detta har genomförts så att man först gjort en uppskattning av skuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts avtalsvis enligt pro rata parte temporis-metoden.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande, den av myndigheterna fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan samt den rimliga förväntade avkastningen på de tillgångar som täcker försäkringsskulden. Den vid slutet av 2013 använda diskonteringsräntan är 2,8 % (31.12.2012: 3,0 %). Som dödlighetsmodell har använts en ålderskohortmodell för dödlighetsintensiteten som baserar sig på befolkningsstatistiken i Finland och på antagandet att den nu observerade trenden med en allt högre livslängd kommer att fortsätta.

I avsättningen för oreglerade skador ingår avsättningar för asbestskador som utgörs av yrkessjukdomsfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Det prognostiserade kassaflödet från dessa ersättningar baserar sig på en utredning, i vilken har beaktats

hur mycket asbest som årligen har använts som råmaterial i Finland samt hur latenstiderna för olika asbestsjukdomar är fördelade. Asbestskadornas utveckling följs årligen upp och utfallet har följt prognosen väl.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod och Chain Ladder. Vid tillämpningen av dem måste utöver val av metod även andra val göras såsom beslut om på hur många skadeårs statistiska material metoderna ska tillämpas.

Bornhuetter-Ferguson

Bornhuetter-Ferguson-metoden (BF) baserar sig på antagandet att det varje utvecklingsår utbetalas ersättningar som utgör en viss andel av riskmättet för skadeåret. Riskmättet kan t.ex. utgöras av antalet försäkringsår eller de med den antagna skadekvoten justerade premieintäkterna. BF reagerar långsamt på förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar och metoden är dessutom känslig för valet av riskmätt.

Cape Cod

Cape Cod-metoden motsvarar BF-metoden i och med att andelen ersättningar som utbetalas ett utvecklingsår i relation till riskmättet utjämnas mellan olika skadeår. I den traditionella Cape Cod-metoden är ersättningarnas andel av riskmättet utjämnad så att den är lika stor för alla skadeår. I den generella Cape Cod-metoden utjämnas ersättningarnas andel av riskmättet för skadeåret på basis av observationer för skadeåret och nära skadeåret.

Chain Ladder

Vid användning av Chain Ladder-metoden (CL) skattas den totala skadekostnaden för varje skadeår med hjälp av årliga utvecklingsfaktorer. En utvecklingsfaktor beskriver förhållandet mellan på varandra följande utvecklingsår i utvecklingstriangeln för de kumulativa ersättningarna. CL är känslig för observationer som görs under de första utvecklingsåren.

De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till

- Uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall som betalas på basis av lagstadgade försäkringar)
- Justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden)
- De historiska datas riktighet under tiotals år.

Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har koncernens skadeförsäkringsbestånd delats upp i flera klasser bland annat utgående från risken och löptiden för kassaflödet från de utbetalda ersättningarna. I varje klass beräknas den kollektiva avsättningen för oreglerade skador först enligt respektive ovan nämnda statistiska metod. Av dem har man valt den som bäst lämpar sig för den klass som är föremål för granskning. Som valkriterier har använts hur väl modellen i fråga skulle ha prognostiserat utvecklingen under tidigare skadeår och den genom modellen erhållna värderingens känslighet för antalet använda statistikår. Till det förväntningsvärde som modellen ger har ett säkerhetstillägg på 2–10 % lagts till. På säkerhetstilläggets belopp inverkar de framtida kassaflödenas osäkerhet och löptid samt historiska datas kvalitet.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

b) Förändringar i antaganden och metoder

Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 38 miljoner euro (52).

Inverkan av ändrade metoder och antaganden på avsättningarnas belopp	2013	2012
Milj. e (ökning+/minskning- av avsättningar)		
Ändring av diskonteringsräntan	38	52
Totalt	38	52

c) Ersättningarnas utveckling

I ersättningstrianglarna har de faktiska ersättningskostnaderna jämförts med tidigare värden. Trianglarna som beskriver ersättningsutvecklingen har konstruerats per skadeår.

Ersättningsutvecklingen har presenterats för tio år med undantag av långvariga avsättningar. I ersättningstrianglarna följs inte upp utvecklingen för andelar i pooler eller olycksfallsförsäkringens regresser. Kapitalvärdena för slutligt fastställda pensioner har behandlats såsom om de hade utbetalats till beloppet av deras kapitalvärde i samband med att de slutligt fastställdes. För de långvariga avsättningarna, dvs. de slutligt fastställda pensionerna och asbestskadorna, har uppgifter om försäkringsskuldens tillräcklighet presenterats.

Ersättningstrianglar, bruttorörelse, milj. e

Skadeår	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden											
0*	523	540	603	638	707	666	738	784	815	908	6 922
n+1	528	540	611	633	693	633	746	751	799		
n+2	521	535	591	627	691	640	744	750			
n+3	515	529	594	622	689	641	742				
n+4	518	532	594	622	704	649					
n+5	516	532	587	647	724						
n+6	517	529	587	656							
n+7	523	536	591								
n+8	528	536									
n+9	532										
Nuvarande uppskattning av den totala skadekostnaden	532	536	591	656	724	649	742	750	799	908	6 887
Akkumulerade utbetalda ersättningar	-509	-515	-563	-619	-674	-586	-676	-653	-663	-469	-5 926
Avsättning för oreglerade skador för åren 2004–2013	24	21	28	36	51	63	65	98	136	439	960

Avsättning för oreglerade skador för tidigare år 138

* = vid slutet av skadeåret

Utvecklingen av ersättningarna för latenta yrkessjukdomar, milj. e

Räkenskapsår	Kollektiv avsättning för oreglerade skador	Kända avsättningar för pensioner	Utbetalda ersättningar	Ersätt- nings- kostnader	Förändring i beräknings- grunden*	Tillräck- lighet
2005	45	39	-4	-2	1	-1
2006	43	40	-4	-3		-3
2007	41	40	-4	-2	-1	-2
2008	40	41	-4	-4	3	-2
2009	42	43	-4	-8	4	-4
2010	38	44	-3	0		0
2011	35	50	-3	-6	5	-2
2012	32	53	-4	-4	2	-1
2013	28	53	-4	-1	1	0

Utvecklingen av slutligt fastställda pensioner, milj. e

Räkenskapsår	Vid början av året	Vid slutet av året	Nytt pensions- kapital	Betalda pensioner	Förändring i beräknings- grunden*	Tillräck- lighet
2006	681	731	77	26		1
2007	731	745	60	28	-15	3
2008	745	766	55	30		4
2009	763**	771	42	32		2
2010	771	794	60	34		3
2011	794	895	66	35	77	7
2012	895	940	66	34	31	18
2013	940	965	51	37	23	12

* Inverkan av förändringar i diskonteringsräntan och dödlighetsmodellen på det slutliga pensionskapitalet.

** En liten post med sjukvårds- och servicehusavsättningar som ingått under tidigare år har eliminerats från siffrorna för 2009.

Ersättningstrianglar, nettorörelse, milj. e

Skadeår	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden											
0*	504	511	580	621	656	649	693	721	796	862	6 594
n+1	510	519	593	623	656	620	707	697	783		
n+2	503	509	575	619	658	629	705	706			
n+3	500	509	577	615	656	629	702				
n+4	499	513	577	615	670	636					
n+5	499	513	569	624	683						
n+6	500	513	569	632							
n+7	506	518	573								
n+8	508	520									
n+9	512										
Nuvarande uppskattning av den totala skadekostnaden	512	520	573	632	683	636	702	706	783	862	6 608
Ackumulerade utbetalda ersättningar	-491	-498	-545	-597	-634	-581	-639	-617	-649	-461	-5 711
Avsättning för oreglerade skador för åren 2004–2013	22	22	28	35	49	55	62	89	134	401	897

Avsättning för oreglerade skador för tidigare år

136

* = vid slutet av skadeåret

Förändring i försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder

Försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder ökade med 27 miljoner euro (24). Försäkringsersättningarna ökade till följd av ändringen i beräkningsräntan med 38 miljoner euro (52). Förändringen i försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder beskriver tillräckligheten hos försäkringsskulden. På grund av att försäkringsskulden ska vara tryggande är förändringen i snitt positiv.

Skaderegleringsavtal

De till skaderegleringsavtal hänförliga skulderna uppgick 31.12.2013 till 81 miljoner euro (80).

Skaderegleringsavtalen är sådana avtal som inte är försäkringsavtal, men på basis av vilka ersättning betalas för en annan parts räkning. De viktigaste av dessa är sådana captive-arrangemang där den försäkrade risken i sin helhet är återförsäkrad i ett captive-bolag som hör till samma koncern som kunden, samt indexförhöjningar för ersättningar som betalas i pensionsform inom den lagstadgade olycksfalls-, trafik- och patientförsäkringen och vissa andra ersättningshöjningar samt sjukvårdersättningar som betalas ut över tio år efter det att skadorna har inträffat och den offentliga sektorns patientförsäkring.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Medel-ränta, %	31.12.2013	Medel-ränta, %	31.12.2012
Obligationslån	1,91	9 322	2,05	8 282
Övriga				
Bankcertifikat	0,21	1 775	0,47	1 516
Företagscertifikat	0,28	4 994	0,49	3 979
Övriga	0,57	101	0,51	144
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)*		-95		-152
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt		16 097		13 769

* Egna obligationslån som Pohjola-koncernen innehar har kvittats mot skulden.

Långfristiga lån och räntebindningar	Nominellt belopp	Ränta, %	Förfallodag
Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 Floating Rate Notes due 13 January 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	EUB3M + 0.65%	13.1.2014
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 4.50 per cent. Instruments due 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 4,5 %	22.5.2014
OKO Osuuspankki Keskuspankki Oyj ("OKO Bank") Issue of NOK 400,000,000 Fixed Rate Notes Due 16 June 2014 under the EUR 5,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	47,8	Fast 5,2 %	16.6.2014
Pohjola Bank plc Issue of NOK 500,000,000 5.40 per cent. Fixed Rate Notes due June 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	59,8	Fast 5,4 %	18.6.2014
Pohjola Bank plc Issue of CHF 100,000,000 Floating Rate Instruments due 11 July 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	81,5	CHL3M + 0.40%	11.7.2014
Pohjola Bank Plc Issue of GBP 59,000,000 Floating Rate Notes due 26 September 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	70,8	GBL3M + 0.36%	14.9.2014
JPY 3,000,000,000 Term Loan Facility	20,7	Fast 1,645 %	17.11.2014
Pohjola Bank plc Issue of EUR 50,000,000 Floating Rate Instruments due 9 February 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	EUB3M	9.2.2015
Pohjola Bank plc Issue of USD 60,000,000 Floating Rate Instruments due 13 March 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	43,5	USL3M + 0.17%	13.3.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.125 per cent. Instruments due 25 March 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3,125 %	25.3.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 220,000,000 Floating Rate Instruments due 28 June 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	220,0	EUB3M + 0.65%	28.6.2015

Pohjola Bank plc Issue of GBP 250,000,000 Floating Rate Notes due November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	299,9	GBL3M + 0.55 %	9.11.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 2.62 per cent, Fixed Rate Instruments due 19 November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 2,62 %	19.11.2015
JPY 2,000,000,000 Term Loan Facility	13,8	Fast 1,706 %	30.11.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 500,000,000 3.125 per cent. Instruments due 12 January 2016 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Fast 3,125 %	12.1.2016
OKO Osuuspankki Keskuspankki Oyj ("OKO BANK") Issue of NOK 1,000,000,000 Fixed Rate Notes Due 15 February 2016 under the EUR 8,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	119,6	Fast 4,185 %	15.2.2016
Pohjola Bank plc Japanese Yen Bonds JPY 21,100,000,000 - First Series (2013)	145,8	Fast 0,519 %	24.6.2016
Pohjola Bank plc Issue of JPY 5,000,000,000 Fixed Rate Instruments under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	34,5	Fast 0,835 %	26.9.2016
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 2.625 per cent. Instruments due 20 March 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 2,625 %	20.3.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 Floating Rate Instruments due 30 May 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	EUB3M + 0.90 %	30.5.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.00 per cent. Instruments due 8 September 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3,00 %	8.9.2017
Pohjola Bank plc Issue of JPY 2,000,000,000 Floating Rate Instruments due 28 March 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	13,8	JPL3M + 0.20 %	28.3.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 500,000,000 1.25 per cent. Instruments due 14 May 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Fast 1,25 %	14.5.2018
Pohjola Bank plc Japanese Yen Bonds JPY 6,900,000,000 - Second Series (2013)	47,7	Fast 0,698 %	26.6.2018
Pohjola Bank plc Japanese Yen Floating Rate Bonds JPY 2,000,000,000 - Second Series (2013)	13,8	JPL3M + 0.27 %	26.6.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 1.750 per cent. Instruments due 29 August 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 1,750 %	29.8.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 Floating Rate Instruments due 20 September 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	EUB3M + 0.39 %	20.9.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 20,000,000 1.50 per cent. Fixed Rate Notes due 16 November 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	20,0	Fast 1,50 %	16.11.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.965 per cent. Instruments due 19 November 2020 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 1,965 %	19.11.2020
Pohjola Bank plc Issue of JPY 8,000,000,000 Fixed Rate Instruments due December 2020 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	55,3	Fast 1,405 %	3.12.2020
Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 3.75 per cent. Instruments due 1 March 2022 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	Fast 3,75 %	1.3.2022
Pohjola Bank plc Issue of EUR 50,000,000 3.086 per cent. Instruments due 23 August 2027 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Fast 3,086 %	23.8.2027

Räntan är räntan i enlighet med emissionsvalutan. Motvärdet i euro har räknats ut genom att använda ECB:s medelkurs på bokslutsdagen. Det nominella beloppet av strukturerade obligationslån emitterade av Pohjola Bank Abp uppgår till 1 448 miljoner euro (1 447). Låneräntorna fastställs på basis av ränte-, aktie-, aktieindex eller dylika underliggande tillgångar. Eventuell tilläggsavkastning till placerarna är säkrad med en motsvarande derivatstruktur.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 35. Avsättningar och övriga skulder

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Avsättningar	1	7
Övriga skulder		
Betalningsförmedlingsskulder	869	1 039
Upplupna kostnader		
Ränteskulder	712	754
Övriga upplupna kostnader	64	70
Pensionsskulder	20	21
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	0	0
Övriga	408	659
Avsättningar och övriga skulder totalt	2 075	2 550

Posten Övriga under Övriga skulder innehåller bl.a. skulder för köp av värdepapper för 15 miljoner euro (49) och 359 miljoner euro i CSA-säkerhetsskulder (568).

Förändringar i avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2013	7	7
Utnyttjade avsättningar	-7	-7
31.12.2013	1	1

Förändringar i avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2012		
Ökning av avsättningar	7	7
31.12.2012	7	7

Omstrukturering

Avsättningen för omstrukturering har uppkommit av kostnader för personalminskningar 2012. Avsättningen har realiserats i huvudsak under 2013.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Pohjola-koncernens pensionsplaner har skötts via pensionskassan OP-Eläkekassa, pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätö och försäkringsbolag. De planer som gäller tilläggspension i pensionsstiftelsen och försäkringsbolag samt pensionskassans fonderade ArPL-ålderspension och invalidpensionsplaner har behandlats som förmånsbestämda planer. Betalningar till ArPL-fördelningssystemet har behandlats som avgiftsbestämda. Beloppet av bolagets pensionsplaner för egen räkning är litet.

OP-Eläkekassa

OP-Eläkekassa är en pensionskassa som försäkrar det lagstadgade pensionsskyddet för personalen vid de arbetsgivare inom Pohjola-koncernen som är delägare i pensionskassan.

Det lagstadgade ArPL-pensionssystemet ger ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Förmånerna i arbetspensionssystemet är ålderspension, deltidspension, arbetslöshetspension, familjepension och rehabiliteringsförmåner. Pensionsåldern för ArPL-ålderspensionen är 63–68 år.

ArPL-pensionssystemet är partiellt fonderande och partiellt baserat på fördelningssystemet. Fonderingen sker individuellt i den pensionsanstalt som försäkrat respektive anställning. Av de pensioner som pensionskassan årligen betalar utgör den fonderade andelen i snitt en fjärdedel.

Målet för pensionskassans verksamhet är att försäkra det lagstadgade pensionsskyddet så att premien från år till år hålls stabil och underskrider den genomsnittliga premien i arbetspensionssystemet. Den viktigaste risken i verksamheten ansluter sig till att den realiserade avkastningen på investeringstillgångarna blir mindre än den genomsnittliga avkastningen på placeringsverksamheten i pensionssystemet. Om risken realiserats flera år i rad leder det till att premien måste höjas.

OP-Eläkekassas viktigaste aktuariella risker ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, framtida pensionshöjningar samt till att livslängden systematiskt förlängs. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp.

Pensionskassan ska enligt lagen om försäkringskassor placera sina tillgångar på ett betryggande och inkomstbringande sätt samt med beaktande av kassans likviditet. Pensionskassan ska täcka den försäkringsskuld som pensionsförbindelserna ger upphov till. De tillgångar som täcker försäkringsskulden ska vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som kassan bedriver så att dess placeringar, vilka ska vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet. I lagen om försäkringskassor föreskrivs närmare om vilka tillgångar och förbindelser som försäkringsskulden ska täcka. För pensionskassan föreskrivs separat i lagen om den solvensgräns som pensionskassan ska täcka med solvenskapitalet.

För placeringsverksamheten ansvarar pensionskassans styrelse, som godkänner pensionskassans placeringsplan för placeringen av dess tillgångar. Pensionsanstaltens ansvariga aktuarie upprättar årligen en prognos om utvecklingen i försäkringsskulden och pensionsutgifterna. På basis av prognosen beaktas i allokeringen av investeringstillgångarna de krav som försäkringsskuldens art ställer på placeringsverksamheten i fråga om trygghet, avkastning och likviditet samt pensionskassans risktäckningskapacitet.

OP-Eläkesätiö

OP-Eläkesätiö är en pensionsstiftelse som sköter det tilläggspensionsskydd som arbetsgivare inom Pohjola-koncernen ordnat för sin personal. Pensionsstiftelsens syfte är att bevilja arbetstagare som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets ålderspension, invalidpension och sjukbidrag samt familjepension åt deras förmänstagare jämte begravningsbidrag. Dessutom kan pensionsstiftelsen bevilja dem som hör till verksamhetskretsen förmåner som hänför sig till rehabilitering. Tilläggspensionsskyddet är frivilligt, så alla arbetsgivare som hör till pensionskassan hör inte automatiskt till pensionsstiftelsen. Pensionsstiftelsens tilläggspensionsskydd är fonderat i dess helhet.

Till pensionsstiftelsens verksamhetskrets hör varje person som fyllt 20 år och som oavbrutet varit anställd i ett sådant anställningsförhållande som avses i ArPL hos en arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen före 1.7.1991. Den tjänstgöringstid som berättigar till pension börjar från den tidpunkt då den anställda fyllt 23 år medan den varit i arbetsgivarens tjänst. Med den pensionsgrundande lönen avses den pensionslön som baseras på ett och samma anställningsförhållande som beräknas enligt APL, som gällde till 31.12.2006. Pensionsåldern för de personer som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets varierar mellan 60–65 år beroende på till vilken persongrupp arbetstagaren enligt pensionsstiftelsens stadgar hör.

Den viktigaste risken i verksamheten ansluter sig till att den realiserade avkastningen på investeringstillgångarna blir mindre än minimiavkastningsmålet. Om risken realiseras flera år i rad leder det till att garantiavgifter måste debiteras.

OP-Eläkesätiös viktigaste aktuariella risker ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, till att livslängden systematiskt förlängs samt till inflationsrisken. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp.

För placeringsverksamheten ansvarar pensionsstiftelsens styrelse, som godkänner pensionskassans placeringsplan för placeringen av dess tillgångar. Pensionsanstaltens ansvariga aktuarie upprättar årligen en prognos om utvecklingen i försäkringsskulderna och pensionsutgifterna. På basis av prognosen beaktas i allokeringen av investeringstillgångarna de krav som försäkringsskulderna ställer på placeringsverksamheten i fråga om trygghet, avkastning och likviditet samt pensionsstiftelsens risktäckningskapacitet.

Balansvärden för förmånsbestämda pensionsplaner, milj. e	Förmånsbestämda pensionsplaner		Pensionstillgångarnas verkliga värden		Nettoskulder (-tillgångar)	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Ingående balans 1.1	184	143	-172	-141	12	2
Resultatförda förmånsbestämda pensionskostnader						
Utgifter baserade på arbetsprestationer under räkenskapsperioden	5	5			5	5
Räntekostnad (-intäkt)	6	6	-6	-6	0	0
Effekt av åtstramningar eller fullgörande av pensionsplan	-4	-3	4	2		-1
Förvaltningskostnader			0		0	
Totalt	8	8	-2	-4	6	3
Förluster (-vinster) av omstrukturering som bokförts i övrigt totalresultat						
Aktuariella förluster (vinster) till följd av ändringar i ekonomiska förväntningar	2	24			2	24
ArPL, avkastning på räntedifferens och ökning i ansvaret för ålderspensioner (netto)	1	1	-1	-1		
Erfarenhetsbaserade justeringar	-3	14			-3	14
Avkastning på tillgångar som omfattas av plan med undantag av belopp som ingår i nettoräntan på förmånsbestämda nettoskulder (-tillgångar) (-)			0	-28	0	-28
Totalt	0	39	-1	-29	0	10
Övriga						
Arbetsgivarpremier			-2	-3	-2	-3
Betalda förmåner	-5	-5	5	5		
Totalt	-5	-5	3	2	-2	-3
Utgående balans 31.12	186	184	-171	-172	15	12

Tillgångar och skulder som redovisats i balansräkningen, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Nettoskulder / -tillgångar (pensionsstiftelsen)	-5	-9
Nettoskulder / -tillgångar (pensionskassan)	5	7
Nettoskulder / -tillgångar (övriga pensionsplaner)	15	14
Nettoskulder / -tillgångar totalt	15	12

Klassificering av pensionskassans och pensionsstiftelsens tillgångar enligt värderingsmetod 31.12.2013, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aktier och andelar	9	0	6	16
Obligationslån	18	26	1	45
Fastigheter			16	16
Placeringsfonder	48	3	29	80
Strukturerade placeringar			1	1
Derivat	0	0		0
Övriga tillgångar	7	1		7
Totalt	82	30	53	166

Klassificering av pensionskassans och pensionsstiftelsens tillgångar enligt värderingsmetod 31.12.2012, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aktier och andelar	7	0	7	15
Obligationslån	23	26	1	50
Fastigheter			13	13
Placeringsfonder	54	1	25	79
Strukturerade placeringar		0	3	3
Derivat		0		0
Övriga tillgångar	5		1	6
Totalt	89	27	49	165

Det verkliga värdet för poster som klassificerats till Nivå 1 bestäms på basis av noteringar från marknaden.

Med verkligt värde för poster som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för finansiella instruments delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem.

Poster som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet.

De väsentligaste tillgångsposternas andelar av totalt verkligt värde på tillgångar som omfattas av plan, %

	31.12.2013	31.12.2012
Aktier och andelar	10	9
Finansbranschen	5	4
Skog	3	4
Fastighet	1	1
Övriga	1	1
Obligationslån	27	30
Statslån	6	10
Övriga	21	21
Fastigheter	10	8
Placeringsfonder	48	48
Aktiefonder	27	18
Räntefonder	11	21
Fastighetsfonder	6	5
Hedgefonder	5	5
Derivat	0	0
Fastighetsfonder	0	
Valutaderivat	0	0
Övriga	0	
Strukturerade placeringar	1	2
Övriga	4	3
Totalt	100	100

I tillgångarna för pensionsplaner ingår, milj. e

	31.12.2013	31.12.2012
Aktier i Pohjola Bank Abp	9	4
Värdepapper emitterade av företag som hör till OP-Pohjola-gruppen	2	1
Övriga fordringar på företag som hör till OP-Pohjola-gruppen	6	12
Fastigheter i OP-Pohjola-koncernens bruk	2	2
Totalt	18	20

Beloppet av premierna för förmånsbestämda pensionsplaner 2014 uppskattas till 3 miljoner euro.

Durationen för det förmånsbestämda pensionsåtagandet per 31.12.2013 var för pensionskassan 21,1 år och för pensionsstiftelsen 13,9 år.

Centrala aktuariella antaganden som tillämpats 31.12.2013	Pensions- kassan	Pensions- stiftelsen	Övriga
Diskonteringsränta, %	3,5	3,4	3,3
Presumtiv lönehöjning, %	3,0	3,0	3,0
Framtida pensionsförhöjningar, %	2,1	2,0	2,0–2,1
Omsättning, %	3,0	0,5	0,0
Inflation, %	2,0	2,0	2,0
Förväntad livslängd för personer som fyllt 65 år			
Män	19,0	19,0	19,0
Kvinnor	24,7	24,7	24,7
Förväntad livslängd efter 20 år för personer som fyllt 45 år			
Män	20,6	20,6	20,6
Kvinnor	26,4	26,4	26,4

Centrala aktuariella antaganden som tillämpats 31.12.2012	Pensions- kassan	Pensions- stiftelsen	Övriga
Diskonteringsränta, %	3,5	3,5	3,5
Presumtiv lönehöjning, %	3,0	3,0	3,0
Framtida pensionsförhöjningar, %	2,1	2,0	2,0
Omsättning, %	3,0	0,5	0,0
Inflation, %	2,0	2,0	2,0
Förväntad livslängd för personer som fyllt 65 år			
Män	19,0	19,0	19,0
Kvinnor	24,7	24,7	24,7
Förväntad livslängd efter 20 år för personer som fyllt 45 år			
Män	20,6	20,6	20,6
Kvinnor	26,4	26,4	26,4

Förändring i förmånsbestämda pensionsplaner

Känslighetsanalys av centrala aktuariella antaganden 31.12.2013	Pensionskassan		Pensionsstiftelsen	
	Milj. e	%	Milj. e	%
Diskonteringsräntan				
Ökning med 0,5 procentenheter	-11	-9,1	-3	-6,2
Minskning med 0,5 procentenheter	10	8,4	3	5,8
Pensionsförhöjningar				
Ökning med 0,5 procentenheter	12	10,1	3	6,2
Minskning med 0,5 procentenheter	-11	-9,1	-3	-5,9
Dödlighet				
Ökning i förväntad livslängd med 1 år	4	3,3	1	2,5
Minskning i förväntad livslängd med 1 år	-4	-3,2	-1	-2,5

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 36. Skatteskulder

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Inkomstskatteskuld	17	52
Uppskjuten skatteskuld	358	433
Skatteskulder totalt	375	485

Den uppskjutna skatteskulden specificeras i not 28.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 37. Efterställda skulder

	Medel- ränta, %	31.12.2013, milj. e	Medel- ränta, %	31.12.2012, milj. e
Kapitallån	2,75	303	2,89	322
Övriga				
Debenturer	5,39	681	5,18	954
Efterställda skulder totalt		984		1 275

Kapitallån

Kapitallån som jämföras med primärt kapital

1 Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (euromotvärde 69,0 miljoner)

Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 %. (step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

2 Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3 Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (step up). Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

4 Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.11.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5 Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

6 Ett kapitallån från Pohjola Försäkring Ab

Pohjola Försäkring Ab:s kapitallån på 50 miljoner euro utan förfallodag. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är 3 mån. euribor + 3,20 %. Räntan betalas kvartalsvis. Den ränta som inte kan betalas på räntebetalningsdagen och den ränta som Pohjola Försäkring Ab inte har kunnat betala på de tidigare räntebetalningsdagarna, utgör tillsammans "Obetalda räntor". På obetalda räntor räknas ränta i enlighet med den ränta som tillämpas på låneandelarna och den här tilläggsräntan som upplupit till respektive räntebetalningsdag läggs till de obetalda räntorna ifrågavarande räntebetalningsdag. Emittenten förbinder sig att inte betala ut dividend eller annan vinst eller förvärva egna aktier tills de obetalda räntorna har betalats i sin helhet. Lånet kan förfalla till betalning första gången 2013. Lånekapitalet kan återbetalas endast om de lagstadgade villkoren uppfylls. Lånet beaktas inte i kapitaltäckningsanalysen enligt kreditinstitutslagen. I försäkringsbolagets kapitaltäckningsanalys kan lånet utnyttjas till fullt belopp.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Lånens ränte- och valutakursrisk har säkrats med derivat. En värdeförändring på 13,2 miljoner euro har bokförts för säkringen i bokslutet (16,3).

Debenturer

- 1 Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 81 miljoner) som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
- 2 Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.
- 3 Ett debenturlån på 500 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 28.2.2022. Enligt lånevillkoren har emittenten möjlighet till förtida återinlösen av lånet i en situation där lånekapitalet inte längre kan räknas till bankens supplementära kapital. På lånet betalas fast ränta 5,75 % p.a.

Lånen 1–3 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

De i Finland emitterade debenturlånen med fast ränta uppgick under jämförelseåret till totalt 0,7 miljoner euro.

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 0 miljoner euro (2).

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 38. Eget kapital

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Hänförligt till moderföretagets ägare		
Aktiekapital	428	428
Fonder		
Bundna fonder		
Överkursfonden	519	519
Reservfonden	204	204
Fonder enligt bolagsordningen		
Fonden för verkligt värde*		
Värdering till verkligt värde		
Skuldebrev	44	50
Aktier och andelar	108	94
Säkring av kassaflöde	11	23
Övriga bundna fonder	1	1
Fria fonder		
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	298	298
Övriga fria fonder	72	72
Ackumulerade vinstmedel		
Balanserad vinst (förlust)	934	798
Periodens vinst (förlust)	424	283
Hänförligt till moderföretagets ägare	3 043	2 769
Eget kapital totalt	3 043	2 769

* Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 204 miljoner euro (221) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 41 miljoner euro (54). I fonden för verkligt värde före skatt ingick totalt 148 miljoner euro (132) i positiva värdeförändringar och totalt 13 miljoner euro (8) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument. År 2013 resultatfördes från fonden för verkligt värde totalt 3 miljoner euro (8) i nedskrivningar. Av det här beloppet var egetkapitalinstrumentens andel 2 miljoner euro (7).

	Antalet aktier	
	Serie A	Serie K
1.1.2012	251 169 770	68 381 645
Omvandling av aktier	773 028	-773 028
31.12.2012	251 942 798	67 608 617
Omvandling av aktier	67 068	-67 068
31.12.2013	252 009 866	67 541 549

Aktiekapital och aktier

Aktierna fördelar sig på serierna A och K. Aktierna har inget nominellt värde. Aktiens bokföringsmässiga motvärde är 1,34 euro (inexakt värde). Alla aktier som emitterats är betalda till fullo.

Aktierna i serie A är avsedda för allmänheten och de noteras på Helsingforsbörsen. Det finns inga begränsningar för förvärv av aktier i serie A. Aktierna i serie K får ägas endast av finländska andelsbanker, av andelsbanksaktiebolag och av centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl. Aktier i serie K kan inom de minimi- och maximigränser som i bolagsordningen fastställts för aktieslagen omvandlas till aktier i serie A på skriftlig yrkan av en aktieägare eller av den kapitalförvaltare som för förvaltarregistrerade aktiers del finns antecknad i värdeandelsregistret.

Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre än vinstutdelningen på aktierna i serie K.

Egna aktier

Varken Pohjola Bank Abp eller dess dotter- och intresseföretag innehade vid slutet av året aktier i Pohjola Bank Abp. Bolagsstämman har inte befullmäktigat Pohjola Bank Abp att förvärva egna aktier.

Utdelningsförslag

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelningen är 0,67 euro (0,46) per aktie i serie A och 0,64 euro (0,43) per aktie i serie K. Det totala beloppet av den utdelning som föreslås är 212 miljoner euro (145).

Överkursfonden

Fonden har bildats före de föreskrifter som gällde 1.9.2006. Poster som avsätts till fonden har varit det belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet samt det belopp som har betalats för teckningsrätt som grundar sig på optionsrätt utöver aktiens motvärde.

Överkursfonden kan nedsättas i enlighet med föreskrifterna för minskning av aktiekapitalet och överkursfonden kan användas för att öka aktiekapitalet. Den del av teckningspriset som överskrider det bokföringsmässiga motvärdet av de med optioner i september och november 2006 tecknade aktierna avsattes till överkursfonden, eftersom bolagsstämmans beslut om optionsrätterna hade fattats innan den nya aktiebolagslagen trädde i kraft. I övrigt har överkursfonden efter 1.9.2006 inte längre kunnat utökas.

Reservfonden

Reservfonden har bildats genom vinstmedel som avsatts till den under tidigare perioder och de kreditförlustreserver som överfördes till den 1990. Reservfonden kan användas för att täcka sådana förluster som det fria egna kapitalet inte räcker till för. Reservfonden kan också användas för att öka aktiekapitalet och den kan nedsättas liksom aktiekapitalet. Från 1.9.2006 har reservfonden inte längre kunnat utökas.

Fonden för verkligt värde

I fonden finns förändringen i verkligt värde för finansiella tillgångar som kan säljas. De poster som bokförts i fonden realiseras i resultaträkningen då värdepapper som kan säljas överlåts eller då en nedskrivning görs för värdepappret. I fonden har också bokförts det verifierade värdeförändringsnettot av räntederivat i säkringsredovisning av kassaflöde justerat med uppskjuten skatt. Värdeförändringarna resultatförs den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Övriga bundna fonder

Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsordningen eller stadgarna, där också fondernas syften har fastställts.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

De tillgångar som samlats in genom aktieemissionen 2009 bokfördes i fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Övriga fria fonder

Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsstämmans beslut.

Balanserad vinst

I den balanserade vinsten ingår också reserverna och avskrivningsdifferensen i koncernföretagens särbokslut samt försäkringsbolagens utjämningsbelopp och aktuariella vinster/förluster, vilka i IFRS-bokslutet har redovisats bland den balanserade vinsten efter avdrag av den uppskjutna skatten.

Noter till koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Principerna för riskhantering och kapitalutvärdering beskrivs i not 2. Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition redogörs för i noterna 39–57, information om kapitaltäckningen enligt Pelare III i noterna 58–74 och skadeförsäkringsrörelsens riskposition i noterna 75–86.

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Indelningen i noterna grundar sig på Statistikcentralens klassificering, som delvis avviker från klassificeringen i verksamhetsberättelsens riskposition.

Not 39. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden

Milj. e	31.12.2013		31.12.2012	
	Balans-värde	Nedskriv-ningar	Balans-värde	Nedskriv-ningar
Kontanta medel	2 046		5 643	
Fordringar på kreditinstitut	9 899		8 815	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldebrev	443		255	
Aktier och andelar	1		1	
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	3 171		4 084	
Säkringsinstrument	273		379	
Lån och övriga fordringar				
Beviljade lån	10 695	257	10 340	238
Skuldebrev	50		74	7
Finansiella leasingfordringar	1 148		1 048	
Garantifordringar	3	1	3	0
Övriga fordringar	2 879		2 620	
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Skuldebrev	7 108		4 971	
Aktier och andelar	89		105	
Finansiella tillgångar som hålls till förfall				
Skuldebrev	202		330	
Åtaganden utanför balansräkningen				
Bankgarantier	814		800	
Totalt	38 820	259	39 467	246

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 40. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Per kreditrisk	259	246
Totalt	259	246

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 41. Åtaganden

31.12.2013, milj. e	Inhemska			Utländska		
	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	9 074		10	824		4
Fordringar på kunder	12 425	240	33	943	19	1
Finansiell leasing	1 129			19		
Skuldebrev	1 408		22	6 345		63
Övriga	111			366		
Totalt	24 148	240	65	8 497	19	68
Åtaganden utanför balansräkningen						
Outtagna krediter och limiter	4 501			227		
Garantier och rembursar	2 112			617		
Derivatinstrument	858			2 636		
Övriga	114			246		
Totalt	7 585			3 725		
Åtaganden totalt	31 733	240	65	12 221	19	68

31.12.2012, milj. e	Inhemska			Utländska		
	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	7 988		6	827		10
Fordringar på kunder	11 796	221	29	995	24	2
Finansiell leasing	1 034			14		
Skuldebrev	1 063		15	4 492		61
Övriga	144			518		
Totalt	22 025	221	49	6 846	24	73
Åtaganden utanför balansräkningen						
Outtagna krediter och limiter	5 202			142		
Garantier och rembursar	2 105			571		
Derivatinstrument	953			3 724		
Övriga	120			181		
Totalt	8 380			4 617		
Åtaganden totalt	30 405	221	49	11 463	24	73

För derivatinstrumenten har redovisats det positiva bokförda marknadsvärdet.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 42. Åtaganden sektorvis

31.12.2013, milj. e	Balansvärden		Utanför balansräkningen		Totalt
	Inhemska	Utländska	Inhemska	Utländska	
Företag	12 451	869	6 441	625	20 386
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	9 890	5 622	380	3 075	18 967
Hushåll	1 098	22	235	0	1 355
Icke-vinstsyftande samfund	224	482	14		719
Offentlig sektor	550	1 571	514	24	2 659
Totalt	24 213	8 564	7 585	3 725	44 087

31.12.2012, milj. e	Balansvärden		Utanför balansräkningen		Totalt
	Inhemska	Utländska	Inhemska	Utländska	
Företag	11 577	781	7 088	412	19 859
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	8 755	5 431	485	4 192	18 863
Hushåll	972	19	223	0	1 214
Icke-vinstsyftande samfund	225	145	22		391
Offentlig sektor	545	543	561	12	1 663
Totalt	22 074	6 919	8 380	4 617	41 989

Som balansvärden har redovisats bokföringssaldona inklusive nedskrivningar och resultatregleringsräntor.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

31.12.2013, milj. e	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	9 899		9 899		9 899
Fordringar på kunder, varav	13 338	289	13 627	259	13 368
Bankgarantifordringar	1	1	3	1	1
Finansiell leasing	1 148		1 148		1 148
Totalt	24 384	289	24 673	259	24 414
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	12 624	289	12 913	253	12 660
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 047		10 047		10 047
Hushåll	1 125		1 125	6	1 119
Icke-vinstsyftande samfund	223	0	223	0	223
Offentlig sektor	365		365		365
Totalt	24 384	289	24 673	259	24 414
31.12.2012, milj. e	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	8 815		8 815		8 815
Fordringar på kunder, varav	12 741	296	13 037	246	12 792
Bankgarantifordringar	2	0	3	0	2
Finansiell leasing	1 048		1 048		1 048
Totalt	22 604	296	22 900	246	22 654
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	11 840	285	12 125	232	11 893
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	9 112	10	9 122	7	9 115
Hushåll	996		996	6	990
Icke-vinstsyftande samfund	224	0	225	0	225
Offentlig sektor	432		432		432
Totalt	22 604	296	22 900	246	22 654

Gruppvisa nedskrivningar har allokerats till sektorn Företag. Gruppvisa nedskrivningar uppgick till 17 miljoner euro (15).

31.12.2013, milj. e	Nedskrivningar					
	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Individuella	Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kunder, varav	45	289	333	27	241	17
Bankgarantifordringar	1	1	3		1	
Finansiell leasing				0		
Totalt	45	289	333	27	241	17
Problemfordringar sektorvis						
Företag	39	289	328	22	241	11
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0		0	0		
Hushåll	5		5	5		6
Icke-vinstsyftande samfund	0	0	0	0	0	
Offentlig sektor				0		
Totalt	45	289	333	27	241	17

31.12.2012, milj. e	Nedskrivningar					
	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Individuella	Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kunder, varav	40	296	336	21	230	15
Bankgarantifordringar	2	0	3		0	
Finansiell leasing	1		1	0		
Totalt	41	296	337	21	230	15
Problemfordringar sektorvis						
Företag	31	285	316	17	223	9
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0	10	10		7	
Hushåll	10		10	4		6
Icke-vinstsyftande samfund	0	0	0	0	0	
Offentlig sektor				0		
Totalt	41	296	337	21	230	15

31.12.2013, milj. e	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)		Individuella nedskrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)	
Problemfordringar					
Oreglerade		99		59	40
Med nollränta		6		6	0
Till underpris		0		0	
Omförhandlade		18			18
Nedskrivna		209		175	34
Totalt		333		241	92

31.12.2012, milj. e	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella nedskrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar			
Oreglerade	96	63	33
Med nollränta	8	7	1
Till underpris	0	0	
Omförhandlade	15		15
Nedskrivna	218	160	58
Totalt	337	230	107

Som problemfordringar betraktas oreglerade fordringar, nollräntefordringar, fordringar till underpris samt fordringar som omfattas av en individuell nedskrivning eller fordringar som omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Oreglerade fordringars ränta eller kapital har förfallit till betalning och varit obetald i tre månader. En nollräntefordran har för att trygga kundens betalningsförmåga avtalats att ha nollränta. En fordran till underpris har prissatts avvikande från marknadspriserna för att trygga kundens betalningsförmåga. Nedskrivna fordringar är fordringar som är föremål för nedskrivningar utan att klassificeras under någon av de grupper som nämns ovan. Dessutom rapporteras fordringar som inte klassificerats under någon av de grupper som nämns ovan, men vilkas lånevillkor omförhandlats för att trygga betalningsförmågan bland omförhandlade. Omförhandlade har lagts till i definitionen av problemfordringar 2013 för att noten ska omfatta också fordringar med justeringar i lånebetalningen. Jämförelseuppgifterna har korrigerats på motsvarande sätt.

Nyckeltal, %	2013	2012
Individuella nedskrivningar, % av problemfordringar	72,4 %	68,4 %

Löptidsfördelningen för förfallna finansiella tillgångar

31.12.2013, milj. e	Under 30	Dygn			Totalt
		30–90	Över 90–180	Över 180	
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	312	63	10	25	409

31.12.2012, milj. e	Under 30	Dygn			Totalt
		30–90	Över 90–180	Över 180	
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	398	41	4		443

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Milj. e	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kreditförluster och nedskrivningar, brutto	11	37	155	156	132	97	82
Återföringar	-10	-9	-26	-52	-71	-40	-45
Kreditförluster och nedskrivningar, netto	1	28	129	104	60	57	37

Nya kredit- och garantiförluster samt nedskrivningar bokfördes för totalt 82 miljoner euro (97). De återförda kreditförlusterna och minskningen av nedskrivningarna utgjorde totalt 45 miljoner euro (40). Kredit- och garantiförlusternas och nedskrivningarnas nettoresultatinverkan var 37 miljoner euro (57).

År 2013 var kredit- och garantiförlusternas samt nedskrivningarnas andel av kredit- och garantistocken 0,21 % (0,35).

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 45. Företagsexponeringar branschvis

Nettoexponeringar, 31.12.2013	Balans- räkningen, milj. e	Utanför balans- räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel- ning i %
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 003	100	2 104	10,3
Handel	1 541	469	2 010	9,9
Övrig förvaltning av fastigheter	1 401	345	1 746	8,6
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	698	952	1 650	8,1
Energi	787	728	1 515	7,4
Byggverksamhet	588	778	1 365	6,7
Transport och magasinering	1 023	273	1 296	6,4
Handel med egna fastigheter	762	299	1 062	5,2
Tjänster	675	388	1 062	5,2
Finans- och försäkringsverksamhet	863	191	1 054	5,2
Skogsindustri	549	410	959	4,7
Informations- och kommunikationsverksamhet	489	418	907	4,4
Livsmedelsframställning	450	299	749	3,7
Kemisk industri	215	498	713	3,5
Metallindustri	320	379	699	3,4
Jordbruk, skogsbruk och fiske	436	67	502	2,5
Annan tillverkning	212	207	418	2,1
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	179	89	268	1,3
Utvinning av mineral	88	92	181	0,9
Övriga branscher	39	87	126	0,6
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	0		0	0,0
Totalt	13 320	7 066	20 386	100,0

Nettoexponeringar, 31.12.2012	Balans- räkningen, milj. e	Utanför balans- räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel- ning i %
Uthyrning och förvaltning av bostäder	1 952	191	2 143	10,8
Handel	1 444	428	1 872	9,4
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	647	1 091	1 737	8,7
Övrig förvaltning av fastigheter	1 405	199	1 604	8,1
Byggverksamhet	595	860	1 455	7,3
Transport och magasinering	1 035	317	1 352	6,8
Energi	454	815	1 269	6,4
Handel med egna fastigheter	888	312	1 200	6,0
Skogsindustri	477	521	998	5,0
Tjänster	643	284	927	4,7
Finans- och försäkringsverksamhet	537	365	903	4,5
Metallindustri	364	440	804	4,0
Informations- och kommunikationsverksamhet	342	446	787	4,0
Livsmedelsframställning	458	272	730	3,7
Kemisk industri	168	493	661	3,3
Jordbruk, skogsbruk och fiske	469	105	574	2,9
Annan tillverkning	226	201	427	2,2
Utvinning av mineral	112	92	204	1,0
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	126	63	189	1,0
Övriga branscher	15	6	21	0,1
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	0		0	0,0
Totalt	12 358	7 501	19 859	100,0

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass

Klass	31.12.2013		31.12.2012	
	Nettoexpo- neringar, milj. e	%	Nettoexpo- neringar, milj. e	%
1,0–2,0	1 391	6,8	1 398	7,0
2,5–5,0	10 264	50,3	10 421	52,5
5,5–7,0	6 186	30,3	5 368	27,0
7,5–8,5	1 842	9,0	1 983	10,0
9,0–10,0	361	1,8	386	1,9
11,0–12,0	343	1,7	302	1,5
Totalt	20 386	100,0	19 859	100,0

För sannolikheten för fallissemang i anslutning till kreditklasserna redogörs i not 66.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden

Nettoexponeringar, 31.12.2013, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0–1	988	200	1 187	5,8
1–10	2 629	393	3 022	14,8
10–50	4 302	794	5 096	25,0
50–100	4 338	108	4 446	21,8
100–	6 635		6 635	32,5
Totalt	18 892	1 494	20 386	100,0

Nettoexponeringar, 31.12.2012, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0–1	982	139	1 122	5,6
1–10	2 555	311	2 866	14,4
10–50	4 667	567	5 234	26,4
50–100	3 580	176	3 756	18,9
100–	6 881		6 881	34,6
Totalt	18 665	1 193	19 859	100,0

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass

Klass	31.12.2013		31.12.2012	
	Nettoexpo- neringar, milj. e	%	Nettoexpo- neringar, milj. e	%
1,0–2,0	11 550	61,3	10 196	54,5
2,5–5,0	6 887	36,6	7 896	42,2
5,5–7,0	252	1,3	460	2,5
7,5–8,5	125	0,7	134	0,7
9,0–10,0	17	0,1	10	0,1
Totalt	18 831	100,0	18 696	100,0

Finansiella företag har klassificerats i enlighet med de klassificeringsmetoder som används i OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckningsanalys. Exponeringar som klassificerats med ratingar från internationella ratinginstitut har presenterats i tabellen enligt OP-Pohjola-gruppens motsvarande klasser.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 49. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland

Länderrisk-grupp	Moody's-motsvarighet	31.12.2013		31.12.2012	
		Netto-åtagande, milj. e	%	Netto-åtagande, milj. e	%
Grupp 1	Aaa	6 397	52,5	9 150	79,5
Grupp 2	Aa1–A3	4 227	34,7	865	7,5
Grupp 3	Baa1–Baa3	1 466	12,0	1 250	10,9
Grupp 4	Ba1–B3	67	0,6	217	1,9
Grupp 5	Caa1–C	33	0,3	21	0,2
Totalt		12 190	100,0	11 502	100,0

I den sekundära länderrisken (exkl. Finland) beaktas att de faktiska riskerna i anslutning till avtal kan överföras till ett annat land genom avtal eller på annat sätt. En risk kan överföras genom avtal, dvs. vanligen på basis av en garanti, eller på annat sätt, t.ex. så att fordringarna på ett företags filial har överförts till det land där företagets huvudkontor är beläget.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 50. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag

Milj. e	31.12.2013	Andel, %	31.12.2012	Andel, %
Objektsäkerhet	1 870	27,1	1 895	26,2
Inteckning i fastighet eller legorätt i kontors- eller industrifastighet	1 655	24,0	1 715	23,8
Borgen av offentlig sektor	1 613	23,4	1 900	26,3
Aktier och andelar, övriga	614	8,9	545	7,5
Aktier, bostadsaktiebolag och fastighetsbolag i bostadsbruk	332	4,8	319	4,4
Företagsinteckning	258	3,7	251	3,5
Inteckning i fastighet eller legorätt i bostadsfastighet	164	2,4	176	2,4
Annan säkerhet	157	2,3	175	2,4
Finansiering mot fordringssäkerhet	142	2,1	134	1,9
Bankgaranti	89	1,3	110	1,5
Totalt	6 893	100,0	7 221	100,0

De erhållna säkerheterna per säkerhetsslag har räknats på basis av säkerhetsvärdena av de säkerheter som gäller åtaganden i bankens besittning. Beräkningen av säkerhetsvärdet utgår från säkerhetens verkliga värde, från vilket säkerhetsvärdet härleds på basis av en försiktigt uppskattad värderingsprocent för varje säkerhetsslag. Säkerhetsvärden som överskrider åtagandena har inte beaktats i siffrorna.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 51. Kapitalanskaffningens struktur

Milj. e	31.12.2013	Andel, %	31.12.2012	Andel, %
Skulder till kreditinstitut	4 789	12,9	5 840	15,8
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4	0,0	3	0,0
Skulder till kunder				
Inlåning	7 504	20,2	6 311	17,1
Övriga	2 683	7,2	4 464	12,1
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Bankcertifikat och ECP	6 769	18,2	5 495	14,9
Obligationer	9 328	25,1	8 274	22,4
Övriga skulder	2 075	5,6	2 550	6,9
Efterställda skulder	984	2,6	1 275	3,4
Eget kapital	3 043	8,2	2 769	7,5
Totalt	37 179	100,0	36 981	100,0

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 52. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid

31.12.2013, milj. e	3 mån. eller under	>3–12 mån.	>1–5 år	>5–10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	2 046					2 046
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	37	34	293	73	6	443
Fordringar på kreditinstitut	5 399	672	3 303	500	24	9 899
Fordringar på kunder	2 344	1 755	7 593	1 352	1 472	14 515
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	82	375	3 453	3 177	21	7 108
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	64	22	115	0		202
Tillgångar totalt	9 973	2 858	14 757	5 103	1 523	34 214
Skulder till kreditinstitut	2 148	537	1 692	412		4 789
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4					4
Skulder till kunder	9 060	372	209	280	267	10 188
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 694	3 910	6 029	414	50	16 097
Efterställda skulder	40	169	94	681		984
Skulder totalt	16 945	4 988	8 023	1 788	317	32 061
Garantier	77	67	540	21	210	914
Garantiansvar	257	402	473	25	410	1 568
Kreditlöften	4 728					4 728
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	80	79	73	15		247
Övriga	251	1	4	104		359
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	5 392	549	1 090	165	619	7 816

31.12.2012, milj. e	3 mån. eller under	>3–12 mån.	>1–5 år	>5–10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	5 643					5 643
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	7	18	181	39	11	255
Fordringar på kreditinstitut	5 830	743	1 544	675	23	8 815
Fordringar på kunder	2 182	1 772	6 867	1 653	1 364	13 839
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	183	202	2 718	1 845	22	4 971
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	20	103	205	1		330
Tillgångar totalt	13 866	2 838	11 515	4 213	1 421	33 853
Skulder till kreditinstitut	2 752	455	1 988	646		5 840
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	3					3
Skulder till kunder	8 847	1 332	111	450	35	10 775
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 053	2 547	5 785	335	50	13 769
Efterställda skulder	171	250	132	683	40	1 275
Skulder totalt	16 825	4 584	8 016	2 114	125	31 662
Garantier	24	86	350	53	369	882
Garantiansvar	250	296	339	29	444	1 359
Kreditlöften	5 343					5 343
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	94	41	300			435
Övriga	182	0	5	113		301
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	5 893	424	994	195	814	8 320

De tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av skuldebrev som kan säljas när som helst. De skuldebrev som hör till finansiella tillgångar som kan säljas kan säljas vid behov. De skuldebrev som hör till tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen eller till finansiella tillgångar som kan säljas tas dock i tabellen upp i tidsklasserna på basis av den återstående löptiden. Skuldernas nominella kapital tas upp i klasser enligt förfallotidpunkten. Skulderna för handel tas upp i den kortaste löptidsklassen. Vid hanteringen av Pohjola-koncernens finansieringsrisk används valutaterminer samt ränte- och valutaswappar. Deras nettoinverkan på finansieringsrisken till euromotvärdet är inte betydande, varför de inte tas upp separat i tabellen.

Beloppet av de på anfordran betalbara skulderna i den kortaste löptidsklassen var 6,6 miljarder euro (5,2).

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 53. Likviditetsreserven

Fördelningen enligt löptid och rating i likviditetsreserven 31.12.2013, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa*	2 194	768	1 103	1 371	838	21	6 295	47,3
Aa1–Aa3	5	273	423	571	269	1	1 542	11,6
A1–A3	193	682	98	26	2	3	1 004	7,5
Baa1–Baa3	165	193	65	15	35	1	474	3,6
Ba1 eller lägre	29	118	30	7	43	0	227	1,7
Intern rating**	329	1 209	1 255	363	127	483	3 766	28,3
Totalt	2 915	3 243	2 974	2 354	1 314	509	13 308	100,0

* inkl. Tillgodohavanden på centralbanker

** PD $\leq$ 0,40 %

Den genomsnittliga återstående löptiden för Likviditetsreserven (exkl. Tillgodohavanden på centralbanker) var 4,8 år.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 54. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning

31.12.2013, milj. e	1 mån. eller under	>1–3 mån.	>3–12 mån.	>1–2 år	>2–5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	2 046						2 046
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	18	96	48	28	176	76	443
Fordringar på kreditinstitut	4 924	2 816	1 171	268	542	177	9 899
Fordringar på kunder	4 919	5 282	2 079	441	1 011	784	14 515
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	404	348	296	544	2 351	3 165	7 108
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	139	63					202
Tillgångar totalt	12 451	8 605	3 595	1 281	4 080	4 202	34 214
Skulder till kreditinstitut	2 113	1 064	535	183	643	251	4 789
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4						4
Skulder till kunder	8 419	1 364	364	0		40	10 188
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 659	5 853	3 150	1 001	4 112	322	16 097
Efterställda skulder		184	119			681	984
Skulder totalt	12 195	8 465	4 169	1 183	4 755	1 294	32 061

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 6,6 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

31.12.2012, milj. e	1 mån. eller under	>1–3 mån.	>3–12 mån.	>1–2 år	>2–5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	5 643						5 643
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	6	33	6	24	136	49	255
Fordringar på kreditinstitut	5 897	1 379	813	99	439	188	8 815
Fordringar på kunder	5 864	4 100	1 894	394	812	776	13 839
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	176	433	111	488	1 927	1 836	4 971
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	241	88					330
Tillgångar totalt	17 827	6 032	2 824	1 005	3 315	2 850	33 853
Skulder till kreditinstitut	2 468	1 475	610	250	680	358	5 840
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	3						3
Skulder till kunder	7 584	1 821	1 329	1		40	10 775
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 702	4 962	1 990	1 146	3 718	251	13 769
Efterställda skulder		371	150	72		683	1 275
Skulder totalt	11 757	8 628	4 080	1 468	4 398	1 331	31 662

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 5,2 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 55. Marknadsriskens känslighetsanalys

Marknadsriskernas andel av de riskvägda posterna uppgick vid årsskiftet till 6,0 % (4,7).

Milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2013		31.12.2012	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	39		29	
Valutarisk	Marknadsvärde	10 %	3		2	
Volatilitetsrisk						
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	5		1	
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	1		0	
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	1	31	1	20
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	10 %		0		0
Kapitalfonder	Marknadsvärde	10 %		2		3
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %	3		3	

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreservportföljen.

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 56. Aktierisk

Aktie- och kapitalinvesteringsfondernas marknadsvärde uppgick vid slutet av året till 25 miljoner euro (31), av vilket aktieportföljen stod för 1 miljon euro (4) och kapitalinvesteringsfonderna jämte placeringslöften för 24 miljoner euro (27). Aktieportföljen var vid slutet av året fördelad på två branscher, dvs. IT 87 % (12 %) och datakommunikationstjänster 13 % (3 %).

Investeringarna i kapitalinvesteringsfonder var 14 miljoner euro (16), och dessutom fanns det bindande investeringslöften för 9 miljoner euro (12).

Noter till koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION

Not 57. Fastighetsrisk

Det i fastigheter uppbundna kapitalet uppgick vid slutet av år 2013 till 32 miljoner euro (28), av vilka rörelsefastigheterna stod för 3 miljoner euro (3).

Det verkliga värdet av fastighetsobjekten bedömdes 2013 av en utomstående part, och enligt dessa bedömningar motsvarar det totala verkliga värdet det i fastigheter uppbundna kapitalet. Fastighetsriskerna bedöms som små.

Förändringarna i förvaltningsfastigheterna under räkenskapsperioden specificeras i not 22 och förändringarna i rörelsefastigheterna i not 26.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

I noterna 58–74 finns ett sammandrag av informationen om den finansiella företagsgruppens kapitaltäckning i enlighet med Finansinspektionens standard 4.5 Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning (s.k. Pelare III-information). Informationen baserar sig på den konsoliderade kapitaltäckningen för kreditinstitut, så informationen är inte direkt jämförbar med den övriga information om Pohjola-koncernen som offentliggjorts. Den fullständiga Pelare III-informationen har publicerats som en del av OP-Pohjola-gruppens bokslut.

Den finansiella företagsgrupp som utgör grunden för Pohjola Bank Abp:s kapitaltäckning för kreditinstitut består av bolagen i Pohjola-koncernen exkl. försäkringsbolagen med dotterbolag.

På hushållsexponeringar, institutsexponeringar och företagsexponeringar samt på aktieexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA). Schablonmetoden (SA) tillämpas på övriga exponeringsklasser.

Not 58. Kapitalbas

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Primärt kapital (Tier 1)		
Eget kapital	3 043	2 769
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	-35	-6
Fonden för verkligt värde, överföring till Tier 2	-37	-36
Obegränsat primärt kapital (Core Tier 1) före avdrag	2 970	2 728
Immateriella tillgångar	-193	-182
Överskott i pensionsansvar och förvaltningsfastigheternas värdeförändring	-4	-7
Styrelsens förslag till utdelning	-212	-145
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-50	-60
Core Tier 1-kapitalbas	1 808	1 631
Kapitallån	274	274
Underskott i det supplementära kapitalet	-43	
Primärt kapital (Tier 1) för kapitaltäckningsändamål	2 038	1 904
Supplementärt kapital (Tier 2)		
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	26	13
Debenturlån	683	853
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-50	-60
Överföring till primärt kapital	43	
Supplementärt kapital (Tier 2) för kapitaltäckningsändamål	0	103
Kapitalbas totalt	2 038	2 007

Avdrag från primärt och supplementärt kapital

Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 406	-1 406
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-99	-121
Totalt	-1 505	-1 527

Från kapitalbasen har dragits av investeringar i OP-Pohjola-gruppens försäkringsföretag.

Av kapitallånen räknas till det egna kapitalet det belopp som värderats till valutakursen vid emissionstidpunkten. Kapitallånen är sådana hybridinstrument som omfattas av övergångsbestämmelser där det i det totala beloppet på 134 milj. euro ingår inlösen av incitament.

Core Tier 1-kapitalbas = Primärt kapital totalt exkl. Kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 59. Kapitalkravet

Basmetoden (FIRB) har tillämpats för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I FIRB-metoden tillämpas interna kreditklasser för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD) medan förlusten vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är standardestimat som fastställs i myndighetsformler. För beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA) där interna kreditklasser används för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD), förlustandelen vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är interna estimat. I december 2013 godkände Finansinspektionen ändringar i modellerna för OP-Pohjolas privatkunder i fråga om definitionen av fallissemang, fastställande av förlustandelen och kreditmotvärdeskoefficienten. Modelländringen ökade den genomsnittliga riskvikten för hushållsexponeringar. För hushållsexponeringarna 2012 har tillämpats den tidigare modellversionen och kreditmotvärdeskoefficienten 100 % i enlighet med Finansinspektionens dispens.

Vid beräkningen av kapitalkravet för egetkapitalinstrument kan man använda olika metoder. Med PD/LGD-metoden räknas placeringarnas riskvägda belopp genom att använda riskparametrar för sannolikheten för fallissemang (PD) som baseras på interna kreditklasser och förlusten vid fallissemang (LGD) som fastställs i myndighetsformler. Med en förenklad metod kan placeringarnas riskvägda belopp räknas ut genom att multiplicera respektive placering med en riskvikt som bestäms på basis av placeringens typ.

Vid beräkningen av kapitalkravet för operativa risker har tillämpats schablonmetoden.

Milj. e	31.12.2013		31.12.2012	
	Kapital- krav	Riskvägda fordringar*	Kapital- krav	Riskvägda fordringar*
Kredit- och motpartsrisk	1 121	14 007	1 086	13 576
Internmetoden (IRBA)	1 055	13 192	1 039	12 993
Institutexponeringar	88	1 096	95	1 185
Företagsexponeringar	829	10 367	828	10 347
Hushållsexponeringar	70	874	46	571
Med säkerhet i fastighet	0	2	0	2
Övriga	70	873	46	569
Aktieexponeringar	16	195	17	207
PD/LGD-metoden	5	59	5	60
Förenklad metod	11	136	12	146
Kapitalexponeringar	4	54	9	114
Börsnoterade exponeringar	0	3	1	11
Övriga	6	79	2	21
Positioner i värdepapperisering	51	636	51	640
Övriga	2	23	3	42
Schablonmetoden	65	814	47	583
Exponeringar mot stater och centralbanker	7	82	3	41
Institutexponeringar	3	44	1	8
Företagsexponeringar	48	598	37	466
Hushållsexponeringar	5	67	5	64
Övriga	5	67	5	64
Övriga	2	24	0	4
Marknadsrisker	77	958	58	723
Handelslagret	71	889	57	709
Positionsrisken	71	889	57	709
Hela verksamheten	5	69	1	15
Valutakurs- och guldrisken	4	49		
Råvarurisken	2	20	1	15
Avvecklingsrisken	0	1		
Operativ risk	87	1 083	82	1 020
Totalt	1 284	16 048	1 226	15 320

* Riskvägda fordringar = Kapitalkrav / 0,08

Kapitalkravet för motpartsrisken är 42 miljoner euro (43).

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 60. Nyckeltal för kapitaltäckningen

	31.12.2013	31.12.2012
Relationstal, %		
Kapitaltäckningsgrad	12,7	13,1
Tier 1-kapitaltäckningsgrad	12,7	12,4
Core Tier 1-kapitaltäckningsgrad	11,3	10,6
Kapitaltäckning*, milj. e		
Kapitaltäckning	754	781

* Kapitalbas som överstiger minimikapitalkravet

IRBA-övergångsbestämmelsen (Basel 1-golvet) inverkar inte på kapitaltäckningstalen.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 61. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser

31.12.2013, milj. e	Balans- poster	Poster utanför balans- räkningen	Derivat- instrument	Expo- nerings- belopp totalt	Expo- neringar i snitt under perioden
Internmetoden (IRBA)	19 863	9 734	1 099	30 696	30 502
Institutsexponeringar	5 050	497	565	6 111	5 963
Företagsexponeringar	12 822	9 170	533	22 525	22 451
Hushållsexponeringar	1 639	58	1	1 697	1 662
Företagskunder	530	16	1	547	564
Privatkunder	1 109	42		1 151	1 098
Aktieexponeringar	98	9		108	117
Positioner i värdepapperisering	231			231	276
Övriga	23			23	33
Schablonmetoden	14 704	7 650	584	22 938	23 412
Exponeringar mot stater och centralbanker	4 913	193	468	5 575	6 554
Institutsexponeringar	9 139	7 111	114	16 365	15 961
Företagsexponeringar	610	116	1	727	641
Hushållsexponeringar	15	230		245	239
Företagskunder					0
Privatkunder	15	230		245	239
Övriga	27			27	17
Totalt	34 567	17 384	1 683	53 634	53 913

31.12.2012, milj. e	Balans- poster	Poster utanför balans- räkningen	Derivat- instrument	Expo- nerings- belopp totalt	Expo- neringar i snitt under perioden
Internmetoden (IRBA)	18 894	10 213	1 200	30 308	30 340
Institutsexponeringar	4 721	505	587	5 814	6 894
Företagsexponeringar	12 185	9 580	613	22 378	21 276
Hushållsexponeringar	1 508	117	0	1 625	1 492
Företagskunder	528	52	0	580	538
Privatkunder	981	65	0	1 045	954
Aktieexponeringar	116	12		127	111
Positioner i värdepapperisering	321			321	518
Övriga	43			43	48
Schablonmetoden	15 552	7 796	536	23 885	22 596
Exponeringar mot stater och centralbanker	6 922	240	372	7 533	6 788
Institutsexponeringar	8 136	7 258	163	15 557	15 118
Företagsexponeringar	472	81	2	555	446
Hushållsexponeringar	15	217		233	238
Företagskunder	0			0	10
Privatkunder	15	217		233	228
Övriga	7			7	5
Totalt	34 447	18 010	1 736	54 193	52 935

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 62. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser

31.12.2013, milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls- expo- neringar	Aktie- expo- neringar	Positioner i värde- pappe- risering	Övriga
Finland	3 194	16 816	21 668	1 935	96	9	50
Övriga nordiska länder	52	1 485	390	7	0		
Baltikum	214	5	613	0			
Övriga EU-länder	2 113	3 192	454	0	6	222	
Övriga Europa		324	57	0	5		
USA		97	8	0			
Asien		259	46	0			
Övriga länder	1	299	16				
Totalt	5 575	22 476	23 252	1 942	108	231	50

31.12.2012, milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls- expo- neringar	Aktie- expo- neringar	Positioner i värde- pappe- risering	Övriga
Finland	6 790	15 882	21 628	1 848	116		50
Övriga nordiska länder	7	1 202	403	9	0		
Baltikum	67	2	383	0			
Övriga EU-länder	668	3 386	341	0	3	315	
Övriga Europa		391	50	0	8		
USA		166	42	0			
Asien		263	55	0			
Övriga länder	1	77	31	0		6	
Totalt	7 533	21 370	22 933	1 858	127	321	50

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 63. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser

31.12.2013, milj. e	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Internmetoden (IRBA)	6 300	3 269	15 225	3 597	2 197	30 696
Institutsexponeringar	853	544	3 077	1 543	94	6 111
Företagsexponeringar	5 121	2 642	10 740	1 933	2 090	22 525
Hushållsexponeringar	274	54	1 302	56	11	1 697
Företagskunder	31	24	452	30	11	547
Privatkunder	243	30	851	26	0	1 151
Aktieexponeringar						108
Positioner i värdepapperisering	33	27	104	66	1	231
Övriga	18	3	2			23
Schablonmetoden	11 594	4 334	4 231	2 449	329	22 938
Exponeringar mot stater och centralbanker	2 449	35	898	1 905	289	5 575
Institutsexponeringar	8 454	4 210	3 149	525	27	16 365
Företagsexponeringar	428	89	177	20	13	727
Hushållsexponeringar	245					245
Privatkunder	245					245
Övriga	19	1	8			27
Totalt	17 894	7 603	19 457	6 047	2 526	53 634

31.12.2012, milj. e	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Internmetoden (IRBA)	6 588	3 365	14 370	3 283	2 573	30 308
Institutsexponeringar	675	674	3 098	1 279	87	5 814
Företagsexponeringar	5 587	2 578	9 861	1 881	2 470	22 378
Hushållsexponeringar	293	56	1 209	54	14	1 625
Företagskunder	70	25	438	32	14	580
Privatkunder	223	30	771	21	0	1 045
Aktieexponeringar						127
Positioner i värdepapperisering		54	196	69	1	321
Övriga	34	3	6			43
Schablonmetoden	14 971	5 160	1 971	1 609	174	23 885
Exponeringar mot stater och centralbanker	5 925	40	578	853	137	7 533
Institutsexponeringar	8 449	5 011	1 326	742	28	15 557
Företagsexponeringar	364	108	60	13	10	555
Hushållsexponeringar	233	0				233
Företagskunder		0				0
Privatkunder	233					233
Övriga	0	0	6			7
Totalt	21 559	8 526	16 341	4 892	2 748	54 193

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 64. Företagsexponeringar branschvis

31.12.2013, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Kapitalkrav
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	2 480	824	66
Partihandel och detaljhandel	2 364	1 197	96
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 213	560	45
Energi	1 844	476	38
Övrig förvaltning av fastigheter	1 788	792	63
Finans- och försäkringsverksamhet	1 689	679	54
Byggverksamhet	1 568	932	75
Tjänster	1 393	642	51
Transport och magasinering	1 252	965	77
Skogsindustri	1 087	739	59
Handel med egna fastigheter	1 077	684	55
Informations- och kommunikationsverksamhet	874	388	31
Livsmedelsframställning	839	488	39
Metallindustri	810	632	51
Kemisk industri	661	163	13
Annan tillverkning	636	423	34
Jordbruk, skogsbruk och fiske	465	265	21
Övriga branscher	281	187	15
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	278	80	6
Utvinning av mineral	200	138	11
Totalt	23 798	11 255	900

31.12.2012, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Kapitalkrav
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	2 579	861	69
Partihandel och detaljhandel	2 336	1 027	82
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 272	508	41
Övrig förvaltning av fastigheter	1 679	747	60
Finans- och försäkringsverksamhet	1 670	599	48
Energi	1 615	431	34
Byggverksamhet	1 578	904	72
Transport och magasinering	1 321	1 031	82
Handel med egna fastigheter	1 214	729	58
Tjänster	1 144	673	54
Skogsindustri	1 094	803	64
Metallindustri	919	651	52
Livsmedelsframställning	820	452	36
Informations- och kommunikationsverksamhet	795	292	23
Kemisk industri	695	200	16
Annan tillverkning	568	408	33
Jordbruk, skogsbruk och fiske	565	283	23
Utvinning av mineral	244	154	12
Övriga branscher	206	190	15
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	198	73	6
Totalt	23 513	11 016	881

I branschindelningen räknas till företagsexponeringarna också de företagskunder som ingår i hushållsexponeringarna. Branschindelningen motsvarar Statistikcentralens nyaste näringsgrensindelning (TOL 2008).

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 65. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering

Riskvikt-%, 31.12.2013, milj. e	Exponeringsbelopp före kreditriskreducering	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducering	Riskvägda poster
0	21 674	23 283	
20	129	129	26
50	132	132	66
75	245	245	67
100	757	756	655
150	0	0	0
Övriga riskvikter	1	1	0
Totalt	22 938	24 547	814

Riskvikt-%, 31.12.2012, milj. e	Exponeringsbelopp före kreditriskreducering	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducering	Riskvägda poster
0	22 947	24 663	
20	152	152	23
50	11	62	31
75	233	233	64
100	540	538	465
Övriga riskvikter	2	2	1
Totalt	23 885	25 650	583

I Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys tillämpas för att bestämma en exponerings riskvikt med schablonmetoden för kreditrisken ratingar på exponeringar mot stater och centralbanker samt företag från ratinginstituten Moody's Investors Service eller Fitch Ratings. Den externa ratingen bestämmer exponeringens kreditklass. Vid beräkningen av kapitalkravet för en exponering bestäms riskvikten enligt rating. Också för exponeringar mot stater har använts riskvikter enligt rating.

Riskvikten för internationella utvecklingsbanker kan också bestämmas på ett annat sätt än med extern rating. Om en extern rating inverkar på riskvikten, används vid kapitaltäckningsanalysen rating från de ratinginstitut som nämns ovan, också för att riskvikta internationella utvecklingsbankers exponeringar.

För exponeringar används vid kapitaltäckningsanalysen ratingen för det emissionsprogram eller emissionsarrangemang som ifrågavarande exponering hör till. Om ingen sådan rating finns att få, används emittentens generella rating, om en sådan finns.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 66. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass, 31.12.2013	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
1,0–2,0	1 047	0,0	15,2	159	13
2,5–5,0	8 588	0,2	40,0	3 433	275
5,5–7,0	4 338	1,2	98,8	4 287	343
7,5–8,5	1 337	4,7	145,5	1 946	156
9,0–10,0	240	23,5	225,5	541	43
11,0–12,0	500	100,0			
Totalt	16 051	1,2	64,6	10 367	829

Ratingklass, 31.12.2012	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
1,0–2,0	1 028	0,0	15,1	155	12
2,5–5,0	8 806	0,2	40,6	3 577	286
5,5–7,0	3 876	1,4	100,3	3 887	311
7,5–8,5	1 445	4,9	147,0	2 124	170
9,0–10,0	266	30,7	227,2	605	48
11,0–12,0	490	100,0			
Totalt	15 911	1,4	65,0	10 347	828

* I PD-genomsnittet har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Bedömningen av de klassvisa PD-värdena i rating R, som används för klassificeringen av medelstora och stora företags exponeringar, baseras på en partiell rating R enligt nyckeltal och på information om fallissemang för 2003–2009. Eftersom information om fallissemang har funnits att tillgå endast för ett gott konjunkturläge, har den allmänna korrigering som behövdes uppskattats på basis av material om kreditförluster och konkurser ända sedan 1991 samt med utländska bankers insolvenstidsserier ända sedan 1990. PD-värdena har också korregerats med en försiktighetsmarginal. Marginalen är större desto färre företag som ingått i respektive klass.

År 2013 användes för fastställande av poänggränser för rating A som material Rating Alfa-poäng från Suomen Asiakastieto Oy:s ratingmodell och intern information om fallissemang 2006–2010. Poänggränserna för rating A är uppställda så att klassernas PD-värden motsvarar rating R:s PD-värden.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 67. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass, 31.12.2013	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
1,0–2,0	2 034	0,0	5,4	110	9
2,5–5,0	3 592	0,1	23,1	831	66
5,5–7,0	148	1,4	65,2	97	8
7,5–8,5	101	4,5	50,5	51	4
9,0–10,0	2	27,8	263,4	6	1
Totalt	5 878	0,2	18,7	1 096	88

Ratingklass, 31.12.2012	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
1,0–2,0	1 573	0,0	6,4	100	8
2,5–5,0	3 474	0,1	23,5	817	65
5,5–7,0	283	1,4	81,2	230	18
7,5–8,5	66	3,8	49,3	32	3
9,0–10,0	2	26,8	260,3	5	0
Totalt	5 398	0,2	22,0	1 185	95

För att fastställa de klassvisa poänggränserna och PD-värdena i klassificeringsmodellen för kreditinstitut har tillämpats poängsättningen för rating L för 2008-2010 samt externa ratingar och information om fallissemang 1983–2010 som motsvarar dem. PD-värdena har korrigerats med ett försiktighetstillägg för att beakta de osäkerhetsfaktorer som ansluter sig till materialet.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 68. Hushållsexponeringar enligt ratingklass (AIRB)

Klassificering av privatkunders hushållsexponeringar 31.12.2013

Ratingklass	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
A	4	0,0	4,2	0	0
B	99	0,2	13,8	14	1
C	429	0,5	31,3	134	11
D	342	2,2	60,2	206	16
E	233	18,6	95,5	223	18
F	7	100,0	110,2	7	1
Totalt	1 114	4,8	52,4	584	47

Klassificering av privatkunders hushållsexponeringar 31.12.2012

Ratingklass	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
A	39	0,1	10,6	4	0
B	534	0,6	24,2	129	10
C	212	2,5	42,8	91	7
D	190	6,6	52,4	100	8
E	54	25,4	75,0	40	3
F	15	100,0	35,6	6	0
Totalt	1 045	3,4	35,4	370	30

* I PD-genomsnittet har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklass F.

Klassificering av företagskunders hushållsexponeringar 31.12.2013

Ratingklass	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
2,5–5,0	93	0,4	23,2	22	2
5,5–7,0	279	1,4	46,3	129	10
7,5–8,5	105	5,1	61,9	65	5
9,0–10,0	41	34,8	98,5	41	3
11,0–12,0	15	100,0	218,9	34	3
Totalt	534	4,6	54,4	291	23

Klassificering av företagskunders hushållsexponeringar 31.12.2012

Ratingklass	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
2,5–5,0	85	0,4	15,8	13	1
5,5–7,0	235	1,5	28,3	67	5
7,5–8,5	190	4,9	43,8	83	7
9,0–10,0	54	32,2	63,0	34	3
11,0–12,0	15	100,0	31,5	5	0
Totalt	579	5,4	34,9	202	16

* I PD-genomsnittet har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

För att fastställa klassvisa poänggränser i de modeller som bedömer privatkunders betalningsförmåga och vidare i bedömningen av PD-tal har använts information om fallissemang för 2007–2012. För bedömningen av klassvisa poänggränser har också beaktats beloppet av den allmänna nivåjusteringen med stöd av tidsserier som beskriver arbetslöshetsgraden ända från 1989 samt de osäkerheter som ansluter sig till materialet med ett statistiskt försiktighetstillägg.

För att fastställa klassvisa poänggränser för klassificeringen av de små exponeringarna bland företagskundernas hushållsexponeringar har som material används information om fallissemang för 2007–2011. Poänggränserna för små exponeringar är uppställda så att klassernas PD-värden motsvarar rating R:s PD-värden. PD-värdena har korrigerats med ett försiktighetstillägg liksom PD-värdena för rating R. Statistiskt material för rating A för företagskunders hushållsexponeringar har beskrivits i not 66.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 69. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)

Ratingklass, 31.12.2013	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
1,0–2,0	54	0,1	96,4	52	4
5,5–7,0	3	1,3	248,2	7	1
Totalt	57	0,2	103,8	59	5

Ratingklass, 31.12.2012	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital- kravet, milj. e
1,0–2,0	54	0,1	96,5	52	4
5,5–7,0	3	1,3	244,4	8	1
Totalt	58	0,2	104,9	60	5

PD/LGD-metoden för aktieexponeringar tillämpas på Pohjola Bank Abp:s strategiska placeringar.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 70. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar

Milj. e	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushållsexponeringar			Aktie- expo- neringar	Totalt
			Med säkerhet i fastighet	Som ska förnyas	Övriga		
31.12.2013							
Förväntade (EL)	3	173	0		21	1	198
Nedskrivningar		260	0		1		260
31.12.2012							
Förväntade (EL)	4	180	0		19	1	203
Nedskrivningar		231	0		6		237
31.12.2011							
Förväntade (EL)	16	179	1		13	0	209
Nedskrivningar	8	186	0		0		194
31.12.2010							
Förväntade (EL)		219				0	218
Nedskrivningar		182					182
31.12.2009							
Förväntade (EL)		162				1	162
Nedskrivningar		121					121

Den förväntade förlusten i tabellen baserar sig på parametrar från OP-Pohjola-gruppens interna kreditriskmodeller. Parametrarna innehåller en betydande mängd olika försiktighetsfaktorer som förhindrar undervärdering av olika risker, men som inte helt motsvarar de parametrar som används i kapitaltäckningsanalysen. För företags- och institutsexponeringars del används endast PD-parametrar i kapitaltäckningsanalysen.

I kapitaltäckningsanalysens parametrar ingår mera försiktighetsfaktorer än i de interna kreditriskmodellerna. På grund av de försiktighetsfaktorer som ansluter sig till parametrarna var den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen betydlig, 360 miljoner euro (357). Från kapitalbasen har dragits av underskottet av differensen mellan de nedskrivningar som hänför sig till IRBA-exponeringsklasserna och den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen. Nedskrivningar av aktieexponeringar beaktas inte då avdragsposten beräknas.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 71. Aktieexponeringar, förenklad metod

Milj. e	31.12.2013			31.12.2012		
	Expo- nerings- belopp	Riskvägda poster	Kapital- kravet	Expo- nerings- belopp	Riskvägda poster	Kapital- kravet
Private equity-investeringar, riskvikt 190 %	28	54	4	60	114	9
Börsnoterade investeringar, riskvikt 290 %	1	3	0	4	11	1
Övriga, riskvikt 370 %	21	79	6	6	21	2
Totalt	51	136	11	70	146	12

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 72. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen

31.12.2013, milj. e	Exponerings- belopp	Garantier	Finansiell säkerhet	Annan säkerhet	LGD i snitt, %
Internmetoden (IRBA)	30 696	1 681	50	1 506	
Institutsexponeringar	6 111	41		0	25,9
Företagsexponeringar	22 525	1 616	50	762	44,6
Hushållsexponeringar	1 697	24	0	745	41,0
Med säkerhet i fastighet	4	0		3	29,8
Övriga	1 694	24	0	741	41,0
Aktieexponeringar	108				
Förenklad metod	51				
PD/LGD-metoden	57				
Positioner i värdepapperisering	231				
Övriga	23				
Schablonmetoden	22 938	7			
Exponeringar mot stater och centralbanker	5 575	7			
Institutsexponeringar	16 365				
Företagsexponeringar	727				
Hushållsexponeringar	245				
Övriga	245				
Övriga	27				
Totalt	53 634	1 688	50	1 506	

31.12.2012, milj. e	Exponerings- belopp	Garantier	Finansiell säkerhet	Annan säkerhet	LGD i snitt, %
Internmetoden (IRBA)	30 308	1 808	51	1 477	
Institutsexponeringar	5 814	199		0	28,9
Företagsexponeringar	22 378	1 587	51	792	44,6
Hushållsexponeringar	1 625	22	0	685	28,2
Med säkerhet i fastighet	5	0		5	27,0
Övriga	1 620	22	0	680	28,2
Aktieexponeringar	127				
Förenklad metod	70				
PD/LGD-metoden	58				
Positioner i värdepapperisering	321				
Övriga	43				
Schablonmetoden	23 885	9			
Exponeringar mot stater och centralbanker	7 533	9			
Institutsexponeringar	15 557				
Företagsexponeringar	555				
Hushållsexponeringar	233				
Övriga	233				
Övriga	7				
Totalt	54 193	1 817	51	1 477	

Genomsnittliga LGD har beräknats som ett medelvärde som viktats med exponeringsbeloppet (EAD).

Hushållsexponeringarnas garantier och säkerheter behandlas som en del av LGD.

I schablonmetoden och internmetoden har för instituts- och företagsexponeringar utnyttjats följande realsäkerheter som bestäms av kapitaltäckningsreglerna: bostadsfastigheter och aktier som berättigar till bostadsfastigheter, insättningar och värdepapper (aktier). Insättningar och värdepapper är sådana finansiella säkerheter som avses i reglerna och det finns alternativa metoder för behandlingen av dem i analysen. I OP-Pohjola-gruppen har de finansiella säkerheterna i ovan nämnda metoder behandlats med en s.k. fullständig metod genom att använda de volatilitetskorrigeringar som tillsynsmyndigheten fastställt.

I schablonmetoden och internmetoden kan för instituts- och företagsexponeringar endast anlitas sådana godtagbara garantigivare som anges i kapitaltäckningsreglerna, såsom garantier från finska staten och andra stater samt garantier från kommuner och banker. Borgensförbindelser från företag och kreditderivat har inte använts i analysen. I kapitaltäckningsanalysen har inte tillämpats kvittning av balansposter eller poster utanför balansräkningen.

Med internmetoden kan säkerheter utnyttjas i större utsträckning för hushållsexponeringar än för exponeringar med schablonmetoden samt för instituts- och företagsexponeringar. Vid fastställandet av LGD-estimat för hushållsexponeringar har tillämpats avtals-, kund-, fallissemangs-, säkerhets- och indrivningsinformation för 2003–2011. Definitionen på fallissemang är densamma som i PD-modellerna.

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 73. Derivatinstrument och motpartsrisken

Kreditrisk till följd av derivatinstrument fastställs som ett kreditmotvärde, som baserar sig på derivatavtalens dagliga marknadsvärdering.

Storleken på kundlimiterna fastställs enligt derivatinstrumentens kapital och uppskattade giltighetstider.

Den kreditrisk som beror på bankmotpartens derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA Credit Support Annex-avtalet (CSA). Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. Avstämningar mellan motparterna görs dagligen.

Den motpartsrisk som beror på derivatinstrument består av fordringar som Pohjola Bank Abp kan ha på sina handelsmotparter vid tidpunkten för motparternas fallissemang. Motpartsrisken mäts i Pohjola-koncernen med en metod för verkligt värde där exponeringsbeloppet består av instrumentets marknadsvärde och den uppskattade potentiella framtida kreditrisken.

Pohjola Bank Abp hanterar den motpartsrisk som beror på derivatinstrument med derivatramavtal, säkerheter samt optionella förfallovillkor som möjliggör nettning vid konkurs. För derivatramavtal finns skriftliga utlåtanden från externa juridiska experter om hur nettningen binder motparterna enligt lagstiftningen i respektive derivatmotparts hemstat. Pohjola-koncernen nettar motpartsrisken i derivatinstrument i såväl kapitaltäckningsanalysen som i uppföljningen av kreditrisklimit. För kreditinstitutsmotparter tillämpas likaså alltid en säkerhetsbilaga till derivatramavtalet där de säkerheter som ställts minskar motpartsrisken.

Företagsmotparters riskgränser fastställs en gång om året och då granskas också säkerhetssituationen för derivatlimit.

Om Pohjolas S&P-rating 31.12.2013 hade sänkts från AA- till A hade det inte föranlett ett extra säkerhetskrav. Under jämförelseråret hade en sänkning i ratingen föranlett ett extra säkerhetskrav på fem miljoner euro.

Ett kapitalkrav kan uppkomma på grund av motpartsrisken i poster i såväl finansieringsrörelsen som handelslagret. Det kapitalkrav som beror på motpartsrisken räknas bland annat för OTC-derivat och återköps- och försäljningsavtal.

Motpartsriskens avtalstyper, 31.12.2013, milj. e	Exponerings- belopp, brutto	Fördelar från nettning	Exponerings- belopp efter nettning	Mottagna säkerheter	Exponerings- belopp
Derivatinstrument	4 935	2 844	2 091	408	1 683
Räntederivat	3 893	2 404	1 489	318	1 171
Valutaderivat	742	363	379	36	343
Aktie- och indexderivat	198	76	122	54	68
Övriga	101		101		101
Totalt	4 935	2 844	2 091	408	1 683

Motpartsriskens avtalstyper, 31.12.2012, milj. e	Exponerings- belopp, brutto	Fördelar från nettning	Exponerings- belopp efter nettning	Mottagna säkerheter	Exponerings- belopp
Derivatinstrument	6 117	3 775	2 342	606	1 736
Räntederivat	5 233	3 304	1 929	488	1 441
Valutaderivat	661	401	260	79	181
Aktie- och indexderivat	160	70	90	39	51
Övriga	63		63		63
Totalt	6 117	3 775	2 342	606	1 736

Noter till koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 74. Positioner i värdepapperisering

Positioner i värdepapperisering enligt ratingklass, i relation till Moody's rating, milj. e	2013		2012	
	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster
Utanför handelslagret				
Positioner i värdepapperisering	231	636	311	603
Aaa	48	4	99	7
Aa1–Aa3	25	2	30	3
A1–A3	19	4	52	10
Baa1–Baa3	64	54	67	50
Ba1–Ba3	44	176	31	113
B1 eller lägre	30	397	32	421
Positioner i återvärdepapperisering			10	38
B1 eller lägre			10	38
Totalt	231	636	321	640

Förfallna och nedskrivna positioner i värdepapperisering enligt exponeringstyp, 31.12.2013, milj. e	Exponeringsbelopp	Oreglerade	Nedskrivna	Nedskrivningar
Internmetoden (IRBA)				
Utanför handelslagret				
Positioner i värdepapperisering	231			
CDO	2			
ABS	0			
RMBS	228			
Totalt	231			

Förfallna och nedskrivna positioner i värdepapperisering enligt exponeringstyp, 31.12.2012, milj. e

	Exponerings- belopp	Oreglerade	Nedskrivna	Nedskrivningar
Internmetoden (IRBA)				
Utanför handelslagret				
Positioner i värdepapperisering	311			
CDO	5			
ABS	2			
RMBS	303			
Positioner i återvärdepapperisering	10		10	7
CDO	10		10	7
Totalt	321		10	7

Positionerna i värdepapperisering har behandlats med internmetoden (IRBA). Vid placeringar i positioner i värdepapperisering fästs särskild uppmärksamhet vid särdrag som är strukturella eller som anknyter till säkerheter.

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 75. Risktäckningskapacitet

Vid slutet av 2013 uppgick skadeförsäkringens solvenskapital till 913 miljoner euro (914). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna var 73 % (81). Standard & Poor's har gett Pohjola Försäkring rating AA-. Bolagets styrelse har fastställt som mål en A-rating.

Skadeförsäkringen ska uppfylla de solvenskrav som ställts av myndigheterna. Myndigheterna fastställer vanligtvis sina solvenskrav på företagsplanet. Alla skadeförsäkringsbolag har som minimikrav samma verksamhetskapitalkrav som härleds från EU-direktiv. Dessutom har de finländska försäkringsbolagen ett solvenskrav som fastställts i finsk lag.

Risktäckningskapaciteten beskriver hur mycket solvenskapital bolaget har i relation till olika poster i resultat- och balansräkningen. Solvenskapitalet i relation till försäkringsersättningarna och premieintäkterna beskriver bolagets förmåga att klara av försäkringsrisken. Solvenskapitalet i relation till försäkringsskulden beskriver bolagets förmåga att klara av värderingsrisken i samband med försäkringsskulden, och solvenskapitalet i relation till placeringsbeståndet beskriver på motsvarande sätt bolagets förmåga att klara av den risk som placeringsverksamheten medför.

	31.12.2013		31.12.2012	
	Risktäck- nings- Milj. e kapacitet, %		Risktäck- nings- Milj. e kapacitet, %	
Solvenskapital	913		914	
Försäkringsersättningar*	882	104	830	110
Premieintäkter*	1 249	73**	1 126	81**
Försäkringsskuld*	2 517	36	2 372	39
Placeringsbestånd	3 219	28	3 149	29

* Med avdrag för återförsäkrares andel (nettorörelse)

** Solvensprocent

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 76. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet

I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet:

Riskvariabel	Totalbelopp 2013, milj. e	Förändring i riskvariabel	Inverkan på eget kapital, milj. e	Inverkan på totalkostnadsprocenten
Premieintäkter*	1 249	ökar 1 %	12	förbättras 0,9 % -enheter
Försäkringersättningar*	882	ökar 1 %	-9	försvagas 0,7 %-enheter
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	-5	försvagas 0,4 %-enheter
Personalkostnader*	107	ökar 8 %	-9	försvagas 0,7 %-enheter
Funktionsvisa kostnader**/**	311	ökar 4 %	-12	försvagas 1,0 %-enheter
Inflation i kollektiva avsättningar för oreglerade skador	597	ökar 0,25 %-enheter	-4	försvagas 0,3 %-enheter
Livslängd i diskonterad försäkringsskuld	1 564	ökar 1 år	-38	försvagas 3,0 %-enheter
Diskonteringsränta på diskonterad försäkringsskuld	1 564	minskar 0,1 %-enheter	-20	försvagas 1,6 %-enheter

* Glidande 12 månader

** Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader i anslutning till produktion av övriga tjänster.

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 77. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning

Fördelning av premieinkomsten enligt EML-klass* inom egendomsförsäkringen för företag

Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras EML-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	5–20	20–50	50–100	100–300
2013	13	14	14	9
2012	14	15	14	6

* EML = Estimated Maximum Loss, den beräknade maximala skadan för varje objekt

Fördelning av premieinkomsten enligt TSI-klass* inom ansvarsförsäkringen för företag

Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras TSI-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	2–4	4–10	10–30	30–90
2013	3	6	8	3
2012	4	6	7	2

* TSI = Total Sum Insured, totalt försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen vid byggförsäkring

Försäkringsbeloppen i försäkringsavtalen beskriver byggförsäkringens volym i tabellen nedan har försäkringsbeloppens brutto- och netttotal specificerats. I byggförsäkringen är försäkringsperioden 10 år.

Milj. e	Brutto		Netto*	
	2013	2012	2013	2012
Byggförsäkring	2 287	2 110	2 282	2 105

* Netto för egen räkning efter återförsäkrarens andel och före motsäkerheter

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 78. Storskadeutvecklingen

Antalet konstaterade storskador per år 2009–2013

Inom skadeförsäkringen följs den skadekostnad som förorsakas av storskador noggrant. Den här skadekostnaden förklarar en väsentlig del av de årliga variationerna i försäkringsrörelsens resultat. Genom uppföljningen av skadekostnaden för storskador kan dessutom förändringar i risker eller riskurvalet upptäckas. I den här granskningen har sådana skador klassificerats som storskador vars bruttobelopp är över 2 miljoner euro. Flest storskador inträffar inom egendoms- och avbrottsförsäkringen. Inom de lagstadgade försäkringarna är risken för storskador liten i förhållande till försäkringsgrenens stora volym.

Bruttobelopp						
Antalet skador på över 2 milj. euro	Lag- stadgade	Övriga olycksfall och sjukdom	Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Lång- variga
2009	3			5	2	
2010	1			12		
2011				5		1
2012	3			7	1	
2013	4			6	1	
Ersättningar totalt					216 milj. e	
Ersättningar, brutto, totalt milj. euro						
2009–2013	26			164	20	7
Nettobelopp						
Antalet skador på över 2 milj. euro	Lag- stadgade	Övriga olycksfall och sjukdom	Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Lång- variga
2009	3			4	1	
2010				10		
2011				4		1
2012	3			6	1	
2013	4			6	1	
Ersättningar totalt					144 milj. e	
Ersättningar, netto, totalt milj. euro						
2009–2013	24			106	10	4

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 79. Försäkringsrörelsens lönsamhet

Premieintäkternas (brutto och netto) och totalkostnadsprocentens (netto) utveckling

Med premieintäkterna beskrivs försäkringsklassens volym. Med hjälp av den kan försäkringsklassens betydelse för helheten uppskattas. Med hjälp av totalkostnadsprocenten (CR) kan på motsvarande sätt variationerna i försäkringsklassens resultat och försäkringsklassens lönsamhet uppskattas. Totalkostnadsprocenten har presenterats separat korrigerad med poster av engångsnatur som hänför sig till tidigare försäkringsperioder.

2013, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	459	458	93 %	85 %
Övriga olycksfall och sjukdom	158	158	88 %	88 %
Kasko och transport	264	261	90 %	90 %
Egendom och avbrott	343	296	89 %	88 %
Ansvar och rättsskydd	80	73	82 %	82 %
Långvariga	5	4	15 %	15 %
Totalt	1 309	1 249	90 %	87 %
2012, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	422	420	95 %	83 %
Övriga olycksfall och sjukdom	134	134	97 %	97 %
Kasko och transport	240	237	96 %	96 %
Egendom och avbrott	309	265	95 %	94 %
Ansvar och rättsskydd	73	67	99 %	99 %
Långvariga	5	4	0 %	0 %
Totalt	1 183	1 126	95 %	91 %

* Totalkostnadsprocenten (Combined ratio) räknas ut genom att dividera summan av försäkringsersättningarna (netto) och försäkringsrörelsens driftkostnader med premieintäkterna (netto). Avskrivningar av immateriella tillgångar har inte beaktats.

** Förändringar av engångsnatur som inverkar på den försäkringstekniska kalkylen har eliminerats

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 80. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär

Uppgifter som beskriver försäkringsskuldens karaktär	2013	2012
Skulder som härrör från försäkringsavtal (netto, milj. e)		
Latenta yrkessjukdomar	26	29
Övrigt	2 491	2 343
Totalt	2 517	2 372
Försäkringsskuldens duration (i år)		
Diskonterad försäkringsskuld	12,6	12,4
Odiskonterad försäkringsskuld	2,1	2,1
Totalt	8,7	8,6
Diskonterad avsättning (netto, milj. e)		
Avsättning för kända oreglerade ersättningar i form av pension	1 252	1 206
Kollektiv ersättning för oreglerade skador	275	240
Avsättning för ej intjänade premier	37	36
Totalt	1 564	1 483

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 81. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden

31.12.2013, milj. e	0–1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	Över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	349	100	18	5	9	481
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	264	183	49	9	4	508
Diskonterad	93	418	311	232	474	1 527
Försäkringsskuld totalt	707	701	377	246	486	2 517

* Innehåller diskonterade avsättningar för 37 miljoner euro.

31.12.2012, milj. e	0–1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	Över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	320	92	16	5	8	440
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	253	174	46	9	3	485
Diskonterad	90	403	297	219	437	1 446
Försäkringsskuld totalt	663	669	359	233	448	2 372

* Innehåller diskonterade avsättningar för 36 miljoner euro.

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 82. Placeringsverksamhetens riskposition

	31.12.2013		31.12.2012	
	Verkligt värde milj. e*	%	Verkligt värde milj. e*	%
Allokering av placeringsbestånd				
Penningmarknaden totalt	113	4	42	1
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	113	3	44	1
Derivat***	1	0	-2	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 309	72	2 369	75
Stater	471	15	469	15
Inflationslänkade obligationslån	90	3	71	2
Investment Grade	1 485	46	1 460	46
Utvecklingsmarknader och High Yield	236	7	352	11
Strukturerade placeringar	27	1	16	1
Aktier totalt	426	13	367	12
Finland	88	3	83	3
Utvecklade marknader	191	6	126	4
Utvecklingsmarknader	47	1	53	2
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	4	0	6	0
Kapitalplaceringar	95	3	99	3
Alternativa placeringar totalt	41	1	82	3
Hedge-fund-fonder	23	1	38	1
Råvaror	5	0	6	0
Obligationslån	13	0	38	1
Fastighetsinvesteringar totalt	329	10	290	9
Direkta fastigheter	219	7	186	6
Indirekta fastighetsinvesteringar	110	3	103	3
Totalt	3 219	100	3 149	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 83. Känslighetsanalys av placeringsriskerna

I tabellen nedan beskrivs placeringsriskernas känslighet enligt placeringsklass. Känslighetsgranskningen av diskonteringsräntan i anslutning till beräkningen av försäkringsskulden tas upp i not 76 som behandlar försäkringsskulden. Förändringarna i placeringarna och försäkringsskulden tar ut varandra.

Skadeförsäkring	Bestånd enligt verkligt värde, milj. e 31.12.2013	Riskparameter	Förändring	Inverkan på solvenskapitalet, milj. e	
				31.12.2013	31.12.2012
Obligationslån och räntefonder*	2 322	Ränta	1 %-enhet	72	72
Aktier**	349	Marknadsvärde	10 %	35	30
Kapitalinvesteringar och onoterade aktier	100	Marknadsvärde	10 %	10	10
Råvaror	5	Marknadsvärde	10 %	1	1
Fastigheter	329	Marknadsvärde	10 %	33	29
Valuta	136	Valutans värde	10 %	14	25
Kreditriskpremie***	2 422	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	8	9
Derivatinstrument		Volatilitet	10 %-enheter	2	0

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat

** Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat

*** Inkluderar obligationslån och konvertibla skuldebrev samt penningmarknadsplaceringar inkl. obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 84. Ränterisk

Marknadsrisken på grund av ränteförändringar följs genom att placeringarna klassificeras instrumentvis enligt duration. Försäkringsskuldens utjämnande inverkan på ränterisken har inte presenterats i tabellen, eftersom bara en del av försäkringsskulden har diskonterats med den administrativa räntan. (not 33).

Verkligt värde enligt löptid eller tidpunkten för räntejustering, milj. e*	31.12.2013	31.12.2012
0–1 år	331	135
>1–3 år	568	545
>3–5 år	761	909
>5–7 år	358	392
>7–10 år	225	236
>10 år	141	139
Totalt	2 384	2 356
Modifierad duration	3,7	4,2
Effektiv ränta, %	2,0	1,8

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån, konvertibla skuldebrev och räntefonder

Ränteportföljens löptids- och ratingfördelning 31.12.2013*, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa	27	204	310	93	150	87	872	36,6
Aa1–Aa3	112	67	72	15	10	32	308	12,9
A1–A3	76	167	203	115	24	0	585	24,6
Baa1–Baa3	38	61	123	129	33	19	402	16,9
Ba1 eller lägre	51	69	53	6	9	3	189	7,9
Intern rating	27	0	0	0			27	1,2
Totalt	331	568	761	358	225	141	2 384	100,0

* Inkluderar inga kreditderivat.

Löptiden har angetts till löptidens slut. Om instrumentet har en Call-möjlighet, har löptiden angetts till den första möjliga Call-dagen.

Den genomsnittliga ratingen för skadeförsäkringens ränteportfölj är enligt Moody's rating A1.

Den genomsnittliga återstående löptiden för skadeförsäkringens ränteportfölj är 4,4 år (räknad på basis av Call-dagen och förfallodagen).

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 85. Valutarisk

Valutaposition, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
USD	54	98
SEK	-3	-4
JPY	2	11
GBP	14	8
LVL, LTL**		0
Övriga	62	132
Totalt *	136	254

* Valutapositionen var 4,2 % av placeringsbeståndet (8,1). Valutapositionen räknas ut som summan av enskilda valutors absolutvärden.

** Hör till ERM2-valutorna

Noter till koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 86. Motpartsrisk

Ratingfördelning, Moody's-motsvarighet, milj. e	31.12.2013		31.12.2012	
	Placering*	Försäkring**	Placering*	Försäkring**
Aaa	872		853	0
Aa1–Aa3	308	8	278	20
A1–A3	585	23	578	26
Baa1–Baa3	402	0	448	0
Ba1 eller lägre	189		198	
Intern rating	27	49	1	35
Totalt	2 384	80	2 356	82

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån och räntefonder

** Inkluderar återförsäkrares andel av försäkringsskulden och fordringar på återförsäkrare

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 87. Klassificering i balansräkningen

Tillgångar 31.12.2013, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultat-räkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	2 046					2 046
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	9 899					9 899
Derivatinstrument			3 171		273	3 444
Fordringar på kunder	14 515					14 515
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	586		116	2 838		3 539
Skuldebrev***		202	443	7 108		7 754
Aktier och andelar			1	89		90
Övriga fordringar	2 405		28			2 433
Totalt	29 451	202	3 759	10 034	273	43 720

Tillgångar 31.12.2012, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultat-räkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	5 643					5 643
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	8 815					8 815
Derivatinstrument			4 084		379	4 462
Fordringar på kunder	13 839					13 839
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	558		132	2 832		3 523
Skuldebrev***		330	255	4 971		5 555
Aktier och andelar			1	105		107
Övriga fordringar	2 654		25			2 678
Totalt	31 509	330	4 496	7 909	379	44 623

Skulder 31.12.2013, milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		4 789		4 789
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	4			4
Derivatinstrument	3 186		234	3 420
Skulder till kunder		10 188		10 188
Skulder för skadeförsäkringsrörelse****	0	2 746		2 746
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 097		16 097
Efterställda skulder		984		984
Övriga skulder		2 451		2 451
Totalt	3 190	37 253	234	40 677

Skulder 31.12.2012, milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		5 840		5 840
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	3			3
Derivatinstrument	4 161		396	4 557
Skulder till kunder		10 775		10 775
Skulder för skadeförsäkringsrörelse****	3	2 596		2 599
Skuldebrev emitterade till allmänheten		13 769		13 769
Efterställda skulder		1 275		1 275
Övriga skulder		3 035		3 035
Totalt	4 167	37 291	396	41 854

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Tillgångarna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 21.

*** Bland skuldebrev ingick 31.12.2013 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 9 miljoner euro (9). Skuldebrev bland lån och övriga fordringar, 50 miljoner euro (74) ingår i posten fordringar på kunder.

**** Skulderna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 33.

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 147 miljoner euro (243) större än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 88. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2013, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	152	292		444
Skadeförsäkringsrörelsen		6		6
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	10	3 222	212	3 444
Skadeförsäkringsrörelsen	4	0		4
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	5 632	1 550	14	7 197
Skadeförsäkringsrörelsen	1 670	917	251	2 838
Finansiella instrument totalt	7 468	5 987	477	13 932
Förvaltningsfastigheter				
Bankrörelsen			28	28
Skadeförsäkringsrörelsen			106	106
Förvaltningsfastigheter totalt			134	134
Totalt	7 468	5 987	611	14 066

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2012, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	125	115	16	256
Skadeförsäkringsrörelsen		13	6	19
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	7	4 265	190	4 462
Skadeförsäkringsrörelsen	1	0		1
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	4 060	1 001	16	5 076
Skadeförsäkringsrörelsen	1 822	759	251	2 832
Finansiella instrument totalt	6 015	6 153	479	12 647
Förvaltningsfastigheter				
Bankrörelsen			25	25
Skadeförsäkringsrörelsen			112	112
Förvaltningsfastigheter totalt			137	137
Totalt	6 015	6 153	615	12 784

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2013, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen		4		4
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	35	3 254	131	3 420
Totalt	35	3 258	131	3 423

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2012, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen		3		3
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	21	4 377	159	4 557
Skadeförsäkringsrörelsen	3	0		3
Totalt	23	4 381	159	4 563

Värdering till verkligt värde

Derivat i bankrörelsen

Kursen på noterade derivat fås från marknaden. För värderingen av OTC-derivat tillämpas modeller och metoder som används allmänt på marknaden. Metoderna och modellerna behövs bl.a. för att beskriva ränte- och valutakurvor samt volatiliteter samt för att värdera optioner. På det allmänna planet kan indata för de här modellerna härledas från marknaden. För värderingen av vissa avtal måste dock användas modeller med indata som inte kan noteras på marknaden, varvid indata är uppskattningar. De här avtalen har klassificerats till nivå 3.

Pohjola Banks Middle Office ansvarar för värderingen av det verkliga värdet på derivaten i bankrörelsen samt för kvaliteten och tillförlitligheten hos marknadsdata, värderingskurvor och volatilitetsbeskrivningar som en del av den dagliga värderingsprocessen inkl. värderingarna på nivå 3. Middle Office jämför värderingskurserna regelbundet med värderingar från CSA-motparter och centrala motparter samt reder vid behov ut eventuella betydande värderingsdifferenser.

OP-Pohjola-gruppens Styrning av riskhanteringen ansvarar för att de nya värderingsmodellerna och -metoderna godkänns samt för övervakningen av värderingsprocessen. Säkringen av värderingarna baserar sig bl.a. på värderingar som använder alternativa källor samt på marknadskurser och annan indata. I säkringsprocessen kan värderingskurserna jämföras med kurser från CSA-motparter och centrala motparter. Dessutom är det möjligt att anlita värderingstjänster från tredje part.

Vid värderingen av derivat utan säkerheter beaktas kreditrisken för parterna i transaktionen. Kreditrisken justeras med en motpartsriskjustering (s.k. Credit Valuation Adjustment "CVA") samt med en egen kreditriskjustering (s.k. Debt Valuation Adjustment, "DVA"). CVA- och DVA-värderingsjusteringarna beräknas per motpart på derivatpositionens nettomarknadsvärde.

Placeringar som kan säljas i skadeförsäkringsrörelsen

Värdepapprens kurser hämtas i första hand från marknadsinformationskällor och de värderas dagligen. En del värdepapper prissätts mer sällan än en gång i månaden. I så fall baserar sig prissättningen på officiella värderingar eller estimat av officiella värderingar från förmedlare, emittenter eller andra marknadsparter. De här avtalen har klassificerats till nivå 3.

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågavarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har i Pohjola-koncernen klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Överföringen mellan olika nivåer anses ha skett den dag då den transaktion som överföringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats.

Under 2013 har obligationslån överförs från nivå 1 till nivå 2 för ett belopp av 145 miljoner euro (121) till följd av att ratingen har ändrats.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, milj. e	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		Tillgångar totalt
	Bank- rörelsen	Skadeför- säkrings- rörelsen	Bank- rörelsen	Skadeför- säkrings- rörelsen	Bank- rörelsen	Skadeför- säkrings- rörelsen	
Ingående balans 1.1.2013	16	6	190		16	251	479
Resultaträkningens nettointäkter	-16		22		-1	-5	0
Nettointäkter i rapporten över totalresultat						14	14
Förvärv						33	33
Försäljningar						-41	-41
Amorteringar		-6					-6
Utgående balans 31.12.2013			212		14	251	477

Finansiella tillgångar, milj. e	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		Tillgångar totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2012	4	6	187		14	259	470
Resultaträkningens nettointäkter	11		3		0	-4	12
Nettointäkter i rapporten över totalresultat		0			2	9	11
Förvärv						37	37
Försäljningar						-51	-51
Utgående balans 31.12.2012	16	6	190		16	251	479

Finansiella skulder, milj. e	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Skulder totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2013			159		159
Resultaträkningens nettointäkter			-28		-28
Utgående balans 31.12.2013			131		131

Finansiella skulder, milj. e	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Skulder totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2012			178		178
Resultaträkningens nettointäkter			-19		-19
Utgående balans 31.12.2012			159		159

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2013

Milj. e	Räntenetto eller nettointäkter från handel	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Nettointäkter från skade- försäk- ringsrörelse	Rapport över total- resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehåses vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	-16	2	-5		-19
Orealiserade nettointäkter	50	-3		14	60
Nettointäkter totalt	34	-1	-5	14	42

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2012

Milj. e	Räntenetto eller nettointäkter från handel	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Nettointäkter från skade- försäk- ringsrörelse	Rapport över total- resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehåses vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	11	0	-4		8
Orealiserade nettointäkter	22			11	33
Nettointäkter totalt	34	0	-4	11	41

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Derivaten i Nivå 3 hänförs till strukturerade obligationslån som Pohjola emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen för inbäddade derivat har också redovisats i specifikationen av resultaträkningen.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i klassificeringarna mellan nivåerna under 2013.

Känslighetsanalys med kalkylparametrar som innehåller osäkerhet

Instrumenttyp 31.12.2013, milj. e	Fordringar	Skulder	Nettosaldo	Känslighets- analys	Skäligen möjlig förändring i verkligt värde
Derivat					
Säkring av indexlån och strukturerade derivat*	212	-131	81	9,1	11 %
Som kan säljas					
Olikvida placeringar	72		72	10,8	15 %
Kapitalfonder**	110		110	11,0	10 %
Fastighetskapitalfonder***	83		83	16,6	20 %
Förvaltningsfastigheter***	134		134	26,8	20 %

* Följande stressscenarier: aktiernas volatilitet (30 %), aktiernas utdelning (30 %), kreditriskpremierna (30 %) och den sammanlagda värdeförändringen av betydande korrelationsändringar.

** Värdet på kapitalfonder beror främst på målgruppens resultatutveckling och PE-talen för motsvarande noterade bolag. Utvecklingen av det verkliga värdet på kapitalfonder följs upp med koefficienten Total Value per Bid-in (TVPI), vilken har förändrats i snitt 10 %.

*** Vid värderingen av fastighetskapitalfonder och förvaltningsfastigheter tillämpas i regel avkastningsvärdesmetoden, vars huvudkomponenter är avkastningskravet och nettohyresnivån. En förändring i avkastningskravet med +/- 1 procentenhet leder i snitt till en förändring på cirka 20 % i verkligt värde.

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 89. Ställda säkerheter

Balansvärde, milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Inteckningar	1	1
Panter	5	12
Övriga	485	623
Övriga ställda säkerheter		
Panter*	5 705	4 618
Totalt	6 196	5 254
Ställda säkerheter totalt		
Inteckningar	1	1
Panter	5 711	4 630
Övriga	485	623
Totalt	6 196	5 254
Skulder med säkerhet totalt	490	592

* Varav 2 000 miljoner euro utgör säkerhet för den dagsinterna limiten.

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 90. Erhållna finansiella säkerheter

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Verkligt värde av erhållna säkerheter		
Övriga	359	568
Totalt	359	568

Den kreditrisk som beror på derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA-avtalet. Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. De säkerheter som erhållits som kontanter i anslutning till CSA-avtal uppgick vid bokslutstidpunkten till 359 miljoner euro (568). Vid bokslutstidpunkten fanns inga värdepapper som erhållits som säkerhet.

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 91. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Garantier	914	882
Garantiansvar	1 568	1 359
Kreditlöften	4 728	5 343
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	247	435
Övriga	359	301
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	7 816	8 320

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 92. Derivatinstrument

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	19 446	68 860	30 033	118 339	2 231	2 288	3 022
Clearas via central motpart	2 350	9 295	4 419	16 065	70	51	183
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	3 113	5 351	2 119	10 584	173	4	237
Utfärdade	2 324	5 807	3 099	11 230	0	137	5
Put och floor							
Köpta	2 909	6 655	1 667	11 232	230	1	302
Utfärdade	3 318	7 306	1 094	11 717	0	145	27
OTC räntederivat totalt	31 111	93 979	38 011	163 101	2 634	2 575	3 593
Räntefuturer	3 966	6 624		10 591	7	3	
Ränteoptioner							
Put							
Köpta	2 000			2 000		0	
Utfärdade	4 000			4 000	1		
Börsderivat totalt	9 966	6 624		16 591	8	3	
Räntederivat totalt	41 077	100 603	38 011	179 692	2 642	2 578	3 593
Valutaderivat							
Valutaterminer	13 644	338	84	14 067	132	143	291
Ränte- och valutaswappar	344	1 353	1 303	3 001	160	177	329
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	178	11		189	3		5
Utfärdade	208	8		217	0	8	0
Put							
Köpta	167	8		175	1		3
Utfärdade	101	0		101		1	
OTC valutaderivat totalt	14 643	1 719	1 387	17 750	296	328	629
Valutaderivat totalt	14 643	1 719	1 387	17 750	296	328	629

**Aktie-
och indexderivat**

Aktieindexoptioner

Call							
Köpta	194	582		776	77		135
OTC aktie- och indexderivat totalt	194	582		776	77		135
Aktie- och indexderivat totalt	194	582		776	77		135

Kreditderivat

Kreditswappar	4	99	15	118	13	0	13
Kreditderivat totalt	4	99	15	118	13	0	13

Övriga

Övriga swappar	227	523	166	917	56	30	145
Övriga optioner							
Call							
Köpta	18	11		29	0		3
Utfärdade	18			18		0	
Put							
Köpta	9			9	0		1
Utfärdade	9			9		0	
Övriga OTC derivat totalt	281	534	166	981	56	30	150
Övriga terminer och futurer	109	118	6	233	9	34	1
Övriga derivat totalt	390	652	172	1 214	65	64	151
Derivatinstrument som innehas för handel totalt	56 307	103 656	39 586	199 549	3 092	2 971	4 521

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2012

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	15 028	62 342	30 426	107 796	3 264	3 333	4 032
Ränteterminer	260			260	0	0	0
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	4 381	5 884	1 701	11 965	373	7	426
Utfärdade	3 963	4 761	2 367	11 091		348	
Put och floor							
Köpta	7 849	3 605	1 142	12 596	191		226
Utfärdade	8 405	3 336	722	12 462		69	
OTC räntederivat totalt	39 885	79 928	36 358	156 171	3 828	3 757	4 683
Räntefuturer	2 621	2 958	142	5 721	1	5	
Ränteoptioner							
Put							
Köpta	1 000			1 000		0	
Utfärdade	1 000			1 000	0		
Börsderivat totalt	4 621	2 958	142	7 721	1	6	
Räntederivat totalt	44 506	82 886	36 499	163 891	3 829	3 762	4 683

Valutaderivat

Valutaterminer	18 238	539	65	18 842	129	226	343
Ränte- och valutaswappar		1 400	298	1 698	77	89	169
Call							
Köpta	123			123	2		4
Utfärdade	142			142		2	
Put							
Köpta	108			108	1		2
Utfärdade	100			100		1	
OTC valutaderivat totalt	18 711	1 939	363	21 013	209	318	518
Valutaderivat totalt	18 711	1 939	363	21 013	209	318	518

**Aktie-
och indexderivat**

Aktieindexoptioner							
Call							
Köpta	261	819	6	1 085	50		132
Put							
Köpta	42			42	0		
OTC aktie- och indexderivat totalt	303	819	6	1 127	50		132
Aktiefuturer och terminer	0			0		0	
Börsderivat totalt	0			0		0	
Aktie- och indexderivat totalt	303	819	6	1 127	50	0	132

Kreditderivat

Kreditswappar	122	92		214	10	2	11
Kreditderivat totalt	122	92		214	10	2	11

Övriga

Övriga swappar	135	423	73	631	24	19	82
Övriga optioner							
Call							
Köpta	33	16		49	6		11
Utfärdade	23	5		28		0	
Put							
Köpta	7	5		11	0		2
Utfärdade	7	5		11		0	
Övriga OTC derivat totalt	205	453	73	732	30	20	95
Övriga terminer och futurer	83	132	5	220	7	18	1
Övriga derivat totalt	288	585	78	952	37	37	96

**Derivatinstrument som innehas
för handel totalt**

63 930	86 320	36 947	187 197	4 135	4 120	5 440
---------------	---------------	---------------	----------------	--------------	--------------	--------------

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242	453
Clearas via central motpart	40	1 139	601	1 779	5	17	20
OTC räntederivat totalt	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242	453
Räntederivat totalt	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242	453
Valutaderivat							
Ränte- och valutaswappar	1 628	803	137	2 567	46	83	113
OTC valutaderivat totalt	1 628	803	137	2 567	46	83	113
Valutaderivat totalt	1 628	803	137	2 567	46	83	113
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt	3 876	12 181	5 197	21 254	381	325	565

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2013

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		Kredit-
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	200	800		1 000	21	1	25
Clearas via central motpart		200		200	0	1	1
OTC räntederivat totalt	200	800		1 000	21	1	25
Räntederivat totalt	200	800		1 000	21	1	25
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt							
	200	800		1 000	21	1	25
Säkringsinstrument totalt	4 076	12 981	5 197	22 254	402	326	590

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2012

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	494	8 240	3 053	11 787	429	405	516
OTC räntederivat totalt	494	8 240	3 053	11 787	429	405	516
Räntederivat totalt	494	8 240	3 053	11 787	429	405	516
Valutaderivat							
Valutaterminer	11			11	0	0	0
Ränte- och valutaswappar	1 122	808	153	2 083	85	22	148
OTC valutaderivat totalt	1 133	808	153	2 095	85	22	148
Valutaderivat totalt	1 133	808	153	2 095	85	22	148
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt	1 627	9 048	3 207	13 882	513	427	664

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2012

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	200	800		1 000	35		39
OTC räntederivat totalt	200	800		1 000	35		39
Räntederivat totalt	200	800		1 000	35		39
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt	200	800		1 000	35		39
Säkringsinstrument totalt	1 827	9 848	3 207	14 882	549	427	703

Derivatinstrument totalt 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat	43 525	112 782	43 071	199 378	2 997	2 821	4 071
Clearas via central motpart	2 390	10 634	5 020	18 044	76	69	204
Valutaderivat	16 270	2 522	1 524	20 317	342	412	742
Aktie- och indexbundna derivat	194	582		776	77		135
Kreditderivat	4	99	15	118	13	0	13
Övriga derivat	390	652	172	1 214	65	64	151
Derivat totalt	60 383	116 637	44 783	221 803	3 494	3 297	5 112

Derivatinstrument totalt 31.12.2012

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat	45 199	91 926	39 553	176 678	4 293	4 168	5 238
Valutaderivat	19 844	2 747	517	23 107	294	340	666
Aktie- och indexbundna derivat	303	819	6	1 127	50	0	132
Kreditderivat	122	92		214	10	2	11
Övriga derivat	288	585	78	952	37	37	96
Derivat totalt	65 757	96 168	40 154	202 079	4 684	4 547	6 143

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Räntederivat i central motpartsclearing kvittas i balansräkningen. Effekterna av kvittningen redovisas i not 93. Övriga derivatinstrument redovisas i balansräkningen i brutto. I Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys tillämpas också kvittning av derivat. Effekterna av kvittningen på motpartsrisken redovisas i not 73. Kvittningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 3 381 miljoner euro (4 359).

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 93. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning

Finansiella tillgångar och skulder som kvittats i balansräkningen eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning

31.12.2013, milj. e			Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen			
	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella tillgångar***	Mottagna säkerheter	Netto
Derivat i bankrörelsen	3 515	-71	3 444	-2 393	-359	691
Derivat i skade-försäkringsrörelsen	4		4			4
Derivat totalt	3 518	-71	3 447	-2 393	-359	695

Finansiella tillgångar och skulder som kvittats i balansräkningen eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning

31.12.2013, milj. e			Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen			
	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella skulder***	Ställda säkerheter	Netto
Derivat i bankrörelsen	3 484	-64	3 420	-2 393	-408	619
Derivat totalt	3 484	-64	3 420	-2 393	-408	619

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt 8 miljoner euro.

** Verkligt värde utan upplupen ränta.

*** Pohjola Bank Abp har som praxis att ingå allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

Pohjola Bank Abp har som en förberedelse för införandet av clearing via centrala motparter enligt EMIR-förordningen (Regulation (EU) No 648/2012) i februari 2013 för nya räntederivat övergått till att cleara standardiserade OTC-derivat via den finansiella motparten London Clearing House. Eftersom Pohjola Bank Abp inte har anslutit sig direkt som medlem av London Clearing House, har Pohjola Bank Abp ingått clearingavtal med några separat utvalda clearingförmedlare om att OTC-derivataffärer clearas via dem. Den centrala motparten ändras vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart. I den här handlingsmodellen kvittas derivatens dagliga betalningar. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). Till följd av att handlingsmodellen ändrats, kvittas de räntederivat som clearas via centrala motparter i balansräkningen. Den ändrade handlingsmodellen har inte ännu väsentligt påverkat Pohjola-koncernens balansräkning.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan Pohjola Bank Abp och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, Finansbranschens Centralförbunds eller Pohjola Banks egna allmänna villkor för derivatkontrakt. På basis av de här villkoren kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredovisas i balansräkningen.

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 94. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar

Försäkringsbolag som hör till koncernen tecknar försäkringsavtal via pooler. Medlemmarna i poolerna är i första hand ansvariga för sin relativa andel. Andelarna grundar sig på avtal som fastställs årligen. I vissa pooler svarar medlemmarna i poolen i relation till sina andelar för förpliktelserna hos sådana poolmedlemmar som är betalningsoförmögna. Koncernen bokför åtaganden och fordringar som följer av det solidariska ansvaret om realiseringen av det solidariska ansvaret är sannolikt.

Pohjola Bank Abp sålde sitt innehav i dotterbolaget Pohjola Capital Partners Ab till den operativa ledningen i december 2010. Utöver köpesumman har Pohjola rätt att i tilläggsköpesumma få totalt 0,7 miljoner euro, om storleken på det sålda bolaget eller en kapitalfond som bolagets direkta eller indirekta ägare senare grundar i kommanditbolagsform i samband med "fond-closingar" uppnår 75 miljoner euro på basis av erhållna investeringsförbindelser. Tilläggsköpesumman betalas till säljaren tidigast 31.3.2014 enligt villkoren för affären. En ytterligare förutsättning för betalningen av tilläggsköpesumman är att Pohjola antingen ensamt eller tillsammans med andra bolag i OP-Pohjola-gruppen (exkl. andelsbankerna) ger en investeringsförbindelse på sammanlagt minst 20 miljoner euro i den nya fonden på samma villkor som de övriga investerarna, förutsatt att fonden uppnår en minimistorlek på 50 miljoner euro.

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 95. Operationella leasingavtal

Pohjola-koncernen som leasetagare

Vissa koncernföretag har hyrt de utrymmen som de verkar i. Hyresavtalens längd varierar från ett år till tio år och normalt ingår möjligheten att förlänga avtalet efter den ursprungliga förfallodagen. Koncernen har hyrt ut en del av de utrymmen som den hyrt i andra hand. Dessutom har vissa koncernföretag leasat motorfordon och kontorsmaskiner. Av ovan nämnda poster har som leasingkostnader bland övriga rörelsekostnader bokförts 20 miljoner euro (26).

Minimiavgifter som betalas på basis av icke uppsägningsbara leasingavtal

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Under ett år	13	13
Över ett år och under fem år	11	25
Över fem år	0	1
Totalt	25	39
Framtida minimiavgifter som är att vänta för icke uppsägningsbara leasingavtal i andra hand	15	25

Pohjola-koncernen som leasegivare

Pohjola-koncernens företag har hyrt ut en del av sina förvaltningsfastigheter och de inbringade totalt 17 miljoner euro (17) i hyresintäkter. Utöver förvaltningsfastigheter har koncernen leasat ut i huvudsak personbilar som inbringar totalt 5 miljoner euro i leasingintäkter (10).

Minimiavgifter som erhålls på basis av icke uppsägningsbara operationella leasingavtal

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Under ett år	30	30
Över ett år och under fem år	52	53
Över fem år	40	37
Totalt	123	120

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 96. Kapitalförvaltning

I Pohjola-koncernen utövar Pohjola Kapitalförvaltning Ab kapitalförvaltningsrörelse och erbjuder institutionella kunder och förmögna privatkunder diskretionär kapitalförvaltning och konsultativ kapitalförvaltning. Pohjola Kapitalförvaltning Ab är portföljförvaltare för merparten av OP-Fondbolagets placeringsfonder.

De av Pohjola Kapitalförvaltning Ab på basis av diskretionär kapitalförvaltning förvaltade kundmedlen uppgick 31.12.2013 till 26,1 miljarder euro (20,8) och de på basis av konsultativ kapitalförvaltning förvaltade kundmedlen till 9,5 miljarder euro (9,9).

Noter till koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 97. Innehav i andra företag

Förändringar i dotter- och intresseföretag under räkenskapsperioden

Pohjola Bank Abp:s dotterbolag Pohjola Corporate Finance Ab fusionerades med moderbolaget. Efter en tilläggsinvestering i Access Capital Partners Group S.A. uppgår Pohjola Banks innehav i bolaget till 45 procent. Pohjola Kiinteistösihtous Oy bildade det nya dotterbolaget Pohjola Asuntorahasto I GP Oy.

Dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2013

Företag	Hemort/hemland	Andel av aktierna, %	Andel av röstetalet, %
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Conventum Venture Finance Oy	Helsingfors	100	100
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100
Kaivokadun PL-hallinto Oy	Helsingfors	100	100
Omasairaala Oy	Helsingfors	100	100
PAM USA Funds Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Asset Management Execution Services Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Asuntorahasto I GP Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kiinteistösihtous Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Debt and Secondaries GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland III GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund of Funds Finland Oy	Helsingfors	100	100
Seesam Insurance AS	Estland	100	100
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100

Dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2012

Företag	Hemort/hemland	Andel av aktierna, %	Andel av röstetalet, %
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Conventum Venture Finance Oy	Helsingfors	100	100
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100
Kaivokadun PL-hallinto Oy	Helsingfors	100	100
Omasairaala Oy	Helsingfors	100	100
PAM USA Funds Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Asset Management Execution Services Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Corporate Finance Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kiinteistösihtous Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Debt and Secondaries GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland III GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund of Funds Finland Oy	Helsingfors	100	100
Seesam Insurance AS	Estland	100	100
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100

Intresseföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2013

Namn	Hemort	Tillgångar, milj. e	Skulder, milj. e	Omsättning, milj. e	Vinst/ Förlust, milj. e	Innehav, %
Access Capital Partners Group S.A.	Belgien	20	13	21	1	45,0
Autovahinkokeskus Oy	Esbo	9	1	9	0	27,8

Intresseföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2012

Namn	Hemort	Tillgångar, milj. e	Skulder, milj. e	Omsättning, milj. e	Vinst/ Förlust, milj. e	Innehav, %
Access Capital Partners Group S.A.	Belgien	27	17	24	5	40,0
Autovahinkokeskus Oy	Esbo	9	1	8	1	27,8

Samägda företag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2013

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7

Samägda företag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2012

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7

I koncernbokslutet ingår den andel av tillgångsposterna som står under gemensamt inflytande samt de skulder som riktas till dem.

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 98. Närståendetransaktioner

Pohjola-koncernens närstående består av moderbolaget OP-Pohjola anl, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Pohjola-koncernens intresseföretag räknas upp i not 97. Till Pohjola-koncernens ledning räknas Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, ledamöterna i styrelsen och deras nära familjemedlemmar. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Närståendetransaktioner 2013

Milj. e	Moder- företaget	Intresse- företag	Ledning	Övriga*
Krediter		3		4 335
Övriga fordringar	7			215
Inlåning	71	0		664
Övriga skulder	0			436
Ränteintäkter	0	0		183
Räntekostnader	3			250
Utdelningar	0			6
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse				5
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	0	0	0	15
Nettointäkter från handel				119
Övriga rörelseintäkter	0			7
Rörelsekostnader	17			131

Ansvarsförbindelser och derivat

Åtaganden utanför balansräkningen

Garantier		74
Garantiansvar		6
Kreditlöften	20	171

Derivatinstrument

Nominella värden	3	16 884
Kreditmotvärden	0	94

Löner och arvoden samt resultatlöner

Löner och arvoden samt resultatlöner		2	
--------------------------------------	--	---	--

Närståendeinnehav

Antalet aktier	118 992 151	150 359	6 612 043
----------------	-------------	---------	-----------

Närståendetransaktioner 2012

Milj. e	Moder- företaget	Intresse- företag	Ledning	Övriga*
Krediter	70	3		4 614
Övriga fordringar	4			247
Inlåning	12	0		801
Övriga skulder	0			572
Ränteintäkter	1	0		297
Räntekostnader	4			309
Utdelningar	0			3
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	0			5
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	0	0	0	27
Nettointäkter från handel				-130
Övriga rörelseintäkter	0			8
Rörelsekostnader	13			100

Ansvarsförbindelser och derivat**Åtaganden utanför balansräkningen**

Garantier				70
Garantiansvar				7
Kreditlöften	8			163

Derivatinstrument

Nominella värden		4		17 073
Kreditmotvärden		0		136

Löner och arvoden samt resultatlöner

Löner och arvoden samt resultatlöner		1	
--------------------------------------	--	---	--

Närståendeinnehav

Antalet aktier	118 992 151	146 842	6 610 338
----------------	-------------	---------	-----------

* Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

Styrelsens arvoden 2013

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2013 i månads- och mötesarvoden 570 600 euro. Ordförandens månadsarvode var 8 000 euro, vice ordförandens 5 500 euro och ledamöternas 4 500 euro. Arvodet höjs med 1 000 euro per månad för den som är ordförande för ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Till alla styrelseledamöter betalades 550 euro per sammanträde i mötesarvode. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen	107 000 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen	78 650 euro
Styrelseledamöterna:	
Merja Auvinen (till 22.3.2013)	16 250 euro
Jukka Hienonen	65 000 euro
Jukka Hulkkonen	59 500 euro
Mirja-Leena Kullberg	61 700 euro
Marjo Partio (från 22.3.2013)	44 350 euro
Harri Sailas	62 800 euro
Tom von Weymarn	75 350 euro

Styrelseledamöterna har inte under räkenskapsperioden 2013 fått aktie- eller aktierelaterade ersättningar från bolagen i Pohjola-koncernen.

Till verkställande direktören betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2013 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Jouko Pölönen (från 15.11.2013)	50 081 euro
Verkställande direktör Mikael Silvennoinen (till 14.11.2013)	1 039 275 euro*

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret. Dessutom hör verkställande direktören till ledningens långsiktiga ersättningssystem (2011–2013) där utbetalningen sker 2015–2017. Verkställande direktören har fri bilförmån.

Till verkställande direktör Silvennoinen kan betalas resultatlön för 2013 i enlighet med direktörsavtalet, förutsatt att Pohjola Bank Abp:s styrelse det beslutar. Till verkställande direktör Silvennoinen kommer inte att betalas ersättningar ur ledningens långsiktiga aktiebonussystem (2011–2013).

* Innehåller löner och arvoden för verkställande direktören för perioden 1.1–17.12.2013. Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2012, men som betalats ut 2013. Utbetalningen av återstoden av ersättningen för 2012, 58 271 euro, har skjutits upp till åren 2014–2016. Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2011, men som betalats ut 2013. Utbetalningen av återstoden av ersättningen för 2011, 32 069 euro, har skjutits upp till åren 2014–2015. Uppskovsförfarandet beskrivs i not 99.

Pensionsförbindelser som gäller verkställande direktören och styrelsen

Ingen bestämd pensionsålder har fastställts i verkställande direktörens direktörsavtal. Verkställande direktören omfattas av lagen om pension för arbetstagare ArPL, och har därmed ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Pensionsåldern är 63–68 år enligt personens eget val. Mikael Silvennoinen omfattades utöver av det lagstadgade pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiös tilläggspensionsskydd. Pensionsåldern är 64 år i det här skyddet för verkställande direktören. Den intjänade pensionen hos stiftelsen kan betalas ut också före pensionsåldern enligt stiftelsens stadgar som s.k. fribrevspension, om anställningen hos OP-Pohjola-gruppen upphör. För män är en förutsättning att man fyllt 57 år. För verkställande direktör Pölönen har inget tilläggspensionsskydd ordnats. Mötesarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön. Pohjola-koncernens pensionsplaner har beskrivits närmare i not 35 Avsättningar och övriga skulder.

Tusen euro	Pensionskostnader enligt ArPL-plan*		IFRS-kostnad för frivillig tilläggspension	
	2013	2012	2013	2012
Verkställande direktör Jouko Pölönen (från 15.11.2013)	49	45		
Verkställande direktör Mikael Silvennoinen (till 14.11.2013)	87	85	62	56

* För ArPL:s förmånsbestämda del har använts IFRS-kostnaden och som avgiftsbestämda del utjämningsdelen för ifrågavarande person med avdrag av arbetstagarens premieandel.

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 99. Rörliga ersättningar

Personalfonden

Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 2 150 anställda vid Pohjola-koncernen var medlemmar i fonden 31.12.2013. Vid Pohjola-koncernen hör till personalfonden alla personer som inte hör till ledningens system eller verksamheten i Baltikum.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP-Personalfonden baserade sig 2013 på följande mål: OP-Pohjola-gruppens resultat före skatt 40 %, ökningen i marknadsandel för OP-Pohjola-gruppens företagskundrörelse i % och förändringen av antalet koncentreringskunder i OP-Pohjola-gruppen, bådas vikt 30 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2013 reserverats ca 4,6 % (2 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2013 bokfördes premier för totalt 5,9 miljoner euro (1,7).

Ledningens långsiktiga belöningssystem 2010 och tidigare

Till ledningens tidigare långsiktiga belöningssystem (2008–2010) hörde Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belöningssystem kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiseras på intjänings- och bindingsperioden som personalkostnader. Under räkenskapsperioden har kostnader för 1,2 miljoner euro (1,4) bokförts.

Ersättningsprogram 2013

OOP-Pohjola-gruppens ersättningssystem följer bestämmelserna för finansbranschen och baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategiska mål.

I OP-Pohjola-gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP-Pohjola-gruppen når de strategiska målen på grupplanet medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Ledningens långsiktiga program från 2011

Pohjola Bank Abp:s styrelse beslöt 2011 att bolaget går med i OP-Pohjola-gruppens långsiktiga ersättningssystem med mål på OP-Pohjola-grupplanet. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag. OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd har beslutat att högst 75 personer kan utses till systemet.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en ersättning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållslik löne.

Systemet består av successiva intjäningsperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för intjäningsperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

I början av systemet har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjäningsperioden 2011–2013 är 1,2 miljoner aktier som betalas dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fattar beslut om intjäningsmåtarna och målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Målen för 2011–2013 baserar sig på följande kriterier:

- Ökningen i antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP-Pohjola-gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet behandlas aktiernas andel i Pohjola-koncernen som aktierelaterade ersättningar och penningandelen som täcker skatten som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs antingen bland upplupna kostnader eller eget kapital. Andelen eget kapital baserar sig på aktiens verkliga värde på beviljningsdagen med beaktande av förväntade diskonterade utdelningar. Medelvärdet av det verkliga värde som fastställts på beviljningsdagen var 7,59 euro. Av den andel som betalas i aktier har 31.12.2013 bokförts i eget kapital 1,2 miljoner euro (1,1). Den skuld som uppkommer av den andel som betalas i pengar värderas till verkligt värde varje bokslutsdag och den uppgick till 2,3 milj. euro 31.12.2013 (1,8).

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga ersättningssystemen

I de kortsiktiga ersättningarna är intjäningsperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola-koncernens personal.

Det kortsiktiga systemet behandlas i bokföringen i regel som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Skulden värderas till verkligt värde varje bokslutsdag och den uppgick 31.12.2013 till 12,4 miljoner euro (12,0).

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i Finansministeriets förordning 1372/2010. Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola-koncernen bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar och utbetalning av ersättning så att hälften sker i pengar och hälften i aktier i Pohjola Bank Abp (eller relaterat till värdet av aktierna), om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50 000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50 000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet hälften av ersättningen i pengar och hälften som aktier i Pohjola Bank Abp (eller i pengar till ett belopp som är bundet till kursen på aktierna i Pohjola Bank Abp). Samtidigt ändras behandlingen i bokföringen av den andel som betalas i aktier till aktierelaterade ersättningar.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar*

Milj. e	2013	2012
Personalfonden	6	2
Kortsiktiga program	12	12
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010	1	1
Pågående långsiktiga program		
Programmet 2011–2013	1	2
Totalt	20	17

* Utan sociala kostnader

Noter till koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 100. Händelser efter balansdagen

OP-Pohjola-gruppens centralinstitut OP-Pohjola anl har 6.2.2014 beslutat lämna ett frivilligt offentligt uppköpserbjudande på alla aktier i Pohjola Bank Abp som inte ännu innehas av OP-Pohjola anl.

OP-Pohjola-gruppens centralinstituts förvaltningsråd beslöt 5.2.2014 höja OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckningsmål från nuvarande 15 procent (CT1) till 18 procent (CET1). Direktionen som fungerar som styrelse för Pohjola Bank Abp:s moderbolag OP-Pohjola anl har föreslagit för Pohjola Bank Abp:s styrelse att målet för Pohjolas kärnprimärkapitaltäckning (CET1) höjs till 15 procent och att Pohjola-koncernens utdelningsförhållande sänks till 30 procent från och med utdelningen för räkenskapsperioden 2014 tills kärnprimärkapitaltäckningen når det nya målet. Pohjola Bank Abp:s styrelse kommer att utvärdera Pohjola-koncernens ekonomiska mål och eventuella åtgärder som krävs för att nå målen så att de uppdaterade ekonomiska målen kan fastställas före den ordinarie bolagsstämman 20.3.2014.

Moderbolagets bokslut (FAS)

BOKSLUTSKALKYLER

Resultaträkning

Milj. e	2013	2012
Ränteintäkter	1 740	2 288
Nettointäkter från leasingverksamhet	27	28
Räntekostnader	-1 545	-2 064
Räntenetto	222	252
Intäkter från egetkapitalinstrument	184	134
Företag inom samma koncern	158	118
Ägarintresseföretag	3	2
Övriga företag	23	13
Provisionsintäkter	133	114
Provisionskostnader	-43	-25
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	102	64
Värdepappershandel	76	41
Valutaverksamhet	26	23
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	15	15
Nettoresultat av säkringsredovisning	-1	4
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	0	0
Övriga rörelseintäkter	21	25
Administrationskostnader	-128	-135
Personalkostnader	-62	-80
Löner och arvoden	-51	-66
Lönebikostnader	-11	-14
Pensionskostnader	-8	-10
Övriga lönebikostnader	-2	-4
Övriga administrationskostnader	-66	-55
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-11	-8
Övriga rörelsekostnader	-40	-21
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	-38	-58
Rörelsevinst	417	360
Bokslutsdispositioner	-86	-142
Inkomstskatt	-52	-23
Räkenskapsperiodens skatt	-38	-27
Tidigare räkenskapsperioders skatt	0	-2
Förändring av uppskjuten skatt	-14	6
Vinst av ordinarie rörelse efter skatt	279	195
Räkenskapsperiodens vinst	279	195

Balansräkning

Aktiva

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Kontanta medel	2 046	5 643
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	7 368	5 426
Statsskuldförbindelser		
Övriga	7 368	5 426
Fordringar på kreditinstitut	9 676	8 486
Betalbara på anfordran	620	522
Övriga	9 056	7 964
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	13 398	12 817
Betalbara på anfordran		
Övriga	13 398	12 817
Leasingobjekt	1 153	1 068
Skuldebrev	695	596
Offentlig sektor	4	7
Övriga	691	589
Aktier och andelar	82	99
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	32	28
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	1 249	1 252
Derivatinstrument	3 332	4 476
Immateriella tillgångar	49	43
Materiella tillgångar	17	17
Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	10	10
Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	3
Övriga materiella tillgångar	3	3
Övriga tillgångar	847	889
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	722	742
Uppskjutna skattefordringar	8	20
Aktiva totalt	40 675	41 602

Passiva

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Främmande kapital		
Skulder till kreditinstitut	4 789	5 840
Centralbanker	73	
Kreditinstitut	4 716	5 840
Betalbara på anfordran	725	592
Övriga	3 992	5 248
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 343	10 841
Inlåning	7 660	6 377
Betalbar på anfordran	5 995	4 671
Övriga	1 665	1 706

Övriga skulder	2 683	4 464
Betalbara på anfordran	10	12
Övriga	2 674	4 453
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16 255	13 969
Obligationslån	9 384	8 321
Övriga	6 870	5 648
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	3 256	4 577
Övriga skulder	1 452	1 691
Övriga skulder	1 452	1 689
Avsättningar	0	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	762	797
Efterställda skulder	934	1 225
Kapitallån	253	272
Övriga	681	954
Främmande kapital totalt	37 790	38 940
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 029	943
Avskrivningsdifferens	138	126
Reserver	891	816
Eget kapital		
Aktie- eller Andelskapital	428	428
Aktiekapital	428	428
Överkursfond	524	524
Övriga bundna fonder	200	197
Reservfond	164	164
Fonden för verkligt värde	36	34
Säkring av kassaflöde	12	23
Värdering till verkligt värde	24	11
Fria fonder	331	331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308	308
Övriga fonder	23	23
Balanserad vinst	93	45
Räkenskapsperiodens vinst	279	195
Eget kapital totalt	1 855	1 720
Passiva totalt	40 675	41 602
Åtaganden utanför balansräkningen	7 725	8 216
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	2 727	2 676
Garantier och panter	2 479	2 241
Övriga	247	435
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	4 999	5 541
Återköpsförbindelser för värdepapper	9	12
Övriga	4 989	5 529

Kassaflödesanalys, FAS

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens vinst	279	195
Justeringar i periodens vinst	1	214
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-4 047	-706
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	-2 255	1 915
Fordringar på kreditinstitut	-1 092	-1 447
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-641	-1 058
Leasingobjekt	-78	-341
Skuldebrev	-260	251
Aktier och andelar	4	1
Derivatinstrument	26	35
Förvaltningsfastigheter		0
Övriga tillgångar	249	-62
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	-2 004	2 932
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-1 031	-124
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	-496	2 768
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	-22	-28
Övriga skulder	-454	316
Betald inkomstskatt	-28	-27
Erhållna utdelningar	99	134
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	-5 700	2 741
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	129	320
Anskaffning av dotter- och intresseföretag	-4	-4
Försäljning av dotter- och intresseföretag		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-16	-19
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	0	0
B. Kassaflöde från investeringar totalt	109	298
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar		502
Efterställda skulder, minskningar	-271	-274
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	24 340	22 516
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-21 833	-24 095
Betalda utdelningar	-145	-129
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	0
C. Kassaflöde från finansiering totalt	2 092	-1 480
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	-3 499	1 559
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	6 165	4 605
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	2 666	6 165
Erhållna räntor	1 758	2 417
Betalda räntor	-1 585	-1 738

Justeringar i periodens vinst**Poster med transaktioner som inte medför betalningar**

Förändring av verkligt värde för handel	-166	220
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	2	-254
Förändring i investeringstillgångarnas verkliga värde	85	-45
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och reserver	90	365
Nedskrivningar av fordringar	41	60
Övriga	-52	-143

Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen

Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	0
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar		12
Fusionsvinster eller -förluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	1	

Justeringar totalt	1	214
---------------------------	----------	------------

Likvida medel

Kontanta medel	2 046	5 643
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	620	522
Totalt	2 666	6 165

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader

Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet

Not 3. Intäkter från eget kapitalinstrument

Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader

Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Not 9. Övriga rörelseintäkter

Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Not 11. Övriga rörelsekostnader

Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar

Not 13. Inkomstskatt

Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Fordringar på kreditinstitut

Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Not 17. Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal

Not 18. Skuldebrev

Not 19. Omklassificerade skuldebrev

Not 20. Aktier och andelar

Not 21. Derivatinstrument

Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden

Not 23. Övriga tillgångar

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Not 27. Övriga skulder

Not 28. Avsättningar

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Not 30. Efterställda skulder

Not 31. Eget kapital

Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital

Not 33a. Löptidsfördelning för finansiella tillgångar och skulder enligt återstående löptid

Not 33b. Klassificering i balansräkningen

Not 33c. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta

ÖVRIGA NOTER

Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen

Not 36. Rörliga ersättningar

Not 37. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet

Not 38. Egendom som ställts som säkerhet

Not 39. Pensionsåtaganden

Not 40. Leasing- och andra hyresåtaganden

Not 41. Åtaganden utanför balansräkningen

Not 42. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden

Not 43. Personal och personer i ledande ställning samt närstående

Not 44. Innehav i andra företag 31.12.2013

Not 45. Notariatverksamhet

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

Allmänt

Pohjola Bank Abp är ett finländskt kreditinstitut, vars affärsområden är Företagsbanken, Markets, Centralbanken och Treasury. Utöver dem ingår i bolaget Övrig rörelse som omfattar de administrativa funktionerna.

Pohjola Bank Abp (nedan Pohjola) hör till OP-Pohjola-gruppen som består av 183 självständiga andelsbanker, deras centralinstitut OP-Pohjola anl och övriga medlemskreditinstitut. OP-Pohjola-gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kotipankki Oyj, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Pohjola anl:s medlemsandelsbanker.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP-Pohjola anl i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP-Pohjola anl rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor. Besöksadressen är Vääksyvägen 4, 00510 HELSINGFORS.

Grund för upprättande av bokslutet

Pohjola Bank Abp:s bokslut baseras på nationell lagstiftning och det har upprättats och ställts upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen samt Finansinspektionens standard om årsredovisning. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut.

Pohjola Bank Abp:s bokslut anges i miljoner euro och det är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkringsobjekt (för den risk som säkras) vid säkring av verkligt samt värdederivatinstrument värderade till verkligt värde.

Upprättandet av bokslutet förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna.

Poster i utländsk valuta

Pohjola Bank Abp:s bokslut upprättas i euro, som är rapportvalutan för koncernens bokslut. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På bokslutsdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på bokslutsdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamhet.

Finansiella instrument

Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid bokslutstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den operativiserade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden. Beloppet av olikvida finansiella tillgångar är obetydligt i balansräkningen.

Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö

- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs konkurs eller annan ekonomisk omstrukturering blir sannolik
- en gäldenärs avtalsbrott
- en eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigare
- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är dessutom en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektiva belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet tas trots avtalet upp i den ursprungliga balansposten.

Kategorisering och redovisning av finansiella instrument

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen delas upp i två underkategorier som är finansiella tillgångar som innehas för handel och finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av finansiella skulder som innehas för handel.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna lån redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas i balansräkningen, om Pohjola vid granskningstidpunkten har en kvittningsrätt som kan verkställas lagligt i normal affärsrörelse samt i fall av försummelse, insolvens och konkurs och den har för avsikt att fullgöra prestationerna genom kvittning. I balansräkningen kvittas OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter, och som clearas i den dagliga clearingprocessen med London Clearing House.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförs till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförs i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

Finansiella tillgångar och skulder för handel

Alla finansiella tillgångar och skulder som på kort sikt anses ge ränte-, pris- eller kursintäkter eller inbäddade derivat som inte kan avskiljas från värdavtalet, kategoriseras som finansiella tillgångar eller skulder som innehas för handel. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning).

I finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel ingår också icke-säkrande derivat.

De finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel bokförs i balansräkningen till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana. Sådana finansiella tillgångar värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån. De administreras i enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper och resultatet av dem värderas till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

Till kategorin finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen hör också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat. De här finansiella tillgångarna värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen på posten Nettointäkter från värdepappershandel.

Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. Nedskrivningar beräknas individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas nedskrivningar gruppvis.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in. Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporterats och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen grupperas fordringarna i ratingklasser enligt hur deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten ratingklassvis. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna samt den tidigare genomsnittliga förlustutvecklingen.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kunders betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Sådana omförhandlade krediter rapporteras som problemfordringar. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Om kunden har följt den nya betalningsplanen och ingen individuell nedskrivning bokförts för kundens åtaganden, avskrivs den ur klassen problemfordringar. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av fordringar. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare behandlas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall säljs placeringar endast i de undantagsfall som nämns i standarden IAS 39.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Som finansiella tillgångar som kan säljas kategoriseras finansiella tillgångar som inte är derivat och som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar men som kanske säljs före förfallodagen. Finansiella tillgångar som kan säljas består av skuldebrev samt aktier och andelar.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra icke noterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Värdeförändringar bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, varifrån de tillsammans med realisationsvinsten eller realisationsförlusten bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller det har konstaterats att dess värde har sjunkit. Ränteintäkter och utdelningar redovisas i resultaträkningen.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg på värdeförändring för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens rating eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde.

Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen på eget kapital.

Ränteintäkter och utdelningar för finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

Aktier och andelar i ägarintresseföretag och företag som hör till samma koncern

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen.

Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar består av på anfordran betalbara betalningsförmedlingsfordringar, fordringar på olika utredningskonton, marginalkontofordringar i anslutning till derivatinstrument samt alla andra fordringar som inte kan tas upp i någon lämplig balanspost, t.ex. olika kund- och hyresfordringar samt fordringar i anslutning till försäkringsersättningar.

Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga finansiella skulder är insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder. Övriga finansiella skulder bokförs i balansräkningen på likviddagen och behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet efter det de ursprungligen bokförts.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets löptid.

Övriga skulder

Övriga skulder består främst av betalningsförmedlingsskulder, leverantörsskulder och skulder i anslutning till värdepappershandel.

Derivatinstrument

Derivaten kategoriseras som säkrande och icke-säkrande derivat. Både icke-säkrande och säkrande derivat bokförs alltid i balansräkningen till verkligt värde. Den ackumulerade räntan på icke-säkrande ränteswappar upptas bland räntorna och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i förutbetalda kostnader och upplupna kostnader. Värdeförändringar i icke-säkrande ränte-, kredit-, valuta-, aktie- och råvaruderivat bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel. Positiva värdeförändringar och premier som betalats för derivatinstrument bokförs som tillgångar på posten Derivatinstrument, och negativa värdeförändringar och premier som erhållits för derivatinstrument bokförs på posten Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer för när ett finansiellt instrument kan kategoriseras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prisrisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Pohjola Bank Abp har derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån avskiljs från värdavtalet och värderas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland Räntenetto.

Det verkliga värdet på OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter clearas dagligen med kontantbetalning. I balansräkningen framgår de här clearade derivaten som nettot av förändringen i kontanta medel. Övriga derivat redovisas enligt bruttoprincipen, varvid de positiva värdeförändringarna redovisas bland Derivatinstrument under tillgångar och de negativa bland Derivatinstrument under skulder.

Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis. Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentationen innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränteswappar samt ränte- och valutaswappar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden i fråga om den säkrade risken till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs. I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet i Räntenettot.

Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Dessutom används säkring av kassaflöde för att skydda framtida ränteflöden från kreditstocken enligt räntebindning. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringens andel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Leasingobjekt

Tillgångar som leasats ut och förskott på leasingobjekt bokförs bland det oavskrivna anskaffningsvärdet och redovisas i balansposten Leasingobjekt. Leasingobjekten avskrivs i regel enligt annuitetsmetoden.

Intäkterna från tillgångar som leasats ut med leasingavtal bokförs minskade med avskrivningar enligt plan av leasingobjekten i resultaträkningen på Nettointäkter från leasingverksamhet. På den här posten redovisas dessutom nedskrivningar av leasingobjekt, realisationsvinster och realisationsförluster för leasingtillgångar, provisioner som tagits ut av kunder och övriga intäkter och kostnader som direkt följer av leasingavtal. Övriga intäkter och kostnader som följer av leasingverksamhet redovisas i den resultatpost som motsvarar arten hos respektive intäkt- eller kostnadspost.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–10 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter och/eller värdestegring på egendomen. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av ägarföretaget eller dess personal.

Förvaltningsfastigheterna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på bokslutsdagen bestående är större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen aktiveras endast om det är sannolikt att fastigheten ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som kategoriserats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdesmetoden som grundar sig på kapitalisering. Förvaltningsfastigheter under byggnad kan redovisas till verkligt värde endast om deras verkliga värde kan bestämmas tillförlitligt. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Redovisningen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Övriga materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar enligt plan.

Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	30–50 år
Maskiner och inventarier	4–10 år
ADB-utrustning	3–5 år
Bilar	6 år
Övriga materiella tillgångar	5–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar. Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Ersättningar till anställda

Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda vid Pohjola Bank Abp sköts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggs-pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten Personalkostnader. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Aktierelaterade ersättningar till anställda

Pohjola Bank har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning delvis i form av A-aktier i Pohjola Bank Abp och delvis i kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänande- och bindingsperioden. De här ersättningssystemen redovisas beroende på betalningssättet antingen som transaktioner bland aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument eller bland aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

De aktierelaterade ersättningar till anställda som regleras med egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde vid den tidpunkt då de beviljas. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och ökning av det egna kapitalet för den period då de uppkommit. De aktierelaterade ersättningar som betalas ut i pengar och den skuld som motsvarar dem värderas till verkligt värde vid slutet av respektive period. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Det uppskattade beloppet av de aktier som kommer att delas ut granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigerig göras bland eget kapital och upplupna kostnader.

Personalfonden

Pohjola Bank Abp hör till OP-Personalfonden som är gemensam för OP-Pohjola-gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur målen uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden, och motposten bokförs som upplupna kostnader.

Avsättningar

En avsättning bokförs i resultaträkningen och balansräkningen på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

Bankskatt

Andelsbankerna omfattas av lagen om tillfällig bankskatt, enligt vilken bankerna årligen ska betala en bankskatt på 0,125 procent av de riskvägda posterna. Andelsbankerna periodiserar bankskatten i resultaträkningen bland de övriga rörelsekostnaderna under kalenderåret.

Kapitallån

Kapitallån antecknas i en separat post i balansräkningen under Efterställda skulder. I kapitaltäckningsanalysen räknas kapitallånen som primärt kapital. Ränta får betalas på ett kapitallån inom ramen för de utdelningsbara tillgångarna.

Bokslutsdispositioner

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Det sammanlagda beloppet av oupplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver bokförs i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna. Beloppet av reserverna och förändringen i dem beskriver inte de risker som banken kan förvänta sig.

Inkomstskatter

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjola Bank Abp.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet av tillgångarna och skulderna. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet som ingår i bokslutet och på de i beskattningen fastställda förlusterna. Om det till följd av den influtna beskattningsbara inkomsten är sannolikt att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter som inte bokförs i resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan i eget kapital.

Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Kvittning av resultatposter

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Åtaganden utanför balansräkningen

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader

Milj. e	2013	2012
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	65	93
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	278	317
Skuldebrev	157	204
Derivatinstrument	1 239	1 670
Handel	1 329	1 761
Säkringsredovisning	-90	-90
av vilka säkring av kassaflödet	13	9
Övriga	2	4
Totalt	1 740	2 288
av vilka ränteintäkter bokförda för nedskrivningar av fordringar	2	2
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	68	90
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	27	44
Skuldebrev emitterade till allmänheten	187	263
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel	1 215	1 596
Efterställda skulder	48	70
Övriga	1	1
Totalt	1 545	2 064

Ränteintäkter som erhållits från och räntekostnader som utbetalats till dotter- och intresseföretag inom samma koncern

Milj. e	2013		2012	
	Dotter-företag	Intresse-företag	Dotter-företag	Intresse-företag
Ränteintäkter	2	0	2	0
Räntekostnader	2		3	

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet

Milj. e	2013	2012
Hysesintäkter	285	249
Avskrivningar enligt plan	-254	-217
Nedskrivningar av leasingtillgångar		
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	2	2
Provisionsintäkter	1	1
Övriga intäkter	1	0
Övriga kostnader	-6	-8
Totalt	27	28

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument

Milj. e	2013	2012
Som kan säljas	23	13
Företag inom samma koncern	158	118
Ägarintresseföretag	3	2
Totalt	184	134

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2013	2012
Provisionsintäkter		
Utlåningsprovisioner	45	42
Inlåningsprovisioner	0	0
Betalningsförmedlingsprovisioner	31	17
Fondprovisioner		
Förvaltningsprovisioner	11	9
Avgifter för juridiska tjänster	0	0
Courtage	21	20
Emissionsprovisioner	7	7
Garantiprovisioner	16	16
Övriga	2	2
Totalt	133	114
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditiönsavgifter	15	4
Värdepappersförmedling och emissioner	8	11
Provisionsåterbärningar för aktier	6	6
Övriga	15	4
Totalt	43	25

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2013

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	2	-2		0
Fair value option		0		0
Aktier och andelar	0	0		0
Övriga	-4	-2		-6
Derivatinstrument		-2	83	82
Skulder som innehas för handel	0	0		0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-2	-5	83	76
Nettointäkter från valutaverksamhet				26
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				102

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2012

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	-6	1		-5
Fair value option	-1	1		1
Aktier och andelar	0	0		0
Övriga	0	-2		-2
Derivatinstrument		87	-40	48
Skulder som innehas för handel	0	0		0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-6	86	-40	41
Nettointäkter från valutaverksamhet				23
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				64

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Milj. e	2013	2012
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	14	11
Överförs till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	1	3
Totalt	14	14
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	0	0
Nedskrivningar	0	0
Överförs till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	1	1
Totalt	1	0
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt	15	15

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning

Milj. e	2013	2012
Nettoresultat av säkringsinstrument	-14	-14
Nettoresultat av säkringsobjekt	13	18
Totalt	-1	4

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Milj. e	2013	2012
Hysesintäkter och utdelningar	1	1
Övriga intäkter	0	0
Realisationsvinster		0
Hyeskostnader	-1	0
Avskrivningar enligt plan		
Realisationsförluster		
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar		
Övriga kostnader	0	0
Totalt	0	0

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 9. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2013	2012
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	0
Intäkter för centralbankstjänster	8	8
Övriga	13	16
Totalt	21	25

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Milj. e	2013	2012
Avskrivningar enligt plan	11	8
Nedskrivningar	0	0
Totalt	11	8

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 11. Övriga rörelsekostnader

Milj. e	2013	2012
Hyreskostnader	6	7
Kostnader för rörelsefastigheter	0	0
Bankskatt	19	
Fusionsförluster	1	
Övriga	14	13
Totalt	40	21

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar

31.12.2013, Milj. e	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultat- förda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	80	2	-45	38
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Totalt	80	2	-45	38
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Totalt				
Nedskrivningar totalt	80	2	-45	38

31.12.2012, Milj. e	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultat- förda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	96	1	-39	58
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Totalt	96	1	-39	58
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Totalt				
Nedskrivningar totalt	96	1	-39	58

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 13. Inkomstskatt

Milj. e	2013	2012
Inkomstskatt på den ordinarie verksamheten	52	23
Inkomstskatt totalt	52	23

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

31.12.2013, Milj. e	Företagsbanken	Markets	Centralbanken och treasury	Baltikum	Övrig	Totalt
Intäkter*	289	139	71	7	172	677
Rörelsevinst	154	63	51	-4	153	417
Tillgångar	14 599	4 457	19 584	590	1 444	40 675
Skulder	7 087	4 383	25 852	338	131	37 790
Antal anställda	352	182	33	60	5	631

31.12.2012, Milj. e	Företagsbanken	Markets	Centralbanken och treasury	Baltikum	Övrig	Totalt
Intäkter*	258	135	79	4	131	606
Rörelsevinst	132	69	63	-4	100	360
Tillgångar	14 043	4 971	20 647	433	1 509	41 602
Skulder	6 546	6 628	25 392	229	144	38 940
Antal anställda	430	207	48	47	74	806

* Intäkterna innehåller följande resultatposter: räntenetto, intäkter från egetkapitalinstrument, provisionsintäkter, nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet, nettointäkter från finansiella skulder som kan säljas, nettointäkter från sättningsredovisning, nettointäkter från förvaltningsfastigheter och övriga rörelseintäkter sammanräknade.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Betalbara på anfordran		
Insättningar	333	457
Övriga	287	65
Totalt	620	522
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar	1	1
OP-Pohjola-gruppens institut	6 855	4 958
Övriga	2 201	3 005
Totalt	9 056	7 964
Fordringar på kreditinstitut totalt	9 676	8 486
av vilka efterställda	42	42

Pohjola Bank Abp har inga andra fordringar på centralbanker än fordringar betalbara på anfordran.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor		
Företag och bostadssammanslutningar	10 876	10 357
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	23	82
Offentlig sektor	168	203
Hushållens ideella organisationer	212	212
Hushåll	1 099	973
Utlandet	1 036	1 003
Gruppvisa nedskrivningar	-17	-14
Totalt	13 398	12 817
av vilka efterställda	35	55

I balansposten ingår krediter för 6,3 miljoner euro, på vilka inte intäktsförs ränta (6,5).

Nedskrivningar av krediter

Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	244	219
+ Individuella nedskrivningar under räkenskapsperioden	53	61
+/- Gruppvisa nedskrivningar under räkenskapsperioden	2	1
- Individuella nedskrivningar som återförts under räkenskapsperioden	-22	-6
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden		
för vilka tidigare gjorts individuella nedskrivningar	-19	-31
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter	0	0
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	258	244

För fordringarna har bokförts slutliga kreditförluster för 27 miljoner euro (34).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 17. Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Förskottsbetalningar	37	95
Maskiner och inventarier	811	725
Fast egendom och byggnader	245	206
Övriga tillgångar	59	42
Totalt	1 153	1 068

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 18. Skuldebrev

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2013

Milj. e	Belåningsbara i centralbanker	Övriga skuldebrev	Av vilka Totalt efterställda	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	234	306	540	11
Som kan säljas	6 725	375	7 100	
Som hålls till förfall	187	15	202	
Som hålls i annan portfölj	222		222	
Totalt	7 368	695	8 064	11

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2012

Milj. e	Belåningsbara i centralbanker	Övriga skuldebrev	Av vilka Totalt efterställda	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	127	281	408	1
Som kan säljas	4 656	300	4 956	
Som hålls till förfall	315	14	330	
Som hålls i annan portfölj	328		328	
Totalt	5 426	596	6 022	1

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2013

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	493	47	540
Som kan säljas	7 047	53	7 100
Som hålls till förfall	202		202
Som hålls i annan portfölj		222	222
Totalt	7 743	321	8 064

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2012

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	356	52	408
Som kan säljas	4 903	53	4 956
Som hålls till förfall	330		330
Som hålls i annan portfölj		328	328
Totalt	5 589	433	6 022

Klassen Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen för totalt 9,4 (12,9) miljoner euro. Alla de här tillgångarna är noterade.

Skuldebrev enligt instrumentkategori, Milj. e
31.12.2013 31.12.2012

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Statsskuldförbindelser		
Kommuncertifikat	4	6
Företagscertifikat		
Bankcertifikat		
Konvertibla skuldebrev	7	5
Övriga obligationslån	529	397
Totalt	540	408
Som kan säljas		
Konvertibla skuldebrev	1	1
Övriga obligationslån	7 099	4 955
Totalt	7 100	4 956
Som hålls till förfall		
Övriga obligationslån	202	330
Totalt	202	330
Som hålls i annan portfölj		
Övriga obligationslån	222	328
Totalt	222	328

31.12.2013 löpte alla skuldebrev med ränta i Pohjola Bank Abp:s bokföring.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 19. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2013, Milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	285	292	5,3	
Investeringar som hålls till förfall	99	89	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas	42	42	4,2	
Totalt	426	423		

31.12.2012, Milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	394	380	5,3	7
Investeringar som hålls till förfall	226	207	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas*	38	38	4,3	
Totalt	659	626		7

Värdeförändringar, om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden:

	1-12/2013		1-12/2012	
Milj. e	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	-1		1	
Koncernfunktionerna	29	-3	21	10
Totalt	28	-3	22	10

Lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall har omklassificerats 2008. Finansiella tillgångar som kan säljas har omklassificerats 2012.

* Under det tredje kvartalet 2012 såldes ur investeringar som hålls till förfall irländska rmbs-lån till ett bokfört värde på 36 miljoner euro med anledning av en ändring som sannolikt sker i den lokala lagstiftningen. Då omklassificerades irländska rmbs-lån för 38 miljoner euro från investeringar som hålls till förfall till finansiella tillgångar som kan säljas.

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari–december till totalt 9 miljoner euro (19). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 3 miljoner euro (7). För skuldebreven bokfördes 2 miljoner euro (17) i realisationsvinst och nedskrivningar för 0 miljoner euro (3). Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 6,0 miljoner euro i positiv förändring i marknadsvärde. Under jämförelseperioden bokfördes negativa förändringar i marknadsvärde för 3, 0 miljoner euro.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 20. Aktier och andelar

31.12.2013, Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Som kan säljas	1	109	110
Aktier i dotterföretag		1 249	1 249
Totalt	1	1 358	1 360

31.12.2012, Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Som kan säljas	4	124	127
Aktier i dotterföretag		1 252	1 252
Totalt	4	1 376	1 380

Onoterade aktier och andelar har värderats till verkligt värde för 19,0 (36,7) miljoner euro och resten till anskaffningsvärde.

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Aktier och andelar sektorvis		
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	20	24
Finansiella institut och försäkringsbolag	1 293	1 311
Utländska sammanslutningar	50	45
Totalt	1 363	1 380

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 21. Derivatinstrument

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 2013

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242
Ränteswappar	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242
Valutaderivat	1 628	803	137	2 567	46	83
Ränte- och valutaswappar	1 628	803	137	2 567	46	83

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2013

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	200	800		1 000	21	1
Ränteswappar	200	800		1 000	21	1

Derivatinstrument som innehas för handel 2013

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	41 842	104 754	38 194	184 790	2 657	2 600
Futur- och terminskontrakt	3 680	6 624		10 304	3	3
Optionskontrakt	18 669	28 742	7 979	55 390	412	295
Köpta	8 828	14 312	3 786	26 926	411	5
Utfärdade	9 842	14 430	4 192	28 464	1	289
Ränteswappar	19 446	69 110	30 082	118 638	2 231	2 291
Övriga swappar	46	278	134	458	10	12
Valutaderivat	14 684	1 719	1 387	17 791	296	329
Termiskontrakt	13 686	338	84	14 108	132	144
Optionskontrakt	654	28	0	682	4	8
Köpta	345	19		365	4	
Utfärdade	309	8		318	0	8
Ränte- och valutaswappar	344	1 353	1 303	3 001	160	177
Aktiederivat	194	582	0	776	77	0
Termiskontrakt						
Optionskontrakt	194	582	0	776	77	0
Köpta	194	582		776	77	

Uttärdade						
Övriga derivat	348	473	54	874	67	53
Terminskontrakt	109	118	6	233	9	34
Optionskontrakt	53	11	0	64	0	0
Köpta	27	11		38	0	
Utfärdade	27			27		0
Övriga swappar	181	245	32	459	46	18
Kreditderivat	4	99	15	118	13	0

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2013

Milj. e	Säkringsinstrument		Instrument för handel
	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	453	25	3 668
Futur- och terminskontrakt			0
Optionskontrakt			595
Köpta			560
Utfärdade			35
Ränteswappar	453	25	3 025
Övriga swappar			49
Valutaderivat	113		630
Terminskontrakt			292
Optionskontrakt			9
Köpta			9
Utfärdade			0
Ränte- och valutaswappar	113		329
Aktiederivat			135
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			135
Köpta			135
Utfärdade			
Övriga derivat			115
Terminskontrakt			1
Optionskontrakt			4
Köpta			4
Utfärdade			
Övriga swappar			96
Kreditderivat			13

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 2012

Nominellt värde/återstående löptid	Verkligt värde
------------------------------------	----------------

Milj. e	Under 1 år	1–5 år	>5 år	Totalt	Positivt	Negativt
Räntederivat	494	8 240	3 053	11 787	429	405
Ränteswappar	494	8 240	3 053	11 787	429	405
Valutaderivat	1 122	808	153	2 083	85	22
Ränte- och valutaswappar	1 122	808	153	2 083	85	22

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2012

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	200	800		1 000	35	
Ränteswappar	200	800		1 000	35	

Derivatinstrument som innehas för handel 2012

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	45 829	83 618	36 599	166 046	3 836	3 779
Futur- och terminkontrakt	1 375	2 958	142	4 474	0	3
Optionskontrakt	29 334	18 086	5 932	53 352	565	424
Köpta	15 087	9 989	2 843	27 919	564	7
Utfärdade	14 246	8 097	3 089	25 432	0	417
Ränteswappar	15 028	62 342	30 475	107 845	3 267	3 339
Övriga swappar	93	232	51	375	4	12
Valutaderivat	18 725	1 939	363	21 027	209	318
Terminkontrakt	18 252	539	65	18 856	129	226
Optionskontrakt	473			473	3	3
Köpta	231			231	3	
Utfärdade	241			241		3
Ränte- och valutaswappar		1 400	298	1 698	77	89
Aktiederivat	261	819	6	1 085	50	0
Terminkontrakt	0			0		0
Optionskontrakt	261	819	6	1 085	50	0
Köpta	261	819	6	1 085	50	0
Utfärdade						
Övriga derivat	318	442	28	787	43	27
Terminkontrakt	83	132	5	220	7	18
Optionskontrakt	70	30		100	6	1
Köpta	40	21		61	6	
Utfärdade	30	10		39		1
Övriga swappar	42	191	23	256	20	7
Kreditderivat	122	89		211	10	2

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2012

Milj. e	Säkringsinstrument		Instrument för handel
	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	516	39	4 723
Futur- och terminskontrakt			0
Optionskontrakt			654
Köpta			654
Utfärdade			
Ränteswappar	516	39	4 036
Övriga swappar			33
Valutaderivat	148		518
Terminskontrakt			343
Optionskontrakt			5
Köpta			5
Utfärdade			
Ränte- och valutaswappar	148		169
Aktiederivat			132
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			132
Köpta			132
Utfärdade			
Övriga derivat			74
Terminskontrakt			1
Optionskontrakt			13
Köpta			13
Utfärdade			
Övriga swappar			49
Kreditderivat			11

Pohjola Bank Abp:s derivatrörelse har börjat tillämpa nettnings av derivat år 2011. I den här noten uppges derivatinstrumenten dock i brutto. Nettnings skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 3 381 miljoner euro (4 359).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden

Immateriella tillgångar

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Goodwill	2	4
ADB-kostnader	39	13
Övriga utgifter med lång verkningstid	9	26
Totalt	49	43

Materiella tillgångar

31.12.2013, Milj. e	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	
		Bokfört värde	Verkligt värde
Fastighetsinnehav			
Mark- och vattenområden	0	0	0
Byggnader	0		
Aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	10	33
Totalt	3	10	33

Övriga materiella tillgångar

3

31.12.2012, Milj. e	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	
		Bokfört värde	Verkligt värde
Fastighetsinnehav			
Mark- och vattenområden	0	0	0
Byggnader	1		
Aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	10	31
Totalt	3	10	31

Övriga materiella tillgångar

3

Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Milj. e	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Förvaltningsfastigheter	Rörelsefastigheter	Övriga materiella tillgångar
Anskaffningsvärde 1.1.2013	12	96	14	4	50
+ ökning under räkenskapsperioden		16		0	0
- minskning under räkenskapsperioden		-2		0	0
+/- överföringar mellan posterna					
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	-2	-8		0	0
-/+ nedskrivningar och återföringar under räkenskapsperioden				0	
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar vid början av räkenskapsperioden		2			0
- ackumulerade avskrivningar vid början av räkenskapsperioden	-8	-56	0	-1	-47
- ackumulerade nedskrivningar vid början av räkenskapsperioden			-3	0	
Bokfört värde 31.12.2013	2	48	10	3	3

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 23. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Försäljningsfordringar för värdepapper	70	47
Betalningsförmedlingsfordringar	35	18
Derivatinstrument	125	56
Marginalfordringar för derivatinstrument	54	39
Försäljningsfordringar	92	5
Utsläppsrätter	18	28
Övriga	453	696
Totalt	847	889

Posten "Övriga" under Övriga tillgångar innehåller 408 miljoner euro i CSA-säkerhetsfordringar (606).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Räntor		
Räntefordringar	714	734
Förutbetalda räntekostnader	6	4
Totalt	720	738
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	1	2
Övriga förutbetalda kostnader	1	2
Totalt	2	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	722	742

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

31.12.2013, Milj. e	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	41	24	17
Övriga temporära skillnader	0	9	-9
Totalt	41	33	8

31.12.2012, Milj. e	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	31	0	31
Övriga temporära skillnader	5	16	-11
Totalt	36	16	20

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt 0 euro (-).

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader är uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som bokförts på värderingsresultaten för finansiella tillgångar som kan säljas och för värderingsresultaten för derivat som säkrar kassaflödet och som har bokförts som eget kapital i fonden för verkligt värde.

Uppskrivningar 31.12.2013

Det ingår inga uppskrivningar i balansräkningen (-).

Ackumulerade bokslutsdispositioner

31.12.2013, Milj. e	Balansvärde	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Avskrivningsdifferens	138	28	110
Reserver	891	178	713
Totalt	1 029	206	823

31.12.2012, Milj. e	Balansvärde	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Avskrivningsdifferens	126	31	95
Reserver	816	200	616
Totalt	943	231	712

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen utan avdrag för uppskjuten skatt.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Bokfört värde 31.12.2013	Nominellt värde 31.12.2013	Bokfört värde 31.12.2012	Nominellt värde 31.12.2012
Bankcertifikat	1 775	1 776	1 525	1 526
Obligationslån	9 486	9 430	8 465	8 380
Övriga	4 994	4 997	3 979	3 982
Totalt	16 255	16 203	13 969	13 889

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 27. Övriga skulder

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Betalningsförmedlingsskulder	869	1 039
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	15	49
Marginalkontoskulder för derivatinstrument	0	0
Övriga	567	604
Totalt	1 452	1 691

Posten "Övriga" under Övriga skulder innehåller aktie- och derivatskulder för 183 miljoner euro (10) och 359 miljoner euro i CSA-säkerhetsfordringar (568).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 28. Avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2013	2	2
Minskning i avsättningar	2	2
31.12.2013	0	0

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2012		
Ökning av avsättningar	2	2
31.12.2012	2	2

Avsättningen för omstrukturering uppkommer av kostnader för personalminskningar. Avsättningen har realiserats i huvudsak under 2013.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Räntor		
Ränteskulder	717	757
Förutbetalda ränteintäkter	0	0
Totalt	717	757
Övriga		
Övriga förutbetalda intäkter	1	0
Skuld för semesterlöner	8	10
Skatteskulder	10	1
Övriga upplupna kostnader	26	29
Totalt	45	40
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt	762	797

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 30. Efterställda skulder

Milj. e	Bokfört värde	Nominellt värde
Kapitallån	253	269
Övriga		
Eviga lån (perpetualer)		
Debenturlån	681	681
Totalt	934	951

Perpetualer och debenturer

1. Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 81 miljoner) som är ett 10-årigt bullellån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
2. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bullellån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.
3. Ett debenturlån på 500 miljoner euro, som är ett 10-årigt bullellån, förfaller 22.8.2022. Enligt lånevillkoren har emittenten möjlighet till förtida återinlösen av lånet i en situation där lånekapitalet inte längre kan räknas till bankens supplementära kapital. På lånet betalas fast ränta 5,75 % p.a.

Lånen 1-3 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

De i Finland emitterade debenturlånen med fast ränta uppgick 31.12.2013 till totalt 0,0 miljoner euro (0,7).

Kapitallån

Kapitallån som jämföras med primärt kapital

- 1) Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (motvärde i euro 69,0 miljoner)

Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 % (Step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

- 2) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

- 3) Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2., 30.5., 30.8. och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (Step up). Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

4) Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.10.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 0 miljoner euro (2).

Lånens ränte- och valutakursrisk har säkrats med derivat. En värdeförändring på 13,2 miljoner euro har bokförts för säkringen i bokslutet (16,3).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 31. Eget kapital

Milj. e	Eget kapital 1.1.2013	Ökningar	Minskningar	Överföringar mellan posterna	Eget kapital 31.12.2013
Eget kapital totalt	1 720				1 855
Aktiekapital	428				428
Överkursfond	524				524
Övriga bundna fonder	197				200
Reservfond	164				164
Fonden för verkligt värde	34	13	11		36
Värdering till verkligt värde	11	13			24
Säkring av kassaflödet	23		11		12
Fria fonder	331				331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308				308
Övriga fonder	23				23
Balanserad vinst eller förlust	239		146		93
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust		279			279

Förändringar i fonden för verkligt värde

Milj. e	Vid början av räkenskapsperioden, 1.1.2013	Ökningar	Minskningar	Överförda till resultaträkningen	Vid slutet av räkenskaps- perioden, 31.12.2013
Skuldebrev	-15	29	6	-1	8
Uppskjuten skatt	5		7		-2
Aktier och andelar	26	4	13	-1	16
Uppskjuten skatt	-8	4			-4
Övriga	23	4	15		12
Säkring av kassaflödet	31		15		15
Uppskjuten skatt	-7	4			-3
Totalt	34	38	34	-1	36

Milj. e	Eget kapital 1.1.2012	Ökningar	Minskningar	Överföringar mellan posterna	Eget kapital 31.12.2012
Eget kapital totalt	1 483				1 720
Aktiekapital	428				428
Överkursfond	524				524
Övriga bundna fonder	26				197
Reservfond	164				164
Fonden för verkligt värde	-137	171			34
Värdering till verkligt värde	-147	158			11
Säkring av kassaflödet	10	13			23
Fria fonder	331				331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308				308
Övriga fonder	23				23
Balanserad vinst eller förlust	174	0	125	-4	45
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust		195			195

Förändringar i fonden för verkligt värde

Milj. e	Vid början av räkenskapsperioden, 1.1.2012	Ökningar	Minskningar	Överförda till resultaträkningen	Vid slutet av räkenskaps- perioden, 31.12.2012
Skuldebrev	-149	178	40	-3	-15
Uppskjuten skatt	48		44		5
Aktier och andelar	2	31	7	-1	26
Uppskjuten skatt	-1		8		-8
Övriga	10	17	4		23
Säkring av kassaflödet	13	17			31
Uppskjuten skatt	-3		4		-7
Totalt	-137	227	51	-4	34

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Eget kapital		
Bundet eget kapital	1 152	1 149
Fritt eget kapital	704	571
Eget kapital totalt	1 855	1 720
Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Utdelningsbara medel		
Fritt eget kapital	372	239
Fonden för verkligt värde		
Utdelningsbara medel totalt	372	239

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33a. Löptidsfördelning för finansiella tillgångar och skulder enligt återstående löptid

31.12.2013, Milj. e	Under 3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	170	392	3 672	3 110	25
Fordringar på kreditinstitut	5 380	664	3 109	499	24
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2 403	1 498	6 932	1 260	1 304
Skuldebrev	45	58	447	142	2
Tillgångar totalt	7 999	2 613	14 160	5 011	1 355
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	2 148	537	1 692	406	6
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	9 215	372	209	258	289
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 742	3 933	6 110	420	50
Efterställda skulder	40	119	94	681	
Skulder totalt	17 145	4 962	8 104	1 765	345

31.12.2012, Milj. e	Under 3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	225	360	3 044	1 765	33
Fordringar på kreditinstitut	5 794	698	1 313	658	23
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2 189	1 616	6 319	1 393	1 299
Skuldebrev	32	21	405	137	
Tillgångar totalt	8 240	2 695	11 081	3 954	1 355
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	2 752	455	1 988	646	0
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	8 913	1 332	111	446	39
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 100	2 577	5 901	334	50
Efterställda skulder	171	200	132	683	40
Skulder totalt	16 935	4 564	8 132	2 108	129

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsklassen "under 3 mån".

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33b. Klassificering i balansräkningen

31.12.2013, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	2 046					2 046
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	9 898					9 898
Derivatinstrument			3 059		273	3 332
Fordringar på kunder	13 860					13 860
Skuldebrev**		202	540	7 100		7 842
Aktier och andelar				1 331		1 331
Övriga fordringar	2 230		135			2 365
Tillgångar totalt	28 034	202	3 734	8 431	273	40 675

31.12.2013, Milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		4 789		4 789
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	4			4
Derivatinstrument	3 018		234	3 252
Skulder till kunder		10 343		10 343
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 255		16 255
Efterställda skulder		934		934
Övriga skulder		3 243		3 243
Skulder totalt	3 022	35 564	234	38 820

31.12.2012, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	5 643					5 643
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	8 814					8 814
Derivatinstrument			4 097		379	4 476
Fordringar på kunder	13 244					13 244
Skuldebrev**		330	408	4 956		5 694
Aktier och andelar			0	1 352		1 352
Övriga fordringar	2 370		10			2 380
Tillgångar totalt	30 070	330	4 516	6 308	379	41 602

	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
31.12.2012, Milj. e				
Skulder till kreditinstitut		5 840		5 840
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	3			3
Derivatinstrument	4 177		396	4 574
Skulder till kunder		10 841		10 841
Skuldebrev emitterade till allmänheten		13 969		13 969
Efterställda skulder		1 225		1 225
Övriga skulder		3 431		3 431
Skulder totalt	4 180	35 306	396	39 883

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Bland skuldebrev ingick 31.12.2013 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 9 miljoner euro (9).

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 147 miljoner euro (243) större än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33c. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen 31.12.2013, Milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	152	388		540
Derivatinstrument	10	3 110	212	3 332
Som kan säljas	5 632	2 787	12	8 431
Tillgångar totalt	5 794	6 285	224	12 303

Skulder

Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		4		4
Derivatinstrument	35	3 086	131	3 252
Skulder totalt	35	3 090	131	3 256

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen 31.12.2012, Milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	125	268	16	408
Derivatinstrument	7	4 278	190	4 476
Som kan säljas	4 060	2 235	14	6 308
Tillgångar totalt	4 192	6 781	219	11 192

Skulder

Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		3		3
Derivatinstrument	21	4 394	159	4 574
Skulder totalt	21	4 397	159	4 577

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågavarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har i Pohjola Bank Abp:s klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående.

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Periodens nettointäkter på nivå 3		
Realiserade nettointäkter	-14	12
Orealiserade nettointäkter	46	24
Nettointäkter totalt	33	36

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta

	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Varav	
			Dotter-företag	Intresse-företag
31.12.2013, Milj. e				
Fordringar på kreditinstitut	9 264	412		
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	12 586	811	232	
Skuldebrev	8 050	14		
Derivatinstrument	2 988	345	13	
Övriga tillgångar	6 149	57	1 351	32
Tillgångar totalt	39 036	1 639	1 597	32
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	4 371	418		
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	9 426	917	156	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 301	4 953	62	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	2 942	314	15	
Efterställda skulder	784	151		
Övriga skulder	2 152	62	2	
Skulder totalt	30 975	6 816	236	
	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Varav	
			Dotter-företag	Intresse-företag
31.12.2012, Milj. e				
Fordringar på kreditinstitut	8 235	250		
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11 957	860	185	
Skuldebrev	6 004	18		
Derivatinstrument	4 189	287	13	
Övriga tillgångar	9 757	46	1 312	28
Tillgångar totalt	40 141	1 461	1 510	28
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	4 838	1 002		
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	9 362	1 479	66	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	9 670	4 299	48	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	4 321	255	16	
Efterställda skulder	1 054	171		
Övriga skulder	2 429	59	0	
Skulder totalt	31 674	7 265	131	

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen

	Serie A	Serie K	Totalt
Aktiekapital, euro	337 234 681	90 382 782	427 617 463
Aktier, st.	252 009 866	67 541 549	319 551 415
Andel av aktiekapitalet, %	78,9	21,1	100
Röstetal/aktie	1	5	
Andel av röstetalet, %	42,7	57,3	100

Under 2013 omvandlades sammanlagt 67 068 aktier i Pohjola Bank Abp:s serie K till aktier i serie A (773 028). 33 188 aktier i serie K omvandlades till aktier i serie A 2.9.2013 och 33 880 aktier i serie K omvandlades till aktier i serie A 14.10.2013.

Begränsningar vid förvärv av aktier:

- Aktierna i serie A är avsedda för allmänheten och de noteras på NASDAQ OMX Helsingfors (Helsingforsbörsen) Large Cap-lista.
- Förvärv av aktier i serie A är inte begränsat.
- Aktierna i serie K får ägas endast av andelsbanker och OP-Pohjola anl.
- Aktierna i serie K kan på skriftlig yrkan av aktieägaren eller, beträffande förvaltarregistrerade aktier, av den förmögenhetsförvaltare som har antecknats i värdeandelsregistret omvandlas till aktier i serie A.

Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre än vinstutdelningen på aktierna i serie K.

Bemyndigande av styrelsen

Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma bemyndigade 22.3.2013 styrelsen att fram till slutet av följande ordinarie bolagsstämma besluta om en eller flera emissioner mot vederlag. Det sammanlagda antalet aktier som kan tilldelas genom en aktieemission får i serie A uppgå till högst 24 000 000 aktier och i serie K till högst 6 000 000 aktier. Bemyndigandet innehåller också en rättighet för styrelsen att avvika från aktieägarnas företrädesrätt till aktier i bolaget (riktad emission), om det från bolagets synpunkt finns sådana vägande ekonomiska skäl för det som avses i aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan i så fall utnyttjas för företagsförvärv eller för att finansiera och genomföra arrangemang som hör till affärsrörelsen. Styrelsen har rätt att besluta om villkoren för aktieemissionen jämte omständigheter i anslutning till åtgärderna. Styrelsen har också rätt att bestämma om teckningspriset helt eller delvis ska avsättas till bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital eller tas upp i aktiekapitalet.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 36. Rörliga ersättningar

Personalfonden

Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 630 anställda vid Pohjola Bank Abp var medlemmar i fonden 31.12.2013. Vid Pohjola Bank Abp hör till personalfonden alla personer som inte hör till ledningens system eller funktionen i Baltikum.

Den vinstpremieandel som skulle betalas till OP-Personalfonden för 2013 baserades på att följande mål nåddes: OP-Pohjola-gruppens resultat före skatt med vikten 40 %, tillväxten i % hos marknadsandelen för OP-Pohjola-gruppens företagskundrörelse och förändringen i antalet koncentreringskunder, båda med vikten 30 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2013 reserverats ca 4,6 % (2 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2013 bokfördes premier för totalt 2,1 miljoner euro (0,5).

Ledningens långsiktiga belöningssystem 2010 och tidigare

Till ledningens tidigare långsiktiga belöningssystem (2008–2010) hörde inom Pohjola-koncernen Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade inom koncernen sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belöningssystem kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiseras på intjänings- och bindingsperioden som personalkostnader. Under räkenskapsperioden har kostnader för 0,8 miljoner euro (0,9) bokförts i moderbolagets bokslut.

Ersättningsprogram 2013

OP-Pohjola-gruppens ersättningsystem följer bestämmelserna för finansbranschen och baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategiska mål.

I OP-Pohjola-gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP-Pohjola-gruppen når de strategiska målen på grupplanet medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningsarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Ledningens långsiktiga program från 2011

Pohjola Bank Abp:s styrelse beslöt 2011 att bolaget går med i OP-Pohjola-gruppens långsiktiga ersättningsystem med mål på OP-Pohjola-grupplanet. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag. OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd har beslutat att högst 75 personer kan utses till systemet.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en ersättning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållspliktig lön.

Systemet består av successiva intjäningsperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för intjäningsperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

I början av systemet har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjäningsperioden 2011–2013 är 1,2 miljoner aktier som betalas dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fattar beslut om intjäningsmåtarna och målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Målen för 2011–2013 baserar sig på följande kriterier:

- Ökningen i antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP-Pohjola-gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet behandlas aktiernas andel i Pohjola Bank Abp som aktierelaterade ersättningar och penningandelen som täcker skatten som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs antingen bland upplupna kostnader eller eget kapital. Andelen eget kapital baserar sig på aktiens verkliga värde på beviljningsdagen med beaktande av förväntade diskonterade utdelningar. Medelvärde av det verkliga värde som fastställts på beviljningsdagen var 7,59 euro. Av den andel som betalas i aktier bokfördes 31.12.2013 i eget kapital 0,6 miljoner euro (0,7). Den skuld som uppkommer av den andel som betalas i pengar värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick till 1,1 milj. euro (1,1) 31.12.2013.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga ersättningssystemen

I de kortsiktiga ersättningarna är intjäningsperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola Bank Abp:s personal.

Det kortsiktiga systemet behandlas i bokföringen i regel som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Skulden värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick 31.12.2013 till 7,0 milj. euro (8,9).

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i Finansministeriets förordning 1372/2010. Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola Bank Abp bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar och utbetalning av ersättning så att hälften sker i pengar och hälften i aktier i Pohjola Bank Abp (eller relaterat till värdet av aktierna), om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50.000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet hälften av ersättningen i pengar och hälften som aktier i Pohjola Bank Abp (eller i pengar till ett belopp som är bundet till kursen på aktierna i Pohjola Bank Abp). Samtidigt ändras behandlingen i bokföringen av den andel som betalas i aktier till aktierelaterade ersättningar.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar *)

Milj. e	2013	2012
Personalfonden	2	0
Kortsiktiga program	7	9
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010	1	1
Pågående långsiktigt program		
Programmet 2011–2013	0	1
Totalt	10	11

*) Utan sociala kostnader

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 37. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet

De största ägarna enligt det röstetal som aktierna medför

(De 10 största aktieägarna enligt aktieägarförteckningen 31.12.2013)

		Aktier/st.	Aktier sammanlagt st.	Andel av aktierna, %	Aktiernas röstetal	Andel av röstetalet, %
OP-Pohjola anl	A	58 351 020				
	K	60 641 131	118 992 151	37,2	361 556 675	61,3
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	A	31 955 142				
	K		31 955 142	10,0	31 955 142	5,4
Oulun Osuuspankki	A	2 764 504				
	K	1 590 916	4 355 420	1,4	10 719 084	1,8
Keski-Suomen Osuuspankki	A	12 572				
	K	717 448	730 020	0,2	3 599 812	0,6
OP-Eläkekassa	A	3 455 529				
	K		3 455 529	1,1	3 455 529	0,6
Länsi-Suomen Osuuspankki	A	1 035 080				
	K	395 716	1 430 796	0,4	3 013 660	0,5
Pohjois-Savon Osuuspankki	A	721 081				
	K	379 936	1 101 017	0,3	2 620 761	0,4
Sijoitusrahasto Nordea Fennia	A	2 500 000				
	K		2 500 000	0,8	2 500 000	0,4
OP-Eläkesäätiö	A	2 328 568				
	K		2 328 568	0,7	2 328 568	0,4
Tampereen seudun Osuuspankki	A	1 674 668				
	K	102 708	1 777 376	0,6	2 188 208	0,4
Totalt			168 626 019	52,7	423 937 439	71,8
Förvaltarregistrerade aktier	A		60 402 444	18,9	60 402 444	10,2
Antal aktieägare totalt			32 267			

De största ägarna enligt aktiekapitalet

(De 10 största aktieägarna enligt aktieägarförteckningen 31.12.2013)

	Aktier/st.	Andel av aktierna, %	Andel av rösterna, %
OP-Pohjola anl	118 992 151	37,2	61,3
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	31 955 142	10,0	5,4
Oulun Osuuspankki	4 355 420	1,4	1,8
OP-Eläkekassa	3 455 529	1,1	0,6
Sijoitusrahasto Nordea Fennia	2 500 000	0,8	0,4
OP-Eläkesäätiö	2 328 568	0,7	0,4
Tampereen Seudun Osuuspankki	1 777 376	0,6	0,4
Statens Pensionsfond	1 700 000	0,5	0,3
Suur-Savon Osuuspankki	1 502 712	0,5	0,4
Länsi-Suomen Osuuspankki	1 430 796	0,5	0,5
Totalt	169 997 694	53,3	71,5
Förvaltarregistrerade aktier	60 402 444	18,9	10,2

Fördelningen av aktieinnehavet (Enligt aktieägarförteckningen 31.12.2013)

Antalet aktier (serierna A och K)

	Aktieägare	Andel av aktieägarna, %	Aktier/st.	Andel av aktierna, %
1-100	4 751	14,7	286 477	0,1
101-1000	20 999	65,1	7 894 451	2,5
1001-10 000	5 842	18,1	16 101 161	5,0
10 001-100 000	527	1,6	14 490 795	4,5
100 001-1 000 000	125	0,4	102 887 151	32,2
1 000 001-	23	0,1	177 891 380	55,7
På samkonto				
Totalt	32 267	100	319 551 415	100

Fördelningen av aktieinnehavet sektorvis (Enligt aktieägarförteckningen 31.12.2013)

Ägartyp	Aktieägare	Andel av aktieägarna, %	Andel av aktierna, %	Aktiernas röstetal	Andel av röstetalet, %
Företag	835	2,6	2,1	6 684 543	1,1
OP-Pohjola anl och medlemsandelsbankerna	184	0,6	53,3	440 385 537	74,7
Övriga finansiella institut och försäkringsbolag	51	0,2	2,7	8 661 174	0,9
Offentlig sektor	24	0,1	12,2	38 939 353	6,6
Ideella organisationer	329	1,0	1,2	3 800 889	0,6
Hushåll	30 777	95,4	9,1	29 219 370	5,0
Utlandet	57	0,2	0,5	1 624 301	0,8
Förvaltarregistrerade	10	0,0	18,9	60 402 444	10,2
På samkonto					
Totalt	32 267	100	100	589 717 611	100

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 38. Egendom som ställts som säkerhet

Egendom som ställts som säkerhet

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Egendom som ställts som säkerhet för egna skulder och förbindelser		
Inteckningar		
Panter		
Övriga	485	623
Totalt	485	623
Egendom som ställts som säkerhet för egen räkning av andra skäl		
Inteckningar		
Panter*	5 705	4 618
Övriga		
Totalt	5 705	4 618
Ställda säkerheter totalt	6 190	5 241

* varav 2 000 miljoner euro utgör säkerhet för den dagsinterna limiten, resten är pantsatt men inte bundet.

Skulderna med säkerhet uppgick till totalt 489 (591) miljoner euro.

Egendom som ställts för egen räkning av andra skäl består av säkerheter som krävs för att upprätthålla likviditeten.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 39. Pensionsåtaganden

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser	3	3
Andel av pensionsstiftelsens övertäckning av pensionsåtagandet och övriga skulder		
Återföring av pensionsstiftelsens övertäckning som bokförts som korrigerings av pensionskostnaderna		

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat genom pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggs-pensionsskyddet genom pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätio. Stiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar efter 30.6.1991. Bankens pensionsåtaganden är till fullo täckta.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 40. Leasing- och andra hyresåtaganden

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalen

Pohjola Bank Abp har inga betydande leasing- och andra hyresåtaganden. Avtalen gäller i huvudsak personalens leasingbilar och leasingtiden är 3 år.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 41. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	För dotter- företag	För intresse- företag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2013	12		7 713	7 725
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part			2 727	2 727
Garantier och panter			2 479	
Övriga			247	
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	12		4 986	4 999
Kreditlöften	12		4 728	
Övriga			258	

Milj. e	För dotter- företag	För intresse- företag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2012	8		8 209	8 216
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	0		2 676	2 676
Garantier och panter	0		2 241	
Övriga			435	
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	8		5 533	5 541
Kreditlöften	8		5 342	
Övriga			191	

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 42. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden

Pohjola Bank Abp:s åtaganden i kapitalinvesteringsfonder uppgick vid slutet av året till 9,5 (11,6) miljoner euro. Ovan nämnda åtaganden ingår i åtagandena i not 41.

Kundmedlen i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 0,3 (0,2) miljoner euro, och de ingår i balansposten Skulder till allmänheten och offentlig sektor.

Leverantörsskulderna i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 53,3 (47,7) miljoner euro och försäljningsfordringarna till 53,1 (47,4) miljoner euro.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 43. Personal och personer i ledande ställning samt närstående

Antalet anställda i genomsnitt 2013	Antal i genomsnitt	Förändring under räkenskapsperioden
Fast anställda på heltid	608	-183
Fast anställda på deltid	17	17
Visstidsanställda	39	-24
Totalt	664	-190

Löner och arvoden för personer i ledande ställning 2013	Löner och arvoden, miljoner euro
Styrelseledamöterna samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	2

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2013 i månads- och mötesarvoden totalt 570 600 euro. Ordförandens månadsarvode var 8 000 euro, vice ordförandens 5 500 euro och ledamöternas 4 500 euro. Arvodet höjdes med 1 000 euro per månad för den som är ordförande ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Alla ledamöter i styrelsen fick ett mötesarvode på 550 euro per möte. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen	107 000 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen	78 650 euro

Styrelseledamöter:

Merja Auvinen (till 22.3.2013)	16 250 euro
Jukka Hienonen	65 000 euro
Jukka Hulkkonen	59 500 euro
Mirja-Leena Kullberg	61 700 euro
Marjo Partio (från och med 22.3.2013)	44 350 euro
Harri Sailas	62 800 euro
Tom von Weymarn	75 350 euro

Styrelseledamöterna har inte under räkenskapsperioden 2013 fått ersättningar i form av aktier eller aktierelaterade ersättningar.

Till verkställande direktören betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2013 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Jouko Pölönen 15.11.2013- 50 081 euro.

Verkställande direktör Mikael Silvennoinen 1.1-14.11.2013 1 039 275 euro.*

* Innehåller löner och arvoden för verkställande direktören för perioden 1.1–17.12.2013. Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2012, men som betalats ut 2013. Utbetalningen av återstoden av ersättningen för 2012, 58 271 euro, har skjutits upp till åren 2014–2016. Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2011, men som betalats ut 2013. Utbetalningen av återstoden av ersättningen för 2011, 32 069 euro, har skjutits upp till åren 2014–2015. För utbetalningen av de uppskjutna posterna krävs ett styrelsebeslut. Uppskovsförfarandet beskrivs i not 36.

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret. Dessutom hör verkställande direktören till det långsiktiga ersättningssystemet (2011–2013) där utbetalningen sker 2015–2017. Verkställande direktören har fri bilförmån.

Till verkställande direktör Silvennoinen kan betalas resultatlön för 2013 i enlighet med direktörsavtalet, förutsatt att Pohjola Bank Abp:s styrelse det besluter. Till verkställande direktör Silvennoinen kommer inte att betalas ersättningar ur ledningens långsiktiga aktiebonussystem (2011–2013).

Ingen bestämd pensionsålder har fastställts i verkställande direktörens direktörsavtal. Verkställande direktören omfattas av lagen om pension för arbetstagare ArPL, och har därmed ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Pensionsåldern är 63–68 år enligt personens eget val. Mikael Silvennoinen omfattades utöver av det lagstadgade pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiös tilläggspensionsskydd. Pensionsåldern är 64 år i det här skyddet för verkställande direktören. Den intjänade pensionen hos stiftelsen kan betalas ut också före pensionsåldern enligt stiftelsens stadgar som s.k. fribrevspension, om anställningen hos OP-Pohjola-gruppen upphör. För män är en förutsättning att man fyllt 57 år. För verkställande direktör Pölönen har inget tilläggspensionsskydd ordnats. Styrelseledamöternas mötesarvoden är inte pensionsgrundande.

Krediter, garantier och säkerheter som beviljats personer i ledande ställning 31.12.2013

Pohjola Bank Abp hade inte beviljat krediter eller garantier till ledamöter av styrelsen 31.12.2013 eller 31.12.2012.

Pensionsåtaganden

Pensionsåtaganden har inte gjorts för personer i ledande ställning. Pensionsåtaganden har inte heller gjorts för personer som tidigare har varit i ledande ställning.

Arvoden till revisorerna	2013	2012
Revision	136 308 euro	137 516 euro
Andra uppdrag som baseras på lag*	131 120 euro	190 497 euro
Skatterådgivning	102 784 euro	30 421 euro
Övriga tjänster	304 601 euro	60 009 euro
Totalt	674 813 euro	418 443 euro

* Uppdrag som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten i revisionslagen.

Närstående

Till Pohjola Bank Abp:s närstående hör Pohjolas verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare, ledamöterna i styrelsen, revisorn och revisorssuppleanten eller den person i revisionssammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn.

Till de närstående hör dessutom den som på grundval av ägande innehar minst 20 % av Pohjola Bank Abp:s aktier eller som på grundval av ägande, optionsrätt eller lån mot konvertibla skuldebrev innehar eller kan innehå motvarande innehav eller rösträtt i företag som hör till bankens koncern, om inte det bolag som innehavet avser är av liten betydelse när det gäller hela koncernen. De personer som i dessa företag har motsvarande ställning som de personer som avses i stycket ovan hör likaså till de närstående.

Till de närstående hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen.

Transaktioner som baserar sig på ägande, Milj. e	2013	2012
Krediter och övriga fordringar	7	74
Inlåning och övriga skulder	72	12
Ränteintäkter och -kostnader, netto	-2	-1
Utdelningar	0	0
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	0	0
Övriga rörelseintäkter och -kostnader, netto	-9	-4
Garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen	20	8

Inga nedskrivningar har bokförts för posterna.

Ledningens innehav

Pohjola Bank Abp:s styrelseledamöter och verkställande direktör innehade 31.12.2013 sammanlagt 150 359 aktier i Pohjola Bank Abp:s serie A, vilket motsvarade 0,047 % av samtliga aktier och 0,025 % av hela det röstetal som aktierna medför.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 44. Innehav i andra företag 31.12.2013

Dotterföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Pohjola Kapitalförvaltning Ab Helsingfors	85	27	16
Pohjola Försäkring Ab Helsingfors	100	392	150
A-Försäkring Ab Helsingfors	100	63	10
Pohjola Kiinteistösi joitus Oy Helsingfors	100	2	2
Kaivokadun PL-Hallinto Oy Helsingfors	100	5	0
Vakuutuspalvelu Otava Oy Helsingfors	100	0	0
Conventum Venture Finance Oy Helsingfors	100	10	0
Northclaims Oy Helsingfors	100	0	0
VH-Holding 1 Oy Helsingfors	100	5	0
Pohjola Finance Estonia AS Estland	100	3	1
Pohjola Finance SIA Lettland	100	7	1
UAB Pohjola Finance Litauen	100	4	1

Ägarintresseföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Suomi Väärähoitusrahasto I Ky Helsingfors	22,08	8	1
Promotion Equity I Ky Helsingfors	29,41	7	2
Access Capital Partners Group SA Belgien	45	8	1
Finnmezzanine Rahasto III B Ky Helsingfors	49,49	2	0

Pohjola Bank Abp har inget innehav i företag där Pohjola Bank Abp:s ansvar skulle vara obegränsat.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 45. Notariatverksamhet

Pohjola Bank Abp erbjuder allmänheten placeringstjänster samt förvars- och förvaltningstjänster. Pohjola Bank Abp innehar inte tillgångar på basis av diskretionär kapitalförvaltning eller andra avtal.

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Pohjola Bank Abp:s moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut. En kopia av OP-Pohjola anl:s bokslut kan fås av bolaget på adressen Vääksyvägen 4, Vallgård, Helsingfors.

Pohjola Bank Abp konsolideras i Pohjola-koncernen. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås internetadressen www.pohjola.fi eller på adressen Vääksyvägen 4, Vallgård, Helsingfors

Underskrifter

Helsingfors den 6 februari 2014

Styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut, underskrifter:

Reijo Karhinen

Marjo Partio

Jukka Hienonen

Jukka Hulkkonen

Mirkku Kullberg

Harri Sailas

Tony Vepsäläinen

Tom von Weymarn

Jouko Pölönen
verkställande direktör

Över upprättad revision har idag avgivits en revisionsberättelse.

Helsingfors den 6 februari 2014

KPMG Oy Ab
CGR-samfund

Sixten Nyman
CGR

Detta dokument på svenska är en översättning av den ursprungligt finska revisionsberättelsen. Endast den finska originala revisionsberättelsen är juridiskt bindande.

Revisionsberättelse

Till Pohjola Bank Abp:s bolagsstämma

Vi har reviderat Pohjola Bank Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1. – 31.12.2013. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att koncernbokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU och för att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet eller verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen, lagen om kreditinstitut eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande om koncernbokslutet

Enligt vår mening ger koncernbokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU.

Uttalande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet samt om deras ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Övriga uttalanden

Vi förordar fastställande av bokslutet. Styrelsens förslag till disposition av den vinst som balansräkningen utvisar beaktar stadgandena i aktiebolagslagen. Vi förordar beviljande av ansvarsfrihet för styrelseledamöterna i moderbolaget samt för verkställande direktören för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors den 6 februari 2014

KPMG OY AB

Sixten Nyman
CGR

op-pohjola-annualreport.fi/Pohjola2013/sv